

לוח שנה "עתים לבינה" לשנת תשפ"ג לאופק נוף הגליל (הר יונה)

ובו מעלות רבות כאשר תחזינה עיניכם מישרים

הם: שבעה עשר זמנים הלכתיים יומיים, ושמונה זמנים שבועיים, למנהגי בני אשכנז ובני ספרד, וכן ששה לוחות לימוד מסודרים יום יום, ותארכי פטירת גדולי ישראל (מדוייקים), ודברי הימים, זמני התקופות והמולדות והליקויים, זמני ברכת הלבנה למנהגי בני אשכנז וספרד, וכן הקריאות לחגים ולשאר ימות השנה, וההפטרות הנהוגות למנהגי הקהילות הנ"ל. ובסופו לוחות נוספים הכוללים עוד זמנים חשובים ותועלתיים. וכולל מדורים נוספים והם: השלמת הברכות החסרות למנין מאה ברכות, ומדור שבועי להלכות והנהגות (ע"פ משנ"ב, כה"ח ועוד) בסוף הלוח הסכמות גדולי ישראל, וכן "קונטרס ביאורים" מורחב ומפורט אשר יתבאר בו על מה מבוסס כל זמן וזמן הנמצא בלוח, עם עיקרי השיטות להלכה, וההנהגות המעשיות היוצאות מכל זמן וזמן לכתחילה ובריעבד, ובסוף הלוח נוסף לוח לחודש תשרי לשנת התשפ"ד, ולוח מקוצר לשנת תשפ"ד כולה

שנת ה'תשפ"ג - 5783 שנים לבריאת העולם, 2022 - 2023 למנינם, שנה פשוטה

וסימנה:

ב. א' דר"ה ביום שני

ש. שלמה, מרחשון וכסלו ל' יום

ה. א' דפסח ביום חמישי

שנה י"ד/ט"ו (מתוך כ"ח שנים) למחזור גדול

(מחזור החמה מבריאת העולם) ר"ז (המתחיל מניסן)

שנה שביעית (מתוך י"ט שנים) למחזור קטן

(מחזור עיבורי שנים מבריאת העולם) ש"ה

ימי השנה 355, שבתותיה 50

שנה ראשונה לשמיטה - שנת מעשר שני

ב' של"ד לשטרות (המנין למלכי יון, כמבד בעיני א', החל ב-41 לבניין בית שני)

א' תתקנ"ד שנים לחורבן בית שני, (ראה הרחבה בלוח העליון בשבוע של ט"ז)

ניתן להשיג לוחות "עתים לבינה", לכ-80 ערים, בא"י: אדם, אופקים ותפרח, אור הגנוז - מירון, אלעד, אשדוד, אשקלון, באר יעקב, באר שבע, בית שאן, בית שמש, ביתר עילית, בני ברק, גבעת זאב, גן יבנה, דימונה, הרצליה, זכרון יעקב, חדרה, חולון, חיפה, חריש, תרשיה, טבריה, יסודות ובית חלקיה, ירוחם, ירושלים, כרמיאל, לוד (אחיסמן), מגדל העמק, מודיעין עילית, מגדל, מיצד, מעלה אדומים, מעלה עמוס, מעלות, מצפה רימון, נווה, נוף איילון (שעלבים), נוף הגליל (הר יונה), נחליאל, נתיבות, נתניה, עוצם, עכו, עמנואל, עפולה, ערד, פתח תקוה, צפת, קוממיות וחזון יחזקאל, קיסריה, קרית אתא, קרית גת, קרית טבעון, קרית יערים (טלז סטון), קרית מלאכי, קרית שמונה, ראש העין, ראשון לציון, רחובות, רכסים, רמלה, רעננה, תל ציון. ולחו"ל: אומן - אוקראינה, ברוקלין, יוהנסבורג, ליקוואוד, מאנסי, מיאמי, מקסיקו סיטי, סטטן איילנד ניו יורק, עקס לע בען, פאלסבורג נ.י., פריז, שטרסבורג.

הלוח יוצא לאור גם בפורמט כיס לכל הערים הנ"ל, ניתן להזמין החל מ-40 לוחות ומעלה. כמו"כ ניתן להזמין לוחות לערים חדשות מ-100 לוחות קיר ומעלה.

© כל הזכויות שמורות למו"ל חברת "עתים לבניה בע"מ" - דוד אהרן סופר, 02-5827890

ניתן להשיג את הלוחות, כל עיר בחנויות הספרים שבה, ואת של כל הערים

במשרד ישיבת "כף החיים" רח' אהלי יוסף 14 ירושלים, בימים א-ה, בין השעות 8:30 ל-14:00 טל: 02-5022777

כמו כן ניתן לרכוש את הלוח באתר "עתים לבניה" zmanim.online ולקבלו במשלוח עד הבית

הערות, הארות, הוספות ותיקונים, יתקבלו בכרחה בפקס: 1532-5827890 או בדוא"ל d0527627010@gmail.com

- א. חתנים שיתחתנו במשך שנת תשפ"ג יכולים לפנות לכתובת הנ"ל ויקבלו בלי נדר לוח (החל ממוצאי סוכות תשפ"ג), אין אפשרות לשלוח בדואר לחתנים.
- ב. יש אצלנו בס"ד "גמ"ח קופות", [המיועד עבור המעוניינים להפיץ ספרים או דיסקים וכדו' בבתי כנסיות ומדרשות], ניתן לרכוש קופות עם שרשראות ומנעולים (בכמחיר עלות 27 ש"ח לקופה, 6 ש"ח לשרשרת, ו-27 ש"ח למנעול, ס"ה 60 ש"ח), אנו מוכנים לקנותם אח"כ במחיר הנ"ל [בלא התחייבות]. המעוניינים יתאמו בטלפון המשרד הנ"ל.
- ג. קבלת הלוח במהדרה דיגיטלית. מי שרכש לוח [קיר או כיס] או קיבל ממוסד, יכול להירשם ולהוריד את הלוח בקובץ pdf מאתר "עתים לבניה" zmanim.online (עד 3 ערים שונות).
- ד. לבקשת רבים יו"ל על ידינו "לוח לביור זמן התחלפות משמרות הלילה להלכה ולמעשה", ניתן לקבלו במייל או באתר הנ"ל, לכל עיר שתבוקש.
- ה. כמבואר במבוא ללוח שלכל נקודה וכתובת יש לקבוע לוח של הזמן שלו, וניתן לקבל אצלנו בס"ד טבלה מדוייקת של הנץ הנראה לכל כתובת, במייל.

ידיעות נחוצות למשתמשי הלוח

- א. בימים שנוהג בהם שעון קיץ הוספנו שעה בגוף הלוח.
- ב. בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: _ _ _ אם מופיע סימן החיסור פירושו שיש להקדים עד 30 שניות קודם הזמן הנכתב, ואם מופיע סימן ההוספה פירושו שהזמן הוא עד 30 שניות באותה הדקה. כגון: 4:41 - משמעו מתחילת הדקה עד אמצעה. או: 8:27 - משמעו בין 26 וחצי ל-27.
- ג. למותר לציין שאין לסמוך על זמני הלוח בצמצום, ולהמתין בשקיעה וסווק"ש וכדו' לרגע האחרון. ואע"פ שהזמנים הנמסרים הם היותר מדוייקים שאפשר, יש גורמים המשפיעים התלויים במזג אויר משתנה, ויש בדעות הפוסקים, ו"עשו סייג לתורה".
- ד. זמני "הראות הירח" המובאים בימים ג' ו-ד' מהמולד, אינם זמנים הלכתיים, אלא זמני עזר כפרט לנוהגים לקדש את הלבנה בתחילת זמנה. ועד מתי "הירח נראה" פירושו הזמן שאחריו כבר אין אפשרות לראות את הירח בשמים כי כבר הסתלק. ואין להמתין לרגע האחרון, כי אור הלבנה מסתלק כמה רגעים לפני שקיעתה. "סוף זמן קידוש לבנה" נערך בדקדוק השנה ע"פ ארבע שיטות שתרגמו את שעון המולדות של חז"ל לשעוננו, טבלה מפורטת וביאור מפורט לכל הנ"ל מופיע בסוף הלוח. ["המולד" הוא כפי שנקבע בארץ ישראל, אבל תרגומו וכן תחילת וסוף זמן קידוש לבנה מותאמים במיוחד לעיר ולאופק הלוח]. בסוף הלוח הבאנו את טבלת "לוח יהודי" לזמני הירח, אשר בו מפורטים כל זמני הירח לכל השיטות.
- ה. זמני עלות השחר וצאת הכוכבים נקבעו לפי "מעלות" ולא לפי שעות שוות או זמניות, המשמעות של זה היא, שאותה רמת אור הקובעת בימי ניסן ותשרי בא"י את עלות השחר היא הקובעת בכל ימות השנה, וכן אותה דרגת חושך וכוכבים הקובעים בימי ניסן ותשרי בא"י את צאת הכוכבים הם הקובעים בכל ימות השנה, כך נהוג על פי הגר"א ועוד אחרונים כמעט בכל הלוחות הנערכים בעולם, וכן היו עושים כשלא היו שעונים והיו נוהגים על פי האור והחושך. והארכנו בענין שיטת המעלות במבוא ללוח בשנים הפשוטות.
- ו. הזמנים נערכו על פי הספר "זמני ההלכה למעשה" מאת הגאון רבי יידיה מנת שליט"א, כל הזמנים וזמני הירח ע"פ תוכנה שפותחה על ידינו בס"ד על ידי הרב דוד נשר שליט"א, בשיתוף ובהדרכת הרב דניאל אהרן גלויברמן שליט"א מו"ל תוכנת "עתים לבניה" - אהבת שלום, ביקורת הלוח ע"י תוכנת "לוחיון" מאת הרב יונתן לגרי שליט"א.

באור בקצרה לזמני הלוח (ובסוף הלוח [בשנים פשוטות] בהרבה)

א. עמוד השחר א' - 90 דק' במעלות קודם הנין, כשהשמש 19.75 מעלות תחת האופק, כמופיע בלוח הגרי"מ סוקצ'ינסקי. זמן זה יש לנטות לחומרא בלבד.

ב. עמוד השחר ב' - 72 דק' במעלות קודם הנין, כשהשמש 16.02 מעלות תחת האופק. זמן זה הוא העיקר לדינא, כי נספק בשו"ע שהילוך מיל 18 דק', ודי מיל זה 72 דק', והוא תואם למציאות.

ג. זמן ציצית ותפילין - בין 50 ל-60 דק' קודם הנין (כשהשמש 11.5 מעלות תחת האופק), והכה"ח (סי' י"ח אות י"ח) הגרי"מ"ט (בס' א"י עמ' י"ח) כתבו שהמנהג הוא שעה אחת קודם הנין.

ד. הנין הצמחה הנראה - (בלוח התחון), הנין כפי שנראה לראשונה לעומד בגובהה של הר יונה (כ-500 מטר מעל פני הים) במעלות מעל הרי הגולן הרוחקים שבמזרח. אופק זה דומה מאד לירושל'י, שמדי בסמוך לעיר פתוח עשרות ק"מ עד הרי מואב הרוחקים המסתירים את הנין במזרח, וכן בנוף הגליל האופק הקרוב פתוח כ-30 ק"מ עד הרי הגולן שהנין נראה כיצוא מאחיהם, ובגלל המרחק הגדול השפעתם נמוכה עד כדי שברוב השנה (מלבד חודש אחד בשיא הקיץ) הנין הנראה מוקדם מהנין המישורי עד 2 דק', ובכה"ג כ"רע לא פליגי שיש להתפלל בהנין הנראה ולא להתנין המישורי, שהרי הנין נראה בעיניו לפני הנין המישורי, ואינו דומה לערים שבהם הנין הנראה מאוחר מהמישורי מחמת הסתרי הרים (כב"ב וכדו' שמתאחר ב-5 דק') ששם תלמידי החזו"א מנכים הרי האופק מתפללים בהנין המישורי, והגר"ש דבליצקי ועוד ממתנים להנראה, אבל כאן שהנראה מקדים את המישורי כ"רע לא פליגי שמתפללים בהנין הנראה, וכן נהוג בירושלים לכ"רע (ולא נשמע מעולם שיש שמתנין להנין המישורי בירושלים)). וכך תורה לי גם הגאון רבי ידידיה מנת שליט"א. זמן זה נתקבל מ"לוח חי - בכורי יוסף" (הנין לנקודה ברדת בנינו 5 ק"מ), וערכנוהו בדיוק של רבעי דקה.

ה. הנין הצמחה המישורי - (בלוח העליון), הנין כפי שמתחשב בניכוי גובה העיר ובניכוי האופק, וכאילו הכל מישור, עיקר השימוש בו לקביעת שעות היום, שמתחילים בהנין המישורי ומסתיימים בשקיעה המישורית כמ"ש האחרונים, וראה במבוא המורחב.

ו. סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא - סוף ג' שעות זמניות מעה"ש 90-דק' במע' עד צאה"כ דכ-25 דק' (6.45) מעלות מתחת לאופק), כשיטת הבן איש חי ועוד, וכע"ז נהג הגרי"מ"ט עד תרפ"ח.

ז. סוף זמן ק"ש מג"א - סוף ג' שעות זמניות מעה"ש 90-דק' במעלות קודם הנין, עד צאה"כ ד-90 דק' במע' אחר השקיעה, כנהוג, וכשיטת הגרי"מ"ט.

ח. סוף זמן ק"ש גר"א - סוף ג' שעות זמניות מהנין לשקיעה המישוריים.

ט. סוף זמן תפלה מג"א - (בלוח העליון), סוף ד' שעות זמניות מעה"ש ד-90 דק' במעלות קודם הנין, עד צאה"כ 90-דק' במע' אחר השקיעה, כנהוג, ולפי חישוב סוק"ש של הגרי"מ"ט.

י. סוף זמן תפלה גר"א - (בלוח התחון), סוף ד' שעות זמניות מהנין לשקיעה המישוריים.

יא. חצות יום ולילה - אמצע הזמן שבין הנין לשקיעה המישוריים - חצות היום, ו"ב שעות אחריו - חצות הלילה.

יב. מנחה גדולה - אחי' עבור שש שעות ומתצה' מהנין, ומאחר שהסתפק בשעה"ג (ר"ל סק"ח) אם הוא בעבור חצי שעה זמנית מחצות היום או חצי שעה של שבת, הבאנו הזמן המאוחר שבשניהם לחומרא.

יג. סוף זמן מוסף לכתחילה - שבת, עד סוף ז' שעות מהנין, ובדיעבד זמנה עד השקיעה.

יד. סוף זמן סעודה כפת בערב שבת - (בלוח העליון), סוף שעה תשיעית מהנין. ונפק"מ בכל יום לאכילת סעודה, תספורת, מרחץ, ע"י שו"ע ורמ"א סי' ר"לב, וביום שיש מצוה להמנע מאכילת פת משנה זו כמבואר בשו"ע סי' גר"מ סי"ב, (ראה בלוח העליון פרשת יוצא בהרבה). זמן זה הובא ליום ששי בלבד.

טו. מנחה קטנה - שש שעות ומתצה' זמניות אחר הנין, והמנהג בוה ובפלג המנחה לחשב מהנין לשקיעה כהגרי"א, וכדכתבו הגרי"מ"ט (ביה"ש פרק י"א) והכה"ח (ר"ל אות ז').

טז. פלג המנחה - שעה ורבע זמניות קודם השקיעה המישורית.

יז. הדיקלק נרות - 30 דק' קודם השקיעה כמנהגי העיר.

יח. שקיעת החמה מהרה - (בלוח התחון), כפי שנראית בכחצי שנה (בחודשי החורף הקיץ) לעומד בגובה הר יונה (500-מטר מעל פני הים) במעל פני הים) לאופק המערבי הפתוח לים, והמריע לי הנין, ומת שליט"א שבה"ג בלא ספק מנכים הרים המסתירים באופק, שהרי קיי"ל לעיקר לדינא שמנכים הרים המסתירים באופק כמבואר בסוגיא דטבריה וציפורי (וראה בספר זמני ההלכה למעשה בהרבה), וכאן שבמקצת חציו שנה ניתן לראות את השקיעה לים ללא שום הסתר בודאי שאין להתחשב בהסתר בשאר השנה, שהרי המהר"ל הכריע (בספר נברשת) שמאחר שניתן לראות כמה ימים בשנה את

השקיעה מירושלים לים יש לנכות את הרי הקסטל המסתירים, וכ"ש כאן שנראית חצי שנה, וגם שכל מה שאמר המהר"ל שאין לנכות את הרי מואב לענין הנין היינו כיון שהם נראים כאופק ישר, אבל הרי הכרמל לענין שקיעת הר יונה אינם נראים כאופק אלא נראים בולטים באופק שונה, ובכה"ג יש לנכות הרים אלו. ועם כל זה קבענו גם את זמן שקיעת החמה הנראית כמבואר באות הבאה. גם זמן זה נמסר בדיוק של רבעי דקה.

יט. שקיעת החמה הנראית - (בלוח העליון), כפי שנראית לעומד בגובה הר יונה ללא ניכוי הרי הכרמל באופק, וכאמור בחלק גדול מהשנה היא זהה לשקיעה מהרה הנמצא בלוח התחתון, אבל באותם חודשים שהשקיעה מוסתרת על ידי הרי הכרמל, ויכולו המחמירים על ידי זמן שקיעה הנראית, לחוש ולהקדים, ובכלל ראוי שלא לחכות לרגע האחרון כידוע. ואמנם השעות הזמניות חושבו לפי זמן השקיעה במישור הנמצא בסוף הלוח, ראה לקמן. גם זמן זה נמסר בדיוק של רבעי דקה.

כ. שקיעת החמה המישורית - (בלוח העליון), השקיעה כפי שנראה לעומד במישור, בניכוי גובה העיר (כ-500 מטר מעל פני הים) ובניכוי הרי הכרמל שבסוף האופק המערבי. זמן זה שמשמש כבסיס לקביעת השעות הזמניות, הגאון ר' איסר זלמן מלצר חשב לכתחילה לשקיעה זו, ולבקשת הרב שליט"א קבעונה בלוח העליון לחומרא.

כא. סוף זמן הצומות - (מלבד ט"ב ויה"כ). הזמן הראשון - כשיטת הגרי"מ"ט (ביה"ש עמ' ע"א), ג' רבעי מיל אחר השקיעה המישורית במעלות, והאר"ך לבסס שיטה זו בטוטר"ד בספר זמנים כהלכתם (פ"ח). ונקטנו לחומרא לפי מיל של 24 דק', והוא כשהשמש 4.61 מעלות תחת האופק, ראה וזה"ל עמ' 29. הזמן השני - לפי צאה"כ הבינונים הנראים כיום לעינינו שהוא לשיטת הרבה אחרונים 25-30 דק' אחרי השקיעה, והוא כשהשמש 6.45 מעלות תחת האופק כהוראת הגר"א"י זילבר זצ"ל. הסופר א"ר מנכ"ס כמופיע בלוח הגרי"מ"ט 21 דק' אחר השקיעה.

כב. צאת השבת - כשהשמש 8.5 מעלות תחת האופק, וזה ביום בינוני 36 דק' אחר השקיעה (המישורית), וזה הנהוג בא"י מ"ש הגרי"מ"ט והגרי"א"י ובכה"ח (רס"א אות א'). בלוח הסופי הבאנו את זמן "צאת הכוכבים לחומרא" לכל ימות השנה, (ראה את ל"ב).

כג. צאת השבת כדעת החזו"א - כשהשמש 9.28 מעלות תחת האופק, והוא 40 דק' אחר השקיעה בימי ניסן ותשרי, ובקיץ מגיע עד כמעט 50 דק' אחר השקיעה.

כד. צאת השבת לר"ת 72 דק' שרות - אחר השקיעה מהרה, וכן נוהגים רבים במוצאי שבת.

כה. צאת השבת לר"ת במעלות - 72 דק' אחר השקיעה המישורית בימי ניסן ותשרי, זמן זה אינו 72 דק' קביעות אלא מחושב בעל פה וזמנית הפוסקים, ומקביל לעה"ש ב'. ובסוף הלוח הבאנו זמן זה על פי מעלות לכל ימות השבוע.

כו. זמן סעודה רביעית לכתחילה - ראוי לקיים הסעודה עד ארבע שעות זמניות, מהשקיעה של שבת להנין של יום א', כמ"ש כמה מהאחרונים, ובדיעבד זמנה עד חצות, וי"א עד הבוקר.

הזמנים המופיעים בטבלאות שבסוף הלוח

כז. (1) סוף זמן ק"ש מג"א 72 דק' - סוף ג' שעות זמניות מעה"ש ד-72 דק' במע' קודם הנין, עד צאה"כ ד-72 דק' במע' אחר השקיעה. זמן זה הוא עיקר הדין לשיטת המג"א, ומופיע גם בלוח התחתון בשב"ק.

כח. (2) סוף זמן תפלה מג"א 72 דק' - סוף ד' שעות זמניות מעה"ש ד-72 דק' במעלות קודם הנין, עד צאה"כ ד-72 דק' במע' אחר השקיעה. זמן זה הוא עיקר הדין לשיטת המג"א, כדלעיל.

כט. (3) פלג המנחה לדעת הבן איש חי - שעה ורבע זמניות קודם הלילה, מעה"ש ד-90 דק' במע' עד צאה"כ ד-25 דק' במעלות מתחת לאופק, כשיטת הבן איש חי ועוד.

ל. (4) צאת הכוכבים א' - לשיטה ששיעור הילוך המיל 18 דק', ג' רבעי מיל יוצא 13.5 דק' במעלות אחר השקיעה, כשהשמש 3.65 מעלות תחת האופק, ונפק"מ לסו"ז מנחה בדיעבד למקילים בזה, וכן הוא סו"ז נט"י לסעודה ג'.

לא. (5) צאת הכוכבים ב' - לשיטה ששיעור הילוך המיל 24 דק', ג' רבעי מיל יוצא 18 דק' במעלות אחר השקיעה, כשהשמש 4.61 מעלות תחת האופק, ויש המתפללים מאז תפילת ערבית.

לב. (6) צאת הכוכבים לחומרא ג' - כשהשמש 8.5 מעלות תחת האופק, וזה ביום בינוני 36 דק' אחר השקיעה (המישורית), וזה הנהוג בא"י כמ"ש הגרי"מ"ט והגרי"א"י ובכה"ח (רס"א אות א'). בלוח התחתון הבאנו את זמן זה כצאת השבת (ראה אות כ"ב), וכאן קבענו זמן זה לכל ימות השנה.

לג. (7) צאת הכוכבים ג' - 72 דק' במעלות אחר השקיעה, הזמן המופיע כצאת השבת לר"ת (כה).

לד. (8) שעה זמנית - לפי חישוב י"ב שעות זמניות מהנין לשקיעה כהגרי"א.

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אלול תשפ"ב - תשרי תשפ"ג

ספטמבר - אוקטובר (10-9) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כט	ראשון	הנץ החמה הנראה	ערב ראש השנה	הדלקת נרות יו"ט	חצות יום ולילה
6:27:45	8:44	מנייא	תזכורת: לעשות פרוזובול	6:05	12:30
8:44	9:29	גרייא	לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלהר לחיים טובים ולשלום		1:00
9:29	10:30	גרייא	מצוה להימנע מסעודה בעיר"ט מ: 3:31		6:34:45
10:30		גרייא	ל"א תחנון (פרס לסליחות), התרת נדרים, ואש' אומ' למנצח, וסליחות זכור ברית (ענין הצום, ראה בלוח העליון של תשפ"ג)		
6:28:30	8:44	מנייא	א' דראש השנה ה'תשפ"ג		12:30
8:44	9:30	גרייא	מוציא"ס ב' ס"ת ובא' קוראים ה' קוראים וה' פקד (בראשית כ"א א') (לפי שבר"ה נפקדו שרה רחל חנה, מ"ב תקפ"ד סק"ו), וח"ק, ובספר ב' קורא ובחודש השביעי (במדבר כ"ט א'), וספ' כולפין ח"ק, ומפסיר בשמואל א' (א') ויהי איש אחד. ואומרים אבינו מלכנו שחרית ומנחה, ונושעים תשליך במנחה, שש"י פ"א		1:00
9:30	10:30	גרייא	להסיר מכלול: אין להכין תבשיל וכד' ליום השני לפני צאה"כ, והזמן הוא כצאת החג של מחר. סרי"ז מוסף לכתחילה: 1:30		6:33:30
10:30		גרייא			
6:29:15	8:44	מנייא	ב' דראש השנה		12:30
8:44	9:30	גרייא	צאת החג: 7:05 (במע"ט): 7:41		1:00
9:30	10:30	גרייא	כניל, ובראשון קוראים ה' קוראים ויהי אחר הדברים (בראשית כ"ב א') (כדי להזכיר זכות עקידת יצחק, מ"ב תר"א סק"א), ובספר ב' כאתמול, ומפסיר כה אמר ה' מצא את ירמיה (ירמיה ל"א א') (מפני שחובת היום להזכיר זכרונות, וכתב בקרא דהבן יקיר לי - זכור אזכרו, שם סק"ב). אבינו מלכנו. שש"י פ"א		6:32:15
10:30		גרייא			
6:29:45	8:45	מנייא	צום גדליה		12:29
8:45	9:30	גרייא	קוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפסירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), ניכ במנחה (בא"י), ואר' אבינו מלכנו בכל עשיית שחרית ומנחה		12:59
9:30	10:30	גרייא	סיום הצום (הנהוג): 6:46 וי"א: 6:54		6:30:45
10:30		גרייא			
6:30:30	8:45	מנייא			12:29
8:45	9:30	גרייא			12:59
9:30	10:30	גרייא			6:29:30
10:30		גרייא			
6:31:15	8:45	מנייא			12:29
8:45	9:30	גרייא			12:59
9:30	10:30	גרייא			6:28:15
10:30		גרייא			
6:31:45	8:45	מנייא			12:28
8:45	9:30	גרייא			12:58
9:30	8:54	גרייא			6:27:00
8:54	10:30	גרייא			7:39
10:30	1:27	גרייא			7:36
1:27		גרייא			

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

תשרי תשפ"ג

אוקטובר (10) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

2	<p>12:28 חצות יום ולילה</p> <p>12:58 מנחה גדולה</p> <p>6:25:30 שקיעת החמה</p>	<p>הערה חשובה: בזמני הלוח (מלבד הניץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: כשכתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה קודמת. מ: 9:45:30 כשכתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה הבאה. ער: 9:46:30 נא לשים לב, ולא להכות לסוף הדקה</p>	<p>6:32:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:45 מנייא</p> <p>9:31 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ראשון	ז
3	<p>12:28 חצות יום ולילה</p> <p>12:58 מנחה גדולה</p> <p>6:24:15 שקיעת החמה</p>	<p>תזכורת: מנהג עשיית כפרות</p>	<p>6:33:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:46 מנייא</p> <p>9:31 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שני	ח
4	<p>12:27 חצות יום ולילה</p> <p>12:57 מנחה גדולה</p> <p>6:23:00 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות יום הכיפורים</p> <p>ערב יום הכיפורים</p> <p>5:53</p> <p>ל"א תחנון ולמנצח, אש' אי"א ממור לתודה (סי' נ"א סי"ט), ספ' אומרים אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה ואש' ל"א</p>	<p>6:33:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:46 מנייא</p> <p>9:31 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שלישי	ט
5	<p>12:27 חצות יום ולילה</p> <p>12:57 מנחה גדולה</p> <p>6:21:45 שקיעת החמה</p>	<p>יום הכיפורים</p> <p>צאת הצום: 6:55 ר"ת (במע'): 7:31</p> <p>סר"ז מוסף לכתחילה: 1:25 זמן תקיעת שופר במרצאי יו"כ: 6:43</p> <p>מוציאים ב' ס"ת בא' קוראים ו' בפרשת אחרי מות (ויקרא ט"ז א'), וחי'ק, ובספר ב' קורא ובעשור לחודש (במדבר כ"ט ז'), וספ' כופלים חי'ק, ומפסיר ואתר סולו סולו ישעיה נ"ז י"ד), ואש' או' יזכור. ובמנחה קוראים ג' בויזבר ה' וכו' כמעשה ארץ מצרים (ויקרא י"ח א'), ומפסירין ביונה ומסיים במיכה (ד' י"ח), ששי' ל"ב</p>	<p>6:34:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:46 מנייא</p> <p>9:31 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	רביעי	י
6	<p>12:27 חצות יום ולילה</p> <p>12:57 מנחה גדולה</p> <p>6:20:30 שקיעת החמה</p>	<p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח</p>	<p>6:35:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:46 מנייא</p> <p>9:31 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	חמישי	יא
7	<p>12:26 חצות יום ולילה</p> <p>12:56 מנחה גדולה</p> <p>6:19:15 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>5:49</p> <p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח</p>	<p>6:35:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:46 מנייא</p> <p>9:32 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ששי	יב
8	<p>12:26 חצות יום ולילה</p> <p>12:56 מנחה גדולה</p> <p>6:17:45 שקיעת החמה</p> <p>7:30 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>7:27 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>פרשת: האזינו</p> <p>הפטרה: וידבר דוד (שמואל ב' כ"ב)</p> <p>לא אומרים אה"ר וצדקתך</p> <p>במוציא שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים</p> <p>סוף זמן ברכת הלבנה לכתחילה - ראה בלוח העליון</p>	<p>6:36:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:47 מנייא</p> <p>9:32 גרייא</p> <p>8:55 סוף זמן קייש מגייא 72</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p> <p>1:24 סו"ז מוסף לכתחילה</p>	שבת	יג

שבת חול המועד סוכות

8	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל	דף יומי ירושלמי על פי - הורית ג מ"ב עמוד היומי ח"א קכג - ח"א קכד מ"ב הוף היומי בהלכה	המנה והלכה יומית	הימנה הנראית בלב	שקיעה הנראית לחומרא	שקיעה מישורית לחומרא	פגל המנחה	מנחה קטנה	סוף זמן תפילה גמ"א	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	הנץ החמשי	זמן ציצית ותפילין	עמוד השחר ב'	עמוד השחר א'	תאריך תשרי	מאזניים
	יד. תקס"ג: ר' שלום שכנא ב"ר אברהם מפרוהביטש תקע: ר' ישראל ב"ר שבתי הושטיין, המגיד מקווינץ תשט: ר' יוסף צבי ב"ר ישראל דושניסקאי, מהור"ץ, גאב"ד י-ם תשמ: ר' חיים אליעזר בן ציון ב"ר בנימין ברוך, ר"מ נבחרדוק, ב' הגיוני מוסר תשס: ר' ציון ב"ר חביב ברכה, ממקובלי ירושלים	נה ג - ה'	חלה ד שיט ה-י	צה	6:13:30	6:13:00	5:01	3:48	10:00	8:31	6:38:15	5:47	5:26	5:08	ראשון	יד
	טו. ב' רנו: יעקב אבינו ע"ה בן קמ"ז שנים מיום ליום תנו: ר' יוסף שלמה בן אליהו דילמדיגו הרופא, ישר מקנידיאה תקד: ר' אביעזר שר שלום בן מנחם שמשון באוילה, ב' אמות חכמים תקע: ר' משולם ב"ר יואל הכהן בן עיקר תוי"ט תקפא: ר' צלאל ב"ר יואל דנשבורג ב' הורה גבר והגהות הש"ס תרי: ר' שמעון ב"ר ישראל אלבוים מארלעס מירוסלב, ב' תורת שמעון תריא: ר' דב בער ב"ר יצחק אפרנתיים, ב' מי באר תונה: ר' מרדכי ב"ר ישכר בן מנדברנא (2)	ניה ו - ט'	חלה ד שיט טי	צו	6:12:15	6:11:45	5:00	3:47	10:00	8:31	6:39:00	5:48	5:26	5:09	שני	טו
	טז. ר' מאיר ב"ר אהרן יהודה אריק, ב' אמרי ישר ושל תורה תשנב: ר' יעקב משה ב"ר שמואל זאנוויל קרמר, הצדיק מכפר גדיען	ניה י - י"ב	חלה ד שיט ח"י פ"א י"ג	צז	6:11:00	6:10:30	4:59	3:47	10:00	8:31	6:39:45	5:49	5:27	5:09	שלישי	טז
	יז. תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תורל: ר' יצחק ב"ר שמואל הלוי כמבורג אב"ד ורצבורג ב' מלאכת שמים תרמא: ר' יחיא ב"ר יהודה שוכר אלברדיח, ב' חן טוב תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא, ממוקאטש ב' דרכי תשובה תשי: ר' משה ב"ר יהודה ליב אריק, רוב כבודיך וב' נור הקודש	ניה י"ג - ט"ז	עלה א שיט-ב י"ג	צח	6:09:45	6:09:15	4:58	3:46	10:00	8:32	6:40:30	5:49	5:28	5:10	רביעי	יז
	יח. תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תורל: ר' יצחק ב"ר שמואל הלוי כמבורג אב"ד ורצבורג ב' מלאכת שמים תרמא: ר' יחיא ב"ר יהודה שוכר אלברדיח, ב' חן טוב תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא, ממוקאטש ב' דרכי תשובה תשי: ר' משה ב"ר יהודה ליב אריק, רוב כבודיך וב' נור הקודש	ניה י"ד - כ"א	עלה א שיט י"ד	צט	6:08:30	6:08:00	4:57	3:45	10:00	8:32	6:41:15	5:50	5:28	5:11	חמישי	יח
	יט. תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תורל: ר' יצחק ב"ר שמואל הלוי כמבורג אב"ד ורצבורג ב' מלאכת שמים תרמא: ר' יחיא ב"ר יהודה שוכר אלברדיח, ב' חן טוב תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא, ממוקאטש ב' דרכי תשובה תשי: ר' משה ב"ר יהודה ליב אריק, רוב כבודיך וב' נור הקודש	ניה י"ה	עלה א שיט י"ה	ק	6:07:15	6:06:45	4:56	3:44	10:00	8:32	6:42:00	5:51	5:29	5:11	ששי	יט
	כ. תנח: ר' משה ב"ר מרדכי זכותא, מח"ס קול הרמ"ז ועוד תורל: ר' יצחק ב"ר שמואל הלוי כמבורג אב"ד ורצבורג ב' מלאכת שמים תרמא: ר' יחיא ב"ר יהודה שוכר אלברדיח, ב' חן טוב תרעד: ר' צבי הירש ב"ר שלמה שפירא, ממוקאטש ב' דרכי תשובה תשי: ר' משה ב"ר יהודה ליב אריק, רוב כבודיך וב' נור הקודש	ניה י"ז	עלה א שיט י"ז	קא	6:06:15	6:05:45	4:55	3:43	10:00	8:32	6:42:45	5:51	5:30	5:12	שבת	כ

מנין מאה ברכות

יום ראשון יש 82 ברכות 75 דו"ט, שהרי יש קידוש, ב"פ לישב בסוכה, ב' הודל לובב שהחיינו ויש תלשים 18 ברכות בשמיעת ברכות העולים לתורה והפסחה ועוד.

שבת חול המועד סוכות: 81 ברכות 82 דשבט, 3 לישב בסוכה, 2 חזלא, וגם לאשי המברכ על קחת ב' ברכות, לכאורה אין 81 ברכות ויש להוסיף 14 ככלל שבת.

יום חמישי: כתב הרמ"א (תרכ"א): ומצוה לתקן הסוכה מיד לאחר יום כיפור ומצוה הבאה לידו אי הציגה (מהרי"ל), וכתב המ"ב (סק"ג) ודביל מוצאי י"ז"כ התחלה כבלמא ולמחרת מתקן כלה אם אפשר וכו', ע"כ ביום המחרת אחר עשיית מביית"כ יתחיל ויגמור כולה אם אפשר.

ערב סוכות: יש להרבות בצדקה בערב סוכות, ומר"ח וישאל זצ"ל היה מחלק קופה לעניים בכל ערב סוכות, ויש טעם בנזן מאד על דרך האמת, ויומא הוא דקא גריס בדרך צדקה תמצא וכו' (כה"ס) תרכ"ט ס"ק ט"ז.

ערב סוכות: כדא להחנות לפני כניסת החג: "אני ברזל מגויי הסוכה כל כי השמשות של שבעת ימי החג", כדי שיהיה מורה להחנות לפני הגשמים וכדי שלא יאסרו בטלטול ברי"ט ובשבת (ראה שו"ע ורמ"א תרל"ח ס"ב, ומ"ב שם ס"ב כ"ב).

ערב סוכות: כתב הרמ"א (תרי"ט א'): ראל יאכל ביום מצות ואילן כדי שישאל בסוכה לחיוב, וכתב המ"ב (סק"ג) והנכחת האחרונים שזינו ככל ע"ש משעה עשירית (ומן שעה עשירית היום ראל הלוח התחוק), ובבא"ח (שו"ע האונו א"ג) כתב לאסור מצות. כתב הלקיט ישר (הל' סוכה אות ז') דרבו בעל תרומת הרשן לא

היה ישר בערב סוכות בצהרים כדי שיוכל לישן לתיאבון בלילה, כי בסוכה השינה קובעת עיקר היותה, ו"ל השינה המורה מאכילה. ליל ע"ז: חובה מר"ח לאכול ביום (ולכתחילה יותר מבעיני) בסוכה, מתוך כונה לקיים מצות עשה זו של אכילת פת בלילה הראשון של חג הסוכות בסוכה, ושחיפוננו או להגן עליו מפר המזגה לציאת מצרים, וכן ליינו כבוד שחיפוננו או להגן עליו מפר המזגה והגשם, ויאל הכית חוץ דקות ולכ"פ חוץ 4 דק - חוץ ב"ר אכילת פת. וכתב הרמ"א (תרי"ט ס"ג) ולא יאכל עד שיהיה לילה ודאי. וכתב בהלכות שלמה (פ"ט ס"ג) דיש לכוון בקידוש בסוכה לישב בסוכה על חפת פת שישאל אח"כ, ולא יפסיק בדביר.

כונה במצות סוכה: כבה"ל ס"פ ס"ד מבורא דלובש ציצית ולא כיון לשם מ"ע לא רק שלא קיים מ"ע דהא קי"ל מצות ציצית כונה, אלא אף כשל מ"ע דהוי כאלו לש' ב' כנפות ב"ב ציצית [ועיין בה"ש] שם ס"ק דבמשעו מוכיחים מהני בריבב אף אם לא כיון בהר"ח, ואמנם כמנת שלמה ח"א ס"א פסק בהו, אכן לגבי סוכה הסיק ק"ש דיש לחוש לסוכת הבה"ל וכל שלא כיון לשם מ"ע דסוכה הוי נאכל חוץ לסוכה, וה"ל לגבי שנה שאם אינו מכוין חוץ לסוכה, ויש להזהר דאך הרבה (ובאמת שמענו מהגר"ב צ"ל שלמען מצוה"א ור"א משי"ב הבה"ל גבי ציצית דרב פטוס הוה), ולמ"כ שם ס"ק ק"ש על לילמו וכו'.

פטי דינים בקשירת ד' המינים: א. מצוה לאגוד את המינים בקשר גמור, והיינו שני קשרים זה ע"ג זה, משום נד' תרג"א (שם ב). כתב המ"ב (תרי"ט ס"ק) שגזרין צלקות חוץ, ומינים בקיץ המועיל מאוריות, מרעת המקנה, ולפרוע דלומים לכוכב. א. כתב מ"ב (תרי"ט א') צריך שנה צדור של חוץ המעלה מההדס והערבה טפח", והוה לעיכובא (כה"ס ט'), ויש להזהיר ע"ז מאד כיון שמצוי שאין שמים לב לכך.

כ. תכד: ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר יעקב מקראקא, ב' תוכנת התורה תקנא: ר' יעקב יוסף ב"ר יהודה ליב מאוסטרא, ב' פי ייבי תקנא: ר' אליעזר ב"ר יצחק פאפן, מח"ס פ"א ועיין ועוד תרע: ר' יוסף משה ב"ר יעקב עדס, מרבני פורת יוסף תשנב: ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר יעקב מקראקא, ב' תוכנת התורה תקנא: ר' יעקב יוסף ב"ר יהודה ליב מאוסטרא, ב' פי ייבי תקנא: ר' אליעזר ב"ר יצחק פאפן, מח"ס פ"א ועיין ועוד תרע: ר' יעקב ב"ר אברהם ענתי, הרב של דמשק (ראה תולדות ח"י ח"א פ"ח) תשעט: ר' משה ב"ר יוסף ורשטייל, מייסד פניני הישועה וב' תורת היולת

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

תשרי תשפ"ג

אוקטובר (10) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

י"ד	ראשון	הנץ החמה הנראה	6:37:30 8:47 9:32 10:30
9	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 שקיעת החמה 6:16:30	ערב הג הסוכות הדלקת נרות יו"ט 5:47 ל"א תחנון, ואש' או' למנצח (מ"ב תרכ"ד סק"י). וכי שם שיש שאין אומרים אין לאכול סעודה בפת משעה: 3:19	6:37:30 8:47 9:32 10:30
10	חצות יום ולילה 12:26 מנחה גדולה 12:56 שקיעת החמה 6:15:15	הג הסוכות אושפיזין דאברהם צאת יו"ט: 6:49 ר"ת (במע' 7:24) סו"ז מוסף לכתחילה: 1:23	6:38:15 8:47 9:32 10:30
11	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 שקיעת החמה 6:14:00	א' דחול המועד ובחיל יו"ט שני אושפיזין דיצחק קוראים ד' וביום השני (במדבר כ"ט י"ז), שש"י כ"ט, אבן שתייה	6:39:00 8:47 9:32 10:30
12	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 שקיעת החמה 6:13:00	ב' דחול המועד אושפיזין דייעקב קוראים ד' וביום השלישי (שם), שש"י נ', אערך שועי	6:40:00 8:47 9:33 10:30
13	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 שקיעת החמה 6:11:45	ג' דחול המועד למנהג ספ' אושפיזין דמשה, ולמנהג אש' אושפיזין דיוסף קוראים ד' וביום הרביעי (שם), שש"י צ"ד מי יקום עד סוף הממזר, אום אני חומה	6:40:45 8:48 9:33 10:30
14	חצות יום ולילה 12:25 מנחה גדולה 12:55 שקיעת החמה 6:10:30	ד' דחול המועד למנהג ספ' אושפיזין דאהרן, ולמנהג אש' אושפיזין דמשה קוראים ד' וביום החמישי (שם), שש"י צ"ד עד כל ישרי לב, א-ל למושעות. יש שלא לכו נרונה (שלה' ומס"א תר"א), ול"א במה מדלקין (שער' ס"י ע"ד ס"ב)	6:41:30 8:48 9:33 10:30
15	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:09:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:21 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:18	ה' דחול המועד שבת חול המועד סוכות למנהג ספ' אושפיזין דיוסף, ולמנהג אש' אושפיזין דאהרן אש' קוראים קולת [מפני שהם ימי שמחה וכתוב בקהלת ולשמחה מה זו עושה, מ"ב ת"צ סק"י]. ומצ"א ים ב' ס"ת וקוראים ד' קוראים בספר ראשון וראשון טשה ראה אהרן וגו' פסל לך גוי (שמות ל"ג י"ב) [שיש בו ענין סוכה (מ"ב תרס"ג סק"ח)], ח"ק, ובספר ב' וביום השני (במדבר כ"ט, וספ' כופלין ח"ק, [בכרות הפסרה של ירוס ומחבר שבת (מ"ב תרס"ג סק"ט) וכ"ז הרבה מהספ', ולג"א של שבת], ומפסירין ביחזקאל (ל"ח י"ח) והיה גוי יום בוא גו (ספ' שלעניד חזיה מלחמת גו ומגו בחשרי, מ"ב שם סק"י), שש"י צ"ב, אום צורה. ובמנהג קוראים ג' בפרשת וזאת הברכה, ול"א אה"ר וצדקת, במצא שבת אש' או' אומרים ויו"ט נונע, וספ' אומרים, ואש' מברכין לשב בסוכה בהבלזה	6:42:15 8:48 9:33 8:57 10:30 1:21

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

תשרי תשפ"ג

אוקטובר (10) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

כא	ראשון	הנץ החמה הנראה	הושענא רבא	הדלקת נרות יו"ט	חצות יום ולילה
16	6:43:00 8:48 9:34 10:30	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	אושפיזין דוד זמן זריחת הלבנה: 21:51 קוראים ד' וביום השביעי (שס), ששי"ז פ"א מצוה להימנע מסעודה בעריו"ט משעה 5:14	5:38	12:24 12:54 6:08:00
17	6:43:45 8:49 9:34 10:31	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	שמניני עצרת ושמחת תורה משיב הרוח ומוריד הגשם סו"ז מוסף לכתחילה: 1:20 מוציאים ג' סית' ונספ' אומרים: מי לא יראך, ובא' קוראים חזת הברכה, ובב' בראשית עד אשר ברא, וח"ק, ובג' ביום השמיני (במזכר כ"ט ל"ה), וספ' כופלין ח"ק, ומפסירין ויהי אחרי מות משה (יהושע א'), אש' אומרים יזכור, ואח"כ מתפללים תפילת גשם, ששי"ז י"ב	צאת יו"ט: 6:40 ר"ת (במע'): 7:16	12:24 12:54 6:07:00
18	6:44:45 8:49 9:34 10:31	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	אסרו חג ובחז"ל שמחת תורה ל"א תחנון, ואש' אר' למנצח (ויש שלי"א) יש לזכור להודיע לבני הבית שמתחילים להזכיר בתפילה "משיב הרוח"		12:24 12:54 6:05:45
19	6:45:30 8:49 9:35 10:31	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	ל"א תחנון (ולחזור"א אומרים תחנון עד ר"ח), ואש' אומרים למנצח (עד ר"ח), (ובחז"ל אסרו חג)		12:24 12:54 6:04:45
20	6:46:15 8:49 9:35 10:31	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	ל"א תחנון		12:23 12:53 6:03:30
21	6:47:15 8:50 9:35 10:31	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן תפילה גרייא	הדלקת נרות שבת 5:32		12:23 12:53 6:02:30
22	6:48:00 8:50 9:35 8:59 10:31 1:19	מנייא סוף זמן ק"ש גרייא סוף זמן ק"ש מגייא 72 סוף זמן תפילה גרייא סו"ז מוסף לכתחילה	שבת מברכין ל"א אב הרחמים וצדקתך, (ולחזור"א אר' צדקתך), ואש' מתחילין ברכי נפשי	פרשת: בראשית הפטרה: כה אמר הא-ל ה' (ישעיה מ"ב) צאת השבת חזו"א 6:39 6:35	12:23 12:53 6:01:15 7:13 7:11

תשרי - מרחשון תשפ"ג

אוקטובר (10) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

23	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 6:00:15	ל"א תחנון	הנץ החמה הנראה 6:48:30 מנייא 8:50 סוף זמן ק"ש גרייא 9:36 סוף זמן תפילה גרייא 10:31	ראשון	כח
24	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 5:59:15	ערב ראש חודש ל"א תחנון	הנץ החמה הנראה 6:49:30 מנייא 8:51 סוף זמן ק"ש גרייא 9:36 סוף זמן תפילה גרייא 10:32	שני	כט
25	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 5:58:15	א' דראש חודש ל"א תחנון ולמנצח	הנץ החמה הנראה 6:50:15 מנייא 8:51 סוף זמן ק"ש גרייא 9:36 סוף זמן תפילה גרייא 10:32	שלישי	ל
26	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 5:57:15	ב' דראש חודש ל"א תחנון ולמנצח	הנץ החמה הנראה 6:51:00 מנייא 8:51 סוף זמן ק"ש גרייא 9:37 סוף זמן תפילה גרייא 10:32	רביעי	א
27	חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 12:52 שקיעת החמה 5:56:15		הנץ החמה הנראה 6:51:45 מנייא 8:51 סוף זמן ק"ש גרייא 9:37 סוף זמן תפילה גרייא 10:32	חמישי	ב
28	חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 12:52 שקיעת החמה 5:55:15	הדלקת נרות שבת 5:25	הנץ החמה הנראה 6:52:45 מנייא 8:52 סוף זמן ק"ש גרייא 9:38 סוף זמן תפילה גרייא 10:32	ששי	ג
29	חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 12:52 שקיעת החמה 5:54:15 צאת השבת לריית (שוות) 7:06 צאת השבת לריית (מעלות) 7:04	צאת השבת חזו"א 6:32 6:28 במוצאי שב"ק נח יחזור ל-שעון חורף, מזיזים השעון בשעה 2:00 בלילה לשעה 1:00	אש' מברכין למתענים בה"ב פרשת: נח הפטרה: רני עקרה (ישעיה נ"ד)	שבת	ד
			הנץ החמה הנראה 6:53:15 מנייא 8:52 סוף זמן ק"ש גרייא 9:38 סוף זמן ק"ש מנייא 72 9:01 סוף זמן תפילה גרייא 10:33 סו"ז מוסף לכתחילה 1:17		

פרשת: לך לך

תאריך חשון עקרב	עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	צמח ופתילין	הנץ המשויר	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	מנחה המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	היום הבלי	המנה והלכה יומית	מנהגים	דף יומי ירושלמי הוריות יח - נדה ה
ה ראשון	4: 23	4: 41	5: 02	5: 54:45	7: 36	9: 02	2: 33	3: 41	4: 49:30	4: 51:00	ה	בניורס א ג-ד שכר ג-ט	בניורס א ג-ד שכר ג-ט	דף יומי ירושלמי הוריות יח - נדה ה מ"ב עמוד היומי מ"ב הוריות בהלכה
ו שני	4: 24	4: 41	5: 03	5: 55:30	7: 37	9: 03	2: 33	3: 41	4: 48:30	4: 50:15	ו	בניורס א ה-ו שכר ב-ד	בניורס א ה-ו שכר ב-ד	ה. תצא: ר' משה ב"ר אברהם בירדגו, ב' ראש משביר וכנף רננים תחלה: ז' צביר הירש ב"ר שלמה קלישר, ב' צביר לצדיק דורישת ציון תשפ: ר' פינחס ב"ר ציון הנהן רבין, רב דעירא הכנורית תשפא: ר' דב' צ"ח חיים אליהו זלמן זקס, מר"י סלבודקא, ב' דבר הברכה תשפ: ר' אברהם ב"ר שמעון רפאל אילנגר, ב' ברכת אברהם ומר"י קול תורה
ז שלישי	4: 24	4: 42	5: 04	5: 56:15	7: 37	9: 03	2: 32	3: 40	4: 47:45	4: 49:45	ז	בניורס א ו-ה שכר ה-ז	בניורס א ו-ה שכר ה-ז	ו. ג' שמ: עזרוז את עיני צדיקיהו ושחטו את בניו לפעניו, (וקודם שחטו אח"כ עיזרוז) וראוי להתענות בו (ש"ע א"ח קת"פ ב'), ושם יאחז ב-ד', ב' אלא שבמג"א הביא ממג"ת בה"ג וכל בו וכן הכריע הא"ר שהג"י הנוטת ב-ד', ולא ב-ד' ג' תכנ: טבח נורא ביהודי בית שאן ע"י הצוררים היוונים ד' תקעד: פירות ביהודי אלכסנדריה גורושם מהעיר ה' תסא: ר' יהודה חסיד [האתרוג], מייסד ביה"כ"ע על שמו ב"ם ו' תקמ: ר' שלמה ב"ר דוד מולכו, ב' שמן זית זך ושמן משחת קודש ח"ב: ר' שמואל ב"ר משה חיים (בן אסטרוגה), ב' שן המשחה ח"ג: ר' שלמה דוד הירש ב"ר אברהם וינברג הי"ד, ב' יכרזן קדוש ח"ד: ר' שלמה ב"ר שאול זקין, אב"ד מצרים וב' כרם שלמה ועוד
ח רביעי	4: 25	4: 43	5: 05	5: 57:15	7: 37	9: 03	2: 31	3: 39	4: 46:45	4: 49:15	ח	בניורס א ט-י שכר ח-י	בניורס א ט-י שכר ח-י	ז. תקסב: ר' שמעון ב"ר אברהם אשכנזי דייטש, ב' נחלת שמעון תרכ"ו: ר' נתן דוד ב"ר יחזקאל רבינוביץ משדילובצא, ב' תפארת אבות (1) תרנ"ג: ר' יוסף יהודה אב"ד מרדכי בלון, ר"י טעלו, ב' שנינו דעת ח"ד: ר' יהודה מאיר ב"ר יעקב שמעון שפירא מלוברין, ב' אור התאור ר"י חיל ומיידן דף הומ"י תשנ"ו: ר' אברהם ישראל משה ב"ר מרדכי חזקאי סומון מאראקוב, ב' נתיבת הקודש תשל"ו: ר' ישראל ב"ר צבי וועלץ ב' חק לישראל וש"ת דברי ישראל ועוד
ט חמישי	4: 26	4: 44	5: 05	5: 58:00	7: 38	9: 03	2: 31	3: 38	4: 46:00	4: 48:30	ט	בניורס א יב-יא שכר יב-יא	בניורס א יב-יא שכר יב-יא	ח"א: ס"א כ"א - כ"ו ח"ב: ס"ב א' עשה להמנע מסעודת גביש ג' ראו לאכול סעודה ר' ט:
י לשישי	4: 27	4: 44	5: 06	5: 58:45	7: 38	9: 03	2: 30	3: 38	4: 45:00	4: 47:30	י	בניורס א יג-יד שכר יג-יד	בניורס א יג-יד שכר יג-יד	ח"א: ס"א כ"א - כ"ו ח"ב: ס"ב א' עשה להמנע מסעודת גביש ג' ראו לאכול סעודה ר' ט:
יא שבת	4: 27	4: 45	5: 07	5: 59:45	7: 39	9: 04	2: 30	3: 37	4: 44:15	4: 46:45	יא	בניורס א יד-ה שכר יד-ה	בניורס א יד-ה שכר יד-ה	ח"א: ס"א כ"א - כ"ו ח"ב: ס"ב א' עשה להמנע מסעודת גביש ג' ראו לאכול סעודה ר' ט:

14 תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל

ה. תצא: ר' משה ב"ר אברהם בירדגו, ב' ראש משביר וכנף רננים תחלה: ז' צביר הירש ב"ר שלמה קלישר, ב' צביר לצדיק דורישת ציון תשפ: ר' פינחס ב"ר ציון הנהן רבין, רב דעירא הכנורית תשפא: ר' דב' צ"ח חיים אליהו זלמן זקס, מר"י סלבודקא, ב' דבר הברכה תשפ: ר' אברהם ב"ר שמעון רפאל אילנגר, ב' ברכת אברהם ומר"י קול תורה

ו. ג' שמ: עזרוז את עיני צדיקיהו ושחטו את בניו לפעניו, (וקודם שחטו אח"כ עיזרוז) וראוי להתענות בו (ש"ע א"ח קת"פ ב'), ושם יאחז ב-ד', ב' אלא שבמג"א הביא ממג"ת בה"ג וכל בו וכן הכריע הא"ר שהג"י הנוטת ב-ד', ולא ב-ד' ג' תכנ: טבח נורא ביהודי בית שאן ע"י הצוררים היוונים
ד' תקעד: פירות ביהודי אלכסנדריה גורושם מהעיר
ה' תסא: ר' יהודה חסיד [האתרוג], מייסד ביה"כ"ע על שמו ב"ם
ו' תקמ: ר' שלמה ב"ר דוד מולכו, ב' שמן זית זך ושמן משחת קודש
ח"ב: ר' שמואל ב"ר משה חיים (בן אסטרוגה), ב' שן המשחה
ח"ג: ר' שלמה דוד הירש ב"ר אברהם וינברג הי"ד, ב' יכרזן קדוש
ח"ד: ר' שלמה ב"ר שאול זקין, אב"ד מצרים וב' כרם שלמה ועוד

ז. תקסב: ר' שמעון ב"ר אברהם אשכנזי דייטש, ב' נחלת שמעון תרכ"ו: ר' נתן דוד ב"ר יחזקאל רבינוביץ משדילובצא, ב' תפארת אבות (1) תרנ"ג: ר' יוסף יהודה אב"ד מרדכי בלון, ר"י טעלו, ב' שנינו דעת
ח"ד: ר' יהודה מאיר ב"ר יעקב שמעון שפירא מלוברין, ב' אור התאור ר"י חיל ומיידן דף הומ"י תשנ"ו: ר' אברהם ישראל משה ב"ר מרדכי חזקאי סומון מאראקוב, ב' נתיבת הקודש תשל"ו: ר' ישראל ב"ר צבי וועלץ ב' חק לישראל וש"ת דברי ישראל ועוד

ח. תפא: שניף ביכ"ע ר' יהודה חסיד [האתרוג] 40" ס"ת שבו תרמ: ר' נתנוס"ק ב"ר ישראל ר' יהודה חסיד מהגורדני תשנ"ו: ר' יעקב ב"ר אליהו ורנדינס, מייסדי אגו"י וב' כתבים נבחרים תשל"ו: ר' משה ב"ר יוסף טוויל מצלי הנהן, ר"ג רנה תורה בחבל רוב עתה תחלפית

ט. ג' תנח: יום שמתה בירושלם על הכתא חיל צאטטיו גלוס הרומי עד חזמה, תשנ"ה ויצי' לפי חזון ב"מיק"ש השני
ח. תקמ"ג: הרמב"ם (פני לבן) מציע לברכור וזונה התחלל בה, וקובע יום זה ליום חן תפלת יהודה ושומה (פ"י הרמב"ם פ"ג למסכת ר"ה)
ח"ה: פ"י: א' אשר ב"ר יחזקאל, ארז"ש
ח"ו: ר' יצחק ב"ר אהרן אב"ד קרקל, ב' קון אהרן
ח"ז: ר' שמעון יהודה ב"ר יעקב שמואל הכהן שקופ ב' שבתי יוסף תשכ"ו: ר' יחזקאל ב"ר צבי הרש"ה הלוי רבתי הי"ד, ב' עברי יוסף תשכ"ו: ר' נפתלי ביטוי ב"ר אהרן ב"ר יוספתן הי"ד, ר"מ ב"ש"י אהל תורה וידונביץ

י. ב' קצו - שכב: גורל נפתר ג' בן יעקב אבינו וזלפה ע"ה תרפ"ט: ר' רפאל אהרן ב"ר צבי שמעון ב' נהר מצרים ושער המפקד תשכ"ו: ר' דב בעריש ב"ר יעקב וידנפאל ממשעביץ ב' דובב משרים תשע"ב: ר' דב (בערל) ב"ר יהושע אב' צורצורמן ראש ישיבת בית התלמוד

יא. א' תנו: מיתולוג הצדיק בן תנח (בן 969 שנים)
ב' ר"ט: רחל אמנו (בת לוי), גורל בניו יונטר היום בשנת ב' שיה, (כ"ה) בילקוש ועוד ובפסיקתא רבתי ב' ועוד ב"ב פסח מצרים נפתרה)
ג' תנח: ר' מתח' תנום ב"ר צבי צורניובל, ב' מאור עינים (1)
ד' תרמ: ר' אברהם ב"ר יצחק מיתזיהו וינברג מטלויים ב' יסוד העבודה תרע"ו: ר' דוד שלמה ב"ר נפתלי ויבונתי מקאב"ין
ה' תוצ: ר' יהודה ב"ר פאל סאמל מ"ח"ס אור ח"י
ו' פסח ב"ר פסח פרופסיק מקוברין, ב' שיעורי י"ם מקוברין
ז' תש: ר' יצחק ב"ר יוסף וצפא חרונברג הי"ד, ב' גבורות יצחק
ח' תשס: ר' משה בן לוי, מ"ח"ס מנוחת אברהם, תפלה למשה, ברכת ה' תשע: ר' נתן צבי ב"ר אליהו מאיר פיקלר, ראש ישיבת מיר

בגנות המחלוקת (לרגל היום הסדרים). כתב בשר"ת התשב"ץ (ח"ג ר' כ"ז): כתב תוכחה לקהל אשר באי מירוקה. לא נכתב לפני צעמי, ועיני יראו גלמי, וירדע אני בעצמי כי אינני מתקבצים והולאו הית"ב מן הראויים נלקח תוכחת. גם כי אין הורו היה ותר טוב מהדרות הראשונים שהעניו עליהם (וערכ"ש י"ג ע"ב) שאין בהם מי שראוי לקבל תוכחה. אבל שמי שאפשר לו לעמוד ואינו מוחה הוא נתפס עליו. על כן הציקתני רוח כטני לדבר מה שאינו מתוקי ותהי בלבי כאש בוערת עצור בעצמותי, נלתיי כלכל ולא אכל, ואני נשנען על ענותונתכם תדונינו לכף זכות, והמקום ידן אתכם לכף זכות, ואולי היה עת רצון להכנס דברי באוניכם ותחשב לי לצדיקה. וכל המזכה את הרבים יזכה את כסות החובין הקהלה ועתה אחר אלה הדברים הלא ידעתם כי סבת החובין הקהלה הקדושה אשר היתה במקומכם היתה מפני המחלוקת. על אשר פגעה מרת הדין בהם והשליכתם אל ארץ אחרת כיום הזה, מתהללים מגוי לגוי וממלכה אל עם אחר, ואין מקבץ לנודד. והיום אשר ברחמי שמים נתישבתם אתם במקומם למה לא תקחו מסור לאמר זאת היתה אונקלת שישבתם היא, ולא תוכל להילכ בעלי המחלוקת, ותקחיה אתכם כאשר קאה את הקהל אשר לפנינו, ואל הראשונים לא מרובם חשק השם בהם ולא הורעיל הנום בינם עברה, אשר מה הבטחון היה אשר אתם כוונתים בשנאת חנם שביניכם אתם על זה דבריכם נשמעתי בן הנכבדים האנוסים. כי הצא מכם אש ומצאה קוצים ביהמה ורבר נאכל גדיש, לא טוב הדבר הזה ואין ה' בקרבכם על דבר הזה, ואינו שומע בקולכם אל מקבל תפלתכם, כי אין בישורון מלכי של עולם כי אם בהתאפי ראשי יחד, אתם אתם חברים במקומים הלא היה אומרת שכינה השמיעני. ואם אין ברך לך דודי ותושב השכינה למקומה, ואתם הדבתי פנים כצפא אשר אין להם רועה, אשר באי ודרוס וזאב וטורף

ואין מציל מידם. אחלי אחינו בית ישראל, הסתירו את אלוהי הנבר אשר בקרבכם - זהו יציר הרוח הוא שנת אלה מלאך המות (ב"ב ט"ז ע"א). והטירו והצילו שמלותיכם ליהודי היציר טובי, ובחרו בחיים ודרשו את שלום הבירים, וכח לאחד מכם יוכיח את עצמו וישובו את לבו ורוחם וירבר שלום לכל עמו, לא תאמרו הנה אנחנו במקומנו זה הרוחם מהקולות הגדולות אשר באנו אודם, ומי ישמיעם את דברי ריבונותי, ידע באמת כי כלנו בני אש אחד נחנו והקולות ארץ ישמעאל יהיו לאנודה אחת להוכיח במישור לעניו ארץ, כי הארץ הזאת כלה נעשה מרות הנהגתכם, אשר כל אחד מהם הישר בעיניו יעשה, והקטן איננו שומע לגדול והגדול ממנהל על הקטן, ואשרי הדוד שהגדולים נשמעים לקטנים, וכ"ש שלימדו מוסר הקטנים לשמוע אל הגדולים וכו'. ועתה אף ע"פ שהתחלתי בגנות אני מסיים בשבח ואשריכם שיתכנס לבנות לכם בתים בעשרי ובנכסים וכבוד במקום ההוא, אשר בכל יום אתם מסגלים עליכם מצות בכבישות יצרכם לעצום עינים מראות ברע ואינם אלימים ופרצות גיות. ויהי רצון שהיה עמידתכם שם לטוב לכם כל הימים בעולם שכלו טוב לחיבתכם כיום הזה בעולם שכלו ארוך. שלום לכם שלום כשם כשם כשם כשם. ונפש אחים נוקה בו שיבה. אורחכם נדבה. מתעור לא ל יחזיריכם לטובה, שמעון ב"ר צמח זל"ה".

אחר שכתבתם זה לא שמעו לקולי. ותוך ימים מועטים פגעה בהם מרת הדין ונתשמדו בלם בשביל המחלוקת, ואני את נפשי הצלתי ע"כ. (וע"פ בלח העליון יתור בגנות המחלוקת) והיה יתן אל לכו.

זמנא דיררה: ז' מהמולד - ליל רביעי. ניתן לומר עד שעה 23:24 בלילה (לפי שעון חורף) שאז יעלם הירח.

אוקטובר - נובמבר (10-11) 2022

מרחשון תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

30	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:53:15	שעון חורף	הנץ החמה הנראה 5:54:00 מנייא 7:52 סוף זמן ק"ש גרייא 8:38 סוף זמן תפילה גרייא 9:33	ה	ראשון
31	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:52:15	תענית שני קמא מליל שלישי שואלים בא"י טל ומטר בברכת השנים	הנץ החמה הנראה 5:55:00 מנייא 7:53 סוף זמן ק"ש גרייא 8:39 סוף זמן תפילה גרייא 9:33	ו	שני
1	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:51:30		הנץ החמה הנראה 5:56:00 מנייא 7:53 סוף זמן ק"ש גרייא 8:39 סוף זמן תפילה גרייא 9:33	ז	שלישי
2	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:50:30		הנץ החמה הנראה 5:56:45 מנייא 7:54 סוף זמן ק"ש גרייא 8:40 סוף זמן תפילה גרייא 9:34	ח	רביעי
3	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:49:45	תענית חמישי	הנץ החמה הנראה 5:57:45 מנייא 7:54 סוף זמן ק"ש גרייא 8:40 סוף זמן תפילה גרייא 9:34	ט	חמישי
4	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:49:00	הדלקת נרות שבת 4:19	הנץ החמה הנראה 5:58:15 מנייא 7:54 סוף זמן ק"ש גרייא 8:40 סוף זמן תפילה גרייא 9:34	י	ששי
5	חצות יום ולילה 11:22 מנחה גדולה 11:52 שקיעת החמה 4:48:00 צאת השבת לרי"ת (שוות) 6:00 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 5:59	צאת השבת חזו"א 5:26 5:22	פרשת: לך לך הפטרה: למה תאמרו יעקב (ישעיה ב') 5:59:00 מנייא 7:55 סוף זמן ק"ש גרייא 8:41 סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:04 סוף זמן תפילה גרייא 9:35 סו"ז מוסף לכתחילה 12:16	יא	שבת

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

נובמבר (11) 2022

מרחשון תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

6	<p>חצות יום ולילה 11:22</p> <p>מנחה גדולה 11:52</p> <p>שקיעת החמה 4:47:15</p>		<p>הנץ החמה הנראה 5:59:45</p> <p>מנייא 7:55</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:41</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:35</p>	ראשון	יב
7	<p>חצות יום ולילה 11:22</p> <p>מנחה גדולה 11:52</p> <p>שקיעת החמה 4:46:30</p>	תענית שני בתרא	<p>הנץ החמה הנראה 6:00:45</p> <p>מנייא 7:55</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:42</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:35</p>	שני	יג
8	<p>חצות יום ולילה 11:22</p> <p>מנחה גדולה 11:52</p> <p>שקיעת החמה 4:45:45</p>	סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	<p>הנץ החמה הנראה 6:01:45</p> <p>מנייא 7:56</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:42</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:36</p>	שלישי	יד
9	<p>חצות יום ולילה 11:22</p> <p>מנחה גדולה 11:52</p> <p>שקיעת החמה 4:45:00</p>		<p>הנץ החמה הנראה 6:02:30</p> <p>מנייא 7:56</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:43</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:36</p>	רביעי	טו
10	<p>חצות יום ולילה 11:23</p> <p>מנחה גדולה 11:53</p> <p>שקיעת החמה 4:44:15</p>		<p>הנץ החמה הנראה 6:03:30</p> <p>מנייא 7:57</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:43</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:36</p>	חמישי	טז
11	<p>חצות יום ולילה 11:23</p> <p>מנחה גדולה 11:53</p> <p>שקיעת החמה 4:43:45</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>4:14</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:04:30</p> <p>מנייא 7:57</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:44</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:37</p>	ששי	יז
12	<p>חצות יום ולילה 11:23</p> <p>מנחה גדולה 11:53</p> <p>שקיעת החמה 4:43:00</p> <p>צאת השבת לריית (שוות) 5:55</p> <p>צאת השבת לריית (מעלות) 5:55</p>	<p>חזו"א 5:22</p> <p>צאת השבת 5:18</p>	<p>פרשת: וירא</p> <p>הפטרה: ואשה אחת (מלכים ב' ד')</p>	שבת	יח

פרשת: חיי שרה

תאריך חשון עקרב	השחר א'	השחר ב'	עמוד	צמח	הנץ	סוף זמן	סוף זמן	מנחה	מנחה	פלג	שקיעה	שקיעה	הנראית	הימין	השנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי
יט ראשון	4: 33	4: 34	4: 51	5: 13	6: 06:45	7: 42	9: 06	2: 27	3: 33	4: 38:30	4: 41:45	4: 41:30	4: 41:30	4: 41:30	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כ שני	4: 34	4: 52	4: 51	5: 14	6: 07:45	7: 42	9: 07	2: 27	3: 32	4: 38:00	4: 41:30	4: 41:30	4: 41:30	4: 41:30	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כא שלישי	4: 35	4: 35	4: 53	5: 15	6: 08:45	7: 43	9: 07	2: 26	3: 32	4: 37:15	4: 40:45	4: 40:45	4: 40:45	4: 40:45	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כב רביעי	4: 36	4: 36	4: 54	5: 16	6: 09:30	7: 43	9: 07	2: 26	3: 31	4: 36:45	4: 40:15	4: 40:15	4: 40:15	4: 40:15	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כג חמישי	4: 36	4: 36	4: 54	5: 17	6: 10:30	7: 44	9: 08	2: 26	3: 31	4: 36:15	4: 39:45	4: 39:45	4: 39:45	4: 39:45	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כד ששי	4: 37	4: 55	4: 55	5: 17	6: 11:15	7: 44	9: 08	2: 26	3: 31	4: 35:45	4: 39:15	4: 39:15	4: 39:15	4: 39:15	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה
כה שבת	4: 38	4: 38	4: 56	5: 18	6: 12:15	7: 44	9: 08	2: 26	3: 30	4: 35:15	4: 38:45	4: 38:45	4: 38:45	4: 38:45	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי נדה ג' ברכות ו מ"ב עמוד היומי ח"א קפא - ח"א קמב מ"ב היומין בהלכה

כ' מרחשון: ראה הנחש בכ"ב מרחשון.
כ"ב מרחשון: אתמול בתפילת מנחה נשלמו ל' יום שהזכירו בהם "משיב הרוח ומוריד הגשם", ועל כן מליל כ"ב מתפילת ערבית ואילך אם הסתפק אם הזכיר גבורות גשמים [או לא הזכיר כלום, דאם הזכיר טל ב"א אינו חוזר] אינו חוזר, מני תולים שהזוחק לומר כן במשך התפילות משמחת תורה. [נמשחית דיום שני כ' מרחשון, שכבר התפלל לפניו 90 תפילות, יש להקל, עי' מ"ב קי"ד ס"ק ל"ן]. וה"ה אם אמר מיד בש"ע "מחיה מתים אתה רב להושיע מה"ר ומוה"ג" 90 פעם שאינו חוזר. [ובמ"ב קי"ד ס"ק מ"א הביא שלדעת החת"ס צריך לומר 101 פעמים, ובדעבד אין בכחו לחייב לחזור את מי שאמר תשעים פעמים].
 ובט"ז כתב דאם דילג יום או יומיים מהני חזקתו, ואי"צ להשליש נגד זה יום אחר. אך המ"ב ("קי"ד סקל"ז) כותב דרבים מהאחרונים מפקקים בדין הט"ז.
 חיובק לשנים מקרא ואחד תרגום כהלכתו: כתב הה"ח בליקוטי אמרים פרק ה' וז"ל: צריך כל איש ישראל לידע בכל שבוע הסדרה ופירושה לפי כתב שכלו, ומה שנהגו בכל ישראל לקרוא שנים מקרא ואחד תרגום היינו משום שעל ידי זה יתבונן בהמקרא ויזן לב להבין, אבל אם לא השיג ידיעה על ידי זה מחוייב להתבונן ולדעת ואז יהיה נחשב לו שלמד מקרא, דבלאו הכי אם

לא הבין מה שאמר ומה שלמד לא נחשב ללימוד כלל, עכ"ל.
 ובמגיד מישרים למרן הבי"י (פ"ב י"א) בשם הגרי"א: דרך היצר הרע להסית בתחילה ללמוד וגם ללמד אתותו, כי אם יסיתו שלא ללמוד כלל לא ישמע לו, וכאשר ירגיל עצמו בהנאת הגוף אז ממילא לא ילמוד כי טרוד תמיד למלאות הנאת הגוף, והיצר הרע אומר לו שיוק לבריאותו כשיעזוב הרגלו, ואח"כ מתעצל לרדוף אחר התורה והמצוות [ואע"פ שלא יהיה לו עו"ז העדר התארת], ואח"כ אינו רוצה לעשותם אף אם יזמנו לו בלא טרחא וגיגיה. ובביאור הגרי"א למשלי (פ"ו כ"ה) כתב: האדם חונם מעצמו מחמת שקצתה נצרך מאד לפונס את עצמו ובני ביתו, והוא נמשך על ידי זה אל המותר ורודף תמיד ואומר שהכל הוא צריך לו בכדי שיהא יכול ללמוד ולעבוד את השם בריחה ולוון אשתו ובניו, ולכן אמר אל תחמד מעצמך יפיה כלומר המתנות, בלבבך בשני צדריך ביצר טוב וביצר הרע לאמר שגם זה נצרך לעבודת השם.

מנחת יוסף טוב במגילת תענית (פ"ח) על שוטר הסורג המעורה, (ועיין מדות ב' ג' ובר"ש שם)
 תקלה: ר' אהרן ב"ר מאיר מבכרס, פארווא, כ' מנחת אהרן תקפא: ר' רפאל יוסף ב"ר חיים חזן, ב' הקיר לב תרע"ב: ר' יהוסף ב"ר צבי הלוי רוטנברג, ב' בני שלשים, האדמו"ר מקוסון חר"ן: ר' משה ב"ר יעקב מידנר, תלמיד ב' יסוד העבודה מסלוניס תשס"ד: ר' צבי הירש ב"ר שמואל מרקוביץ, ר"י קרלין ב' בנתיבות האמונה תשפ"ו: ר' אריה לייב ב"ר אברהם אברהם, מחלמי' החו"א ורו"כ תורת אברהם

כד. תד: ר' אברהם ב"ר מרדכי אזולאי, ב' חסד לאברהם ואור החמה תרל"א: ר' צבי ב"ר אליהו גוטמאכר, ב' בחלת צבי וקון מפורשת עמ"ס קנינים תשי"ו: ר' גדליה משה ב"ר שלמה גולדמן, האדמו"ר מזויעהל

כה. היום יוש' במגילת תענית (פ"ח) על ששומרון הקפפה חומה ונסמכו לה עיירות רבות בישראל והיו קורין אותן ערי נבנתא
 תקעה: ר' צבי הירש ב"ר שמואל ספנקלא הלוי חורוויץ, אב"ד טריביטש תרע"ב: ר' נפתלי מנחם (העירך מירל) ב"ר יוסף וונדל הוטנר, אב"ד איישישוק תשי"ו: ר' מרדכי ב"ר ישכר דוב רוקח, האדמו"ר מבילגורי'א תשע"ט: ר' אליהו שמואל ב"ר יעקב שרלא שרמלר, ר"י צאנו

זמני הירח: מולד חודש כסלו כפי שנהוג להכריז: ח"ח כסלו יהיה ביום חמישי וששי, המולד יהיה בליל חמישי בשעה 10, 28 דקות 8-חלקים [סימנו: ה' ד' תקפ"ב]. ותרגומו להגרימ"ט בליל חמישי ל' מרחשון בשעה 21.54 בלילה. [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל חמישי בשעה 24:58, (התרגום והמולד האמיתי לפי שעות חורף).

נובמבר (11) 2022

מרחשון תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

13	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 שקיעת החמה 4:42:30		הנץ החמה הנראה 6:06:15 מנייא 7:58 סוף זמן ק"ש גרייא 8:45 סוף זמן תפילה גרייא 9:37	ראשון	יט
14	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 שקיעת החמה 4:41:45		הנץ החמה הנראה 6:07:15 מנייא 7:58 סוף זמן ק"ש גרייא 8:45 סוף זמן תפילה גרייא 9:38	שני	כ
15	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 שקיעת החמה 4:41:15		הנץ החמה הנראה 6:08:00 מנייא 7:59 סוף זמן ק"ש גרייא 8:46 סוף זמן תפילה גרייא 9:38	שלישי	כא
16	חצות יום ולילה 11:23 מנחה גדולה 11:53 שקיעת החמה 4:40:45		הנץ החמה הנראה 6:09:00 מנייא 7:59 סוף זמן ק"ש גרייא 8:46 סוף זמן תפילה גרייא 9:39	רביעי	כב
17	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 שקיעת החמה 4:40:15		הנץ החמה הנראה 6:10:00 מנייא 8:00 סוף זמן ק"ש גרייא 8:47 סוף זמן תפילה גרייא 9:39	חמישי	כג
18	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 שקיעת החמה 4:39:45	הדלקת נרות שבת 4:10	הנץ החמה הנראה 6:11:00 מנייא 8:00 סוף זמן ק"ש גרייא 8:47 סוף זמן תפילה גרייא 9:40	ששי	כד
19	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 שקיעת החמה 4:39:15 צאת השבת לרי"ת (שוות) 5:51 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 5:52	צאת השבת חזו"א 5:18 5:14	שבת מברכין ל"א אה"ר ואומרים צדקתך פרשת: חיי שרה הפטרה: והמלך דוד (מלכים א. א')	שבת	כה
			הנץ החמה הנראה 6:11:45 מנייא 8:01 סוף זמן ק"ש גרייא 8:48 סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:10 סוף זמן תפילה גרייא 9:40 סו"ז מוסף לכתחילה 12:16		

פרשת: תולדות

תאריך חשון כסלו קשת	תאריך	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	ציצית ותפילין	הנץ המשורי	ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית להומרא	היום הבלי	השנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
כו ראשון	כו	4: 39	4: 57	5: 19	6: 13:15	7: 45	9: 09	2: 25	3: 30	4: 35:00	4: 38:30	כו	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
כז שני	כז	4: 39	4: 58	5: 20	6: 14:00	7: 45	9: 09	2: 25	3: 30	4: 34:30	4: 38:00	כז	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
כח שלישי	כח	4: 40	4: 58	5: 21	6: 15:00	7: 46	9: 10	2: 25	3: 30	4: 34:15	4: 37:45	כח	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
כט רביעי	כט	4: 41	4: 59	5: 22	6: 15:45	7: 46	9: 10	2: 25	3: 29	4: 33:45	4: 37:15	כט	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
ל חמישי	ל	4: 42	5: 00	5: 22	6: 16:45	7: 47	9: 11	2: 25	3: 29	4: 33:30	4: 37:00	ל	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
א ששי	א	4: 42	5: 01	5: 23	6: 17:45	7: 47	9: 11	2: 25	3: 29	4: 33:15	4: 36:45	לא	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20
ב שבת	ב	4: 43	5: 02	5: 24	6: 18:30	7: 48	9: 12	2: 25	3: 29	4: 33:00	4: 36:30	לב	שבת א שבת ב שבת ג שבת ד-טו	דף יומי ירושלמי ברכות ז יג מ"ב עמוד היומי	20

יום כיפור קטן: י"ש נוהגין לעשות למנחה [בערב ר"ח] סדר יום כיפור קטן, וטעם לשם זה הוא לפי מה דאיתא בפר"ח דמהר"מ קורדובורו ז"ל היה קורא אותו כיפור קטן לפי שבו מהכפרים עונות של כל החדש וכו', ובזמנינו המנהג לומר הסליחות אחר תפילת המנחה וכו'. כתבו הספרים דאף מי שאינו מתענה מ"מ יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עיתו בכל החדש, מאחר שהוא יום אחרון של חודש, כמו ערב ר"ה מכל השנה, ואז בודאי יהיה לו יום החדש זמן כפרה לכל תולדותיו, עכ"ל המשגיב סו"ס ת"ז. ואין לעשות בעש"ש י"ב קטן באם חל ר"ח בשבת, כ"א ביום חמישי שלפניו, לפי שאין לומר סליחות גם יודים בעש"ש במנחה. מ"ב תקין סק"א.

ר"ח בעש"ש: כתב בשו"ע או"ח ר"ס ס"א: ומצוה לחוף הראש ולגלגל הצפרנים בעש"ש, וכתב המ"ב בסק"ז בשם המג"א: יש מקומות שאין מגלחין ואין נוטלין צפרונים ב"ח אפילו חל ביום עש"ש, כי כן צוה ר"י החסיד, עכ"ל. ועל כן יודרו ליטלם ביום ד' ערב ר"ח. [ומנהג בני

ספרד שלא לחוש לנטילת צפרונים ב"ח (אול"צ ח"ג פ"א)].

ראש חודש כסלו: לענין יארצייט: מי שמת אביו ב"ח כסלו שהיה יום אחד, בשנה מלאה שיש בו ימים ר"ח ינהג י"א צ"ב ביום ב' דר"ח שהוא עיקר ר"ח [קצש"ע רכ"א ס"ד, מטה אפרים דיני קדיש ג' ז']. ומי שמת אביו ב' מרחשון, יוצא מדברי המ"ב [תקס"ח סקמ"ב], שיקבע היארצייט לפי השנה שאחריה: אם בשנה שאחריה היה מרחשון ג"כ מלא, יקבע את היא"צ לא' דר"ח כסלו [להדלקת נר ואמירת קדיש], וגם בשנים הבאות החסרות ינהג י"א צ"ב כסלו. ואם בשנה הראשונה שלאחר הפטירה היה חודש מרחשון חסר, יקבע את היא"צ לכ"ט מרחשון [גם לענין תענית], וכך ינהג בכל שנה [חסרה (קצש"ע רכ"א ס"ד) ושונה הלכות סק"ה], וכן עיקר [ובמט"א (דיני קדיש יתום ג' ז') כתב שנינה גם בשנים שמרחשון מלא]. ובכזה"ש (שם פ"ה) הוסיף: ויש מקום בכל מקום דאיכא ספק יש לומר קדיש ולהדליק הנר בב' הימים היכא דאין עוד אבילים עיי"ש.

כז: תהי' א' תרגום: "ובחדש השני בשבעה ועשרים יום בחדש יבשה הארץ" אחר המבול, לשיטת ר"א (ר"ה י"א).

היום יום טוב במגילת תענית (פס"ח): "בכ"ז ביה - תבת סולתא למיסק על מובחא (- שבה הסולת להיעלות על המובח), מפני שהיו צדוקים אומרים אובלים מנחת כהמה. נטפל להם רבן יוחנן בן זכאי, אמר: שוטיס. זו מנין לכס? ולא היה בהם אחד שהחזירו לו דבר חוץ מוקן אחד שהיה מפתפט כנגדו ואומר: מפני שהיה משה אהב את אהרן אחיו, אמר: אלא איכל סולת לכד אלא סולת וכשר", כאדם שאומר לחבירו "הילוך רכין, הילך בשב, הילך רכין, הילך בשב" קרא עליו המקרא הזה: "ויבואו אלימה, ושם שתיים עשרות מיס ועבבים תמרים", א"ל: "רבי, אחת משקן בנה" א"ל: "שוטה שבעולם ולא תהא תורה שלמה שלנו כשיהא בטלה שלכם", א"ל: "רבי, ובכן תהא פוטריה ג' א"ל: "לאו הכתוב אומר: 1:37:00

כח: ה' כד: רבנו יונה החסיד ב"ר אברהם מוניניו ב"י שערי תשובה (י"א בא' חשון) הקנו: המקובל מולא אור שרגא ב"ר שמואל, מהעיר יוד שבפרס תקצט: ר' ברוך בענדט ב"ר שלמה ליכטנשטיין, דיין דק"ק וועטש הרפט: ר' שלמה ב"ר משה אבן דאנאן מח"ס אשר לשלמה, בקש שלמה תשמח: ר' שלום ב"ר אברהם אביש מרדכי הלוי אייוען, מר"צ בירושלים תשע: ר' אברהם ב"ר צבי הירש הכהן קופשניץ, רב שכונת נוה צבי תשפ: ר' אריה יהודה ב"ר אהרן הירא, הדב"צ הבכא סאל, וב' מאור ישראל תשפ: ר' יצחק אייזיק ב"ר יעקב חב"ר, ב' פתחי שערים בנין עולם ועוד תרכ: ר' ירדיה ב"ר רפאל אהרן מונסניגו, מח"ס דבר אמת תשט: ר' ירוחם פישל ירושע ב"ר משה ישראל בנושטיין, ר"י חיי עולם תשע: ר' יצחק ב"ר חיים בנושטיין, ראש ישיבת נכנס זקוקיה, כפ"ח תשע: ר' זב צבי ב"ר ירוחם פישל קרלנשטיין, ר"י גורדנא אשדור תשפ: ר' דוד צבי ב"ר זאב אורנשליך, רב ביתר עלית

ל: ת: ר' חיים ב"ר רב בעריש הכהן קופשניץ ב' מיס חיים, אצורת חיים תשכ: ר' אברהם מרדכי ב"ר אליעזר צבי, פטרין מבוחסילוב - קאמנאז תר: ר' צבי הירש ב"ר יהודה ב"ר הכהן מרימנוב, ב' באתר המיס תשמ: ר' יצחק בעלזאל ב"ר משה אריה וולט ב' משנת יעבן ואב"ד י-ם תשס: ר' אליעזר יהודה ב"ר יעקב גרליהו ולדנבור, ב' ציץ אליעזר

א: רב: ר' אפרים ב"ר ישראל אנקואה תהלמסאין אלגיר, ב' שער כבוד ה' שיט: ר' שלום כנבא מלובלין ב"ר יוסף, חותנו של הרמ"א תסד: ר' יוסף שמואל ב"ר צבי מקרא, אב"ד פפרי"ב ב' מסורת הש"ס תרעב: ר' יצחק ב"ר חנין לבטון, מחכמי ארם צרפת

ב: תרמ"ג: ר' אברהם ב"ר נתן הכהן מלשניץ, ב' טהרת המיס ומעט מיס תש: ר' נתן ב"ר יעקב מזומבראוה הי"ד ב' חזון נתום תשכ: ר' אהרן ב"ר שניאור זלמן קוטלר, ר"י ליקודו וב' משנת ר' אהרן תשט: ר' נתן מאיר ב"ר משה י"ט ואנטפויגל, משגיח דליקודו, ב' לקט רשימות תשע: ר' מרדכי ב"ר משה גולדשטיין, ר"י התפוצות

מרחשון - כסלו תשפ"ג

נובמבר (11) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

20	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 שקיעת החמה 4:38:45		הנץ החמה הנראה 6:12:45 מנייא 8:01 סוף זמן ק"ש גרייא 8:49 סוף זמן תפילה גרייא 9:40	ראשון	כו
21	חצות יום ולילה 11:24 מנחה גדולה 11:54 שקיעת החמה 4:38:30		הנץ החמה הנראה 6:13:45 מנייא 8:02 סוף זמן ק"ש גרייא 8:49 סוף זמן תפילה גרייא 9:41	שני	כז
22	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 שקיעת החמה 4:38:00		הנץ החמה הנראה 6:14:30 מנייא 8:02 סוף זמן ק"ש גרייא 8:50 סוף זמן תפילה גרייא 9:41	שלישי	כח
23	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 שקיעת החמה 4:37:45	ערב ראש חודש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	הנץ החמה הנראה 6:15:30 מנייא 8:03 סוף זמן ק"ש גרייא 8:50 סוף זמן תפילה גרייא 9:42	רביעי	כט
24	חצות יום ולילה 11:25 מנחה גדולה 11:55 שקיעת החמה 4:37:30	א' דראש חודש ל"א תחנון ולמנחה	הנץ החמה הנראה 6:16:30 מנייא 8:03 סוף זמן ק"ש גרייא 8:51 סוף זמן תפילה גרייא 9:42	חמישי	ל
25	חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 שקיעת החמה 4:37:00	הדלקת נרות שבת 4:07	הנץ החמה הנראה 6:17:30 מנייא 8:04 סוף זמן ק"ש גרייא 8:52 סוף זמן תפילה גרייא 9:43	ששי	א
26	חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 שקיעת החמה 4:36:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 5:49 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 5:50	חזו"א 5:16 צאת השבת 5:12	פרשת: תולדות הפטרה: משא דבר ה' (מלאכי א')	שבת	ב

פרשת: ויצא

תאריך	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד צימון ותפילין	הנץ החמה המישורי	ק"ש מ'ג' לחומרא	ק"ש מ'ה' לחומרא	סוף זמן תפילה מ"א	מנחה קטנה	מנחה	מנחה פלג המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	היום הדין בבלי	המנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי ברכות די כ מ"ב עמוד היומי
ג ראשון	4: 44	5: 02	5: 25	6: 19:30	7: 48	9: 12	2: 25	3: 29	4: 32:45	4: 36:15	שבת 1 בבל-להל	שבת 1 בבל-להל	ע"א-ג'	22	דף יומי ירושלמי ברכות די כ מ"ב עמוד היומי
ד שני	4: 45	5: 03	5: 26	6: 20:15	7: 49	9: 13	2: 25	3: 29	4: 32:30	4: 36:00	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"ד-ה'		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא
ה שלישי	4: 45	5: 04	5: 26	6: 21:15	7: 50	9: 13	2: 25	3: 29	4: 32:15	4: 35:45	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"א א'		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא
ו רביעי	4: 46	5: 05	5: 27	6: 22:00	7: 50	9: 13	2: 25	3: 29	4: 32:15	4: 35:45	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"א ב'-ד'		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא
ז חמישי	4: 47	5: 05	5: 28	6: 22:45	7: 51	9: 14	2: 25	3: 29	4: 32:15	4: 35:45	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"ב		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא
ח ששי	4: 48	5: 06	5: 29	6: 23:30	7: 51	9: 14	2: 25	3: 29	4: 32:15	4: 35:30	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"א א'		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא
ט שבת	4: 48	5: 07	5: 29	6: 24:15	7: 52	9: 15	2: 26	3: 29	4: 32:15	4: 35:30	שבת 1 ו-ה לה-מ	שבת 1 ו-ה לה-מ	ע"ב		מ"ב עמוד היומי ח"א קפח - ח"א קנא

ה' כסלו: חמישים יום אחר יו"ט ראשון של סוכות. היה ראוי להיות היום חג "שמיני עצרת" כלשון מדרש פנחסא (פינחס טו): "והיתה [עצרת] ראיה ל להיות אחר החג חמישי יום, כשם שעצרת אחר הפסח חמישי יום. אלא אמר הקב"ה: חורף הוא ואינו יכולין להיות בתיהן לבא לכאן [במלכות לעלות לרגל שבע שהדרכים משובשת], אלא עד שהן יצטלו בשלש עצרת".

ז' כסלו: החל מערבית היום (ליל חמישי) המסופק אם שאל גשמים בברכת השנים אינו חוזר, שכבר הושלמו ל' יום. וכמה המ"ב (ס" קי"ד סקל"ו) "ולענין שאלה שאין בלי יום צ' תפילות, מפני תפילת שבת יו"ט, שאין בהם רק שבע ברכות, ויצמח מזה חומרא דיהא צריך לחזור מספיקא אפילו אחר ל' יום עד שישלם צ' תפילות שהורגל לשונו לומר כך כהוגן [בערך עוד כשבע], ומדברי הגר"א ועוד כמה האורונים משמע דהעיקר תלוי רק בל' יום בן להקל בין להחמיר, ונראה דלמעשה יש להקל, דסקפ ברכות דהקל" עכ"ל.

הפטרת ויצא: מנהג האשכנזים, כתב המ"ב (פינחס סק"ב): בריצא מפטירין מוכרח יעקב (הושע י"ב) עד סוף הושע וא"כ פסוקים מיואל ואכלתם אכול וכו' וידעתם מוכרח (ויאל ב' כ"ו כ"ז), והוא מטעם שצריך לסיים בדבר טוב ובהושע נסתיים ופושעים יכשלו הם. עכ"ל. ומנהג הספרדים שכתוב בחומשים הוא להפטיר מ"ועמי תלואים" עד "תלמי שדרי", אבל ברמב"ם (סוף סדר התפילה) מסיים אחר ח' פסוקים מוכרח יעקב, והאבודרהם (בסדר הפטרת) ותיקון יששכר כתבו דמסיימים אחר ח' פסוקים עד "בארץ תלאובות", ולא כנהוג היום אצל הספרדים לסיים ב"תלמי שדרי". ובקובץ "מנוחה בדרום" (לגיון כ"ט כסלו תשצ"ב) עמ' ק"ח (ת"ח) האריך בשלש המנהג והספירי וא' כדעת הרמב"ם א' כדאבודרהם, והסביר היטב הענין, ועכ"פ לא יפחות מלסיים אחר עד ב' פסוקים ראשונים של ויברח יעקב.

בנינו אכילת פת בערב שבת
 כתב המש"ע (או"ח סי' ומ"ט סק"ג): צמוד להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה החול משעו שעות ולמעלה. וכתב המ"ב (שם ס"ק י"ז): ומכל מקום נראה דבימות החורף בזמן שהמים קצרים מאד, מצוה להמנע מלקבוע סעודה הרגילה אפילו קודם ט' שעות, כל שהוא משער בנפש שעל ידי זה לא יהיה תאב לאכול בלילה, ובהב"ל הוסיף: דכשהיום קצר מאוד ובודאי לא יהיה תאב בלילה אחר אכילתו הסעודה הרגילה, לא עדיף דבר זה מאם היה איסטניס דבש"ע לקמן מחמירין ביה, ואף שבאמת גם איסטניס אין צריך להתענות בערב שבת כי אם מצד מידת חסידות, היינו תענית גמור, מה שאין כן בנידון דידן דהוא רק בהקדמה בעלמא בודאי מצוה לעשות כן. ועוד כתב שם, דכל המצוה להמנע היינו מלאכול פת כדי שביעה כרגילותו בחול, אבל מעט להשקיש רעובנו אינו בכלל קביעת סעודה לענין זה. בפנים קבענו הזמן תחילת שעה עשירית מהנץ לשקיעה (ועי' כה"ח שם שכתב מנה"ש לצאה"כ או"כ יש להקל יותר, וצ"ע).

ורכנו את הזמן שממנו יש להמנע מאכילת פת בערב שבת, אמנם גם בימות החול אסור לאכול בזמן זה למי שלדת התפלל מנחה, כמ"ש הפרטים ברמב"ם סי' רל"ב ס"ב ובמ"ב שם. וניתן לדעת זמן זה בהשערה מערב שבת המופיעה אצלנו.

זמני היריח: ג' מהמולד - ליל שני. ניתן לברך עד שעה 20:02 בערב, שאז ייעלם הירח.
ז' מהמולד - ליל חמישי משעה 22:07. ניתן לברך עד שעה 23:32 בלילה, שאז ייעלם הירח.

היום יו"ט שבנגילת תענית (פ"ט) על שתיים הוצאו מהעודה הסימומאות (המלצות) שבנו הרוזנים בעודה. שוהב"ד ז' חמנאי

כסלו תשפ"ג

נובמבר - דצמבר (11-12) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

27	חצות יום ולילה 11:26 מנחה גדולה 11:56 שקיעת החמה 4:36:45		הנץ החמה הנראה 6:19:15 מנייא 8:05 סוף זמן ק"ש גרייא 8:53 סוף זמן תפילה גרייא 9:44	ראשון	ג
28	חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 שקיעת החמה 4:36:30		הנץ החמה הנראה 6:20:15 מנייא 8:06 סוף זמן ק"ש גרייא 8:53 סוף זמן תפילה גרייא 9:44	שני	ד
29	חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 שקיעת החמה 4:36:15		הנץ החמה הנראה 6:21:15 מנייא 8:06 סוף זמן ק"ש גרייא 8:54 סוף זמן תפילה גרייא 9:45	שלישי	ה
30	חצות יום ולילה 11:27 מנחה גדולה 11:57 שקיעת החמה 4:36:15		הנץ החמה הנראה 6:22:15 מנייא 8:07 סוף זמן ק"ש גרייא 8:55 סוף זמן תפילה גרייא 9:45	רביעי	ו
1	חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 שקיעת החמה 4:36:00		הנץ החמה הנראה 6:23:15 מנייא 8:07 סוף זמן ק"ש גרייא 8:55 סוף זמן תפילה גרייא 9:46	חמישי	ז
2	חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 שקיעת החמה 4:36:00	הדלקת נרות שבת 4:06	הנץ החמה הנראה 6:24:00 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 8:56 סוף זמן תפילה גרייא 9:46	ששי	ח
3	חצות יום ולילה 11:28 מנחה גדולה 11:58 שקיעת החמה 4:36:00 צאת השבת לרי"ת (שוות) 5:48 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 5:50	חזו"א 5:16 צאת השבת 5:12	הפסדה: א. ויברח יעקב והושע י"ב וי"ג ויאל ב' כיון כיון לסיים בדבר טוב ס. ועמנו תלואים והושע י"א	שבת	ט

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

כסלו תשפ"ג

דצמבר (12) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

4	<p>11:29 חצות יום ולילה</p> <p>11:59 מנחה גדולה</p> <p>4:36:00 שקיעת החמה</p>	בני הו"ל מתחילים לשאול גשמים בליל שני	<p>6:25:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:09 מנייא</p> <p>8:57 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:47 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ראשון	י
5	<p>11:29 חצות יום ולילה</p> <p>11:59 מנחה גדולה</p> <p>4:36:00 שקיעת החמה</p>		<p>6:26:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:09 מנייא</p> <p>8:58 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:48 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שני	יא
6	<p>11:30 חצות יום ולילה</p> <p>12:00 מנחה גדולה</p> <p>4:36:00 שקיעת החמה</p>		<p>6:27:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:10 מנייא</p> <p>8:58 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:49 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שלישי	יב
7	<p>11:30 חצות יום ולילה</p> <p>12:00 מנחה גדולה</p> <p>4:36:15 שקיעת החמה</p>	סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	<p>6:28:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:11 מנייא</p> <p>8:59 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:49 סוף זמן תפילה גרייא</p>	רביעי	יג
8	<p>11:30 חצות יום ולילה</p> <p>12:00 מנחה גדולה</p> <p>4:36:15 שקיעת החמה</p>		<p>6:29:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:11 מנייא</p> <p>8:59 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:50 סוף זמן תפילה גרייא</p>	חמישי	יד
9	<p>11:31 חצות יום ולילה</p> <p>12:01 מנחה גדולה</p> <p>4:36:30 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>4:06</p>	<p>6:29:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:12 מנייא</p> <p>9:00 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:50 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ששי	טו
10	<p>11:31 חצות יום ולילה</p> <p>12:01 מנחה גדולה</p> <p>4:36:30 שקיעת החמה</p> <p>5:49 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>5:51 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>צאת השבת</p> <p>חזו"א 5:17</p> <p>5:13</p>	<p>פרשת: וישלח</p> <p>הפטרה: חזון עובדיה (עובדיה)</p>	שבת	טז

פרשת: וישב

תאריך כסלו קשת	עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	ציצית ותפילין	זמן החמה המשורי	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	מנחה המנחה	פלג מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	הימן בבלי	המנה והלכה ימית	דף יומי ירושלמי ברכות כח - לד מ"ב עמוד היומי ח"ב ה - ת.	26	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל	
															יז	יח
יז	ראשון	4: 54	5: 35	6: 30:30	7: 56	9: 19	2: 27	3: 30	4: 32:45	4: 36:15	מז	שבת ח שלג	ה-ה	ע"ה ג' ה'	יז	יז
יח	שני	4: 55	5: 13	6: 31:15	7: 57	9: 20	2: 28	3: 30	4: 33:00	4: 36:30	מח	שבת ח שלג	ו-ו	ע"ה ו' ע"ו א' ג'	יח	יח
יט	שלישי	4: 55	5: 14	6: 32:00	7: 57	9: 20	2: 28	3: 31	4: 33:15	4: 36:45	מט	שבת ט שלג-ג	א-ב ד-ב	ע"ו ד' - ו' ע"ז ד' - ו'	יט	יט
כ	רביעי	4: 56	5: 14	6: 32:30	7: 58	9: 21	2: 28	3: 31	4: 33:45	4: 37:00	נ	שבת ט שלג-ד	ב-ב ג-ג	ע"ו ד' - ה' ע"ז ד' - ה'	כ	כ
כא	חמישי	4: 56	5: 15	6: 33:15	7: 58	9: 21	2: 29	3: 31	4: 34:00	4: 37:30	נא	שבת ט שלג	ג-ג ד-ד	ע"ו ד' - ה' ע"ז ד' - ה'	כא	כא
כב	ששי	4: 57	5: 16	6: 34:00	7: 59	9: 22	2: 29	3: 32	4: 34:15	4: 37:45	נב	שבת ט"ו שלג	ד-ד ה-ה	ע"ו ד' - ה' ע"ז ד' - ה'	כב	כב
כג	שבת	4: 58	5: 16	6: 34:30	7: 59	9: 22	2: 30	3: 32	4: 34:45	4: 38:00	נג	שבת י' שלג	ה-ה ו-ו	ע"ו ד' - ה' ע"ז ד' - ה'	כג	כג
<p>בתשעה באב הלכות תשעה באב ותענית, וכן בראש השנה הרי"ף והטור של ראש השנה, וכן ביום הכיפורים מסכת יומא וכו', וכן בסוכות מסכת סוכה, וכן בהנחה הלכות חנוכה, ובפורים מסכת מגילה. ומסכת יום טוב מישן שייך בכל הימים טובים, תלמוד מן התלמוד ומן הרי"ף והטור כפי אשר תוכלון שאח. כי זו התורה היא ביותר חביבה ומביאה לידי מעשה הנהגה, ותורה זו חביבה במאוד מאד לפני הקב"ה, כי יפה היא ובוזמנה היא.</p> <p>חנוכה: כמו שבשבתות וי"ט ור"ח יש בהם תוספת קדושה על ימי החול, גם בחנוכה ופורים יש בהם תוספת קדושה יותר מימי החול, אמנם אין מדרגתם שווה למדרגת שבתות וי"ט ור"ח וכו'. (שער הכוונות לארז"ל ריש חנוכה). והרמב"ם (ב"פג מהל' חנוכה ה"ג) כתב שימנו חנוכה הם "ימי שמחה". ובספר סדר היום כתב "ימי חנוכה אין להתעצב בהם כי אם להראות ששון ושמחה על כל הטוב שעשה עמנו אלו קינו בימים האלו וכו' וביום ור"ח שבת יוסף ושמחה על שמחתו". אמנם הטור בשם מהר"ם מרטנבורג כתב שחנוכה אינם ימי שמחה וכן בשו"ע (תר"ע ס"ב) שימי החנוכה לא קבעום למשתה ושמחה אלא רק אסורים בהספד ותענית.</p>																
<p>מזענייני חנוכה - שייך לשבוע הבא</p> <p>לימוד הלכות חנוכה בחנוכה: כתב רבינו ירוחם (בנתיב ט' ח"א) על ימי החנוכה וקבעום לדורות להיותם ימים טובים לקרות בהם ההלל ולהזכיר דינם ולהורות עליו והם שמונה ימי חנוכה". והזכיר מדברי הציץ אליעזר (ח"ז ס"א) שגם בחנוכה איכא להאי דינא דמשה תיקן להם לישראל שהיו דורשין ושואלין מענייני של יום. וראיתי שברבינו ירוחם כת"י ליתא לזה, וצ"ע. ואמנם בכך יהודיע (עירובין נ"ד ב') פירש את דברי רבא שאמר עשה מועדים לתורה: נ"ל בס"ד הכונה שתלמוד הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות ר"ה בר"ה ה' יו"ה כ' ביהו"כ הלכות חג בחג הלכות חנוכה בחנוכה הלכות פורים בפורים, דאם לומד הלכות בעיתם חשיב לימודו הלכה למעשה, ועל ידי כך יתייחסו בלבם ולא ישכחם, וככ"ה השל"ה ראה לקמן.</p> <p>כתב השל"ה הק' (מסכת שבועות פרק נה מצוה): העיד רבי שמעון בן אלעזר משום רבי שמעון בן חנניא, כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם (סנהדרין ק"א א.). על כן בני צ"ו, הזהרו ללמוד בימי יוסן פרק ערבי פסחים הרי"ף של פסחים, וכן הטור עם הבית יוסף, ובחג השבועות מאמרים של מתן תורה המזכירים בפרק רבי עקיבא, וכן</p>																
<p>זמני הירח: מולד חודש טבת כפי שנהוג להכריז: ר"ח טבת יהיה ביום שבת קודש וביום ראשון, המולד יהיה ביום ששי בשעה 11, 12 דקות ו-9 חלקים (וסמינו: ו' ז' ר"ח). ותרגומו להגרימ"ט ביום ששי כ"ט כסלו בשעה 10.50 בבוקר, (שיטות פנישט - ראה בטבלה בסוף הלוח). המולד האמיתי יהיה ביום שישי בשעה 12:18.</p>																
<p>כז. טק: עלילת הדבר השחור, חוראת היהודים המאולצת על הרעלת בארות, גרמה לפגיעת ורצוחות המוניות של יתומים בכל ארצות אירופה מפולח ועד ספרד הי"ד חלק: כ' דוד טבעלי ב"ר שלמה זלמן הכהן שייך למגורין מח"ס לשון זכב חתום: ב' שבת בנימין ב"ר יצחק אהרן יודוביץ, מגיד מישרים חששו: ד' שלום מרדכי ב"ר יצחק הכהן שברון, מגיד מישרים חששו: ו' חיים ב"ר שמואל כסא, זקן רבני תימן, ב' שם טוב</p>																
<p>כח. שמו: ר' אליעזר ב"ר אליה אשכנזי מח"ס מעשי ה' חרץ: ר' יחזקאל ב"ר משה פאנצט, האדמו"ר מדעש, ב' מנסת יחזקאל חששו: ד' אברהם ב"ר יצחק באשזאלי, רב בינה ורומלה וב' תולדות אברהם חששו: ו' שבת בנימין ב"ר יצחק אהרן יודוביץ, מגיד מישרים חששו: ד' שלום מרדכי ב"ר יצחק הכהן שברון, מגיד מישרים חששו: ו' חיים ב"ר שמואל כסא, זקן רבני תימן, ב' שם טוב</p>																
<p>כט. טק: עלילת הדבר השחור, חוראת היהודים המאולצת על הרעלת בארות, גרמה לפגיעת ורצוחות המוניות של יתומים בכל ארצות אירופה מפולח ועד ספרד הי"ד חלק: כ' דוד טבעלי ב"ר שלמה זלמן הכהן שייך למגורין מח"ס לשון זכב חתום: ב' שבת בנימין ב"ר יצחק אהרן יודוביץ, מגיד מישרים חששו: ד' שלום מרדכי ב"ר יצחק הכהן שברון, מגיד מישרים חששו: ו' חיים ב"ר שמואל כסא, זקן רבני תימן, ב' שם טוב</p>																

כסלו תשפ"ג

דצמבר (12) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

11	חצות יום ולילה 11:32 מנחה גדולה 12:02 שקיעת החמה 4:36:45		הנץ החמה הנראה 6:31:15 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 9:01 סוף זמן תפילה גרייא 9:51	ראשון	יז
12	חצות יום ולילה 11:32 מנחה גדולה 12:02 שקיעת החמה 4:37:00		הנץ החמה הנראה 6:32:00 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 9:02 סוף זמן תפילה גרייא 9:52	שני	יח
13	חצות יום ולילה 11:33 מנחה גדולה 12:03 שקיעת החמה 4:37:15		הנץ החמה הנראה 6:32:45 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 9:02 סוף זמן תפילה גרייא 9:52	שלישי	יט
14	חצות יום ולילה 11:33 מנחה גדולה 12:03 שקיעת החמה 4:37:30		הנץ החמה הנראה 6:33:15 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 9:03 סוף זמן תפילה גרייא 9:53	רביעי	כ
15	חצות יום ולילה 11:34 מנחה גדולה 12:04 שקיעת החמה 4:37:45		הנץ החמה הנראה 6:34:00 מנייא 8:15 סוף זמן ק"ש גרייא 9:03 סוף זמן תפילה גרייא 9:53	חמישי	כא
16	חצות יום ולילה 11:34 מנחה גדולה 12:04 שקיעת החמה 4:38:15	הדלקת נרות שבת 4:08	הנץ החמה הנראה 6:34:45 מנייא 8:16 סוף זמן ק"ש גרייא 9:04 סוף זמן תפילה גרייא 9:54	ששי	כב
17	חצות יום ולילה 11:35 מנחה גדולה 12:05 שקיעת החמה 4:38:30 צאת השבת לרי"ת (שוות) 5:51 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 5:53	צאת השבת חזו"א 5:19 5:15	שבת מברכין פרשת: וישב הפטרה: כה אמר ה' על שלשה (עמ"ס ב' ו')	שבת	כג
			הנץ החמה הנראה 6:35:15 מנייא 8:16 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:25 סוף זמן תפילה גרייא 9:55 סו"ז מוסף לכתחילה 12:25		

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

כסלו תשפ"ג

דצמבר (12) 2022

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

18	<p>11:35 חצות יום ולילה</p> <p>12:05 מנחה גדולה</p> <p>4:39:00 שקיעת החמה</p>	<p>לא אומרים תחנון במנחה</p> <p>בערב מדליקין נר ראשון של חנוכה</p>	<p>6:36:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:17 מנייא</p> <p>9:05 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:55 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ראשון	כד
19	<p>11:36 חצות יום ולילה</p> <p>12:06 מנחה גדולה</p> <p>4:39:30 שקיעת החמה</p>	<p>א' דחנוכה</p> <p>הלל שלם, ח"ק, קוראים ג' בוירי ביום כלות (במזכר ד' א') עד פסוק י"ז (לפי שנגמר מלאכת המשכן בכ"ה בכסלו - מיב תרפ"ד סק"א), וספ' מתחילין בפר' ברכת כהנים (שם ו' כ"ב), (לפי שנגנשה הנס על ידי כהנים - מיב שם סק"ב), בחנוכה שש"י ל', ל"א תחנון ולמנוצח</p>	<p>6:36:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:17 מנייא</p> <p>9:06 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:56 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שני	כה
20	<p>11:36 חצות יום ולילה</p> <p>12:06 מנחה גדולה</p> <p>4:39:45 שקיעת החמה</p>	<p>ב' דחנוכה</p> <p>קוראים ג' ביום השני (שם)</p>	<p>6:37:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:18 מנייא</p> <p>9:06 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:56 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שלישי	כו
21	<p>11:37 חצות יום ולילה</p> <p>12:07 מנחה גדולה</p> <p>4:40:15 שקיעת החמה</p>	<p>ג' דחנוכה</p> <p>קוראים ג' ביום השלישי (שם)</p>	<p>6:37:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:18 מנייא</p> <p>9:07 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:57 סוף זמן תפילה גרייא</p>	רביעי	כז
22	<p>11:37 חצות יום ולילה</p> <p>12:07 מנחה גדולה</p> <p>4:40:45 שקיעת החמה</p>	<p>ד' דחנוכה</p> <p>קוראים ג' ביום הרביעי (שם)</p>	<p>6:38:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:19 מנייא</p> <p>9:07 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:57 סוף זמן תפילה גרייא</p>	חמישי	כח
23	<p>11:38 חצות יום ולילה</p> <p>12:08 מנחה גדולה</p> <p>4:41:15 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>4:11</p> <p>ערב ראש חודש</p> <p>קוראים ג' ביום החמישי (שם), [נאין אומרים תפילת ירב קטן (מיב תרפ"ו סק"א)]</p>	<p>6:38:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:19 מנייא</p> <p>9:08 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:58 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ששי	כט
24	<p>11:38 חצות יום ולילה</p> <p>12:08 מנחה גדולה</p> <p>4:42:00 שקיעת החמה</p> <p>5:54 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>5:56 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>א' דראש חודש ו' דחנוכה</p> <p>פרשת: מקץ</p> <p>הפטרה: רני ושמחי (וכריה ב') וספ' מוסיפים ב' פסוקים מהשנים כסאי ומנחר חודש) מוציאים ג' סית וספ' אומרים מי לא יראך, וקוראים בספר א' ו' קוראים בפרשת מקץ, (ל"א ח"ק) ובספר ב' בקריאת שבת ורי"ח מי"ביום השבת, ואומרים ח"ק (נאש' מניחין קודם ספר ג' על הבימה, ובספר ג' ביום הששי, וספ' כופלין ח"ק, וספסיר בזכריה ב' רני ושמחי, נדפוסומי ניטא דחנוכה עדיף מתדיר דרי"ח, ועוד שמפסיר במאי דסליק והיא קריאת חנוכה - מיב תרפ"ד סק"א), במוסף אתה יצרת ועל הניסים, שש"י ק"ד</p> <p>חזו"א צאת השבת 5:22</p> <p>5:18</p>	<p>6:39:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:20 מנייא</p> <p>9:08 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>8:29 סוף זמן ק"ש מנייא 72</p> <p>9:58 סוף זמן תפילה גרייא</p> <p>12:28 סו"ז מוסף לכתחילה</p>	שבת	ל

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

דצמבר (12) 2022

טבת תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

25	11:39 חצות יום ולילה	ב' דראש חודש, ז' דחנוכה מוציאים ב' ס"ת וקוראים בספר א' ג' קוראים קריאת ר"ח, (היום לכובע קורא לכהן עד עולת תמיד ול"א ח"ק), ובספר ב' ביום השביעי (שט), ח"ק, ששי" ק"ד	6:39:30 הנץ החמה הנראה	א ראשון	א
	12:09 מנחה גדולה		8:20 מני"א		
26	11:39 חצות יום ולילה	ח' דחנוכה, זאת חנוכה קוראים ג' ביום השמיני וכו' עד כן עשה את המנורה (במדבר ח' ד')	6:39:45 הנץ החמה הנראה	ב שני	ב
	12:09 מנחה גדולה		8:21 מני"א		
27	11:40 חצות יום ולילה		6:40:15 הנץ החמה הנראה	ג שלישי	ג
	12:10 מנחה גדולה		8:21 מני"א		
28	11:40 חצות יום ולילה		6:40:30 הנץ החמה הנראה	ד רביעי	ד
	12:10 מנחה גדולה		8:22 מני"א		
29	11:41 חצות יום ולילה		6:40:45 הנץ החמה הנראה	ה חמישי	ה
	12:11 מנחה גדולה		8:22 מני"א		
30	11:41 חצות יום ולילה	הדלקת נרות שבת 4:16	6:41:00 הנץ החמה הנראה	ו ששי	ו
	12:11 מנחה גדולה		8:22 מני"א		
31	11:42 חצות יום ולילה	פרשת: ויגש הפטרה: ויהי דבר ... ואתה בן אדם (יחזקאל ל"ג)	6:41:15 הנץ החמה הנראה	ז שבת	ז
	12:12 מנחה גדולה		8:23 מני"א		
		צאת השבת חזו"א 5:27	8:32 מני"א		
		5:23	8:32 מני"א		
		צאת השבת לרי"ת (שוות)	8:32 מני"א		
		צאת השבת לרי"ת (מעלות)	10:01 מני"א		
			12:32 מני"א		

הספרדים מכריזין הצום

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

טבת תשפ"ג

ינואר (1) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

1	חצות יום ולילה 11:42 מנחה גדולה 12:12 שקיעת החמה 4:47:00		הנץ החמה הנראה 6:41:30 מנייא 8:23 סוף זמן ק"ש גרייא 9:11 סוף זמן תפילה גרייא 10:02	ראשון	ח
2	חצות יום ולילה 11:42 מנחה גדולה 12:12 שקיעת החמה 4:47:45		הנץ החמה הנראה 6:41:45 מנייא 8:24 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:02	שני	ט
3	חצות יום ולילה 11:43 מנחה גדולה 12:13 שקיעת החמה 4:48:30	תענית עשרה בטבת קוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחל משה (שמות ל"ב י"א), ניכ במנחה [בא"י]. ואש' מפסירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'). ואש' או' אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה סיום הצום (הנהוג): 5:05 : ו"א : 5:14	הנץ החמה הנראה 6:42:00 מנייא 8:24 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:02	שלישי	י
4	חצות יום ולילה 11:43 מנחה גדולה 12:13 שקיעת החמה 4:49:15		הנץ החמה הנראה 6:42:15 מנייא 8:24 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	רביעי	יא
5	חצות יום ולילה 11:44 מנחה גדולה 12:14 שקיעת החמה 4:50:15		הנץ החמה הנראה 6:42:15 מנייא 8:25 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	חמישי	יב
6	חצות יום ולילה 11:44 מנחה גדולה 12:14 שקיעת החמה 4:51:00	הדלקת נרות שבת 4:21	הנץ החמה הנראה 6:42:15 מנייא 8:25 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	ששי	יג
7	חצות יום ולילה 11:45 מנחה גדולה 12:15 שקיעת החמה 4:51:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 6:04 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 6:06	צאת השבת חזו"א 5:32 5:28	הנץ החמה הנראה 6:42:15 מנייא 8:25 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן ק"ש מגייא 72 8:34 סוף זמן תפילה גרייא 10:04 סו"ז מוסף לכתחילה 12:35	שבת	יד

פרשת: ויחי

הפטרה: ויקרב ימי דוד
(מלכים א. ב')

פרשת: שמות

תאריך טבת גדי	השחר עמוד א'	השחר עמוד ב'	עמוד ציפית ותפילין	הנץ החמה המישורי	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	מנחה קטנה	פלג המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	היום הדין בבלי	משנה והלכה יומית	דף יומי ירושלמי ברכות נו - סב מ"ב עמוד היומי ח"ב יט - כב מ"ב הדין הדין בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל	דברי ימי עם ישראל
טו ראשון	5:06	5:24	5:47	6:41:45	8:09	9:32	2:42	3:45	4:48:45	4:52:15	עה שבת יז שמ	עה	פ"ט א'	טו. קב: ר' יוסף ב"ר מאיר הלוי (הרמ"ה) אבולעפיה תרצו: ר' יעקב ב"ר יוסף תרמי נאנא, מרבני דמשק תשלח: ר' חיים מרדכי ב"ר איתמר רחנביים, האדמו"ר מגדבורנא תשעא: ר' אברהם ב"ר יחיאל שלוינגר, ר"כ נחלת יחיאל ב"ב	34	
טז שני	5:06	5:24	5:47	6:41:45	8:09	9:32	2:43	3:46	4:49:30	4:53:00	שבת ז"ח א-א שבת א-ידב	עו	פ"ט א' - ב'	טז. שסח: ר' שמואל ב"ר יצחק חיון, ראב"ד בסלונקי ובי בני שמואל שצט: הוסלתן התורכי מוראד הרביעי כובש בערות היהודים את בגדא שנת מיד הפרסים ונקרא ונחוג כ"פורים בגדאד", ואן אומרם שם חתנון תרח: ר' אהרן ב"ר משה פולד, ב' בית אהרן תשסב: ר' חיים ב"ר אברהם יוסף קרייזווירטה, נאב"ד אנטורפן		
יז שלישי	5:06	5:24	5:47	6:41:45	8:09	9:33	2:44	3:47	4:50:30	4:53:45	שבת חז שבת א-ג-א	עז	פ"ט ג' - ד'	יז. תקסה: ר' יעקב ב"ר זאב קראנץ, המגיד מרובנא תקפב: ר' אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב מסטריקוב תרו: ר' אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ מוויזניצא, ב' אריה רבי עילאי תרף: ר' אברהם ב"ר משה הלל, חסכ באשי בבבל תשל: ר' פנחס ב"ר ישעי' אפשטיין ראב"ד ירושלים ב' מנחה חריכה תשלח: המקובל ר' סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי ב' שפתי צדיקים		
יח רביעי	5:06	5:24	5:47	6:41:45	8:10	9:33	2:44	3:48	4:51:15	4:54:45	שבת ט א-א שבת א-א	עח	פ"ט ה' - ז'	יח. תקסה: ר' יעקב ב"ר זאב קראנץ, המגיד מרובנא תקפב: ר' אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב מסטריקוב תרו: ר' אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ מוויזניצא, ב' אריה רבי עילאי תרף: ר' אברהם ב"ר משה הלל, חסכ באשי בבבל תשל: ר' פנחס ב"ר ישעי' אפשטיין ראב"ד ירושלים ב' מנחה חריכה תשלח: המקובל ר' סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי ב' שפתי צדיקים		
יט חמישי	5:06	5:24	5:47	6:41:30	8:10	9:33	2:45	3:49	4:52:15	4:55:30	שבת טז שבת ב-ד	עט	פ"ט ח' צ' א' - ג'	יט. תקסה: ר' יעקב ב"ר זאב קראנץ, המגיד מרובנא תקפב: ר' אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב מסטריקוב תרו: ר' אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ מוויזניצא, ב' אריה רבי עילאי תרף: ר' אברהם ב"ר משה הלל, חסכ באשי בבבל תשל: ר' פנחס ב"ר ישעי' אפשטיין ראב"ד ירושלים ב' מנחה חריכה תשלח: המקובל ר' סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי ב' שפתי צדיקים		
כ ששי	5:06	5:24	5:47	6:41:30	8:10	9:33	2:46	3:49	4:53:00	4:56:00	שבת יט שבת ה-ו	פ	פ"ט ט' ז' א-ב	כ. תקסה: ר' יעקב ב"ר זאב קראנץ, המגיד מרובנא תקפב: ר' אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב מסטריקוב תרו: ר' אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ מוויזניצא, ב' אריה רבי עילאי תרף: ר' אברהם ב"ר משה הלל, חסכ באשי בבבל תשל: ר' פנחס ב"ר ישעי' אפשטיין ראב"ד ירושלים ב' מנחה חריכה תשלח: המקובל ר' סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי ב' שפתי צדיקים		
כא שבת	5:06	5:24	5:47	6:41:15	8:10	9:34	2:46	3:50	4:54:00	4:57:15	שבת כ שבת ח-י	פא	פ"ט י' ח' א-ב ח-י	כא. תקסה: ר' יעקב ב"ר זאב קראנץ, המגיד מרובנא תקפב: ר' אפרים פישל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב מסטריקוב תרו: ר' אריה לייבוש ב"ר חיים ליפשיץ מוויזניצא, ב' אריה רבי עילאי תרף: ר' אברהם ב"ר משה הלל, חסכ באשי בבבל תשל: ר' פנחס ב"ר ישעי' אפשטיין ראב"ד ירושלים ב' מנחה חריכה תשלח: המקובל ר' סלמאן ב"ר מאיר ציון מוצפי ב' שפתי צדיקים		

שוכבי"ם: ימים אלו מכונים שוכבי"ם, ר"ת שמות הפרשיות: שמות וארא בי"א בשלח יתרו מ'שפטים, והוא רמז לפסוק בירמיה (ג' כ"ב): שוכו בנים שוכבים ארפה משוכותיכם. ומובא בשם הארז"ל שימים אלו מסוגלים לתקן פגמי הנפש במידת יסוד, ומתחילים בפי שמות לפי שקוראין בה מענין שיכבוד מצרים, שעל ידו נתקן פגם אדה"ר (ר' עירובין י"ח ע"ב), ומסיימים בפי משפטים שקוראים בה כי תקנה עבד עברי... נבכשה מעוברת מוסיפים ת"ת שהוא ר"ת תרומה תצוה, ועיקר תיקון השוכבים בשנה

בענין תענית בערב ראש השנה
 כתב המשגי"ב תי"ז סק"ד (בקיצור):
 א. יש שנוהגין להתענות בערב ראש חודש.
 ב. טוב שיתנה פנעם ראשונה שמתענה שאינו מקבלו עליו לעשות זאת לעולם, דשמה יארע לו איהו פעם אונס ולא יוכל להתענות לא יהיה עליו כנדר.
 ג. טוב שמי שמתענה ינהיג עצמו להשלים התענות עד הלילה וכו' והכל לפי כח האדם.
 ד. תבוא הספרים דאף מי שאינו מתענה מ"מ יראה לעשות תשובה ביום זה ולתקן את אשר עוות ככל החדוש, מאחר שהוא יום אחרון של כל החדוש

המולד קודם הצות מתענים ביום שלפניו, נכי רוב היום יש בו הארת ר"ח ואינו מן הראוי להתענות בו. כה"ח] ואם לאחר הצות מתענין בו ביום. מלבד ער"ח ניסן ואב שבת להקפיד על המולד ומתענין בערב ר"ח. והטעם משום דר"ח ניסן ואב הם עצמם תענית צדיקים כמבואר בסי' תק"פ ס"ב.
 ועל כן הלל כאן בלוח, דאם התענית לכזו ע"י ביום שבו אומרין יוכי"ק, והכרונו כלום בלוח, ואם הוא ביום שונה לאחת מן השיטות הוכרונו יום התענית ושם אותה שיטה.

מעוברת (צפורן שמיר אות צ"ח), ומנהג תעניות אלו בכל השנים אלא בשנה מעוברת לו מתקן יותר כמ"ש מהר"ח זצ"ל]. ובימים אלו הוא תיקון גדול לקדש עצמו במותר לו (כה"ח בשם ברכ"י ס"ו תרפ"ה, ועי' במ"ב ס' תרפ"ה סק"ח ובבה"ל ס' תקס"ו ד"ה יוש, שדן בענין תענית זו). ועיקר היסוד למנהג התענית הוא ביום ה', ויש שנהוג להתענות גם ביום ב' (ע"ש אות צ"ד), והמתענים בימים אלו יוכרו לקבל התענית במנחה לפניה.
 לסיכום לפי הדרשי השנה:
 ער"ח תשרי - הוא תמיד בערב ר"ה.
 ער"ח מרחשון - הרבה כתבו שאין מתענין בתשרי, ולכן אש' אין עושים יוכי"ק, ובכה"ח (אות ט"ז) כתב להתענות.
 ער"ח כסלו - מתענין.
 ער"ח טבת - אין מתענין כי חל בתוכה (שוע"ב שבת ס"א).
 ער"ח שבט אדר ניסן - מתענין.
 ער"ח אייר - אין מתענין (מ"ב תכ"ט סק"י וכה"ח כאן ט"ז) ולרח"פ ולבא"ח (בסוף ההגדה אורח חיים) מתענין.
 ער"ח סיון תמוז אב אלול - מתענין.

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

טבת תשפ"ג

ינואר (1) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

8	11:45 חצות יום ולילה	<p>הערה חשובה: בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: - בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה קודמת, מ: 9:45:30 בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה הבאה, עד: 9:46:30 נא לשים לב, ולא להכות לסוף הדקה</p>	6:42:15 הנץ החמה הנראה	ראשון	טו
	12:15 מנחה גדולה		8:25 מנייא		
9	11:46 חצות יום ולילה	<p>שובבי"ם</p>	9:13 גרייא	שני	טז
	4:52:30 שקיעת החמה		10:04 סוף זמן תפילה גרייא		
10	11:46 חצות יום ולילה	<p>שובבי"ם</p>	6:42:15 הנץ החמה הנראה	שלישי	יז
	12:16 מנחה גדולה		8:26 מנייא		
11	11:46 חצות יום ולילה	<p>שובבי"ם</p>	9:14 גרייא	רביעי	יח
	4:54:15 שקיעת החמה		10:05 סוף זמן תפילה גרייא		
12	11:47 חצות יום ולילה	<p>שובבי"ם</p>	6:42:00 הנץ החמה הנראה	חמישי	יט
	12:17 מנחה גדולה		8:26 מנייא		
13	11:47 חצות יום ולילה	<p>הדלקת נרות שבת 4:27</p>	9:14 גרייא	ששי	כ
	4:57:00 שקיעת החמה		10:05 סוף זמן תפילה גרייא		
14	11:48 חצות יום ולילה	<p>פרשת: שמות הפטרה: ס. דברי ירמיהו (וימיה א') א. הבאים ישרש וישעה כיו תננים ובבלים: בן אדם הודע (וחוקאל טו א')</p>	6:41:30 הנץ החמה הנראה	שבת	כא
	12:18 מנחה גדולה		8:27 מנייא		
	4:57:45 שקיעת החמה	צאת השבת חזו"א 5:37	9:14 גרייא		
	6:10 צאת השבת לריית (שוות)	5:33	8:36 סוף זמן קייש מגיאי 72		
	6:11 צאת השבת לריית (מעלות)		10:06 סוף זמן תפילה גרייא		
			12:39 סו"ז מוסף לכתחילה		

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

טבת תשפ"ג

ינואר (1) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

15	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 4:58:45		הנץ החמה הנראה 6:41:00 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	ראשון	כב
16	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 4:59:30	שובכיים	הנץ החמה הנראה 6:40:45 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	שני	כג
17	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:00:30		הנץ החמה הנראה 6:40:30 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	שלישי	כד
18	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:01:30		הנץ החמה הנראה 6:40:15 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	רביעי	כה
19	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:02:15	שובכיים	הנץ החמה הנראה 6:40:00 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	חמישי	כו
20	חצות יום ולילה 11:49 מנחה גדולה 12:19 שקיעת החמה 5:03:15	הדלקת נרות שבת 4:33	הנץ החמה הנראה 6:39:30 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:06	ששי	כז
21	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 שקיעת החמה 5:04:15 צאת השבת לריית (שוות) 6:16 צאת השבת לריית (מעלות) 6:17	צאת השבת חזו"א 5:43 5:39	שבת מברכין פ"א אב הרחמים ואומרים צדקתן פ"א אב הרחמים ואומרים צדקתן פרשת: וארא הפטרה: כה אמר ה' בקבצי (יחזקאל כ"ח)	שבת	כח

פרשת: בא

תאריך שבת שבט	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד השחר 'ג'	עמוד השחר 'ד'	עמוד השחר 'ה'	עמוד השחר 'ו'	עמוד השחר 'ז'	עמוד השחר 'ח'	עמוד השחר 'ט'	עמוד השחר 'י'	עמוד השחר 'יא'	עמוד השחר 'יב'	עמוד השחר 'יג'	עמוד השחר 'יד'	עמוד השחר 'טו'	עמוד השחר 'טז'	עמוד השחר 'יז'	עמוד השחר 'יח'	עמוד השחר 'יט'	עמוד השחר 'כ'	עמוד השחר 'כא'	עמוד השחר 'כב'	עמוד השחר 'כג'	עמוד השחר 'כד'	עמוד השחר 'כה'	עמוד השחר 'כו'	עמוד השחר 'כז'	עמוד השחר 'כח'	עמוד השחר 'כט'	עמוד השחר 'ל'					
דלי	90 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז	72 דק' בעמ'ל קודם הניז						
כט ראשון	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05					
א שני	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05				
ב שלישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04			
ג רביעי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04			
ד חמישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04			
ה ששי	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03			
ו שבת	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03			
ז ראשון	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05			
ח שני	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05			
ט שלישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04		
י רביעי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04		
יא חמישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04		
יב ששי	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03		
יג שבת	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03		
יד ראשון	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05		
טו שני	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05		
טז שלישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	
יז רביעי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	
יח חמישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	
יט ששי	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03		
כ שבת	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	
כא ראשון	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	
כב שני	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	
כג שלישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04
כד רביעי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04
כה חמישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04
כו ששי	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	
כז שבת	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	5:03	
כח ראשון	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	
כט שני	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	5:05	
ל שלישי	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04	5:04

38 תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל

כט. תקנה: זה יום הוודאא ליהודי לוב ונקרא "פרים פרגל" רחוב: זו מנה מרדכי אדרל לנשני [מנוניון]. בו נתנה לגר רחוב: זו מנה ברוש שיהיה יודיה לוב ב"ר בנימין יוסקין ב' שוית מהרזיל דיסקין נער: זו יומהאל ישראל יצחק ב"ר יחזקאל אצטנרז מאלכסנדר, שימה ישראל רחוב: זו משה ב"ר ראובן אסרוס, לוב, ב' וישב משה תשכב: זו אריה לייב ב"ר אברהם משה מאלין, ר"מ בית החלמו, וב' חיד' רבי א"ל תשלה: זו שלמה זלמן ב"ר מנחם יעקב זלוניק, ר"י עץ חיים, ב' זרע יעקב ועוד תשטט: זו מאיר ב"ר ציון הלוי חוש, משגיח הדברון עזרת ישראל ואור אלתון תשס"ו: יצחק ב"ר כבודי רובין [נאבן] כבודי, זקן המקובלים

א.</

טבת - שבט תשפ"ג

ינואר (1) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

22	11:50 חצות יום ולילה 12:20 מנחה גדולה 5:05:00 שקיעת החמה	ערב ראש חודש יום כפור קטן ל"א תחנון במנחה	6:38:45 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:15 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	ראשון	כט
23	11:50 חצות יום ולילה 12:20 מנחה גדולה 5:06:00 שקיעת החמה	ראש חודש ל"א תחנון ולמנחה	6:38:15 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:15 סוף זמן ק"ש גרייא 10:07 סוף זמן תפילה גרייא	שני	א
24	11:51 חצות יום ולילה 12:21 מנחה גדולה 5:07:00 שקיעת החמה		6:37:45 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:07 סוף זמן תפילה גרייא	שלישי	ב
25	11:51 חצות יום ולילה 12:21 מנחה גדולה 5:08:00 שקיעת החמה		6:37:15 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:07 סוף זמן תפילה גרייא	רביעי	ג
26	11:51 חצות יום ולילה 12:21 מנחה גדולה 5:09:00 שקיעת החמה	שוכבי"ם	6:36:45 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:07 סוף זמן תפילה גרייא	חמישי	ד
27	11:51 חצות יום ולילה 12:21 מנחה גדולה 5:09:45 שקיעת החמה	הדלקת נרות שבת 4:40	6:36:15 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:07 סוף זמן תפילה גרייא	ששי	ה
28	11:51 חצות יום ולילה 12:21 מנחה גדולה 5:10:45 שקיעת החמה 6:23 צאת השבת לרי"ת (שוות) 6:22 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	חזו"א 5:49 צאת השבת 5:46	פרשת: בא הפטרה: הדבר אשר נויבמה מיו תיכנס ובבלים: בעת היא, משא מצרים ושעה יח 10	שבת	ו

פרשת: בשלה

תאריך שבת דלי	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	ציצית ותפילין	הנץ החמה המישורי	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	מנחה המנחה	פלג המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	היקף הימני בבלי	המנה והלכה יומית	משינת ושריע ארץ	דף יומי ירושלמי פאה ט - טו מ"ב עמוד היומי	40 תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל		
																							ז	ח	
ז	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:56	4:02	5:08:00	5:10:45	5:10	ז	ו	ז	צ"ח ח' צ"ג	ז	ח
ח	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת	ז	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:57	4:03	5:09:00	5:11:30	5:11	ז	ח	ז	צ"ד א' - ב'	ז	ח
ט	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת	ז	ח	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:57	4:04	5:10:00	5:12:15	5:12	ח	ט	ח	צ"ד ג' - ח'	ז	ח
י	רביעי	חמישי	שישי	שבת	ז	ח	ט	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:58	4:04	5:10:45	5:13:15	5:13	ט	י	ט	צ"ד ט' צ"ה א' - ג'	ז	ח
יא	חמישי	שישי	שבת	ז	ח	ט	י	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:59	4:05	5:11:45	5:14:15	5:14	י	יא	ט	צ"ה ד' צ"ו א'	ז	ח
יב	שישי	שבת	ז	ח	ט	י	יא	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	2:59	4:06	5:12:45	5:15:00	5:15	יא	יב	ט	עוד להנמיך מספרה גניס: 2:33 ראו לאכול סעודה ר"י ע"י 9:39	ז	ח
יג	שבת	ז	ח	ט	י	יא	יב	90 דק' במעלה קודם הניץ	72 דק' במע' קודם הניץ	לשעה קודם הניץ	בנימי גובה העיני והר המעביר	8 שעות משה ט' צה"כ 251 דק'	8 שעות משה ט' אחר ער"ש א'	9:35	3:00	4:07	5:13:45	5:16:00	5:16	יב	יג	ט	צ"ז א' - ג'	ז	ח

עיקר התיקון בתשוקה להשי"ת: כתב בעל הלשם (ספר הדע"ה ח"ב ב' דרוש ד' ענף א'): הנה כל פעולותינו בתיקון הכיוריים האדומים להאצילות הנה אינו ע"י שום פעולה מעשית וגופנית אלא רק ע"י הרצון והתשוקה לבד, כי כל רצון ותשוקה אשר יש מאתנו אל הקב"ה כמעשה כל מצוה ומצוה וכן בעבודת התפילה ולימוד התורה כאשר נעשים בלב ונפש ורצון ותשוקה אליו ית"ש הנה אותו הרצון והתשוקה הוא עולה באצילות עצמו, והוא הרצון הפשוט בלי שום מחשבה כלל אלא רק תשוקה לכד.

הערה חשובה:

בזמני הלוח (מלבד הניץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו:
בשבת 9:46 הזמן בתוך חצי דקה קודמת, מ: 9:45:30
בשבת 9:46 הזמן בתוך חצי דקה הבאה, עד: 9:46:30
נא לשים לב, ולא להכות לסוף הדקה

יום שלישי דפרשת בשלה, פרשת המן: כתב השו"ע (א' ה') טוב לומר פרשת המן. וכתב המ"ב (סק"ג) איתא בירושלמי ברכות כל האומר פרשת המן מובטח לו שלא יתמעטו מזונותיו. והוא כדי שיאמין שכל מזונותיו באין בהשגחה פרטית וכדכתיב המרבה לא העדיף והממעט לא החסיר להורות שאין ריבוי ההשתדלות מועיל מאומה ואין די באמירה אלא שיתבונן מה שהוא אמר ויכיר נפלאות ה'. וסגולה לפרנסה לקרא פרשת המן שנים מקרא ואחד תרגום ביום שלישי פרשת בשלה (רמ"מ מרימנוב) [א"ה]. לא נמצא לזה שום מקור בכתב].

פרנסה: כתב היערות דבש, (דרוש ראשון): "עיקר חטאים שבישראל הוא לחוסר פרנסה ואלו היה להם פרנסה לא סרים מדרך הישר כלל וכלל... כי כזו תלויה כל עבודת ישראל לה' ואם יהיה להם פרנסה יעבדו את ה' בכל לבב". שבת שירה: כתב מג"א (שכ"ד סק"ז) וכ"פ מ"ב (סקל"א): יש נוהגין לתת חטיין בשבת שירה לפני העופות, ואינו נכון שהרי אין מזונותן עליך. ואחרונים רבים כתבו לתוך המנהג ומהם בהגבלות שונות ע"י בארוכה בקובץ בית אהרן וישראל - ע"ה. גם נהגו בכל ארצות אשכנז לאכול חטיין בשבת זו זכר למן שנפל מן השמים, עיי"ש בהרחבה.

ז. תקע: ר' דוד ב"ר שלמה בדרמן, האדומ"ר מלעלב (1) תרצ: ר' נמן דוד ב"ר יעקב יעקב וביבונ"ץ מפאזעווא, ב' ואלו הדברים שנאמרו לווד תינו: ר' יוחנן יהודה ל"ב ב"ר שלמה זלמן פולמן, הגדול ממניסק, ב' אור גדול תשכ: ר' מרדכי ל"ב ב"ר ברוך ל"ב ב' דרכי ל"ב ר"י עין חיים תשנ: ר' לוי סעדיה ב"ר יעקב נחמני, ב' וענתה השירה הזאת תשנו: ר' דוד ב"ר ישכר דב פרנקל, תלמידי החזו"א והגרי"ז

ח. תקע: ר' יצחק ב"ר בנימין טייב, ב' ערך השלחן וס' הוכרז ויוע יצחק תרצ: ר' יצחק ב"ר פריגה גואיטה, ב' שדה יצחק תרעב: ר' אליקים נעציל ב"ר יעקב דוד לוויטאן, ב' מחזה עינים תשכ: ר' אריה ב"ר זאב פומרנצ'יק, ב' עמק ברכה תורת זרעים תשכ: ר' יוסף ב"ר כמסו וניעאן, ראב"ד בנגאז לוב תשפ: ר' חגי נפתלי ב"ר יוסף אייזר, אב"ד רחובות ובה"ד הגדול י"ם

ט. קלי: ר' נסים ב"ר ראובן גירונדי, ב' חידושי הר"ן תסג אה תפ: ר' שלום (שלם) ב"ר יוסף שבזי, פרבני ומשורר ימין ב' חמדת ימים תקד: ר' אליהו ב"ר משה ישראל, ב' קול אליהו, עוגת אליהו ועוד תקפו: ר' יפאל ישעיה ב"ר חיים יוסף דוד אוליא, ב' תפארת משה תרכ: ר' יחוסף ב' מנחם שווארץ, ב' דברי יוסף תרלח: ר' שמעון ב"ר אברהם אהרן דייטש, ב' אמרי שפיר ורו"כ שומרי החומות תרס: ר' האשון יצחק ב"ר אברהם ב"ר יעקב אשכנזי, ב' שמרו משפט תרע: ר' נתנאל ב"ר משה תחבכה, ראב"ד ברמשק וב' קרבן נתנאל תשט: ר' ישעי' זאב ב"ר פנחס מרדכי וינוגור, ב' שערי זיו ור"מ בעין חיים תשנ: ר' נחום אבא ב"ר אהרן זאב גרוסכרד תשע: ר' יפאל ב"ר חיים ליב הלוי שמואלביץ, ר"י מיר תשע: ר' שלמה זלמן ב"ר ישראל אולמן, רב דמשכנות יעקב ב"ב

י. שכה: ר' מאיר ב"ר יצחק קצלבונג, ב' שר"ת [מהר"ם] פארווה תקל: ר' שלום ב"ר יצחק מזורי דר"ע שרעבי "הרש"ש

יא. תקע: ר' שלמה ב"ר אברהם פלאה, המגיד מלוצק, ב' דברת שלמה תשי: ר' יוסף יצחק ב"ר שלום דובני, שווארץ, האדומ"ר היי"צ מחב"ד (6) תשי: ר' יצחק אייזיק ב"ר יוסף חיים שר, ר"י סלובדק וב' לקט שיהות מוסר תשי: ר' הרמיה ב"ר הירחיה ב"ר חנניה הכהן, מוהר"ן, ראב"ד גיבא ומושב ברכיה, ב' מתחת כהן ושמת כהן ועוד תשמא: ר' יוסף צבי ב"ר יעקב יהודה סלנט, ב' באר יוסף עה"ת תשע: ר' אהרן ב"ר שלמה צבי אטיק, ר"י באר שלמה

יב. תסא: ר' יצחק ב"ר שמואל דוד כהן מח"ס ספר המשכב וס' דברי יוסף תשט: ר' ישראל נ' ב"ר יצחק מתתיהו ויבנז, ר"י אש התורה

יג. ה' כה: ר' עובדיה ב"ר אברהם, נכד הרמב"ם שצא: ר' חיים ב"ר יצחק כפס, רבה של מצרים וב' באור החיים ר' מנחם ב"ר שמעון מרדכי אב"ד, ב' דברי מנחם תרפ: ר' מאיר ב"ר דוד אטלס, אב"ד סלנט והמיהה של האזינוע ור"א וסרמן תשס: ר' שבתאי ב"ר ציון אטון, ראש ישיבת ראשית חכמה תשע: ר' דוד ב"ר יוסף מולד, אב"ד יוחם תשע: ר' שלום ב"ר ציון ב"ר שמואל פלמן, ב' שלמי תודה

יד. תט: ר' מאיר ב"ר אברהם די בוטון, ב' שו"ת מהר"ם די בוטון וכן הלח"מ תקע: ר' מרדכי יפה ב"ר ז' האדומ"ר מלעבנוש'ט תרנ: ר' אליעזר ב"ר שמואל לנדא, ב' דמשק אליעזר על ביאור הגר"א תשה: ר' יששכר שלמה ב"ר יצחק טייטלס הי"ד ב' משנה שניה ואם תבנים שמחה תשז: ר' זב אב"ד אברהם ב"ר יהושע צבי מיכל שפירא, ממקובלי בית אל-תלש: ר' ברוך ב"ר זלמן סרוואק, ר"י טלו קליבלנד, ונולד היום בתרע"ז

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

שבט תשפ"ג

ינואר - פברואר (2-1) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

29	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:11:45 שקיעת החמה		6:35:00 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	ראשון	ז
30	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:12:45 שקיעת החמה	שוכבי"ם	6:34:30 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	שני	ח
31	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:13:30 שקיעת החמה		6:33:45 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	שלישי	ט
1	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:14:30 שקיעת החמה		6:33:15 הנץ החמה הנראה 8:27 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	רביעי	י
2	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:15:30 שקיעת החמה	שוכבי"ם	6:32:30 הנץ החמה הנראה 8:26 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	חמישי	יא
3	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:16:15 שקיעת החמה	הדלקת נרות שבת 4:46	6:31:45 הנץ החמה הנראה 8:26 מנייא 9:12 סוף זמן ק"ש גרייא 10:06 סוף זמן תפילה גרייא	ששי	יב
4	11:52 חצות יום ולילה 12:22 מנחה גדולה 5:17:15 שקיעת החמה 6:29 צאת השבת לרי"ת (שוות) 6:28 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	צאת השבת חזו"א 5:56 5:52	פרשת: בשלח הפטרה: ותשר דבורה (שופטים ה') א. מתחילין ודבורה אשה (שם ד')	שבת	יג

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

שבט תשפ"ג

פברואר (2) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

5	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:18:15 שקיעת החמה</p>	<p>ל"א תחנון במנחה</p> <p>סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון</p>	<p>6:30:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:26 מני"א</p> <p>9:12 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:05 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	ראשון	יד	
6	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:19:15 שקיעת החמה</p>	<p>ט"ו בשבט, ראש השנה לאילנות</p> <p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנוחה</p>	<p>6:29:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:25 מני"א</p> <p>9:11 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:05 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	שני	טו	
7	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:20:00 שקיעת החמה</p>		<p>6:28:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:25 מני"א</p> <p>9:11 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:05 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	שלישי	טז	
8	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:21:00 שקיעת החמה</p>		<p>6:28:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:25 מני"א</p> <p>9:11 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:05 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	רביעי	יז	
9	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:21:45 שקיעת החמה</p>		<p>6:27:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:24 מני"א</p> <p>9:10 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:05 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	חמישי	יח	
10	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:22:45 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>4:53</p>	<p>6:26:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:24 מני"א</p> <p>9:10 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>10:04 סוף זמן תפילה גרי"א</p>	ששי	יט	
11	<p>11:53 חצות יום ולילה</p> <p>12:23 מנחה גדולה</p> <p>5:23:45 שקיעת החמה</p> <p>6:36 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>6:34 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>חזו"א</p> <p>צאת השבת</p> <p>6:01 5:58</p>	<p>פרשת: יתרו</p> <p>הפטרה: בשנת מות (ישעיה ו')</p>	<p>6:25:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:24 מני"א</p> <p>9:09 סוף זמן ק"ש גרי"א</p> <p>8:33 סוף זמן ק"ש מגי"א 72</p> <p>10:04 סוף זמן תפילה גרי"א</p> <p>12:47 סו"ז מוסף לכתחילה</p>	שבת	כ

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

שבת תשפ"ג

פברואר (2) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

12	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:24:30		הנץ החמה הנראה 6:24:30 מנייא 8:23 סוף זמן ק"ש גרייא 9:09 סוף זמן תפילה גרייא 10:04	ראשון	כא	
13	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:25:30	שוכבי"ם	הנץ החמה הנראה 6:23:45 מנייא 8:23 סוף זמן ק"ש גרייא 9:09 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	שני	כב	
14	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:26:15		הנץ החמה הנראה 6:23:00 מנייא 8:22 סוף זמן ק"ש גרייא 9:08 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	שלישי	כג	
15	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:27:15		הנץ החמה הנראה 6:22:00 מנייא 8:22 סוף זמן ק"ש גרייא 9:08 סוף זמן תפילה גרייא 10:03	רביעי	כד	
16	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:28:00	שוכבי"ם	הנץ החמה הנראה 6:21:00 מנייא 8:22 סוף זמן ק"ש גרייא 9:07 סוף זמן תפילה גרייא 10:02	חמישי	כה	
17	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:29:00	הדלקת נרות שבת 4:59	הנץ החמה הנראה 6:20:00 מנייא 8:21 סוף זמן ק"ש גרייא 9:07 סוף זמן תפילה גרייא 10:02	ששי	כו	
18	חצות יום ולילה 11:53 מנחה גדולה 12:23 שקיעת החמה 5:29:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 6:42 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 6:39	חזו"א צאת השבת 6:07 6:03	פרשת: משפטים הפטרה: א. מתחילין: בן שבע ס. ויברות יהודיע ומלכים ב. י"א	פרשת שקלים שבת מברכין	שבת	כז
			מוציאין ב' ס"ת וקוראים בספר ב' ב' כי תשא (שמות ל' י"א), וס' כופלים ח"ג, ול"א אה"ר ואומרים צדקתך			

שבט - אדר תשפ"ג

פברואר (2) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

19	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:30:45 שקיעת החמה</p>		<p>6:17:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:20 מנייא</p> <p>9:05 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>10:01 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ראשון	כח
20	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:31:30 שקיעת החמה</p>	<p>ערב ראש חודש</p> <p>יום כפור קטן</p> <p>ל"א תחנון במנחה</p>	<p>6:17:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:20 מנייא</p> <p>9:05 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>10:01 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שני	כט
21	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:32:30 שקיעת החמה</p>	<p>א' דראש חודש</p> <p>ל"א תחנון ולמנצח</p>	<p>6:16:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:19 מנייא</p> <p>9:04 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>10:00 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שלישי	ל
22	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:33:15 שקיעת החמה</p>	<p>ב' דראש חודש</p> <p>ל"א תחנון ולמנצח</p>	<p>6:14:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:18 מנייא</p> <p>9:04 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>10:00 סוף זמן תפילה גרייא</p>	רביעי	א
23	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:34:00 שקיעת החמה</p>		<p>6:13:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:18 מנייא</p> <p>9:03 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:59 סוף זמן תפילה גרייא</p>	חמישי	ב
24	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:35:00 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>5:05</p>	<p>6:12:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:17 מנייא</p> <p>9:02 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:59 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ששי	ג
25	<p>11:52 חצות יום ולילה</p> <p>12:22 מנחה גדולה</p> <p>5:35:45 שקיעת החמה</p> <p>6:48 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>6:45 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>חזו"א</p> <p>6:13 צאת השבת</p> <p>6:09</p>	<p>פרשת: תרומה</p> <p>הפטרה: ויהי נתן חכמה (מלכים א, ה')</p>	שבת	ד

פברואר - מרץ (3-2) 2023

אדר תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

26	חצות יום ולילה 11:52 מנחה גדולה 12:22 שקיעת החמה 5:36:30		הנץ החמה הנראה 6:10:15 מנייא 8:16 סוף זמן ק"ש גרייא 9:01 סוף זמן תפילה גרייא 9:58	ה	ראשון
27	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 שקיעת החמה 5:37:15		הנץ החמה הנראה 6:09:00 מנייא 8:15 סוף זמן ק"ש גרייא 9:00 סוף זמן תפילה גרייא 9:58	ו	שני
28	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 שקיעת החמה 5:38:15		הנץ החמה הנראה 6:07:45 מנייא 8:15 סוף זמן ק"ש גרייא 9:00 סוף זמן תפילה גרייא 9:57	ז	שלישי
1	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 שקיעת החמה 5:39:00		הנץ החמה הנראה 6:06:30 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 8:59 סוף זמן תפילה גרייא 9:56	ח	רביעי
2	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 שקיעת החמה 5:39:45		הנץ החמה הנראה 6:05:15 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 8:58 סוף זמן תפילה גרייא 9:56	ט	חמישי
3	חצות יום ולילה 11:51 מנחה גדולה 12:21 שקיעת החמה 5:40:30	הדלקת נרות שבת 5:10	הנץ החמה הנראה 6:04:00 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 8:58 סוף זמן תפילה גרייא 9:55	י	ששי
4	חצות יום ולילה 11:50 מנחה גדולה 12:20 שקיעת החמה 5:41:15 צאת השבת לריית (שוות) 6:53 צאת השבת לריית (מעלות) 6:50	צאת השבת חזו"א 6:18 6:14	פרשת זכור פרשת: תצוה הפטרה: ויאמר שמואל כו כה אמר ושמואל א. טו	יא	שבת

מוציאין ב' סית וקוראים בספר ב' בפרשת כי תצא (דברים כ"ה י"ז), וספ' כופלים ח"ק, ל"א אב הרחמים ואומרים צדקת

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אדר תשפ"ג

מרץ (3) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

5	<p>חצות יום ולילה 11:50</p> <p>מנחה גדולה 12:20</p> <p>שקיעת החמה 5:42:00</p>		<p>הנץ החמה הנראה 6:01:15</p> <p>מנייא 8:11</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:56</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:54</p>	יב	ראשון
6	<p>חצות יום ולילה 11:50</p> <p>מנחה גדולה 12:20</p> <p>שקיעת החמה 5:42:45</p>	<p>תענית אסתר</p> <p>נחניס זכר למחצית השקל</p> <p>אש' ואומרים אבינו מלכנו בשחרית, וקוראים ג' בשחרית ובמנחה בייחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפסירין במנחה ודרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), ניכ' במנחה [בא"י], ול"א אבינו מלכנו ותחנון במנחה</p> <p>סיום הצום (הנהוג): 5:57 : ר"א : 6:06 סוף זמן ברכת הלבנה - ליל שלישי כל הלילה</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:00:00</p> <p>מנייא 8:11</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:56</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:54</p>	יג	שני
7	<p>חצות יום ולילה 11:50</p> <p>מנחה גדולה 12:20</p> <p>שקיעת החמה 5:43:30</p>	<p>פורים דפרזים</p> <p>ל"א תחנון ולמנצה, והפרזים קוראים ויבא עמלק (שמות י"ז ח') וספ' כופלים פסוק אחרון, ואר' על הניסים, שש"י כ"ב</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:58:45</p> <p>מנייא 8:10</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:55</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:53</p>	יד	שלישי
8	<p>חצות יום ולילה 11:49</p> <p>מנחה גדולה 12:19</p> <p>שקיעת החמה 5:44:15</p>	<p>פורים דמוקפין</p> <p>ל"א תחנון ולמנצה, והמוקפים קוראים ויבא עמלק (שמות י"ז ח') וספ' כופלים פסוק אחרון, ואר' על הניסים, שש"י כ"ב</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:57:30</p> <p>מנייא 8:09</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:54</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:53</p>	טו	רביעי
9	<p>חצות יום ולילה 11:49</p> <p>מנחה גדולה 12:19</p> <p>שקיעת החמה 5:45:00</p>		<p>הנץ החמה הנראה 5:56:15</p> <p>מנייא 8:08</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:53</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:52</p>	טז	חמישי
10	<p>חצות יום ולילה 11:49</p> <p>מנחה גדולה 12:19</p> <p>שקיעת החמה 5:45:45</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>5:16</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:55:00</p> <p>מנייא 8:08</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:53</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:51</p>	יז	ששי
11	<p>חצות יום ולילה 11:49</p> <p>מנחה גדולה 12:19</p> <p>שקיעת החמה 5:46:30</p> <p>צאת השבת לריית (שוות) 6:59</p> <p>צאת השבת לריית (מעלות) 6:56</p>	<p>פרשת פרה</p> <p>פרשת: כי תשא</p> <p>הפטרה: ויהי דבר וכו' בן אדם (וחוקאל לוי ט"ז)</p> <p>צאת השבת חזו"א 6:23</p> <p>6:20</p> <p>מוציאין ב' ס"ת וקוראים בספר ב' בפי חזקת (במדבר י"א א), וס' כופלים ח"ק, ל"א אה"ר, ואומרים צדקת</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:53:45</p> <p>מנייא 8:07</p> <p>סוף זמן ק"ש גרייא 8:52</p> <p>סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:16</p> <p>סוף זמן תפילה גרייא 9:51</p> <p>סו"ז מוסף לכתחילה 12:48</p>	יח	שבת

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אדר תשפ"ג

מרץ (3) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

12	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:47:15		הנץ החמה הנראה 5:52:30 מנייא 8:06 סוף זמן ק"ש גרייא 8:51 סוף זמן תפילה גרייא 9:50	ראשון	יט
13	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:48:00		הנץ החמה הנראה 5:51:15 מנייא 8:05 סוף זמן ק"ש גרייא 8:50 סוף זמן תפילה גרייא 9:50	שני	כ
14	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:48:45		הנץ החמה הנראה 5:50:00 מנייא 8:04 סוף זמן ק"ש גרייא 8:50 סוף זמן תפילה גרייא 9:49	שלישי	כא
15	חצות יום ולילה 11:48 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:49:30		הנץ החמה הנראה 5:48:45 מנייא 8:04 סוף זמן ק"ש גרייא 8:49 סוף זמן תפילה גרייא 9:48	רביעי	כב
16	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:18 שקיעת החמה 5:50:15		הנץ החמה הנראה 5:47:15 מנייא 8:03 סוף זמן ק"ש גרייא 8:48 סוף זמן תפילה גרייא 9:48	חמישי	כג
17	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 שקיעת החמה 5:51:00	הדלקת נרות שבת 5:21	הנץ החמה הנראה 5:46:00 מנייא 8:02 סוף זמן ק"ש גרייא 8:47 סוף זמן תפילה גרייא 9:47	ששי	כד
18	חצות יום ולילה 11:47 מנחה גדולה 12:17 שקיעת החמה 5:51:45 צאת השבת לריית (שוות) 7:04 צאת השבת לריית (מעלות) 7:01	פרשת החודש שבת מברכין פרשת: ויקהל - פקודי הפטרה: כל העם כר כה אמר ה' (יחזקאל מיה טז) צאת השבת חזו"א 6:29 6:25 מוציאין ב' ספרים וקוראים בספר ב' בשמות בפרשת בא (ר"ב א'), וס' כופלים ח"ק, ולי"א אה"ר ואומרים צדקתן	הנץ החמה הנראה 5:44:45 מנייא 8:01 סוף זמן ק"ש גרייא 8:46 סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:10 סוף זמן תפילה גרייא 9:47 סו"ז מוסף לכתחילה 12:47	שבת	כה

אדר - ניסן תשפ"ג

מרץ (3) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

19	<p>11:46 חצות יום ולילה</p> <p>12:17 מנחה גדולה</p> <p>5:52:30 שקיעת החמה</p>		<p>5:43:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:00 מנייא</p> <p>8:46 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:46 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ראשון	כו
20	<p>11:46 חצות יום ולילה</p> <p>12:17 מנחה גדולה</p> <p>5:53:15 שקיעת החמה</p>		<p>5:42:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>7:59 מנייא</p> <p>8:45 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:45 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שני	כז
21	<p>11:46 חצות יום ולילה</p> <p>12:16 מנחה גדולה</p> <p>5:54:00 שקיעת החמה</p>		<p>5:40:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>7:59 מנייא</p> <p>8:44 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:45 סוף זמן תפילה גרייא</p>	שלישי	כח
22	<p>11:46 חצות יום ולילה</p> <p>12:16 מנחה גדולה</p> <p>5:54:45 שקיעת החמה</p>	<p>ערב ראש חודש</p> <p>יום כיפור קטן</p> <p>ל"א תחנון במנחה</p>	<p>5:39:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>7:58 מנייא</p> <p>8:43 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:44 סוף זמן תפילה גרייא</p>	רביעי	כט
23	<p>11:45 חצות יום ולילה</p> <p>12:16 מנחה גדולה</p> <p>5:55:15 שקיעת החמה</p>	<p>ראש חודש</p> <p>ברכת האילנות - ראה בלוח העליון בפירוט</p> <p>ל"א תחנון ולמנוח. *סוב לקרוא כל יום הנשיא שלד' (משנ"ב תכ"ס סק"ח). היום קוראים אשי ויהי ביום כלות (במדבר ז' א') וספי ויהי המקריב ביום הא', (סס"ב)</p> <p>בליל ששי מוצאי ר"ח ניסן עוברים בא"י ל- שיעון קיץ</p> <p>ויש להזיז השיעון בשעה 2:00 בלילה לשעה 3:00 (וסימנך: חורף - אחרון, קיץ - קדימה)</p>	<p>5:38:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>7:57 מנייא</p> <p>8:42 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:43 סוף זמן תפילה גרייא</p>	חמישי	א
24	<p>12:45 חצות יום ולילה</p> <p>1:16 מנחה גדולה</p> <p>6:56:00 שקיעת החמה</p>	<p>הדלקת נרות שבת</p> <p>שיעון קיץ</p> <p>6:26</p> <p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנוח (וכן בכל חודש ניסן), וקוראים ביום השני</p>	<p>6:36:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:56 מנייא</p> <p>9:42 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>10:43 סוף זמן תפילה גרייא</p>	ששי	ב
25	<p>12:45 חצות יום ולילה</p> <p>1:16 מנחה גדולה</p> <p>6:56:45 שקיעת החמה</p> <p>8:09 צאת השבת לרי"ת (שוות)</p> <p>8:06 צאת השבת לרי"ת (מעלות)</p>	<p>פרשת: ויקרא</p> <p>הפטרה: עם זו יצרת (ישעה מ"ג כ"א)</p> <p>צאת השבת חזו"א</p> <p>7:30</p> <p>7:34</p>	<p>6:35:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:55 מנייא</p> <p>9:41 סוף זמן ק"ש גרייא</p> <p>9:04 סוף זמן ק"ש מנייא 72</p> <p>10:42 סוף זמן תפילה גרייא</p> <p>1:46 סו"ז מוסף לכתחילה</p>	שבת	ג

מרץ - אפריל (4-3) 2023

ניסן תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

26	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 6:57:30		ל"א תחנון, וקוראים ביום הרביעי	הנץ החמה הנראה 6:34:00 מנייא 8:54 סוף זמן ק"ש גרייא 9:40 סוף זמן תפילה גרייא 10:42	ד ראשון
27	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 6:58:15		ל"א תחנון, וקוראים ביום החמישי	הנץ החמה הנראה 6:32:45 מנייא 8:53 סוף זמן ק"ש גרייא 9:39 סוף זמן תפילה גרייא 10:41	ה שני
28	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 6:59:00		ל"א תחנון, וקוראים ביום הששי	הנץ החמה הנראה 6:31:30 מנייא 8:53 סוף זמן ק"ש גרייא 9:38 סוף זמן תפילה גרייא 10:40	ו שלישי
29	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 6:59:45		ל"א תחנון, וקוראים ביום השביעי	הנץ החמה הנראה 6:30:15 מנייא 8:52 סוף זמן ק"ש גרייא 9:38 סוף זמן תפילה גרייא 10:40	ז רביעי
30	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:00:15		ל"א תחנון, וקוראים ביום השמיני	הנץ החמה הנראה 6:28:45 מנייא 8:51 סוף זמן ק"ש גרייא 9:37 סוף זמן תפילה גרייא 10:39	ח חמישי
31	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:01:00	הדלקת נרות שבת 6:31	ל"א תחנון, וקוראים ביום התשיעי	הנץ החמה הנראה 6:27:30 מנייא 8:50 סוף זמן ק"ש גרייא 9:36 סוף זמן תפילה גרייא 10:38	ט ששי
1	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:01:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:14 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 8:12	צאת השבת חזו"א 7:39 7:35	שבת הגדול פרשת: צו הפטרה: וערבה (ומלאכי ג')	הנץ החמה הנראה 6:26:15 מנייא 8:49 סוף זמן ק"ש גרייא 9:35 סוף זמן ק"ש מגייא 72 8:58 סוף זמן תפילה גרייא 10:38 סו"ז מוסף לכתחילה 1:45	י שבת

קוראים ביום העשירי, ול"א אה"ד וצדקתן. במוצאי שבת אשי' אין אומרים ויהי נועם, וספי' אומרים

שבת חול המועד פסח

תאריך יסון	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד השחר 'ג'	עמוד השחר 'ד'	עמוד השחר 'ה'	עמוד השחר 'ו'	עמוד השחר 'ז'	עמוד השחר 'ח'	עמוד השחר 'ט'	עמוד השחר 'י'	עמוד השחר 'יא'	עמוד השחר 'יב'	עמוד השחר 'יג'	עמוד השחר 'יד'	עמוד השחר 'טו'	עמוד השחר 'טז'	עמוד השחר 'יז'
טלה	90 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'	72 דק' בעליל' קודם הניג'
יא	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	ששי	שבת										
58	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל																
ה' ל: רבנו משה ב"ר נחמן מירונדה, היב"ט	ה' ששה י"ב אברהם הלוי החזקוני, ב' שש רחוב הבריה, (אין התאריך מוסמק)	ה' קכב: ר' יודן ב"ר נפתלי יהודי פרנקל, ג' קרבן העדה, על הירושלמי	ה' קכ"ג: ר' שלמה זלמן ב"ר יצחק הלוי פרישין ג' מנחת שלמה	ה' קכ"ד: ר' יצחק ב"ר ישראל הלוי הכהן מירונא ג' מראה כהן	ה' קכ"ה: ר' אהרן פנחס ב"ר אבן נסים פריס, רב העיר וירושלים	ה' קכ"ו: ר' אהרן יוסף ב"ר שמואל טרניבאן ג' סג החבלה, אתר יוסף	ה' קכ"ז: ר' ישראל אלוהי ב"ר אלכסנדר זסקינד ווייטנבור ג' פתחי שערים ועוד	ה' קכ"ח: ר' חיים אהרן הכהן קוק, מובין העיר וממ"ג	ה' קכ"ט: ר' מנחם מנדל מברא, מגיד משרים ותלמיד הבעש"ט	ה' קל"א: ר' חיים אברהם שמואל פנט ב' פתחי חיים	ה' קל"ב: ר' יצחק ונה זרביץ מח"ס מתנה מועטת	ה' קל"ג: ר' משה דוד ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ד: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ה: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ו: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ח: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד
59	ה' קכ"ט: ר' חיים אברהם שמואל פנט ב' פתחי חיים	ה' קל"א: ר' מנחם מנדל מברא, מגיד משרים ותלמיד הבעש"ט	ה' קל"ב: ר' יצחק ונה זרביץ מח"ס מתנה מועטת	ה' קל"ג: ר' משה דוד ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ד: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ה: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ו: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ח: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ט: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"י: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יא: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יב: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יג: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יד: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"טו: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"טז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד
60	ה' קכ"ט: ר' חיים אברהם שמואל פנט ב' פתחי חיים	ה' קל"א: ר' מנחם מנדל מברא, מגיד משרים ותלמיד הבעש"ט	ה' קל"ב: ר' יצחק ונה זרביץ מח"ס מתנה מועטת	ה' קל"ג: ר' משה דוד ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ד: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ה: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ו: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ח: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"ט: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"י: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יא: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יב: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יג: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"טו: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"טז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד	ה' קל"יז: ר' משה ב"ר חיים אברהם פרינקוס (וב"ב) ב' שיעים הפתילה ועוד

מנין מאה ברכות
 יו"ט ויו"ט שתינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

שבת חול המועד פסח: 82 ברכות [81 שבת, 1 דספירת העומר], ולאש"י 84, דנטפס 2 ברכות לחלל [ונם לאש"י הנהניג לברך על חשי"ב בברכות לכאורה היינו לקווא לבלבד], ושלמים כדעל"ל.

מנין מאה ברכות
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

מנין מאה ברכות
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

מנין מאה ברכות
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

מנין מאה ברכות
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

מנין מאה ברכות
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

זמני הירח: סוף זמן ברכת הלנה - לכתחילה בליל רביעי י"ד ניסן כל הלילה, ובדיעבד בליל חמישי ליל הסדר עד שעה 20.26 בערב. י"ו הממולד - בליל חמישי עד שעה 2.02 בלילה, (שיטות נוספות מקילות יותר בסוף הזמן ובט"ו הממולד - ראה בטבלה בסוף הלוח), והלמ"ב יבדך בדיעבד עד י"ו הממולד, ולמ"ח ספק ברכות להקל וקודש ללא ברכת. **תקופת: תקופת ניסן לשמואל - יום שבת י"ז ניסן בשעה 6.00,** (וסימונו: ז' א"ב [אפס]), ותרגומו לגרימי"א ביום שב"ק בשעה 6.41, ולגרימ"ר בשעה 6.39. (לשעון קיץ), (שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח).

יש לזכור להודיע לבני הבית שמזכיר בתפילה "מוריד הטל", וכן "ותן ברכה" בברך עלינו, או "ברכנו"
 מנין מאה ברכות: שנינו קידוש, בפתי"א דכרס, אשר נאכלו מנוני, מצה, מרור, הפתי"א כוס ג', ברכת החלה מעין ג', ובי כוסין חלה, ואש מרובין מפתי"א עג על כוס שני ורביעי וספי בכרובים על החלה בביתנו בילה ב' ברכות, ולרוב בני אש שנים מברכים מעטין עצמם בגלימה בברכת הבדיקה, ומ"מ אחר הברכה יסיר הגלימה מפני דמיטרי פן יטוף עליו. ובמכתב סופר י"ד החתום"ח לבש גם הכובע. ובמ"מ (תל"ב סק"ב) דיטול ידים לפני בדיקה"ח.
 הענה כבודות: כענין סיום מסכת ע"פ לכבודות, יש להעיר דרדעת הגרי"ח קניבסקי זצ"ל שלא מהני ושלמים כדעל"ל.

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

ניסן תשפ"ג

אפריל (4) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	ראשון	שני	שלישי	רביעי	טו	טז	יז	
2	<p>הנץ החמה הנראה 6:25:00 מנייא 8:48 סוף זמן קייש גרייא 9:34 סוף זמן תפילה גרייא 10:37</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:23:45 מנייא 8:47 סוף זמן קייש גרייא 9:34 סוף זמן תפילה גרייא 10:36</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:22:30 מנייא 8:46 סוף זמן קייש גרייא 9:33 סוף זמן תפילה גרייא 10:36</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:21:15 מנייא 8:46 סוף זמן קייש גרייא 9:32 סוף זמן תפילה גרייא 10:35</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:20:00 מנייא 8:45 סוף זמן קייש גרייא 9:31 סוף זמן תפילה גרייא 10:35</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:18:45 מנייא 8:44 סוף זמן קייש גרייא 9:30 סוף זמן תפילה גרייא 10:34</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:17:30 מנייא 8:43 סוף זמן קייש גרייא 9:30 סוף זמן קייש 72 מגייא 8:52 סוף זמן תפילה גרייא 10:33 סו"ז מוסף לכתחילה 1:45</p>	
3	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:02:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:03:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>
4	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>
5	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>
6	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>
7	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>
8	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:03:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:04:30</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:05:15</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:00</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45</p>	<p>צחות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:06:45 צאת השבת לרית (שוות) 8:19 צאת השבת לרית (מעלות) 8:18</p>

תזכורת למכירת חמץ
בערב בדיקת חמץ
סוף זמן ברכת הלבנה לכתחילה - ראה בלוח העליון

הדלקת נרות יו"ט
6:35
אסור לאכול סעודה משעה עשירית משעה: 3:51
העניית כבודו, ל"א תחנון ולחצוץ, אש א"א ממוזר לחדה (תכ"ס ט"ב), (בחול עירוב נבשלין)
סו"ז אכילת חמץ: מג"א לחומרא: 9:42 מג"א: 10:04 גרייא: 10:35
סו"ז ביעור חמץ: מג"א לחומרא: 10:56 מג"א: 11:23 גרייא: 11:38

הג הפסח תפילת טל, ומוריד הטל. ובענין כרנו, ותן ברכה צאת יו"ט: 7:39 רית (במע'): 8:16
מוציאים ב' ספרים, י"ג מידות, וקוראים ה' בספר א' בשמות פ"ר בא ויקרא משה וגו' משכו י"ב (כ"א), ח"ק, ובספר ב' קוראים ובחודש הראשון (במדבר כ"ח ט"ז), וס' כופלין ח"ק, ומפסיר בעת ההיא (יהושע ה' ב') להשירע, ולהמ"ב (תפי"ח טק"י) מתחיל שם בג' ה' ז', ו-ה א-ל, שש"י קיי"ד

א' דחול המועד ובהנ"ל יו"ט שני של גלויות
מוציאים ב' ספרים וקוראים ג' קוראים פ' שור או כשב (ויקרא כ"ב כ"ו) (וכאן לכרע ל"א ח"ק בא"י), ובספר ב' קוראים בפ' פינחס והקרבנות (במדבר כ"ח י"ט), וח"ק, שש"י ע"ח, יש של"א לכו נרננה (שליה ומס"א תר"א י"א), ולי"א במה מדליקין (שירע ט"ו ע"ר ט"ב)

ב' דחול המועד שבת חול המועד פסח
צאת השבת חזו"א 7:44
7:41

אש' קוראים שיר השירים (מפני שמפורש בו ענין יצ"מ, מ"ב תי"צ סק"י), וקידש (ביה"ל קל"ב), ומוציאים ב' ספרים וקוראים ז' קוראים בראשון בפרשת כי תשא ויאמר משה ראה אתה אומר אלי כו' פסל זלן כו' (שמות ל"ג ר"ב) (שכתוב בו מעניני שבת, שם סק"ט, ח"ק, ובספר ב' קוראים והקרבנות (במדבר כ"ח י"ט), וס' כופלין ח"ק, ומפסירין היתה עלי' (חזקאל ל"ז) (והסגסג, כי תחית המתים תהיה בניסן ע"כ מפסירים העצמות היבשות, שם סק"י ד), שש"י צ"ב, ובמנחה קוראים בפ' שמיני, ולי"א אה"ר וצדקתך, במוציא שבת אש' ל"א ויהי נעם, וס' אומרים

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

ניסן תשפ"ג

אפריל (4) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

9	12:40 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:07:30 שקיעת החמה	במוצ"ש סופרים ג' לעומר ג' דחול המועד קוראים ג' בפר' קדש לי (שמות י"ג) ובספר ב' והקרבנות כניל, ששי" פ'	6:16:15 הנץ החמה הנראה 8:42 מנייא 9:29 סוף זמן ק"ש גרייא 10:33 סוף זמן תפילה גרייא	ראשון	יח
10	12:40 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:08:15 שקיעת החמה	ד' לעומר ד' דחול המועד קוראים ג' בפר' אס כסף תלוה (שמות כ"ב כ"ד) ובספר ב' כניל, ששי" ק"ה	6:15:00 הנץ החמה הנראה 8:41 מנייא 9:28 סוף זמן ק"ש גרייא 10:32 סוף זמן תפילה גרייא	שני	יט
11	12:40 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:08:45 שקיעת החמה	ה' לעומר ה' דחול המועד ערב שביעי של פסח קוראים ג' בפר' במדבר סיני (במדבר ט' א') ובספר ב' כניל, ששי" קל"ה מצוה להימנע מסעודה בעירו"ט משעה 3:53	6:13:45 הנץ החמה הנראה 8:40 מנייא 9:27 סוף זמן ק"ש גרייא 10:32 סוף זמן תפילה גרייא	שלישי	כ
12	12:39 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:09:30 שקיעת החמה	ו' לעומר צאת יו"ט: 7:44 ר"ת (במוצ"ש): 8:22 סו"ז מוסף לכתחילה: 1:44 בקיודש והדלקת א"ן מברכין שהחיינו, מוציאין ב' ס"ת, י"ג מידות, בא' קוראים ה' בפ' בשלח (שמות י"ג י"ז) עד כי אני ה' רופאך, וחי'ג, ובספר ב' מפסיר כניל, וספ' כופלים חי'ג, ומפסירים ידבר דוד (שמואל ב, כ"ב), ובא"י אש' אומרים יזכור, ששי" י"ח	6:12:30 הנץ החמה הנראה 8:39 מנייא 9:27 סוף זמן ק"ש גרייא 10:31 סוף זמן תפילה גרייא	רביעי	כא
13	12:39 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:10:15 שקיעת החמה	ז' לעומר ז' דחול המועד אסרו חג ובהו"ל יו"ט אחרון של פסח ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (ויש שא"א)	6:11:15 הנץ החמה הנראה 8:39 מנייא 9:26 סוף זמן ק"ש גרייא 10:30 סוף זמן תפילה גרייא	חמישי	כב
14	12:39 חצות יום ולילה 1:12 מנחה גדולה 7:11:00 שקיעת החמה	ח' לעומר הדלקת נרות שבת 6:41 ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח (עד ר"ח). [ובחו"ל אסרו חג]	6:10:00 הנץ החמה הנראה 8:38 מנייא 9:25 סוף זמן ק"ש גרייא 10:30 סוף זמן תפילה גרייא	ששי	כג
15	12:39 חצות יום ולילה 1:11 מנחה גדולה 7:11:45 שקיעת החמה 8:24 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:24 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	ט' לעומר צאת השבת חזו"א 7:50 7:46 פרשת: שמיני הפטרה: ויוסף עוד דוד (ושמואל ב, ו) אומרים אה"ר (ולהגרי"א ל"א), ול"א צדקתן אבות פרק א'	6:09:00 הנץ החמה הנראה 8:37 מנייא 9:24 סוף זמן ק"ש גרייא 8:47 סוף זמן ק"ש מנייא 72 10:29 סוף זמן תפילה גרייא 1:44 סו"ז מוסף לכתחילה	שבת	כד

ניסן - אייר תשפ"ג

אפריל (4) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

16	<p>חצות יום ולילה 12:38</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:12:30</p>	<p>במוצ"ש סופרים י' לעומר</p> <p>ל"א תחנון</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:07:45</p> <p>מני"א 8:36</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:24</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:29</p>	כה	ראשון
17	<p>חצות יום ולילה 12:38</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:13:15</p>	<p>י"א לעומר</p> <p>ל"א תחנון</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:06:45</p> <p>מני"א 8:35</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:23</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:28</p>	כו	שני
18	<p>חצות יום ולילה 12:38</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:14:00</p>	<p>י"ב לעומר</p> <p>תזכורת ברכת האילנות</p> <p>ל"א תחנון</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:05:45</p> <p>מני"א 8:34</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:22</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:28</p>	כז	שלישי
19	<p>חצות יום ולילה 12:38</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:14:45</p>	<p>י"ג לעומר</p> <p>ל"א תחנון</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:04:30</p> <p>מני"א 8:33</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:22</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:27</p>	כח	רביעי
20	<p>חצות יום ולילה 12:38</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:15:15</p>	<p>י"ד לעומר</p> <p>ב' שבועות</p> <p>ערב ראש חודש</p> <p>ל"א תחנון</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:03:15</p> <p>מני"א 8:33</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:21</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:27</p>	כט	חמישי
21	<p>חצות יום ולילה 12:37</p> <p>מנחה גדולה 1:11</p> <p>שקיעת החמה 7:16:00</p>	<p>ט"ו לעומר</p> <p>הדלקת נרות שבת</p> <p>6:46</p> <p>ל"א תחנון ולמנצח, סו"ז ברכת האילנות לכתחילה</p>	<p>הנץ החמה הנראה 6:02:00</p> <p>מני"א 8:32</p> <p>סוף זמן ק"ש גרי"א 9:20</p> <p>סוף זמן תפילה גרי"א 10:26</p>	ל	ששי
22	<p>חצות יום ולילה 12:37</p> <p>מנחה גדולה 1:10</p> <p>שקיעת החמה 7:16:45</p> <p>צאת השבת (שוות) 8:29</p> <p>צאת השבת לרי"ת (מעלות) 8:31</p>	<p>ט"ז לעומר</p> <p>צאת השבת חזו"א 7:56</p> <p>7:52</p>	<p>ב' דראש חודש</p> <p>פרשת: תזריע - מצורע</p> <p>הפטרה: השמים כסאי (ישעיה ס"ז)</p> <p>קוראים בספר ב' פרשת שבת ורי"ח מ"וביום השבת", וספ' כופלים ח"ג, אתה יצרת, שש"י ק"ד, ולי"א אה"ר וצדקתך אבות פרק ב'</p>	א	שבת

אייר תשפ"ג

אפריל (4) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

23	12:37 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:17:30 שקיעת החמה	במוצ"ש סופרים י"ז לעומר	5:59:45 הנץ החמה הנראה 8:30 מני"א 9:19 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:25 סוף זמן תפילה גרי"א	ראשון	ב
24	12:37 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:18:15 שקיעת החמה	י"ח לעומר	5:58:45 הנץ החמה הנראה 8:29 מני"א 9:18 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:25 סוף זמן תפילה גרי"א	שני	ג
25	12:37 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:19:00 שקיעת החמה	י"ט לעומר	5:57:45 הנץ החמה הנראה 8:29 מני"א 9:18 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:24 סוף זמן תפילה גרי"א	שלישי	ד
26	12:36 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:19:45 שקיעת החמה	כ' לעומר	5:56:30 הנץ החמה הנראה 8:28 מני"א 9:17 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:24 סוף זמן תפילה גרי"א	רביעי	ה
27	12:36 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:20:30 שקיעת החמה	כ"א לעומר ג' שבועות	5:55:30 הנץ החמה הנראה 8:27 מני"א 9:16 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:23 סוף זמן תפילה גרי"א	חמישי	ו
28	12:36 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:21:15 שקיעת החמה	כ"ב לעומר הדלקת נרות שבת 6:51	5:54:30 הנץ החמה הנראה 8:26 מני"א 9:16 סוף זמן ק"ש גרי"א 10:23 סוף זמן תפילה גרי"א	ששי	ז
29	12:36 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:22:00 שקיעת החמה 8:34 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:37 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	כ"ג לעומר צאת השבת חזו"א 8:02 7:57	5:53:30 הנץ החמה הנראה 8:26 מני"א 9:15 סוף זמן ק"ש גרי"א 8:36 סוף זמן ק"ש מגי"א 72 10:22 סוף זמן תפילה גרי"א 1:43 סו"ז מוסף לכתחילה	שבת	ח

פרשת: אחרי מות - קדושים

הפטרה: ס. ויהי דבר כו' הדרוש (יחזקאל כ' ב')
א. הלא כבני כושיים (עמוס ט' ז')

אש' מברכין למתענים בה"ב אבות פרק ג'

פרשת: אמור

תאריך אייר שור	עמוד השחר א'	עמוד השחר ב'	עמוד השחר ג'	עמוד השחר ד'	עמוד השחר ה'	עמוד השחר ו'	עמוד השחר ז'	עמוד השחר ח'	עמוד השחר ט'	עמוד השחר י'	עמוד השחר יא'	עמוד השחר יב'	עמוד השחר יג'	עמוד השחר יד'	עמוד השחר טו'
90 דק' בעל' קודם הני'	4: 13	4: 12	4: 11	4: 09	4: 08	4: 07	4: 05	4: 04	4: 03	4: 02	4: 01	3: 59	3: 58	3: 57	3: 56
72 דק' בעל' קודם הני'	4: 34	4: 33	4: 32	4: 30	4: 29	4: 28	4: 27	4: 26	4: 25	4: 24	4: 23	4: 22	4: 21	4: 20	4: 19
72 דק' בעל' קודם הני'	4: 58	4: 57	4: 56	4: 55	4: 54	4: 53	4: 52	4: 51	4: 50	4: 49	4: 48	4: 47	4: 46	4: 45	4: 44
72 דק' בעל' קודם הני'	5: 15	5: 14	5: 13	5: 11	5: 10	5: 09	5: 08	5: 07	5: 06	5: 05	5: 04	5: 03	5: 02	5: 01	5: 00
72 דק' בעל' קודם הני'	5: 31	5: 30	5: 29	5: 27	5: 26	5: 25	5: 24	5: 23	5: 22	5: 21	5: 20	5: 19	5: 18	5: 17	5: 16
72 דק' בעל' קודם הני'	5: 49	5: 48	5: 47	5: 45	5: 44	5: 43	5: 42	5: 41	5: 40	5: 39	5: 38	5: 37	5: 36	5: 35	5: 34
72 דק' בעל' קודם הני'	6: 06	6: 05	6: 04	6: 02	6: 01	6: 00	5: 59	5: 58	5: 57	5: 56	5: 55	5: 54	5: 53	5: 52	5: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	6: 22	6: 21	6: 20	6: 18	6: 17	6: 16	6: 15	6: 14	6: 13	6: 12	6: 11	6: 10	6: 09	6: 08	6: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	6: 38	6: 37	6: 36	6: 34	6: 33	6: 32	6: 31	6: 30	6: 29	6: 28	6: 27	6: 26	6: 25	6: 24	6: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	6: 54	6: 53	6: 52	6: 50	6: 49	6: 48	6: 47	6: 46	6: 45	6: 44	6: 43	6: 42	6: 41	6: 40	6: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	7: 06	7: 05	7: 04	7: 02	7: 01	7: 00	6: 59	6: 58	6: 57	6: 56	6: 55	6: 54	6: 53	6: 52	6: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	7: 22	7: 21	7: 20	7: 18	7: 17	7: 16	7: 15	7: 14	7: 13	7: 12	7: 11	7: 10	7: 09	7: 08	7: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	7: 38	7: 37	7: 36	7: 34	7: 33	7: 32	7: 31	7: 30	7: 29	7: 28	7: 27	7: 26	7: 25	7: 24	7: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	7: 54	7: 53	7: 52	7: 50	7: 49	7: 48	7: 47	7: 46	7: 45	7: 44	7: 43	7: 42	7: 41	7: 40	7: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	8: 06	8: 05	8: 04	8: 02	8: 01	8: 00	7: 59	7: 58	7: 57	7: 56	7: 55	7: 54	7: 53	7: 52	7: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	8: 22	8: 21	8: 20	8: 18	8: 17	8: 16	8: 15	8: 14	8: 13	8: 12	8: 11	8: 10	8: 09	8: 08	8: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	8: 38	8: 37	8: 36	8: 34	8: 33	8: 32	8: 31	8: 30	8: 29	8: 28	8: 27	8: 26	8: 25	8: 24	8: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	8: 54	8: 53	8: 52	8: 50	8: 49	8: 48	8: 47	8: 46	8: 45	8: 44	8: 43	8: 42	8: 41	8: 40	8: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	9: 06	9: 05	9: 04	9: 02	9: 01	9: 00	8: 59	8: 58	8: 57	8: 56	8: 55	8: 54	8: 53	8: 52	8: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	9: 22	9: 21	9: 20	9: 18	9: 17	9: 16	9: 15	9: 14	9: 13	9: 12	9: 11	9: 10	9: 09	9: 08	9: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	9: 38	9: 37	9: 36	9: 34	9: 33	9: 32	9: 31	9: 30	9: 29	9: 28	9: 27	9: 26	9: 25	9: 24	9: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	9: 54	9: 53	9: 52	9: 50	9: 49	9: 48	9: 47	9: 46	9: 45	9: 44	9: 43	9: 42	9: 41	9: 40	9: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	10: 06	10: 05	10: 04	10: 02	10: 01	10: 00	9: 59	9: 58	9: 57	9: 56	9: 55	9: 54	9: 53	9: 52	9: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	10: 22	10: 21	10: 20	10: 18	10: 17	10: 16	10: 15	10: 14	10: 13	10: 12	10: 11	10: 10	10: 09	10: 08	10: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	10: 38	10: 37	10: 36	10: 34	10: 33	10: 32	10: 31	10: 30	10: 29	10: 28	10: 27	10: 26	10: 25	10: 24	10: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	10: 54	10: 53	10: 52	10: 50	10: 49	10: 48	10: 47	10: 46	10: 45	10: 44	10: 43	10: 42	10: 41	10: 40	10: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	11: 06	11: 05	11: 04	11: 02	11: 01	11: 00	10: 59	10: 58	10: 57	10: 56	10: 55	10: 54	10: 53	10: 52	10: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	11: 22	11: 21	11: 20	11: 18	11: 17	11: 16	11: 15	11: 14	11: 13	11: 12	11: 11	11: 10	11: 09	11: 08	11: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	11: 38	11: 37	11: 36	11: 34	11: 33	11: 32	11: 31	11: 30	11: 29	11: 28	11: 27	11: 26	11: 25	11: 24	11: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	11: 54	11: 53	11: 52	11: 50	11: 49	11: 48	11: 47	11: 46	11: 45	11: 44	11: 43	11: 42	11: 41	11: 40	11: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	12: 06	12: 05	12: 04	12: 02	12: 01	12: 00	11: 59	11: 58	11: 57	11: 56	11: 55	11: 54	11: 53	11: 52	11: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	12: 22	12: 21	12: 20	12: 18	12: 17	12: 16	12: 15	12: 14	12: 13	12: 12	12: 11	12: 10	12: 09	12: 08	12: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	12: 38	12: 37	12: 36	12: 34	12: 33	12: 32	12: 31	12: 30	12: 29	12: 28	12: 27	12: 26	12: 25	12: 24	12: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	12: 54	12: 53	12: 52	12: 50	12: 49	12: 48	12: 47	12: 46	12: 45	12: 44	12: 43	12: 42	12: 41	12: 40	12: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	13: 06	13: 05	13: 04	13: 02	13: 01	13: 00	12: 59	12: 58	12: 57	12: 56	12: 55	12: 54	12: 53	12: 52	12: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	13: 22	13: 21	13: 20	13: 18	13: 17	13: 16	13: 15	13: 14	13: 13	13: 12	13: 11	13: 10	13: 09	13: 08	13: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	13: 38	13: 37	13: 36	13: 34	13: 33	13: 32	13: 31	13: 30	13: 29	13: 28	13: 27	13: 26	13: 25	13: 24	13: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	13: 54	13: 53	13: 52	13: 50	13: 49	13: 48	13: 47	13: 46	13: 45	13: 44	13: 43	13: 42	13: 41	13: 40	13: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	14: 06	14: 05	14: 04	14: 02	14: 01	14: 00	13: 59	13: 58	13: 57	13: 56	13: 55	13: 54	13: 53	13: 52	13: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	14: 22	14: 21	14: 20	14: 18	14: 17	14: 16	14: 15	14: 14	14: 13	14: 12	14: 11	14: 10	14: 09	14: 08	14: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	14: 38	14: 37	14: 36	14: 34	14: 33	14: 32	14: 31	14: 30	14: 29	14: 28	14: 27	14: 26	14: 25	14: 24	14: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	14: 54	14: 53	14: 52	14: 50	14: 49	14: 48	14: 47	14: 46	14: 45	14: 44	14: 43	14: 42	14: 41	14: 40	14: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	15: 06	15: 05	15: 04	15: 02	15: 01	15: 00	14: 59	14: 58	14: 57	14: 56	14: 55	14: 54	14: 53	14: 52	14: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	15: 22	15: 21	15: 20	15: 18	15: 17	15: 16	15: 15	15: 14	15: 13	15: 12	15: 11	15: 10	15: 09	15: 08	15: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	15: 38	15: 37	15: 36	15: 34	15: 33	15: 32	15: 31	15: 30	15: 29	15: 28	15: 27	15: 26	15: 25	15: 24	15: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	15: 54	15: 53	15: 52	15: 50	15: 49	15: 48	15: 47	15: 46	15: 45	15: 44	15: 43	15: 42	15: 41	15: 40	15: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	16: 06	16: 05	16: 04	16: 02	16: 01	16: 00	15: 59	15: 58	15: 57	15: 56	15: 55	15: 54	15: 53	15: 52	15: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	16: 22	16: 21	16: 20	16: 18	16: 17	16: 16	16: 15	16: 14	16: 13	16: 12	16: 11	16: 10	16: 09	16: 08	16: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	16: 38	16: 37	16: 36	16: 34	16: 33	16: 32	16: 31	16: 30	16: 29	16: 28	16: 27	16: 26	16: 25	16: 24	16: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	16: 54	16: 53	16: 52	16: 50	16: 49	16: 48	16: 47	16: 46	16: 45	16: 44	16: 43	16: 42	16: 41	16: 40	16: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	17: 06	17: 05	17: 04	17: 02	17: 01	17: 00	16: 59	16: 58	16: 57	16: 56	16: 55	16: 54	16: 53	16: 52	16: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	17: 22	17: 21	17: 20	17: 18	17: 17	17: 16	17: 15	17: 14	17: 13	17: 12	17: 11	17: 10	17: 09	17: 08	17: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	17: 38	17: 37	17: 36	17: 34	17: 33	17: 32	17: 31	17: 30	17: 29	17: 28	17: 27	17: 26	17: 25	17: 24	17: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	17: 54	17: 53	17: 52	17: 50	17: 49	17: 48	17: 47	17: 46	17: 45	17: 44	17: 43	17: 42	17: 41	17: 40	17: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	18: 06	18: 05	18: 04	18: 02	18: 01	18: 00	17: 59	17: 58	17: 57	17: 56	17: 55	17: 54	17: 53	17: 52	17: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	18: 22	18: 21	18: 20	18: 18	18: 17	18: 16	18: 15	18: 14	18: 13	18: 12	18: 11	18: 10	18: 09	18: 08	18: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	18: 38	18: 37	18: 36	18: 34	18: 33	18: 32	18: 31	18: 30	18: 29	18: 28	18: 27	18: 26	18: 25	18: 24	18: 23
72 דק' בעל' קודם הני'	18: 54	18: 53	18: 52	18: 50	18: 49	18: 48	18: 47	18: 46	18: 45	18: 44	18: 43	18: 42	18: 41	18: 40	18: 39
72 דק' בעל' קודם הני'	19: 06	19: 05	19: 04	19: 02	19: 01	19: 00	18: 59	18: 58	18: 57	18: 56	18: 55	18: 54	18: 53	18: 52	18: 51
72 דק' בעל' קודם הני'	19: 22	19: 21	19: 20	19: 18	19: 17	19: 16	19: 15	19: 14	19: 13	19: 12	19: 11	19: 10	19: 09	19: 08	19: 07
72 דק' בעל' קודם הני'	19: 38	19: 37	19: 36	19: 34	19: 33</										

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אפריל - מאי (4-5) 2023

אייר תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

30	12:36 חצות יום ולילה	במוצ"ש סופרים כ"ד לעומר	5:52:30 הנץ החמה הנראה 8:25 מנייא 9:15 סוף זמן ק"ש גרייא 10:22 סוף זמן תפילה גרייא	ט	ראשון
	1:10 מנחה גדולה				
1	12:36 חצות יום ולילה	כ"ה לעומר	5:51:45 הנץ החמה הנראה 8:24 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:21 סוף זמן תפילה גרייא	י	שני
	1:10 מנחה גדולה				
2	12:36 חצות יום ולילה	כ"ו לעומר	5:50:45 הנץ החמה הנראה 8:23 מנייא 9:14 סוף זמן ק"ש גרייא 10:21 סוף זמן תפילה גרייא	יא	שלישי
	1:10 מנחה גדולה				
3	12:36 חצות יום ולילה	כ"ז לעומר	5:50:15 הנץ החמה הנראה 8:23 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:21 סוף זמן תפילה גרייא	יב	רביעי
	1:10 מנחה גדולה				
4	12:35 חצות יום ולילה	כ"ח לעומר ד' שבועות	5:49:15 הנץ החמה הנראה 8:22 מנייא 9:13 סוף זמן ק"ש גרייא 10:20 סוף זמן תפילה גרייא	יג	חמישי
	1:10 מנחה גדולה				
5	12:35 חצות יום ולילה	כ"ט לעומר הדלקת נרות שבת 6:56	5:48:00 הנץ החמה הנראה 8:21 מנייא 9:12 סוף זמן ק"ש גרייא 10:20 סוף זמן תפילה גרייא	יד	ששי
	1:09 מנחה גדולה				
6	12:35 חצות יום ולילה	ל' לעומר צאת השבת חזו"א 8:07	5:47:00 הנץ החמה הנראה 8:21 מנייא 9:12 סוף זמן ק"ש גרייא 8:31 סוף זמן ק"ש מגייא 72 10:20 סוף זמן תפילה גרייא 1:43 סו"ז מוסף לכתחילה	טו	שבת
	1:09 מנחה גדולה				
	8:39 צאת השבת לרי"ת (שוות)	8:03 צאת השבת חזו"א			
	8:44 צאת השבת לרי"ת (מעלות)				אבות פרק ד'

פרשת: אמור

הפטרה: והכהנים הלויים
(יחזקאל מ"ד)

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אייר תשפ"ג

מאי (5) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

7	12:35 חצות יום ולילה 1:09 מנחה גדולה 7:28:00 שקיעת החמה	במוצ"ש סופרים ל"א לעומר	5:46:15 הנץ החמה הנראה 8:20 מני"א 9:11 גרי"א 10:19 סוף זמן תפילה גרי"א	ראשון	טז
8	12:35 חצות יום ולילה 1:09 מנחה גדולה 7:28:45 שקיעת החמה	ל"ב לעומר תענית שני בתרא ל"א תחנון במנחה	5:45:30 הנץ החמה הנראה 8:19 מני"א 9:11 גרי"א 10:19 סוף זמן תפילה גרי"א	שני	יז
9	12:35 חצות יום ולילה 1:09 מנחה גדולה 7:29:30 שקיעת החמה	זמני מירון - ראה בלוח העליון ל"ג בעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למנצח	5:44:45 הנץ החמה הנראה 8:19 מני"א 9:10 גרי"א 10:19 סוף זמן תפילה גרי"א	שלישי	יח
10	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:30:00 שקיעת החמה	ל"ד לעומר	5:44:00 הנץ החמה הנראה 8:18 מני"א 9:10 גרי"א 10:18 סוף זמן תפילה גרי"א	רביעי	יט
11	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:30:45 שקיעת החמה	ל"ה לעומר ה' שבועות	5:43:15 הנץ החמה הנראה 8:17 מני"א 9:09 גרי"א 10:18 סוף זמן תפילה גרי"א	חמישי	כ
12	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:31:30 שקיעת החמה	ל"ז לעומר הדלקת נרות שבת 7:02	5:42:30 הנץ החמה הנראה 8:17 מני"א 9:09 גרי"א 10:18 סוף זמן תפילה גרי"א	ששי	כא
13	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:32:15 שקיעת החמה 8:44 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:51 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	ל"ח לעומר צאת השבת חזו"א 8:13 8:09	פרשת: בהר - בחוקותי הפטרה: ה' עזי (וימה ט"ז) אבות פרק ה'	שבת	כב

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אייר תשפ"ג

מאי (5) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

14	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:33:00 שקיעת החמה	במוצ"ש סופרים ל"ח לעומר	5:41:00 הנץ החמה הנראה 8:16 מנייא 9:08 סוף זמן ק"ש גרייא 10:17 סוף זמן תפילה גרייא	ראשון	כג
15	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:33:45 שקיעת החמה	ל"ט לעומר	5:40:30 הנץ החמה הנראה 8:15 מנייא 9:08 סוף זמן ק"ש גרייא 10:17 סוף זמן תפילה גרייא	שני	כד
16	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:34:30 שקיעת החמה	מ' לעומר	5:39:45 הנץ החמה הנראה 8:15 מנייא 9:07 סוף זמן ק"ש גרייא 10:17 סוף זמן תפילה גרייא	שלישי	כה
17	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:35:15 שקיעת החמה	מ"א לעומר	5:39:15 הנץ החמה הנראה 8:14 מנייא 9:07 סוף זמן ק"ש גרייא 10:17 סוף זמן תפילה גרייא	רביעי	כו
18	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:36:00 שקיעת החמה	מ"ב לעומר ו' שבועות	יום כיפור קטן מוקדם	חמישי	כז
19	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:36:45 שקיעת החמה	מ"ג לעומר הדלקת נרות שבת 7:07	5:38:45 הנץ החמה הנראה 8:14 מנייא 9:07 סוף זמן ק"ש גרייא 10:16 סוף זמן תפילה גרייא	ששי	כח
20	12:35 חצות יום ולילה 1:10 מנחה גדולה 7:37:15 שקיעת החמה 8:49 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:58 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	מ"ד לעומר צאת השבת חזו"א 8:19 8:15	שבת מברכין וערב ראש חודש הפטרה: מחר חודש (שמואל א. ב.) אומרים אה"ר (ולגרי"א ל"א), ל"א צדקות. במוצאי שבת אשי' ל"א ויהי נועם, וספ' אומרים אבות פרק ו'	שבת	כט

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

סיון תשפ"ג

מאי (5) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	חצות יום ולילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	ראש חודש	הנץ החמה הנראה	ראשון
21	12:35	1:10	7:38:00	ברוצ"ש סופרים מ"ה לעומר ל"א תחנון ולמונצח	5:37:15 8:12 9:06 10:16	א
22	12:35	1:10	7:38:45	מ"ו לעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למונצח, יום המיוחס	5:36:45 8:12 9:06 10:16	ב
23	12:35	1:11	7:39:30	מ"ז לעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למונצח, שלשת ימי הגבלה	5:36:00 8:12 9:06 10:16	ג
24	12:35	1:11	7:40:00	מ"ח לעומר ל"א תחנון, ואש' אומרים למונצח	5:35:30 8:11 9:05 10:15	ד
25	12:36	1:11	7:40:45	מ"ט לעומר הדלקת נרות יו"ט עירוב תבשילין מזוזה להימנע מסעודה בעירו"ט מ: 4:06	5:35:00 8:11 9:05 10:15	ה
26	12:36	1:11	7:41:30	הג השבועות הדלקת נרות שבת סו"ז מוסף לכתחילה: 1:46	5:34:30 8:10 9:05 10:15	ו
27	12:36	1:11	7:42:00 8:54 9:04	צאת השבת חזו"א 8:25 פירשת: נשא הפטרה: ויהי איש אחד (שופטים יג)	5:34:15 8:10 9:05 8:22 10:15 1:46	ז

אבות פרק א' (בא"י)

פרשת: בעלותך

תאריך	שיון	תאומים	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד השחר 'ג'	עמוד השחר 'ד'	עמוד השחר 'ה'	עמוד השחר 'ו'	עמוד השחר 'ז'	עמוד השחר 'ח'	עמוד השחר 'ט'	עמוד השחר 'י'	עמוד השחר 'יא'	עמוד השחר 'יב'	עמוד השחר 'יג'	עמוד השחר 'יד'																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																															
ח ראשון	74	74	3: 43	4: 07	4: 34	5: 33:30	7: 50	9: 39	4: 43	6: 11	7: 38:45	7: 42:45	7: 43:15	7: 39:15	6: 12	4: 43	9: 38	7: 49	5: 32:45	4: 33	4: 06	3: 42	3: 43	3: 44	3: 45	3: 46	3: 47	3: 48	3: 49	3: 50	3: 51	3: 52	3: 53	3: 54	3: 55	3: 56	3: 57	3: 58	3: 59	4: 00	4: 01	4: 02	4: 03	4: 04	4: 05	4: 06	4: 07	4: 08	4: 09	4: 10	4: 11	4: 12	4: 13	4: 14	4: 15	4: 16	4: 17	4: 18	4: 19	4: 20	4: 21	4: 22	4: 23	4: 24	4: 25	4: 26	4: 27	4: 28	4: 29	4: 30	4: 31	4: 32	4: 33	4: 34	4: 35	4: 36	4: 37	4: 38	4: 39	4: 40	4: 41	4: 42	4: 43	4: 44	4: 45	4: 46	4: 47	4: 48	4: 49	4: 50	4: 51	4: 52	4: 53	4: 54	4: 55	4: 56	4: 57	4: 58	4: 59	5: 00	5: 01	5: 02	5: 03	5: 04	5: 05	5: 06	5: 07	5: 08	5: 09	5: 10	5: 11	5: 12	5: 13	5: 14	5: 15	5: 16	5: 17	5: 18	5: 19	5: 20	5: 21	5: 22	5: 23	5: 24	5: 25	5: 26	5: 27	5: 28	5: 29	5: 30	5: 31	5: 32	5: 33	5: 34	5: 35	5: 36	5: 37	5: 38	5: 39	5: 40	5: 41	5: 42	5: 43	5: 44	5: 45	5: 46	5: 47	5: 48	5: 49	5: 50	5: 51	5: 52	5: 53	5: 54	5: 55	5: 56	5: 57	5: 58	5: 59	6: 00	6: 01	6: 02	6: 03	6: 04	6: 05	6: 06	6: 07	6: 08	6: 09	6: 10	6: 11	6: 12	6: 13	6: 14	6: 15	6: 16	6: 17	6: 18	6: 19	6: 20	6: 21	6: 22	6: 23	6: 24	6: 25	6: 26	6: 27	6: 28	6: 29	6: 30	6: 31	6: 32	6: 33	6: 34	6: 35	6: 36	6: 37	6: 38	6: 39	6: 40	6: 41	6: 42	6: 43	6: 44	6: 45	6: 46	6: 47	6: 48	6: 49	6: 50	6: 51	6: 52	6: 53	6: 54	6: 55	6: 56	6: 57	6: 58	6: 59	7: 00	7: 01	7: 02	7: 03	7: 04	7: 05	7: 06	7: 07	7: 08	7: 09	7: 10	7: 11	7: 12	7: 13	7: 14	7: 15	7: 16	7: 17	7: 18	7: 19	7: 20	7: 21	7: 22	7: 23	7: 24	7: 25	7: 26	7: 27	7: 28	7: 29	7: 30	7: 31	7: 32	7: 33	7: 34	7: 35	7: 36	7: 37	7: 38	7: 39	7: 40	7: 41	7: 42	7: 43	7: 44	7: 45	7: 46	7: 47	7: 48	7: 49	7: 50	7: 51	7: 52	7: 53	7: 54	7: 55	7: 56	7: 57	7: 58	7: 59	8: 00	8: 01	8: 02	8: 03	8: 04	8: 05	8: 06	8: 07	8: 08	8: 09	8: 10	8: 11	8: 12	8: 13	8: 14	8: 15	8: 16	8: 17	8: 18	8: 19	8: 20	8: 21	8: 22	8: 23	8: 24	8: 25	8: 26	8: 27	8: 28	8: 29	8: 30	8: 31	8: 32	8: 33	8: 34	8: 35	8: 36	8: 37	8: 38	8: 39	8: 40	8: 41	8: 42	8: 43	8: 44	8: 45	8: 46	8: 47	8: 48	8: 49	8: 50	8: 51	8: 52	8: 53	8: 54	8: 55	8: 56	8: 57	8: 58	8: 59	9: 00	9: 01	9: 02	9: 03	9: 04	9: 05	9: 06	9: 07	9: 08	9: 09	9: 10	9: 11	9: 12	9: 13	9: 14	9: 15	9: 16	9: 17	9: 18	9: 19	9: 20	9: 21	9: 22	9: 23	9: 24	9: 25	9: 26	9: 27	9: 28	9: 29	9: 30	9: 31	9: 32	9: 33	9: 34	9: 35	9: 36	9: 37	9: 38	9: 39	9: 40	9: 41	9: 42	9: 43	9: 44	9: 45	9: 46	9: 47	9: 48	9: 49	9: 50	9: 51	9: 52	9: 53	9: 54	9: 55	9: 56	9: 57	9: 58	9: 59	10: 00	10: 01	10: 02	10: 03	10: 04	10: 05	10: 06	10: 07	10: 08	10: 09	10: 10	10: 11	10: 12	10: 13	10: 14	10: 15	10: 16	10: 17	10: 18	10: 19	10: 20	10: 21	10: 22	10: 23	10: 24	10: 25	10: 26	10: 27	10: 28	10: 29	10: 30	10: 31	10: 32	10: 33	10: 34	10: 35	10: 36	10: 37	10: 38	10: 39	10: 40	10: 41	10: 42	10: 43	10: 44	10: 45	10: 46	10: 47	10: 48	10: 49	10: 50	10: 51	10: 52	10: 53	10: 54	10: 55	10: 56	10: 57	10: 58	10: 59	11: 00	11: 01	11: 02	11: 03	11: 04	11: 05	11: 06	11: 07	11: 08	11: 09	11: 10	11: 11	11: 12	11: 13	11: 14	11: 15	11: 16	11: 17	11: 18	11: 19	11: 20	11: 21	11: 22	11: 23	11: 24	11: 25	11: 26	11: 27	11: 28	11: 29	11: 30	11: 31	11: 32	11: 33	11: 34	11: 35	11: 36	11: 37	11: 38	11: 39	11: 40	11: 41	11: 42	11: 43	11: 44	11: 45	11: 46	11: 47	11: 48	11: 49	11: 50	11: 51	11: 52	11: 53	11: 54	11: 55	11: 56	11: 57	11: 58	11: 59	12: 00	12: 01	12: 02	12: 03	12: 04	12: 05	12: 06	12: 07	12: 08	12: 09	12: 10	12: 11	12: 12	12: 13	12: 14	12: 15	12: 16	12: 17	12: 18	12: 19	12: 20	12: 21	12: 22	12: 23	12: 24	12: 25	12: 26	12: 27	12: 28	12: 29	12: 30	12: 31	12: 32	12: 33	12: 34	12: 35	12: 36	12: 37	12: 38	12: 39	12: 40	12: 41	12: 42	12: 43	12: 44	12: 45	12: 46	12: 47	12: 48	12: 49	12: 50	12: 51	12: 52	12: 53	12: 54	12: 55	12: 56	12: 57	12: 58	12: 59	13: 00	13: 01	13: 02	13: 03	13: 04	13: 05	13: 06	13: 07	13: 08	13: 09	13: 10	13: 11	13: 12	13: 13	13: 14	13: 15	13: 16	13: 17	13: 18	13: 19	13: 20	13: 21	13: 22	13: 23	13: 24	13: 25	13: 26	13: 27	13: 28	13: 29	13: 30	13: 31	13: 32	13: 33	13: 34	13: 35	13: 36	13: 37	13: 38	13: 39	13: 40	13: 41	13: 42	13: 43	13: 44	13: 45	13: 46	13: 47	13: 48	13: 49	13: 50	13: 51	13: 52	13: 53	13: 54	13: 55	13: 56	13: 57	13: 58	13: 59	14: 00	14: 01	14: 02	14: 03	14: 04	14: 05	14: 06	14: 07	14: 08	14: 09	14: 10	14: 11	14: 12	14: 13	14: 14	14: 15	14: 16	14: 17	14: 18	14: 19	14: 20	14: 21	14: 22	14: 23	14: 24	14: 25	14: 26	14: 27	14: 28	14: 29	14: 30	14: 31	14: 32	14: 33	14: 34	14: 35	14: 36	14: 37	14: 38	14: 39	14: 40	14: 41	14: 42	14: 43	14: 44	14: 45	14: 46	14: 47	14: 48	14: 49	14: 50	14: 51	14: 52	14: 53	14: 54	14: 55	14: 56	14: 57	14: 58	14: 59	15: 00	15: 01	15: 02	15: 03	15: 04	15: 05	15: 06	15: 07	15: 08	15: 09	15: 10	15: 11	15: 12	15: 13	15: 14	15: 15	15: 16	15: 17	15: 18	15: 19	15: 20	15: 21	15: 22	15: 23	15: 24	15: 25	15: 26	15: 27	15: 28	15: 29	15: 30	15: 31	15: 32	15: 33	15: 34	15: 35	15: 36	15: 37	15: 38	15: 39	15: 40	15: 41	15: 42	15: 43	15: 44	15: 45	15: 46	15: 47	15: 48	15: 49	15: 50	15: 51	15: 52	15: 53	15: 54	15: 55	15: 56	15: 57	15: 58	15: 59	16: 00	16: 01	16: 02	16: 03	16: 04	16: 05	16: 06	16: 07	16: 08	16: 09	16: 10	16: 11	16: 12	16: 13	16: 14	16: 15	16: 16	16: 17	16: 18	16: 19	16: 20	16: 21	16: 22	16: 23	16: 24	16: 25	16: 26	16: 27	16: 28	16: 29	16: 30	16: 31	16: 32	16: 33	16: 34	16: 35	16: 36	16: 37	16: 38	16: 39	16: 40	16: 41	16: 42	16: 43	16: 44	16: 45	16: 46	16: 47	16: 48	16: 49	16: 50	16: 51	16: 52	16: 53	16: 54	16: 55	16: 56	16: 57	16: 58	16: 59	17: 00	17: 01	17: 02	17: 03	17: 04	17: 05	17: 06	17: 07	17: 08	17: 09	17: 10	17: 11	17: 12	17: 13	17: 14	17: 15	17: 16	17: 17	17: 18	17: 19	17: 20	17: 21	17: 22	17: 23	17: 24	17: 25	17: 26	17: 27	17: 28	17: 29	17: 30	17: 31	17: 32	17: 33	17: 34	17: 35	17: 36	17: 37	17: 38	17: 39	17: 40	17: 41	17: 42	17: 43	17: 44	17: 45	17: 46	17: 47	17: 48	17: 49	17: 50	17: 51	17: 52	17: 53	17: 54	17: 55	17: 56	17: 57	17: 58	17: 59	18: 00	18: 01	18: 02	18: 03	18: 04	18: 05	18: 06	18: 07	18: 08	18: 09	18: 10	18: 11	18: 12	18: 13	18: 14	18: 15	18: 16	18: 17	18: 18	18: 19	18: 20	18: 21	18: 22	18: 23	18: 24	18: 25	18: 26	18: 27	18: 28	18: 29	18: 30	18: 31	18: 32	18: 33	18: 34	18: 35	18: 36	18: 37	18: 38	18: 39	18: 40	18: 41	18: 42	18: 43	18: 44	18: 45	18: 46	18: 47	18: 48	18: 49	18: 50	18: 51	18: 52	18: 53	18: 54	18: 55	18: 56	18: 57	18: 58	18: 59	19: 00	19: 01	19: 02	19: 03	19: 04	19: 05	19: 06	19: 07	19: 08	19: 09	19: 10	19: 11	19: 12	19: 13	19: 14	19: 15	19: 16	19: 17	19: 18	19: 19	19: 20	19: 21	19: 22	19: 23	19: 24	19: 25	19: 26	19: 27	19: 28	19: 29	19: 30	19: 31	19: 32	19: 33	19: 34	19: 35	19: 36	19: 37	19: 38	19: 39	19: 40	19: 41	19: 42	19: 43	19: 44	19: 45	19: 46	19: 47	19: 48	19: 49	19: 50	19: 51	19: 52	19: 53	19: 54	19: 55	19: 56	19: 57	19: 58	19: 59	20: 00	20: 01	20: 02	20: 03	20: 04	20: 05	20: 06	20: 07	20: 08	20: 09	20: 10	20: 11	20: 12	20: 13	20: 14	20: 15	20: 16	20: 17	20: 18	20: 19	20: 20	20: 21	20: 22	20: 23	20: 24	20: 25	20: 26	20: 27	20: 28	20: 29	20: 30	20: 31	20: 32	20: 33	20: 34	20: 35	20: 36	20: 37	20: 38	

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

מאי - יוני (5-6) 2023

סיון תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

28	12:36 חצות יום ולילה	ל"א תחנון (ולהחזיר אומרים מהיום תחנון), ואש' אומרים למנצח (וכן בימים הבאים). [ובחז"ל אסרו חג]	5:33:45 הנץ החמה הנראה	ח ראשון
	1:11 מנחה גדולה		8:10 מני"א	
29	12:36 חצות יום ולילה	ל"א תחנון	9:05 סוף זמן ק"ש גרי"א	ט שני
	7:42:45 שקיעת החמה		10:15 סוף זמן תפילה גרי"א	
30	12:36 חצות יום ולילה	ל"א תחנון	5:33:30 הנץ החמה הנראה	י שלישי
	1:12 מנחה גדולה		8:10 מני"א	
31	12:36 חצות יום ולילה	ל"א תחנון	9:05 סוף זמן ק"ש גרי"א	יא רביעי
	7:44:00 שקיעת החמה		10:15 סוף זמן תפילה גרי"א	
1	12:36 חצות יום ולילה	ל"א תחנון	5:33:00 הנץ החמה הנראה	יב חמישי
	1:12 מנחה גדולה		8:09 מני"א	
2	12:37 חצות יום ולילה	הדלקת נרות שבת 7:16	9:04 סוף זמן ק"ש גרי"א	יג ששי
	7:45:00 שקיעת החמה		10:15 סוף זמן תפילה גרי"א	
3	12:37 חצות יום ולילה	צאת השבת 8:25	5:32:45 הנץ החמה הנראה	יד שבת
	1:12 מנחה גדולה		8:09 מני"א	
	7:46:15 שקיעת החמה	חזו"א 8:29	9:04 סוף זמן ק"ש גרי"א	
	8:58 צאת השבת לרי"ת (שוות)		8:21 סוף זמן ק"ש מגי"א 72	
	9:10 צאת השבת לרי"ת (מעלות)		10:15 סוף זמן תפילה גרי"א	
			1:48 סו"ז מוסף לכתחילה	

פרשת: בהעלותך

הפטרה: רני ושמחי (וכריה ב')

[בחז"ל פרשת נשא] אומרים אה"ר וצדקתן אבות פרק ב'

סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

סיון תשפ"ג

יוני (6) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	ששי	שבת
4	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:15 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:15 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:15 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:15 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:15 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:30 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן תפילה גרי"א 10:15</p>	<p>הנץ החמה הנראה 5:32:30 סוף זמן ק"ש מני"א 8:08 גרי"א 9:04 סוף זמן ק"ש מגי"א 72 8:20 סוף זמן תפילה גרי"א 10:16 סו"ז מוסף לכתחילה 1:49</p>
5	<p>הערה חשובה: בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: - בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה קודמת, מ: 9:45:30 בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה הבאה, עד: 9:46:30 נא לשים לב, ולא להכות לסוף הדקה</p>	<p>הדלקת נרות שבת 7:19</p>	<p>פרשת: שלח לך הפטרה: וישלח יהושע (יהושע ב')</p>	<p>צאת השבת חזו"א 8:33</p>	<p>צאת השבת 8:29</p>	<p>חזו"ל פרשת בהעלותך אבות פרק ג'</p>	
6	<p>חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:46:45</p>	<p>חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:47:15</p>	<p>חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:47:45</p>	<p>חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:48:15</p>	<p>חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:48:45</p>	<p>חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:49:15</p>	<p>חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:49:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 9:02 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 9:14</p>
7							
8							
9							
10							

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

יוני (6) 2023

סיון תשפ"ג

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

11	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:50:00		הנץ החמה הנראה 5:32:30 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:04 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	ראשון	כב
12	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:50:30		הנץ החמה הנראה 5:32:15 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:04 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	שני	כג
13	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:51:00		הנץ החמה הנראה 5:32:15 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	שלישי	כד
14	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:51:15		הנץ החמה הנראה 5:32:00 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	רביעי	כה
15	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:51:45		הנץ החמה הנראה 5:32:00 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	חמישי	כו
16	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:52:00	הדלקת נרות שבת 7:22	הנץ החמה הנראה 5:32:15 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן תפילה גרייא 10:16	ששי	כז
17	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:52:15 צאת השבת לרי"ת (שוות) 9:04 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 9:17	צאת השבת חזו"א 8:36 8:32	שבת מברכין [בחז"ל פרשת שלח לך] ל"א אה"ר, ואומרים צדקתך אבות פרק ד'	שבת	כח

פרשת: קרח

הפטרה: ויאמר שמואל (שמואל א, י"א)

פרשת: חקת

תאריך סיון תמוז סרטון	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד השחר 'ג'	עמוד השחר 'ד'	עמוד השחר 'ה'	עמוד השחר 'ו'	עמוד השחר 'ז'	עמוד השחר 'ח'	עמוד השחר 'ט'	עמוד השחר 'י'	עמוד השחר 'יא'	עמוד השחר 'יב'	עמוד השחר 'יג'	עמוד השחר 'יד'	עמוד השחר 'טו'	עמוד השחר 'טז'	עמוד השחר 'יז'	עמוד השחר 'יח'	עמוד השחר 'יט'	עמוד השחר 'כ'	עמוד השחר 'כא'	עמוד השחר 'כב'	עמוד השחר 'כג'	עמוד השחר 'כד'	עמוד השחר 'כה'	עמוד השחר 'כו'	עמוד השחר 'כז'	עמוד השחר 'כח'	עמוד השחר 'כט'	עמוד השחר 'ל'
80	90 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'	72 דק' במעלה קודם הנג'
כט ראשון	3: 37	4: 02	4: 30	5: 31:00	6: 19	7: 48:30	8: 39	9: 39	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
ל שני	3: 37	4: 02	4: 30	5: 31:00	6: 19	7: 48:45	8: 39	9: 39	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
א שלישי	3: 37	4: 02	4: 30	5: 31:15	6: 20	7: 49:00	8: 39	9: 39	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
ב רביעי	3: 37	4: 02	4: 30	5: 31:30	6: 20	7: 49:15	8: 39	9: 39	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
ג חמישי	3: 37	4: 02	4: 31	5: 31:45	6: 20	7: 49:30	8: 39	9: 40	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
ד ששי	3: 38	4: 03	4: 31	5: 32:00	6: 20	7: 49:45	8: 39	9: 40	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	
ה שבת	3: 38	4: 03	4: 31	5: 32:15	6: 20	7: 49:45	8: 39	9: 40	10: 40	11: 40	12: 40	13: 40	14: 40	15: 40	16: 40	17: 40	18: 40	19: 40	20: 40	21: 40	22: 40	23: 40	24: 40	25: 40	26: 40	27: 40	28: 40	29: 40	30: 40	

כ"ט סיון: תניא בעשרים ותשעה בסיון [ב' תנין] שלח משה מרגלים, (ותענית כ"ט א'), ולרש"י שם יצאו כבר היום וחזרו בחי' אב (וחודש תמוז היה ל' יום) וכבו בליל ט' אב בכיה של חינום ונקבע עליהם בכיה לדורות. ולתוס' יצאו מאר ל' סיון וחזרו ביום ט' אב בסוף היום, וביום ט' לעת הערב סמוך לחשיכה הציתו במדקש את האש.

א' תמוז: שו"ע תקנ"א ס"יח: צריך להזהר מ"ז בתמוז עד ט' באב שלא לילך יחיד מוד' שעות (היינו סוף ד' זמניות כס"ז תפילה) עד תשע שעות (כס"ז סעודה בע"ש), ובא"א (בוטשטאט על השו"ע שם) וכן בדינים והתנהגות לחזו"א (פ"ט אות ה'), איתא, דהיינו דוקא בהולך חוץ לעיר. ובביאור הלכה (שם) כתב: דלפי מה שמבואר בפסחים ק"י א' ע"ב יותר שיזוהר מזה בתמוז עד שיתחר דודאי שכיחי המדיקין [פתחי עולם].

ג' תמוז: איתא מדרש תנחומא (אחרי מות ט') על עמידת השמש ע"י יהושע היום: כי ממזרח שמש ועד מבואו גדול שמי בגוים (מלאכי א'). משה שהשמש זורת עד שעה שהוא שוקע אין קילוס של הקדוש ברוך הוא פוסק מפיו, שנא' ממזרח שמש ועד מבואו. וכן את מוצא בשעה שעמד יהושע ועשה מלחמה

בגבעון מה כתיב שם, אז ידבר יהושע לה' ביום תת' א"ל הן. א"ל וכוין שאני שותק מי יאמר קלוסו של את האמורי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל שמש הקדוש ברוך הוא, א"ל דום אתה ואני אומר שירה בעבורך, שנא' אז ידבר יהושע לה', ואין אז אלא שירה, שנאמר (שמות ט"ו) אז ישיר משה.

ע"ש חקת: כתב התניא (הובא במג"א ס"ס תק"פ): ביום הששי פרשת חקת נהגו היחידים להתענות, שבאותו היום (כט' תמוז) נשרפו עשירים ונלרוב דעות כ"ד קרנות מלאים ספרים בצרפת, ולא קבעו אותו בימי החודש מפני שמתוך שאלת חלום נודע להם שיום הפרשה גורם גזירת התורה, זאת חקת התורה מתרגמין דא גזירת אורייתא [עכ"ל]. גם בשנת ת"ח (ו' תמוז) נחרבו ב' קהילות גדולות ביום זה (אחרונים, הובא כ"ז במ"ב ס"ו ס"ס תק"פ, וראה מ"ש"כ בט' תמוז בדברי הימים), ויזכור לקבל התענית במנחה שלפניו.

א"ל תמוז: ראה בשבוע הבא.

תקופות: תקופת תמוז האמיתית - ביום רביעי ב' תמוז בשעה 17.58 אחר"צ. והוא יום תחילת הקיץ, והיום הארוך ביותר בשנה (מהנך לשקיעה למעלה מ-14 שעות). אין מתקופה זו נ"מ הלכתית.

זמני הירח: ג' מהמולד - ליל חמישי. ניתן לברך עד שעה 22:39 בלילה שאז ייעלם הירח.

תאריכי פטירת גדולי ישראל
ודברי ימי עם ישראל

כט. תרע"ג: ר' שלמה ב"ר דוד דאגנה מתוניס, ב' שלמי תודה תרע"ג: ר' משה נחום ב"ר בנימין ירושלמיסקי, ב' באר ברכת ומנחת משה תרפ"ג: חק"י ר' יעקב ישראל ב"ר יצחק הלוי דיהאן הי"ד

ל. שמו"ג: ר' משה ב"ר לוי אנאריא ב' לקח טוב על רש"י עה"ת תע"ז: ר' אברהם ב"ר שאול ברודא, ב' אשל אברהם וחיודשי הגאונים תרע"ט: ר' שלמה ב"ר הרה"א אהרן קלוגר מברודא ב' הכמת שלמה (כ-120 ספרים) תרס"ח: ר' מאיר ב"ר מרדכי רוננבוים, האדמו"ר מקרעטשניף (1) תרפ"ג: ר' יום טוב ב"ר יצחק ידיד הלוי, ב' שמחת יום טוב תשל"ג: ר' דוד ב"ר שמשון צימרנב, ב' מצור דבש

א. ב' מט: היום נימול אא"ה, לדעת מדרש שה"ש ותוס' השלם עה"ת, שנא' כחום היום, ו"א בט"ז תמוז, ו"א ברה"ה ו"א ביו"ב ו"א י"ג ניסן - ראה למכסה עתיק פ"י לך לך

ב' ר - ר' גי: נולד נפתר ביום זה וספן בן יעקב אבינו ורחל אמנו ע"ה, בן ק"י שנים (ודלא כבלותות אחרים ששגו בוה, ע"י נפש היפה מע' ש' אות ה' ובהצטרות אחי' שם) ובספר דקרא דקרא (ויחז) ב' דנפ' כב"א תשיר בהור"ר תקפו: ר' קלונימוס קלמן ב"ר אהרן הלוי עפשטיין, ב' מאור ושמש תרמ"ט: ר' חיים אלעזר ב"ר אברהם יהודה ליבוש וואסקי, ב' נפש חיה תרנ"ג: ר' יוסף ב"ר רפאל סקוביץ, ב' הגהות פורת יוסף על הש"ס תרס"ח: ר' שלמה ב"ר מאיר נתן הלברשטאט, האדמו"ר מאבוב (1)

ב. תקכ"ב: ר' נחמן ב"ר יצחק מהורודנקא, תלמיד הבעש"ט תרכ"ג: ר' מרדכי זאב ב"ר יצחק אהרן אטינגא ב' מפרשי הים תרמ"ט: ר' אברהם ב"ר מרדכי טברסקי, המגיד מטריסק, ב' מגן אברהם תרע"ח: ר' אליעזר ניסן ב"ר נפתלי חיים הורוביץ מודיקוב

ג. ה' תפט: יהושע העמיד חמה בביתו ורחב כעמק אילון עד נקמ' ה' בארביי בח' מלכי האמורי (יזכר עולם פ"א)

ד. היום יוש' במגילת תענית: בארבעה תמוז עדה שבת גזרתא, שבעלו שעות הצדוקים והבייתוסים, ואותו יום עשאוהו יום טוב ד' תתקלא: ר' יעקב ב"ר מאיר, רבינו תם

ה' תתק"ז: ר' ניסים חיים משה ב"ר יוסף מוה"ר, הראש"לצ' וב' אדמת קודש תקס"ט: ר' פנחס ב"ר צבי איש הורוביץ, בעל הפלפלה המקנה ועוד

תרנ"ט: רבי עזריאל ב"ר יהודה ליב הילדסהימר, אב"ד ברבלין ואיינושטאט תרפ"ג: ר' אליעזר ב"ר שמח"רן חייא, ב' שו"ת אבן שתי (נולד היום בתקצ"ח) תשנ"ו: ר' חיים משה ב"ר מאיר יוסף מגיל מ"ב

ה. ג' שלג: נבואת יחזקאל, כמבואר בירוש הספר, וראה אז מעשה המרכבה שפט: החזירי' קב ק"ו ה' לתענית לזרועי עד ביאת הגואל, על ידיפת המלכות אותו ואת ספריו כמב' במגילת איכה אות י"ח, והפריס' בוה ומנהיג' גדו"ע ע"י בקי' ימי משהת ותינתן שסוף מגילת איכה הוציא מורשת החזירי' באוצר החכמה, וראה א' ארד תשע"ג: ר' יעקב חיים ב"ר יחזקאל סרגא, ר"ח חברון גאולה

תשע"ח: ר' אברהם צבי הלוי בעק, רב קהל עדת ישראל מעלברון אוסטריה תשפ"ג: ר' יצחק ב"ר שלמה, סאלם זופרני, ר"ס כתר תורה, זמקני רבני א"צ

סיון - תמוז תשפ"ג

יוני (6) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

18	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:52:45	ערב ראש חודש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	הנץ החמה הנראה 5:32:30 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:05 סוף זמן תפילה גרייא 10:17	ראשון	כט
19	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:53:00	א' דראש חודש ל"א תחנון ולמנחה	הנץ החמה הנראה 5:32:30 מנייא 8:08 סוף זמן ק"ש גרייא 9:06 סוף זמן תפילה גרייא 10:17	שני	ל
20	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:53:15	ב' דראש חודש ל"א תחנון ולמנחה	הנץ החמה הנראה 5:32:45 מנייא 8:09 סוף זמן ק"ש גרייא 9:06 סוף זמן תפילה גרייא 10:17	שלישי	א
21	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:53:30		הנץ החמה הנראה 5:33:00 מנייא 8:09 סוף זמן ק"ש גרייא 9:06 סוף זמן תפילה גרייא 10:17	רביעי	ב
22	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:53:30		הנץ החמה הנראה 5:33:15 מנייא 8:09 סוף זמן ק"ש גרייא 9:06 סוף זמן תפילה גרייא 10:18	חמישי	ג
23	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:53:45	הדלקת נרות שבת 7:24	הנץ החמה הנראה 5:33:30 מנייא 8:09 סוף זמן ק"ש גרייא 9:06 סוף זמן תפילה גרייא 10:18	ששי	ד
24	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:54:00 צאת השבת לריית (שוות) 9:06 צאת השבת לריית (מעלות) 9:19	צאת השבת חזו"א 8:38 8:33	פרשת: חקת הפטרה: ויפתח הגלעדי (שופטים י"א) [בחזו"ל פרשת קרח] אבות פרק ה'	שבת	ה

תמוז תשפ"ג

יוני - יולי (7-6) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

25	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:54:00		הנץ החמה הנראה 5:34:00 מנייא 8:10 סוף זמן ק"ש גרייא 9:07 סוף זמן תפילה גרייא 10:18	ראשון	ו
26	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:54:15		הנץ החמה הנראה 5:34:15 מנייא 8:10 סוף זמן ק"ש גרייא 9:07 סוף זמן תפילה גרייא 10:19	שני	ז
27	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:54:15		הנץ החמה הנראה 5:34:30 מנייא 8:10 סוף זמן ק"ש גרייא 9:07 סוף זמן תפילה גרייא 10:19	שלישי	ח
28	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:15		הנץ החמה הנראה 5:35:00 מנייא 8:11 סוף זמן ק"ש גרייא 9:08 סוף זמן תפילה גרייא 10:19	רביעי	ט
29	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:15		הנץ החמה הנראה 5:35:15 מנייא 8:11 סוף זמן ק"ש גרייא 9:08 סוף זמן תפילה גרייא 10:19	חמישי	י
30	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:15	הדלקת נרות שבת 7:24	הנץ החמה הנראה 5:35:45 מנייא 8:11 סוף זמן ק"ש גרייא 9:08 סוף זמן תפילה גרייא 10:20	ששי	יא
1	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:15 צאת השבת לרי"ת (שוות) 9:06 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 9:19	צאת השבת חזו"א 8:38 8:33	הספרדים מכריזין הצום (בחזו"ל פרשת חוקת - בלק) (מביכה ה') אבות פרק ו' פרשת: בלק	שבת	יב

תמוז תשפ"ג

יולי (7) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

2	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:00	סוף זמן ברכת הלבנה - ליל שני כל הלילה	הנץ החמה הנראה 5:37:00 מנייא 8:12 סוף זמן ק"ש גרייא 9:09 סוף זמן תפילה גרייא 10:20	ראשון	יג
3	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:54:00		הנץ החמה הנראה 5:37:15 מנייא 8:12 סוף זמן ק"ש גרייא 9:09 סוף זמן תפילה גרייא 10:20	שני	יד
4	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:54:00		הנץ החמה הנראה 5:37:45 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 9:09 סוף זמן תפילה גרייא 10:21	שלישי	טו
5	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:53:45		הנץ החמה הנראה 5:38:00 מנייא 8:13 סוף זמן ק"ש גרייא 9:10 סוף זמן תפילה גרייא 10:21	רביעי	טז
6	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:53:45	תענית שבעה עשר בתמוז קוראים ג' בשחרית ובמנחה בויחל משה (שמות ל"ב י"א). נ"כ במנחה (בא"י). ואש' מפסירין במנחה דרשוה' (ישעיה נ"ה ו'). ואר' אבינו מלכנו בשחרית ובמנחה סיום הצום (הנהוג): 8:11 : ו"א : 8:21	הנץ החמה הנראה 5:38:15 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 9:10 סוף זמן תפילה גרייא 10:21	חמישי	יז
7	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:53:30	הדלקת נרות שבת 7:23	הנץ החמה הנראה 5:38:30 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 9:10 סוף זמן תפילה גרייא 10:21	ששי	יח
8	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:53:15 צאת השבת לר"ת (שוות) 9:05 צאת השבת לר"ת (מעלות) 9:17	צאת השבת חזו"א 8:37 8:32	הנץ החמה הנראה 5:38:45 מנייא 8:14 סוף זמן ק"ש גרייא 9:11 סוף זמן ק"ש מגייא 72 8:27 סוף זמן תפילה גרייא 10:22 סו"ז מוסף לכתחילה 1:55	שבת	יט

אבות פרק א'

פרשת: מטות - מסעי

תאריך תמוה סרטון	עמוד השחר 'א'	עמוד השחר 'ב'	עמוד השחר 'ג'	עמוד השחר 'ד'	עמוד השחר 'ה'	עמוד השחר 'ו'	עמוד השחר 'ז'	עמוד השחר 'ח'	עמוד השחר 'ט'	עמוד השחר 'י'	עמוד השחר 'יא'	עמוד השחר 'יב'	עמוד השחר 'יג'	עמוד השחר 'יד'	עמוד השחר 'טו'	עמוד השחר 'טז'	עמוד השחר 'יז'	עמוד השחר 'יח'	עמוד השחר 'יט'	עמוד השחר 'כ'	עמוד השחר 'כא'	עמוד השחר 'כב'	עמוד השחר 'כג'	עמוד השחר 'כד'	עמוד השחר 'כה'	עמוד השחר 'כו'													
86	90 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'	72 דק' בעליל' קודם הני'													
כ	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שבת																																	
כ. תמוה: נקעה"ש ר' נתן נטע ב"ר משה הנובר, ב' יון מצולה	כא. תמוה: ר' מנחם מנדל ב"ר משה שלום זלמן פישווק אוריב, ב' עשרת זקנים	כב. תמוה: ר' אברהם חיים ב"ר מנחם מנדל נאה ב' שיעורי תורה וקצות השולחן	כג. תמוה: ר' חיים שאול ב"ר מאיר קרלין, גאבי"ד שארית ישראל	כד. תמוה: ר' בצלאל ב"ר יורט ליפמאן ראקאו גאבי"ד גייטסהד	כה. תמוה: ר' אליעזר ב"ר ברוך הגר, האדמו"ר מסעטע ויוניץ	כו. תמוה: ר' מנחם ב"ר משה חתומי, ב' חכמת מנח	כז. תמוה: ר' שלמה ב"ר מאיר מקרלין ה"ד	כח. תמוה: ר' אריי פייבל ב"ר אהרן מרובקה, ב' אור החכמה	כט. תמוה: ר' רפאל משה ב"ר שמואל אלאז, אבי"ד צפור, וב' הלכה למשה	ל. תמוה: ר' נחמיה ב"ר יהודה אריה אלטר, ר"י שפת אמת	לא. תמוה: ר' אברהם ב"ר יצחק גורודניסקי ה"ד, מח"ס תורת אברהם	לב. תמוה: ר' יוסף חיים ב"ר גליהו ילון, שריי"ד טבריה ומרבניה ב' אוצר יוסף	לג. תמוה: ר' יעקב ב"ר יעקב קורדוביכו ב' פרסד רומינו ותומר בודרה	לד. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לה. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לו. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לז. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לח. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לט. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לך. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לם. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לנ. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לו. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לז. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לח. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לט. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק	לך. תמוה: ר' אהרן בריה ב"ר משה מרמזינה, ב' מעבר יבק												
דף יומי ירושלמי תרומות כד - ל מ"ב עמוד היומי ד"ה קי - קיב מ"ב היומי בהלכה	א"ב - סוכה ג	ג"ד - סוכה ג	ה"ו - סוכה ג	ז"ח - סוכה ג	י"א - סוכה ג	כ"ד - סוכה ג	ל"ז - סוכה ג	מ"א - סוכה ג	נ"ד - סוכה ג	ס"ז - סוכה ג	ק"א - סוכה ג	ק"ד - סוכה ג	ק"ז - סוכה ג	ק"י - סוכה ג	ק"ל - סוכה ג	ק"נ - סוכה ג	ק"כ - סוכה ג	ק"ג - סוכה ג	ק"ד - סוכה ג	ק"ה - סוכה ג	ק"ו - סוכה ג	ק"ז - סוכה ג	ק"ח - סוכה ג	ק"ט - סוכה ג	ק"י - סוכה ג	ק"יא - סוכה ג	ק"יב - סוכה ג												
7:53:00	7:49:15	6:21	4:52	9:44	7:55	5:38:15	4:38	4:11	3:46	7:53:00	7:49:15	6:21	4:52	9:44	7:55	5:38:15	4:38	4:11	3:46	7:53:00	7:49:15	6:21	4:52	9:44	7:55	5:38:15	4:38	4:11	3:46	7:53:00	7:49:15	6:21	4:52	9:44	7:55	5:38:15	4:38	4:11	3:46
7:52:45	7:49:00	6:20	4:52	9:45	7:55	5:38:45	4:39	4:11	3:47	7:52:45	7:49:00	6:20	4:52	9:45	7:55	5:38:45	4:39	4:11	3:47	7:52:45	7:49:00	6:20	4:52	9:45	7:55	5:38:45	4:39	4:11	3:47	7:52:45	7:49:00	6:20	4:52	9:45	7:55	5:38:45	4:39	4:11	3:47
7:52:30	7:48:45	6:20	4:52	9:45	7:56	5:39:15	4:39	4:12	3:48	7:52:30	7:48:45	6:20	4:52	9:45	7:56	5:39:15	4:39	4:12	3:48	7:52:30	7:48:45	6:20	4:52	9:45	7:56	5:39:15	4:39	4:12	3:48	7:52:30	7:48:45	6:20	4:52	9:45	7:56	5:39:15	4:39	4:12	3:48
7:52:15	7:48:15	6:20	4:52	9:46	7:56	5:40:00	4:40	4:13	3:49	7:52:15	7:48:15	6:20	4:52	9:46	7:56	5:40:00	4:40	4:13	3:49	7:52:15	7:48:15	6:20	4:52	9:46	7:56	5:40:00	4:40	4:13	3:49	7:52:15	7:48:15	6:20	4:52	9:46	7:56	5:40:00	4:40	4:13	3:49
7:51:45	7:48:00	6:20	4:51	9:46	7:57	5:40:30	4:41	4:13	3:49	7:51:45	7:48:00	6:20	4:51	9:46	7:57	5:40:30	4:41	4:13	3:49	7:51:45	7:48:00	6:20	4:51	9:46	7:57	5:40:30	4:41	4:13	3:49	7:51:45	7:48:00	6:20	4:51	9:46	7:57	5:40:30	4:41	4:13	3:49
7:51:30	7:47:45	6:19	4:51	9:46	7:57	5:41:00	4:41	4:14	3:50	7:51:30	7:47:45	6:19	4:51	9:46	7:57	5:41:00	4:41	4:14	3:50	7:51:30	7:47:45	6:19	4:51	9:46	7:57	5:41:00	4:41	4:14	3:50	7:51:30	7:47:45	6:19	4:51	9:46	7:57	5:41:00	4:41	4:14	3:50
7:51:00	7:47:15	6:19	4:51	9:47	7:58	5:41:45	4:42	4:15	3:51	7:51:00	7:47:15	6:19	4:51	9:47	7:58	5:41:45	4:42	4:15	3:51	7:51:00	7:47:15	6:19	4:51	9:47	7:58	5:41:45	4:42	4:15	3:51	7:51:00	7:47:15	6:19	4:51	9:47	7:58	5:41:45	4:42	4:15	3:51

הערה חשובה: משבוע זה השקיעה מתחילה להקים בכמה דקות לשבוע, ויש להזהר ולקבוע אחריה

בין המצרים: כתב הרח"ו ז"ל בשער הכוונות (דף פ"ט ע"ג): ענין בין המצרים, והם כ"א ימים שבין י"ז לתמוז עד תשעה באב, מנהג טוב וכשר הוא מאד לכל בעל נפש לשבת באבלות אחר חצי היום בכל אלו הימים ולבכות בכיה ממש על חורבן הבית, ונבמ"ב (תקנ"א ס"ק ק"ג) הוסיף לבכות כמו חצי שעה, וראה בכל כתבי ח"ח, בדוגמא מרדכי אבי אום ס"ח: כתב: מן י"ז תמוז עד ח"ב אמר התיקון אחר חצות היום לבדו בביהמ"ק. וטעם היות זה אחר חצות היום הוא כי אז הוא התעוררות הידין בסוד כי ינטו צללי ערב, אשר לטכח זו נפש ההיכל אחר חצי היום, ודבר זה עושה תועלת גדולה בשפת האדם. וענין חצות הלילה אין צורך להזכיר, כי אפילו בכל שאר הלילות צריך להתאבל על החורבן, ומכל שכן בלילות בין המצרים צריך להתאבל בכבדיה, ועליו נאמר שמוח את ידיו ושלם וכו' על המאבלים עליה, ועליו: וכתב הרמב"ן שידורו (ה' תשעה באב): אלמלא לא היה אלא עין זה בדינו שאין מתאבלין על ירושלים כראוי די להאריך גלותה, והיא

בנינו הסיבה קרובה היותר גלויה עצמה וחוקה לכל השמדות המופלגות הגדולות הנוראות המכבילות העריניים אשר מצאונו בכל מקומות פורנו וכו' לפי שיצא האבל הזה מלבנו וכו' שכתנו את ירושלים ולא עלה על לבבנו צ"כ כמת מלב שכחנו וכו' עיי"ש.

ברכת החודש: כתב הבה"ח (פי רפ"ד ס"ק מ"ב ותו"ז ס"ק פ"ה) בשם תיקון יששכר ונסת הגדולה, שהמכריים את ר"ח אב בשבת מברכין אומרים: 'הפכה הקב"ה עלינו ועל כל עמו ישראל לטובה, במקום 'יחודשהו', ובדברי שלום (מנהגי בית אל אות ס"א) כתב שאומרים כרגיל.

פרשת מטות מסעי: הטעם שמכריים ב' פרשיות אלו הגם שגדולות הם ולא את פרשיות נצבים וילך (בשנים מסוימות), ראה בשבת נצבים וילך שהבאנו את הסבר רב ניסים גאון ור"י בתוס'. וראיתי להר"ש גאנצפריד בספרו אפריון (לפרשת דברים) והרב אמתחת בנימין (חשין, ב"ב פ"ב) שכתבו שהטעם שמכריים את מטות מסעי, כדי שכתב שקודם תשעה באב יקראו פרשת דברים שכתוב בה איכה איכה אשר לבדו, ומפסירין איכה היתה לוונה, ואי"ח ב"ב ש"ט קוראים איכה ישבה בדר, והביא מדרשו איכה משל למטותנו שהיה לה שלשה שושבעין אחד ראה אותה בשלוחה, ואחד ראה אותה בפרחה, ואחד ראה אותה בכיוולה. כך משה ראה את ישראל בשלוחה ואמר איכה אשר לבדו,

ישעיה ראה אותן בפחזן אמר איכה היתה לוונה, וימיה ראה אותן בכיוולת אמר איכה ישבה בדר.

גנים מקרא דפרשת מטות: איתא בשו"ע (או"ח רפ"ה ס"א): אר"צ שאדם שומע כל התורה כולה כל שבת בצבור, חייב לקרות לעצמו בכל שבוע פרשת אחרת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, אפילו ערבות דרבנן (במזבח ל"ב ג), וכתב המשנה ברורה (בס"ק): ודיבון - ר"ל אף על פי שאין בו תרגום, וה"ה ראוהו ושמועו וכי"י צריך לקרותו ג"פ. ויש מהמור"ן בדעטרות ודיבון שיש בו תרגום ירושלמי צריך לקרות שם התרגום.

ביאת המשיח: כתב רבינו הרמב"ן בבאורו על פרשת הנה ישכיל עבדי (ישעיה נ"א) על הפסוק: וכלנו כצאן תענו איש לדרכו מינו, וז"ל: ואשים את ישראל בעבור כי הם בגלותם ישמו כל כונתם בעסקי העולם, ומשים כל אחד כוונה לעצמו ביתו ועסקיו, וראוי להם להיות בוכים ולהתפלל לפני ה' לילה ויום שיכפר על עון ישראל וירושל קץ האנולה, כי המשיח כתיבתי כי הוא מיד, ואם לאו, יתאחר עד הקץ הבא עליו בשבועה, וכתיב: ויום ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בתי העולם. ונאמר - ו' הפגיע בו את עון כולנו, כי העון הזה הנזכר פוגע בו, כי הוא מצטער כל יומו על כי יאחר הענין מרכבותיו, ואנחנו אין אנחנו משיגין בכך, אלא מתעסקין בעסקינו בתוך העולם, ונראה לעיל בדברי הרמב"ן.

זמני היררה: מולד חודש מנחם אב כפי שנהוג להכריז: ר"ח מנחם אב יהיה ביום רביעי, המולד יהיה בליל שלישי בשעה 4, 20 דקות ו-16 חלקים. [וסימונו: ג' שיעו] ותרגומו להגרמ"ט ביום שלישי בשעה 5.06 בבוקר. [שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח]. המולד האמיתי יהיה בליל שלישי בשעה 21:33 (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיי).

תמוז תשפ"ג

יולי (7) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

9	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:53:00		הנץ החמה הנראה 5:39:15 מנייא 8:15 סוף זמן ק"ש גרייא 9:11 סוף זמן תפילה גרייא 10:22	ראשון	כ
10	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:52:45		הנץ החמה הנראה 5:39:30 מנייא 8:15 סוף זמן ק"ש גרייא 9:11 סוף זמן תפילה גרייא 10:22	שני	כא
11	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:52:30		הנץ החמה הנראה 5:40:00 מנייא 8:16 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:22	שלישי	כב
12	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:52:15		הנץ החמה הנראה 5:40:30 מנייא 8:16 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:23	רביעי	כג
13	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:52:00		הנץ החמה הנראה 5:41:00 מנייא 8:17 סוף זמן ק"ש גרייא 9:12 סוף זמן תפילה גרייא 10:23	חמישי	כד
14	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:51:30	הדלקת נרות שבת 7:22	הנץ החמה הנראה 5:41:30 מנייא 8:17 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן תפילה גרייא 10:23	ששי	כה
15	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:51:15 צאת השבת לריית (שוות) 9:03 צאת השבת לריית (מעלות) 9:14	צאת השבת חזו"א 8:34 8:29	שבת מברכין הנץ החמה הנראה 5:42:15 מנייא 8:18 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן ק"ש מנייא 72 8:30 סוף זמן תפילה גרייא 10:24 סו"ז מוסף לכתחילה 1:55	שבת	כו

פרשת: מטות - מסעי

הפטרה: שמעו דבר (וימיה ב')

ל"א אה"ר (וי"א),
ואומרים צדקת
אבות פרק ב'

תמוז - אב תשפ"ג

יולי (7) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

16	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:50:45		הנץ החמה הנראה 5:42:45 מנייא 8:18 סוף זמן ק"ש גרייא 9:13 סוף זמן תפילה גרייא 10:24	ראשון	כז
17	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:50:15		הנץ החמה הנראה 5:43:15 מנייא 8:19 סוף זמן ק"ש גרייא 9:14 סוף זמן תפילה גרייא 10:24	שני	כח
18	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:49:45	ערב ראש חודש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	הנץ החמה הנראה 5:43:45 מנייא 8:19 סוף זמן ק"ש גרייא 9:14 סוף זמן תפילה גרייא 10:24	שלישי	כט
19	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:49:15	ראש חודש ל"א תחנון ולמנוחה	הנץ החמה הנראה 5:44:30 מנייא 8:20 סוף זמן ק"ש גרייא 9:14 סוף זמן תפילה גרייא 10:25	רביעי	א
20	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:48:45		הנץ החמה הנראה 5:45:00 מנייא 8:20 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:25	חמישי	ב
21	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:48:15	הדלקת נרות שבת 7:18	הנץ החמה הנראה 5:45:45 מנייא 8:21 סוף זמן ק"ש גרייא 9:15 סוף זמן תפילה גרייא 10:25	ששי	ג
22	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:47:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 9:00 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 9:09	צאת השבת חזו"א 8:30 8:25	פרשת: דברים הפטרה: חזון ישעיהו (ישעיה א')	שבת	ד

אבות פרק ג'

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אב תשפ"ג

יולי (7) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

23	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:47:00		הנץ החמה הנראה 5:47:00 מנייא 8:22 סוף זמן ק"ש גרייא 9:16 סוף זמן תפילה גרייא 10:26	ה	ראשון
24	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:46:30		הנץ החמה הנראה 5:47:45 מנייא 8:22 סוף זמן ק"ש גרייא 9:16 סוף זמן תפילה גרייא 10:26	ו	שני
25	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:45:45		הנץ החמה הנראה 5:48:15 מנייא 8:23 סוף זמן ק"ש גרייא 9:16 סוף זמן תפילה גרייא 10:26	ז	שלישי
26	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:45:15	ערב תשעה באב לא אומרים תחנון במנחה (דתיב איקרי מועד) כניסת הצום בשקיעה, וראוי להזהר כמה רגעים לפני השקיעה	הנץ החמה הנראה 5:48:45 מנייא 8:23 סוף זמן ק"ש גרייא 9:17 סוף זמן תפילה גרייא 10:26	ח	רביעי
27	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:44:30	תענית תשעה באב סיום הצום: 8:11 צאה"כ לחומרא: 8:22 ר"ת (במע'): 9:04 ביהמ"ק הבי חרב ג'תתכ"ט, לפני 1954 שנים (וראה בלוח הגלילון) בליילה איכה, ל"א תחנון ולמוצא ואבינו מלכנו, וקורין ג' בשחרית בפי כ' תוליד (דברים ד' כיה), ח"ק, והג' מפסיר בירמיה (ח' י"ג) אסף אסיפם, איכה, ובמנחה קוראים ויחל (שמות ל"ב י"א), ואש' מפסיר' זרשו ה' ישעיה נ"ה ר' וספי שובה (הושע י"ד) ומיכה (ח' י"ח-כ), נ"ב (בא"י)	הנץ החמה הנראה 5:49:15 מנייא 8:24 סוף זמן ק"ש גרייא 9:17 סוף זמן תפילה גרייא 10:26	ט	חמישי
28	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:20 שקיעת החמה 7:43:45	הדלקת נרות שבת 7:14	הנץ החמה הנראה 5:50:00 מנייא 8:24 סוף זמן ק"ש גרייא 9:17 סוף זמן תפילה גרייא 10:27	י	ששי
29	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:43:00 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:55 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 9:02	צאת השבת חזו"א 8:24 8:20	שבת נחמו הנץ החמה הנראה 5:50:30 מנייא 8:25 סוף זמן ק"ש גרייא 9:18 סוף זמן ק"ש מגייא 72 8:36 סוף זמן תפילה גרייא 10:27 סו"ז מוסף לכתחילה 1:54	יא	שבת

אבות פרק ד'

אב תשפ"ג

יולי - אוגוסט (7-8) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

30	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:42:15		הנץ החמה הנראה 5:51:15 מנייא 8:25 סוף זמן ק"ש גרייא 9:18 סוף זמן תפילה גרייא 10:27	ראשון	יב
31	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:41:30		הנץ החמה הנראה 5:51:45 מנייא 8:26 סוף זמן ק"ש גרייא 9:18 סוף זמן תפילה גרייא 10:27	שני	יג
1	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:40:45	ל"א תחנון במנחה סוף זמן ברכת הלבנה - ראה בלוח העליון	הנץ החמה הנראה 5:52:15 מנייא 8:26 סוף זמן ק"ש גרייא 9:19 סוף זמן תפילה גרייא 10:27	שלישי	יד
2	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:40:00	ט"ו באב ל"א תחנון, ואש' אומרים למונצח	הנץ החמה הנראה 5:53:00 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:19 סוף זמן תפילה גרייא 10:28	רביעי	טו
3	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:39:00		הנץ החמה הנראה 5:53:45 מנייא 8:27 סוף זמן ק"ש גרייא 9:19 סוף זמן תפילה גרייא 10:28	חמישי	טז
4	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:38:15	הדלקת נרות שבת 7:08	הנץ החמה הנראה 5:54:15 מנייא 8:28 סוף זמן ק"ש גרייא 9:20 סוף זמן תפילה גרייא 10:28	ששי	יז
5	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:19 שקיעת החמה 7:37:15 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:49 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 8:55	צאת השבת חזו"א 8:18 8:14	פרשת: עקב הפטרה: ותאמר ציון (ישעיה ב"ט) אבות פרק ה'	שבת	יח

פרשת: ראה

תאריך אב אריה	עמוד השחר א' 90 דק' קודם הנץ	עמוד השחר ב' 72 דק' קודם הנץ	צמח ציצית ותפילין לשעה קודם הנץ	הנץ החמה המישורי בניבו גובה העיר והר הנזן שבמזרח	סוף זמן ק"ש מג"א לחומרא לחומרא	סוף זמן תפילה מג"א	מנחה קטנה	פגל המנחה	שקיעה מישורית לחומרא	שקיעה הנראית לחומרא	היום הימני בבלי גישן	משנה והלכה ימית משניות וש"ע ארח	דף יומי ירושלמי תרומות נא - נז מ"ב עמוד היומי מ"ב הדרן היומי בהלכה	תאריכי פטירת גדולי ישראל ודברי ימי עם ישראל	
														94	94
יט ראשון	4: 13	4: 35	5: 00	5: 56:00	8: 10	9: 54	4: 43	6: 08	7: 32:45	7: 36:15	פב	ביעה ה תסח א-ג	ו-י א-ג	קני"ז ט"ו	יט. תצב: ר' יעקב ב"ר מכיר כולי, ב' ילקוט מעט ליעזר, וי"א כ"י"ב אב תרט: ר' יעקב ב"ר יוסף פלפון, ב' רנו ליעקב שמחה תרכ: ר' נפתלי הענין ב"ר יהודה יוניברס ממזיב, תלמיד מורה"ח מברסלב תרצו: ר' מנחם נחום ב"ר יצחק פרידמן, ב' תפארת מנחם, האדמו"ר מבניין (2) תרצט: ר' יהודה יחיאל ב"ר פינחס חיים טטוב מרוזלא, ב' עמל יהודה מקאלוב תשיר: ר' שמעון שלום ב"ר מנחם קאליש, האדמו"ר מאמשיטוב אה"ב
כ שני	4: 14	4: 36	5: 01	5: 56:45	8: 11	9: 54	4: 42	6: 07	7: 31:45	7: 35:30	פג	ביעה ה תסח ד-ו	א-ב ד-ו	קני"ה א'	כ. זמן הבאת עצי כהנים והעם לבני פתח מואב בן יהודה (ר' עזרא ב' ר, נחמיה ז' ל"ח), לר' מאיר הם בני דוד בן יהודה, ולר' יוסי בני יואב בן צרויה (תענית כ"ח א')
כא שלישי	4: 15	4: 37	5: 01	5: 57:15	8: 11	9: 54	4: 41	6: 06	7: 30:45	7: 34:30	פד	ביעה ה תסח ז-ט	ג-ד ז-ט	קני"ה ב' קני"ו יוסף	תקלו: ר' יוסף ב"ר מנחם שטיינהרט, ב' זכרון יוסף תריעג: ר' בן ציון ב"ר משה אלקלעי, ב' הלכה רוחות וכסאות למשפט ועוד תשד: ר' לוי יצחק ב"ר ברוך שניאור שניאורסון, נין הג"צ ואביו של הרבי האחרון תשכח: ר' מיכאל אליעזר ב"ר דוד דב שפרינצלס, ממקימי ב"ב
כב רביעי	4: 16	4: 38	5: 02	5: 58:00	8: 12	9: 55	4: 41	6: 05	7: 29:45	7: 33:50	פה	ביעה ה תסח ז-א	ה-ו ז-א	קני"ו א'	כא. תקעה: ר' אלכסנדר מטר ב"ר יצחק אייזיק איינשטיין מקאמנא, ב' זכרון ברוים (1) תרה: ר' דוד מואבלטוב ב"ר מנחם מענדל ב' צמח דוד תריעג: ר' חיים ב"ר יוסף דב הלוי סאלאוויצקי, הגר"ח מבריסק תשיג: ר' יעקב ב"ר ברוך זריהן, אב"ד טבריה וב' כ"כורי יעקב תשיו: ר' אהרן ב"ר ישכר דוב רוקח, האדמו"ר מבעלזא (4) תשסד: ר' משה דוב ב"ר צבי יהודה ולונג ב' חמדת צבי, רב דאשקלון תשפ: ר' ישראל משה ב"ר אברהם יעקב פרידמן, העשרת ישראל מסניגורא (6)
כג חמישי	4: 17	4: 38	5: 03	5: 58:45	8: 12	9: 55	4: 40	6: 04	7: 29:00	7: 32:30	פו	ביעה ה תסח ז-א	ז-א ז-א	קני"ז קני"ח א'	כב. ה' נח: נעקש"ש רבנו מרדכי ב"ר הלל עם בני משפחתו הי"ד שעז: ר' משה ב"ר שמואל קיס, ב' חידושי ר"מ קיס, ותלמיד הרמ"ע מפאנו תקלא: ר' רפאל ב"ר שמואל מייחס ב' פרי האדמה תשט: ר' חיים ב"ר אברהם יוסף הכהן זרעביץ, ב' נתלת אליהו ומשנת דלומיה
כד ששי	4: 18	4: 39	5: 04	5: 59:30	8: 13	9: 55	4: 39	6: 04	7: 28:00	7: 31:50	פז	ר"ה א תשא-ב	ב-ג ב-א	עמוד להנפת מטעיה גניש: 4: 06	כג. תקנו: ר' דוב בעריש ב"ר יעקב גוטליב, ב' יד הקטנה תשט: ר' יוד ב"ר משה סתהון דבח, ראב"ד באונס איירס ב' יעלה הד"ס תשט: ר' חזקיהו ב' דברי חזקיהו וראב"ד י"ג-תשמה: ר' יעקב ישראל ב"ר חיים פרוץ קניבסקי, הסטיפלה, ב' קהילות יעקב תשסח: ר' נתן ב"ר אברהם דב כהן, משגיח ישיבת קרית מלך תשפ: ר' רפאל אהרן ב"ר אברהם חיים ראטה, האדמו"ר משומרי אמנוים (3)
כה שבת	4: 19	4: 40	5: 05	6: 00:00	8: 13	9: 55	4: 39	6: 03	7: 27:00	7: 30:30	פח	ר"ה א תשב	ז-ה ז-ב	ראו לאכול סעודה ר' עז: 10: 58	כד. היום יו"ט מבגילת תענית (פ"ה) כי שבנו לוינו , שבימי מלכות יון היו דנים כוהני הגויים לפי דעת הצדוקים בענין ירושת הבת וכו', וכשגברה יד בית חשמונאי, בטלום, והיו דנים בימי ישראל, ואותו היום שבטלום עשאוהו יום טוב. אמנם לגירסת התלמוד דיון (ב"ב קט"ז א') היה זה בכ"ד טבת תקפח: ר' אפרים זלמן ב"ר מנחם מאנשי מרגליות אב"ד ברוד, ב' שו"ת בית אפרים, מטה אפרים, שערי אפרים, טיב גישן תקנב: ר' יוסף ב"ר יהודה קובו, ב' בן פורת יוסף תריר: ר' יצחק ב"ר חזקיהו יוסף קובו, הראשון לציון, וב' דגל מנחה ועוד תשד: ר' חיים ב"ר אלתר משה יוסף זוכובסקי, ב' זבד טוב, ומשג' ריש' למזיה
<p>בין הזמנים: כתב רבי יהודה הלוי בשירת געגועיו (קנת "ציון הלא תשאליו"): מי יתנני משוטט במקומות אשר נגלו אלוקים לחזיון וציריך, מי יעשה לי כנפים וארחיק נודו, אנני לבתוי לבכי בין בתריך, אפול לאפי עלי ארצך וארצה אבניך למאד, ואחזון את עפרריך, ציון כלילת יופי, אהבה וכן תקשרי למאד, ובך נדשרי נפשות חבריך.</p> <p>נופש: אלו המזמנים צימרים ומקומות נופש בתקופת בין הזמנים, יש לרודא שאכן יש עירוב כשר בישוב בו מתארחים כדי לא להיכשל באיסור טלטול ח"ו. למידע הלכתי: "משמרת העירוב" 0527112068@gmail.com</p> <p>הנושעים לנפש ביישובים שונים ויוצאים לטייל מחוץ למושב או שהולכים למושב סמוך, עליהם להזהר לא לצאת מתחום שבת [בהליכה קצרה של כ- 10 דק' כשר עלולים לצאת חוץ לתחום]. לשאלות וביירוים בענייני תחום שבת ניתן להתקשר ל"עירובת" בטל' 0722722909</p>															
<p>זמני היריה: מולד חודש אלול כפי שנוהג להכריז: ר"ח אלול יהיה ביום חמישי ושבת, המולד יהיה ביום רביעי בשעה 4, 5 דקות (17-חלקים. [ויסמנו: ד' כ"ג פ"ט]). ותרגומו להגרימ"ט ביום רביעי כ"ט אב בשעה 17.49 אחה"צ, (שיטות נוספות - ראה בטבלה בסוף הלוח). המולד האמיתי יהיה ביום רביעי בשעה 12:39, (התרגום והמולד האמיתי לפי שעון קיץ).</p>															

אב תשפ"ג

אוגוסט (8) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

6	חצות יום ולילה 12:45 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:36:15		הנץ החמה הנראה 5:55:30 מנייא 8:29 סוף זמן ק"ש גרייא 9:20 סוף זמן תפילה גרייא 10:28	ראשון	יט
7	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:35:30		הנץ החמה הנראה 5:56:00 מנייא 8:29 סוף זמן ק"ש גרייא 9:20 סוף זמן תפילה גרייא 10:28	שני	כ
8	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:34:30		הנץ החמה הנראה 5:56:45 מנייא 8:30 סוף זמן ק"ש גרייא 9:21 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	שלישי	כא
9	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:33:30		הנץ החמה הנראה 5:57:45 מנייא 8:30 סוף זמן ק"ש גרייא 9:21 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	רביעי	כב
10	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:18 שקיעת החמה 7:32:30		הנץ החמה הנראה 5:58:30 מנייא 8:30 סוף זמן ק"ש גרייא 9:21 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	חמישי	כג
11	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:31:30	הדלקת נרות שבת 7:02	הנץ החמה הנראה 5:59:00 מנייא 8:31 סוף זמן ק"ש גרייא 9:22 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	ששי	כד
12	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:30:30 צאת השבת לריית (שוות) 8:43 צאת השבת לריית (מעלות) 8:46	צאת השבת חזו"א 8:10 8:06	שבת מברכין פרשת: ראה הפטרה: ענייה סוערה (ישעיה נ"ד י"א) ל"א אב הרחמים, ואומרים צדקתן אבות פרק ו'	שבת	כה

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אב - אלול תשפ"ג

אוגוסט (8) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

13	חצות יום ולילה 12:44 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:29:30		הנץ החמה הנראה 6:00:00 מנייא 8:32 סוף זמן ק"ש גרייא 9:22 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	ראשון	כו
14	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:17 שקיעת החמה 7:28:30		הנץ החמה הנראה 6:00:45 מנייא 8:32 סוף זמן ק"ש גרייא 9:22 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	שני	כז
15	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:27:15		הנץ החמה הנראה 6:01:30 מנייא 8:33 סוף זמן ק"ש גרייא 9:23 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	שלישי	כח
16	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:26:15	ערב ראש חודש יום כיפור קטן ל"א תחנון במנחה	הנץ החמה הנראה 6:02:00 מנייא 8:33 סוף זמן ק"ש גרייא 9:23 סוף זמן תפילה גרייא 10:29	רביעי	כט
17	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:16 שקיעת החמה 7:25:15	א' דראש חודש ל"א תחנון ולמנוח	הנץ החמה הנראה 6:02:45 מנייא 8:33 סוף זמן ק"ש גרייא 9:23 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	חמישי	ל
18	חצות יום ולילה 12:43 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:24:00	הדלקת נרות שבת 6:54 ל"א תחנון ולמנוח אש' מתחילים לתקוע בשופר אחר שחזרית, ולזוד ה' אורי	הנץ החמה הנראה 6:03:15 מנייא 8:34 סוף זמן ק"ש גרייא 9:23 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ששי	א
19	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:23:00 צאת השבת לריית (שוות) 8:35 צאת השבת לריית (מעלות) 8:37	חזו"א צאת השבת 8:02 7:58 אבות פרק א' במרוצ"ש תחילת אמירת סליחות לספרדים	הנץ החמה הנראה 6:04:00 מנייא 8:34 סוף זמן ק"ש גרייא 9:23 סוף זמן ק"ש מגייא 72 8:44 סוף זמן תפילה גרייא 10:30 סו"ז מוסף לכתחילה 1:48	שבת	ב

אלול תשפ"ג

אוגוסט (8) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

20	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:21:45		הנץ החמה הנראה 6:04:45 מנייא 8:35 סוף זמן ק"ש גרייא 9:24 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ראשון	ג
21	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:15 שקיעת החמה 7:20:45		הנץ החמה הנראה 6:05:15 מנייא 8:35 סוף זמן ק"ש גרייא 9:24 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שני	ד
22	חצות יום ולילה 12:42 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:19:30		הנץ החמה הנראה 6:06:00 מנייא 8:35 סוף זמן ק"ש גרייא 9:24 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שלישי	ה
23	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:18:15		הנץ החמה הנראה 6:06:45 מנייא 8:36 סוף זמן ק"ש גרייא 9:24 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	רביעי	ו
24	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:14 שקיעת החמה 7:17:00		הנץ החמה הנראה 6:07:15 מנייא 8:36 סוף זמן ק"ש גרייא 9:24 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	חמישי	ז
25	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:16:00	הדלקת נרות שבת 6:46	הנץ החמה הנראה 6:08:15 מנייא 8:36 סוף זמן ק"ש גרייא 9:25 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ששי	ח
26	חצות יום ולילה 12:41 מנחה גדולה 1:13 שקיעת החמה 7:14:45 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:27 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 8:28	חזו"א צאת השבת 7:53 7:49	פרשת: כי תצא הפטרה: רני עקרה (ישעיה נ"ד)	שבת	ט

אבות פרק ב'

אלול תשפ"ג

אוגוסט - ספטמבר (8-9) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

27	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:13:30		הנץ החמה הנראה 6:09:15 מנייא 8:37 סוף זמן ק"ש גרייא 9:25 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ראשון	י
28	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:12:15		הנץ החמה הנראה 6:09:45 מנייא 8:37 סוף זמן ק"ש גרייא 9:25 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שני	יא
29	חצות יום ולילה 12:40 מנחה גדולה 1:12 שקיעת החמה 7:11:00		הנץ החמה הנראה 6:10:30 מנייא 8:38 סוף זמן ק"ש גרייא 9:25 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שלישי	יב
30	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 שקיעת החמה 7:09:45	סוף זמן ברכת הלבנה - ליל חמישי כל הלילה	הנץ החמה הנראה 6:11:00 מנייא 8:38 סוף זמן ק"ש גרייא 9:26 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	רביעי	יג
31	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 שקיעת החמה 7:08:30		הנץ החמה הנראה 6:11:45 מנייא 8:38 סוף זמן ק"ש גרייא 9:26 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	חמישי	יד
1	חצות יום ולילה 12:39 מנחה גדולה 1:11 שקיעת החמה 7:07:15	הדלקת נרות שבת 6:37	הנץ החמה הנראה 6:12:15 מנייא 8:38 סוף זמן ק"ש גרייא 9:26 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ששי	טו
2	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:10 שקיעת החמה 7:06:00 צאת השבת לרי"ת (שוות) 8:18 צאת השבת לרי"ת (מעלות) 8:18	צאת השבת חזו"א 7:44 7:40	פרשת: כי תבוא הפטרה: קומי אורי (ישעיה ס')	שבת	טז

אבות פוקים ג' ד'

אלול תשפ"ג

ספטמבר (9) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

3	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:10 שקיעת החמה 7:04:45		הנץ החמה הנראה 6:13:30 מנייא 8:39 סוף זמן ק"ש גרייא 9:26 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ראשון	יז
4	חצות יום ולילה 12:38 מנחה גדולה 1:09 שקיעת החמה 7:03:15		הנץ החמה הנראה 6:14:15 מנייא 8:39 סוף זמן ק"ש גרייא 9:26 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שני	יח
5	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:09 שקיעת החמה 7:02:00		הנץ החמה הנראה 6:14:45 מנייא 8:40 סוף זמן ק"ש גרייא 9:27 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	שלישי	יט
6	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:09 שקיעת החמה 7:00:45		הנץ החמה הנראה 6:15:15 מנייא 8:40 סוף זמן ק"ש גרייא 9:27 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	רביעי	כ
7	חצות יום ולילה 12:37 מנחה גדולה 1:08 שקיעת החמה 6:59:30		הנץ החמה הנראה 6:16:00 מנייא 8:40 סוף זמן ק"ש גרייא 9:27 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	חמישי	כא
8	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:08 שקיעת החמה 6:58:00	הדלקת נרות שבת 6:28	הנץ החמה הנראה 6:16:45 מנייא 8:40 סוף זמן ק"ש גרייא 9:27 סוף זמן תפילה גרייא 10:30	ששי	כב
9	חצות יום ולילה 12:36 מנחה גדולה 1:07 שקיעת החמה 6:56:45 צאת השבת לריית (שוות) 8:09 צאת השבת לריית (מעלות) 8:07	צאת השבת חזו"א 7:34 7:30	פרשת: נצבים - וילך הפטרה: שוש אשיש (ישעיה ס"א) אבות פרקים ה' ו' גם אש' אמורים במוצ"ש ויהי נונם, כי יש ששת ימי המעשה (מ"ב רצ"ה סק"ג) במוצאי שבת מתחילים בני אשכנז באמירת סליחות 1:39	שבת	כג

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

אלול תשפ"ג - תשרי תשפ"ד

ספטמבר (9) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	חצות יום ולילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	א' דסליחות לאש'	הנץ החמה הנראה	מניא	סוף זמן ק"ש	גריא	סוף זמן תפילה גריא	ראשון	כד	
10	12:36	1:07	6:55:30		6:17:45	8:41	9:27	10:30				
11	12:35	1:06	6:54:00		6:18:30	8:41	9:27	10:30				
12	12:35	1:06	6:52:45	נא לא לשכוח לגנוז את הלוח	6:19:15	8:41	9:28	10:30				
13	12:35	1:06	6:51:30		6:19:45	8:41	9:28	10:30				
14	12:34	1:05	6:50:00	שנה טובה ומבורכת לכל בית ישראל	6:20:30	8:42	9:28	10:30				
15	12:34	1:05	6:48:45	ערב ראש השנה לשנה טובה תכתבו ותחתמו לאלתר לחיים ושלום ל"א תחנון (פרט לסליחות), התרת נדרים, ואשי' אומ' למנוח, וסליחות זכור בריה, (ענין הצום, ראה בלוח העליון)	6:21:00	8:42	9:28	10:30				
16	12:34	1:04	6:47:15	תחל שנה וברכותיה שבת וראש השנה מוציאים ב' ספרים ובא' קוראים ד' קוראים וה' פקד (בראשית כ"א א') [לפי שבר"ה נפקוד שרה חזק וחנוה, מ"ב תקפ"ד סק"ו, ור"ל שגם אותנו יפקוד ה' לטובה ולברכה, כה"ח שם סקס"ו, וחי"ק, ובספר ב' קורא ובחודש השביעי (במדבר כ"ט א'), וספ' כופלין ח"ק, ומפטר בשמואל א' (א') ויהי איש אחד, ששי" פ"א (וי"א צ"ב), במתנה קוראים בהאינו, אש' ל"א דקתקן (רמ"א תקצ"ח) ואצל הספ' יש בה שנינו מנהגים, אש' עושים תשליך סחר, וספ' עושים תשליך בשבת וכן ספ' או' אבינו מלכנו, ואש' ל"א. ראוי להקדים לאכול סעודה ג' לפני השעה 3:39, ואם אוכל אר"כ יאכל רק מעט יותר מנביצה פת (שירע תקב"ס ס"א וס"ב ד' ובנה"ח שם שאכל אחר מנוחה)	6:21:45	8:42	9:28	10:30	1:35			

תשרי תשפ"ד

ספטמבר (9) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	חצות יום ולילה	צאת החג: 7:19 ר"ת (במע): 7:56	ב' דראש השנה	הנץ החמה הנראה	ראשון	ב
17	12:33 מנחה גדולה 1:04 שקיעת החמה 6:46:00		מוציאין ב' ספרים, ובראשון קוראים ה' קוראים ויהי אחר הדברים (בראשית כ"ב א') [כדי להזכיר זכות עקידת יצחק, מיב תרי"א סק"א], ובספר ב' כני"ל, ומפסיד כה אמר ה' מצא חן (ירמיה ל"א א') [מפני שחובת היום להזכיר זכרונות, וכתוב בקרא דהגן יקר לי - זכור אונתו, שם סק"ב]. אבינו מלכנו. שש"י פ"א, אש' עושים היום תשליך	6:22:15 מני"א 8:42 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:28 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
18	12:33 מנחה גדולה 1:03 שקיעת החמה 6:44:45		קוראים ג' בשחרית ובמנחה ברוחל משה (שמות ל"ב י"א), ואש' מפסירין במנחה דרשו ה' (ישעיה נ"ה ו'), ניכ במנחה [בא"י], ואר' אבינו מלכנו בכל עשר"ת שחרית ומנחה סיום הצום (הנהוג): 6:59 וי"א: 7:08	6:23:00 מני"א 8:43 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:28 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
19	12:33 מנחה גדולה 1:03 שקיעת החמה 6:43:15			6:23:45 מני"א 8:43 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:29 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
20	12:32 מנחה גדולה 1:02 שקיעת החמה 6:42:00			6:24:15 מני"א 8:43 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:29 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
21	12:32 מנחה גדולה 1:02 שקיעת החמה 6:40:30			6:25:00 מני"א 8:43 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:29 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
22	12:31 מנחה גדולה 1:02 שקיעת החמה 6:39:15	הדלקת נרות שבת 6:09	אש' א"א אבינו מלכנו במנחה, וספ' אומרים ואפילו בשבת	6:25:30 מני"א 8:43 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:29 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30		
23	12:31 מנחה גדולה 1:01 שקיעת החמה 6:38:00 7:50 צאת השבת לרי"ת (שוות) 7:47 צאת השבת לרי"ת (מעלות)	צאת השבת חזו"א 7:15	פרשת: האזינו הפטרה: שובה ישראל (ד' ס' מוסיפין מן אל-כמוך ומיכה ז' ית - כ') א. מוסיפין גמ' וד' נתן ויא' תקעו שופר ויאל' ב' יא' או יז' - כח במוציא שבת אש' אין אומרים ויהי נועם, וספ' אומרים תזכורת למרצ"ש: מנהג עשיית כפרות	6:26:15 מני"א 8:44 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:29 סוף זמן ק"ש מגי"א 72 10:30 סוף זמן תפילה גרי"א 1:31 סו"ז מוסף לכתחילה		

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

תשרי תשפ"ד

ספטמבר (9) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

ט	ראשון	הנץ החמה הנראה	6:27:00
24	<p>חצות יום ולילה 12:31</p> <p>מנחה גדולה 1:01</p> <p>שקיעת החמה 6:36:30</p>	<p>ערב יום הכיפורים</p> <p>הדלקת נרות יום הכיפורים</p> <p>6:07</p> <p>ל"א תחנון ולמנוצח, ואש' א"א ממזר לתודה (סי' נ"א ס"ט), ספ' אומרים אבינו מלכנו בשחרית ובמנוחה ואש' ל"א</p>	<p>8:44 מנייא</p> <p>9:29 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
25	<p>חצות יום ולילה 12:30</p> <p>מנחה גדולה 1:00</p> <p>שקיעת החמה 6:35:15</p>	<p>יום הכיפורים</p> <p>צאת הצום: 7:08 ר"ת (במע'): 7:44</p> <p>סו"ז מוסף לכתחילה: 1:30 זמן תקיעת שופר במוצאי יו"כ: 6:56</p> <p>מוציאים ב' ס"ת בא' קוראים ו' בפרשת אחרי מות (ויקרא ט"ז א'), וח"ק, ובספר ב' קורא ובעשור לחודש (במדבר כ"ט ז'), וספ' כופלים ח"ק, ומפסיר ואמר סולו סולו (ישעיה נ"ז י"ד), ואש' או' יחברו, ובמנוחה קוראים ג' בידבר ה' וכו' כמעשה ארץ מצרים (ויקרא י"ח א'), ומפסירין ביונה ומסיים במיכה (ד' י"ח), שש"י ל"ב</p>	<p>6:27:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:44 מנייא</p> <p>9:29 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
26	<p>חצות יום ולילה 12:30</p> <p>מנחה גדולה 1:00</p> <p>שקיעת החמה 6:33:45</p>	<p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנוצח</p>	<p>6:28:15 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:44 מנייא</p> <p>9:30 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
27	<p>חצות יום ולילה 12:30</p> <p>מנחה גדולה 1:00</p> <p>שקיעת החמה 6:32:30</p>	<p>ל"א תחנון, ואש' אומרים למנוצח</p>	<p>6:29:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:44 מנייא</p> <p>9:30 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
28	<p>חצות יום ולילה 12:29</p> <p>מנחה גדולה 12:59</p> <p>שקיעת החמה 6:31:15</p>	<p>ל"א תחנון, וקוראים ג' בזאת הברכה, ואש' אומרים למנוצח</p> <p>סוף זמן ברכת הלכנה לכתחילה - ליל שיש כל הלילה וראה בלוח העליון</p>	<p>6:29:45 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:44 מנייא</p> <p>9:30 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
29	<p>חצות יום ולילה 12:29</p> <p>מנחה גדולה 12:59</p> <p>שקיעת החמה 6:29:45</p>	<p>ערב הג הסוכות</p> <p>הדלקת נרות שבת ויו"ט</p> <p>6:00</p> <p>ל"א תחנון, ואש' או' למנוצח (מ"ב תרכ"ד קע"ח, וכו' שיש שם שאין אומרים) אין לאכול סעודה בפת משעה ששרית (בלוח העליון)</p>	<p>6:30:30 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:45 מנייא</p> <p>9:30 גרייא</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p>
30	<p>חצות יום ולילה 12:29</p> <p>מנחה גדולה 12:59</p> <p>שקיעת החמה 6:28:30</p> <p>7:41 צאת השבת לר"ת (שוות)</p> <p>7:38 צאת השבת לר"ת (מעלות)</p>	<p>הג הסוכות</p> <p>אושפיזין דאברהם</p> <p>מוציאים ב' ספרים, בא' קוראים ז' בפרשת שור או כשב (ויקרא אמור כ"ב כ"ג), וח"ק, ובספר ב' קוראים קרבנות המוספין ובחמשה עשר יום לחודש השבועי (במדבר כ"ב י"ב), וספ' כופלים ח"ק, ומפסירין בזכיה (י"ז) הנה יום בא, שיש בה מענין סוכות, ואש' (בא"י) קוראים קהלת (מפני שהם ימי שמחה וכתוב בקהלת ולשמחה מה זו עושה, מ"ב ת"צ סק"ז), שש"י צ"ב, אוס נצורה, במנוחה קוראים ג' בפרשת וזאת הברכה, ול"א אה"ר וצדקתך, במוציא שבת אש' אין אומרים ויהי נונס, וספ' אומרים, ואש' מברכין ל"ש בסוכה בהגבלה, (במוציא בחו"ל ליל יו"ט שני, אומרים ותדיענו וקידוש יקנהס"ז (גרייא יקנהס"ט))</p> <p>שבת וחג סוכות</p> <p>צאת השבת ויו"ט חזו"א</p> <p>7:02</p> <p>7:05</p>	<p>6:31:00 הנץ החמה הנראה</p> <p>8:45 מנייא</p> <p>9:30 גרייא</p> <p>8:54 סוף זמן קייש מגייא 72</p> <p>10:30 סוף זמן תפילה גרייא</p> <p>1:28 סו"ז מוסף לכתחילה</p>

אוקטובר (10) 2023

תשרי תשפ"ד

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

טז	ראשון	הנץ החמה הנראה	6:31:30 8:45 9:30 10:30
1	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 שקיעת החמה 6:27:15	א' דחול המועד ובחול י"ט שני אושפיזין דיצחק קוראים ד' וביום השני (במזבז כ"ס י"ז) שש"י כ"ס. למען אמיתך	6:31:30 8:45 9:30 10:30
2	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 שקיעת החמה 6:26:00	ב' דחול המועד אושפיזין דיעקב קוראים ד' וביום השלישי (שס), שש"י נ', אגרוך שוני	6:32:15 8:45 9:31 10:30
3	חצות יום ולילה 12:28 מנחה גדולה 12:58 שקיעת החמה 6:24:30	ג' דחול המועד למנהג ספ' אושפיזין דמשה, ולמנהג אש' אושפיזין דיוסף קוראים ד' וביום הרביעי (שס), שש"י צ"ד מי יקום עד סוף המזמור, אבן שתיה	6:33:00 8:45 9:31 10:30
4	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 שקיעת החמה 6:23:15	ד' דחול המועד למנהג ספ' אושפיזין דאהרן, ולמנהג אש' אושפיזין דמשה קוראים ד' וביום החמישי (שס), שש"י צ"ד עד כל ישרי לב, א-ל למושעות	6:33:30 8:46 9:31 10:30
5	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 שקיעת החמה 6:22:00	ה' דחול המועד למנהג ספ' אושפיזין דיוסף, ולמנהג אש' אושפיזין דאהרן קוראים ד' וביום השישי (שס), שש"י פ"א, אדון המושיע	6:34:15 8:46 9:31 10:30
6	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 שקיעת החמה 6:20:45	הושענא רבא אושפיזין דדוד זמן זריחת הלבנה: 22:38 קוראים ד' וביום השביעי (שס), שש"י פ"ב, יש של"א לכו ורונה (של"ה וחס"א תר"א י"א), ול"א במה מדלגין (שורע סי' ע"ד סי' ב)	6:35:00 8:46 9:31 10:30
7	חצות יום ולילה 12:27 מנחה גדולה 12:57 שקיעת החמה 6:19:30 7:31 7:28	שמני עצרת ושמחת תורה משבי הרחוק ומוריד הגשם מוציאים ג' ספרים (ספ' אומרים: מי לא ידאך), בא' קוראים זאת הברכה, ובב' בראשית עד אשר ברא, וחיך, ובג' ביום השמיני (במזבז כ"ס ל"ה), וספ' כופלין חיך, ומפסירין ויהי אחרי מות משה (יהושע א'), אש' אומרים יחור, ואח"כ מתפללים תפילת גשם, שש"י צ"ב, במנוחה קוראים ג' בפ"י בראשית, ול"א צדקתך (בחז"ל במצו"ש ליל שמחת תורה, אומרים ותודיענו וקידוש יקנה"ז]	6:35:45 8:46 9:32 8:55 10:30 1:25

הלוח לאופק נוף הגליל (הר יונה) בלבד

תשרי תשפ"ד

אוקטובר (10) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

יום	חצות יום ולילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	אסרו חג ובהו"ל שמהת תורה ל"א תחנון, ואש' או' למנוצח (ויש של"א)	הנץ החמה הנראה	ראשון	כג
8	12:26	12:56	6:18:15	יש לכוזר להודיע לבני הבית שמתחילים להזכיר בתפילה "משיב הרוח" תקופת תשרי לשמואל - ליל ראשון כ"ג תשרי בשעה 9, [וסימנו: א' ג' (אפס)]. ותרגומו לגרימ"ט במוצאי שבת קודש בשעה 21.27, ולגרימ"ר בשעה 21.39 בלילה.	6:36:30 8:46 9:32 10:30		
9	12:26	12:56	6:17:00	ל"א תחנון (ולהחזיר"א אומרים תחנון עד ר"ח), ואש' אומרים למנוצח (עד ר"ח). (ובחז"ל אסרו חג)	6:37:15 8:47 9:32 10:30		
10	12:26	12:56	6:15:45	ל"א תחנון	6:38:00 8:47 9:32 10:30		
11	12:25	12:55	6:14:30	ל"א תחנון	6:38:45 8:47 9:32 10:30		
12	12:25	12:55	6:13:15	ל"א תחנון	6:39:45 8:47 9:33 10:30		
13	12:25	12:55	6:12:00	הדלקת נרות שבת 5:42 ל"א תחנון	6:40:30 8:48 9:33 10:30		
14	12:25	12:55	6:10:45	פירוש: בראשית שבת מברכין וערב ראש חודש ל"א אב הרחמים וצדקתך, ואש' מתחילין ברכי נפשי	6:41:15 8:48 9:33 8:57 10:30		
	7:23	7:20		צאת השבת חזו"א 6:48 6:44 צאת השבת לרי"ת (שוות) צאת השבת לרי"ת (מעלות)	1:22		

מוזל חודש מרחשון כפי שנהוג להכריז: ר"ח מרחשון יהיה ביום ראשון ושני, המולד יהיה בליל ראשון ל' תשרי בשעה 6, 33 דקות, וחלק אחד [וסימנו: א' אפס תקצ"ה]. ותרגומו להגרימ"ט בליל מוצ"ש ל' תשרי בשעה 18.58, המולד האמיתי יהיה במוצ"ש בשעה 20.55

תשרי - מרחשון תשפ"ד

אוקטובר (10) 2023

ראוי לחשוש ולהקדים כמה דק' בשקיעה ובפרט בדאורייתא

15	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:09:30	א' דראש חודש ל"א תחנון ולמנצח	הנץ החמה הנראה 6:42:00 מני"א 8:48 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:33 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30	ראשון	ל
16	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:08:30	ב' דראש חודש ל"א תחנון ולמנצח	הנץ החמה הנראה 6:43:00 מני"א 8:48 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:34 סוף זמן תפילה גרי"א 10:30	שני	א
17	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:07:15	זמני הירח: ג' מהמולד - ליל רביעי משעה 18.58 להגרימ"ט. ניתן לברך עד שעה 19.36 שאז ייעלם הירח	הנץ החמה הנראה 6:43:45 מני"א 8:49 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:34 סוף זמן תפילה גרי"א 10:31	שלישי	ב
18	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:06:00		הנץ החמה הנראה 6:44:30 מני"א 8:49 גרי"א 9:34 סוף זמן תפילה גרי"א 10:31	רביעי	ג
19	חצות יום ולילה 12:24 מנחה גדולה 12:54 שקיעת החמה 6:05:00	הערה חשובה: בזמני הלוח (מלבד הנץ והשקיעה) מופיעים סימנים אלו: - בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה קודמת, מ: 9:45:30 בשבתוב 9:46 הזמן בתוך חצי דקה הבאה, עד: 9:46:30 נא לשים לב, ולא להכות לסוף הדקה	הנץ החמה הנראה 6:45:15 מני"א 8:49 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:34 סוף זמן תפילה גרי"א 10:31	חמישי	ד
20	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 6:03:45	הדלקת נרות שבת 5:34	הנץ החמה הנראה 6:46:15 מני"א 8:49 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:35 סוף זמן תפילה גרי"א 10:31	ששי	ה
21	חצות יום ולילה 12:23 מנחה גדולה 12:53 שקיעת החמה 6:02:45 צאת השבת לר"ת (שוות) 7:15 צאת השבת לר"ת (מעלות) 7:12	אש' מברכין למתענים בה"ב פרשת: נח הפטרה: רני עקרה (ישעה נד) חזורים לשעון חורף שבוע הבא במוצ"ש לך לך ממוצאי שבת שואלים בא"י טל ומטר בברכת השנים צאת השבת חזו"א 6:40 6:36	הנץ החמה הנראה 6:47:00 מני"א 8:50 סוף זמן ק"ש גרי"א 9:35 סוף זמן ק"ש מגי"א 72 8:58 סוף זמן תפילה גרי"א 10:31 סו"ז מוסף לכתחילה 1:19	שבת	ו

לוח מקוצר בעמוד אחד, לשנת תשפ"ד

ימיה 383, שבתותיה 55, וסימנה זח"ג

שנת תשפ"ד אוקטובר - ספטמבר	מרחשון אוקטובר - נובמבר	כסלו נובמבר - דצמבר	טבת דצמבר - ינואר 2024	שבט ינואר - פברואר	אדר א' פברואר - מרץ	אדר ב' מרץ - אפריל	ניסן אפריל - מאי	אייר מאי - יוני	סיון יוני - יולי	תמוז יולי - אוגוסט	אב אוגוסט - ספטמבר	אלול ספטמבר - אוקטובר
א ש שנת א דרי"ח	א ב ב דרי"ח	א ג ר"ח	א ד ו חנוכה ר"ח	א ה ר"ח	א ו ב ב דרי"ח משפטים	א ג ר"ח	א ד ר"ח	א ה ב דרי"ח	א ו ר"ח	א ז א ב דרי"ח	א ח ב ר"ח	א ט ד ב דרי"ח ספ. סילוחות
ב א ב דרי"ח	ב ג ר"ח	ב ד ר"ח	ב ה ו חנוכה	ב ו ר"ח	ב ז א ב ד	ב ח ר"ח	ב ט ב ו	ב י ש במדבר	ב יא ב ב	ב יב ג ב	ב יג ד ר"ח	ב יד ה ב
ג ב צום גדליה	ג ד ר"ח	ג ה ר"ח	ג ו זאת חנוכה	ג ז א ב	ג ח ד	ג ט ה	ג יא א	ג יב ש קדושים מכהי"ב	ג יג א	ג יד ג	ג יה ד	ג יז ו ג
ד ג ר"ח	ד ה ר"ח	ד ו ר"ח	ד ז ש מקץ	ד ח א	ד ט ה	ד יא ו	ד יב ב	ד יג א	ד יד ד	ד יה ה	ד יז ו	ד יח ש שופטים
ה ד ר"ח	ה ו ר"ח	ה ש תולדות	ה ז א	ה ח ד	ה ט ו	ה יא ו	ה יב ש תרוע	ה יג ב תענית ב"ק	ה יד ג ערב שבעות	ה יה ה	ה יז ו	ה יח א
ו ה ר"ח	ו ש נה, מכהי"ב	ו ז א	ו ח ב	ו ט ו	ו יא ו	ו יב ש מקודי	ו יג א	ו יד ו ד שבעות	ו יה ז אסרו חג	ו יז ש חוקת	ו יח א	ו יט ב דברים חזון
ז ו ר"ח	ז א נל וסתר בא"י	ז ב ז	ז ג ז	ז ד ז	ז ה ז	ז ו א	ז יא ב	ז יב ד	ז יג א	ז יד ח א	ז יה ב	ז יז ג
ח ש האונו, שובה	ח ב תענית ב"ק	ח ג ח	ח ד ח	ח ה ש תרומה	ח ו ח	ח ז ב	ח יא ג	ח יב ח ה תענית ה'	ח יג ו	ח יד ח א	ח יה ב	ח יז ד
ט א ערב יו"ב	ט ג ט	ט ד ט	ט ה ט	ט ו ט א	ט ז ט ג	ט ח ט ד	ט יא ט ו	ט יב ש נשא	ט יג ט ב	ט יד ט ג טי"ב	ט יה ט	ט יז ט ה
י ב יום כפור	י ד י	י ה י	י ו תענית י"ב טבת	י ז ש בא	י ח י ב	י ט י ד	י יא ה	י יב ש אמור	י יג א	י יד י ד	י יה י	י יז ו
יא ג ר"ח	יא ה תענית ה'	יא ו יא	יא ז ש יוש	יא ח ג	יא ט ג	יא יא ה תענית אסתר (מוקדם)	יא יב ו	יא יג א בדיקת חמץ	יא יד יא	יא יה יא ד	יא יז א	יא יח ש כי תצא
יב ד ר"ח	יב ו י	יב ז יב ש יציא	יב ח יא	יב ט יב ד	יב יא יב ו	יב יב ש שבת הגדול מצורע	יב יג יב תענית בי"ב	יב יד ג	יב יה יב ה	יב יז ו	יב יח יב ו	יב יט א
יג ה ר"ח	יג ש ל"ד	יג א יא	יג ב יג ב	יג ג יג ה	יג ד יג ש יקרא זכור	יג ז יג א בדיקת חמץ	יג ח יג א	יג ט ש ואתחנן נחמו	יג יא ו	יג יב יג ש	יג יג יג ב	יג יד ב
יד ו ערב סוכות	יד א יא	יד ב יד ב	יד ג יד ג	יד ד פורים קטן	יד ה א פורים זכור	יד ו יב ערב פסח	יד ז יד כסח שני	יד ח יד ש בלק	יד ט יד ש	יד יא יד א	יד יב יד ג	יד יג ג
טו ש שנת וצו סוכות	טו ב תענית בי"ב	טו ג טו ג	טו ד טו ד	טו ה טיו בשבט	טו ו ששון פורים קטן תצוה	טו ז טו ב פורים דמוקן	טו ח טו ג תה הפסח	טו ט טו א	טו י טו ו	טו יא טו ב טיו באב	טו יב טו ד	טו יג טו ד
טז א אי' תהי"מ	טז ג אי' תהי"מ	טז ד טז ד	טז ה טז ה	טז ו טז ו	טז ז טז ג	טז ח טז ד אי' תהי"מ	טז ט טז ו	טז י טז ש בהעלותך	טז יא טז ב	טז יב טז ג	טז יג טז ה	טז יד טז ה
יז ב אי' תהי"מ	יז ג אי' תהי"מ	יז ד יז ה	יז ה יז ו בשלח	יז ו יז ב	יז ז יז ד	יז ח יז א ב' תהי"מ	יז ט יז ש בהר	יז יא יז א	יז יב יז ג י"ז בתמוז	יז יג יז ד	יז יד יז ו	יז יז ו
יח ג אי' תהי"מ	יח ה אי' תהי"מ	יח ו יח ו	יח ז יח א	יח ח יח ג	יח ט יח ה	יח יא יח ב אי' תהי"מ	יח יב יח א ל"ג בעומר	יח יג יח ב	יח יד יח ד	יח יה יח ה	יח יז יח ש כי תבוא	יח יח ש כי תבוא
יט ד אי' תהי"מ	יט ו יטו	יט ז יט ש וישלח	יט ח יט א	יט ט יט ד	יט יא יט ו	יט יב יט ש שבת תהי"מ	יט יג יט ב	יט יד יט ג	יט יה יט ה	יט יז יט ו	יט יח יט א	יט יט א
כ ה אי' תהי"מ	כ ש וירא	כ א כ א	כ ב כ ב	כ ג כ ה	כ ד כ ש צו פרה	כ ה כ ג	כ ו כ ג	כ ז כ ד	כ ח כ ו	כ ט כ ש עקב	כ יא כ ב	כ יב כ ב
כא ו הושי"ע	כא א כא	כא ב כא ב	כא ג כא ג	כא ד כאו	כא ה כא א	כא ו כאב שבעי עפ"ש	כא ז כא ד	כא ח כא ש פינחס	כא ט כא א	כא יא כא א	כא יב כא א	כא יג כא ג
כב ש שנת שיע ושית	כב ב כב ב	כב ג כב ג	כב ד כב ד	כב ה כב ה	כב ו כב ב	כב ז כב ג אסרו חג	כב ח כב ו	כב ט כב א	כב יא כב ב	כב יב כב ב	כב יג כב ב	כב יד כב ד
כג א אסרו חג	כג ג כג ג	כג ד טל וסתר בחז"ל	כג ה כג ה	כג ו כג א	כג ז כג ג	כג ח כג ד	כג ט כג ו	כג יא כג ש שלח מכהי"ח	כג יב כג ב	כג יג כג ג	כג יד כג ה	כג יז כג ה
כד ב כד ב	כד ד כד ד	כד ה כד ה	כד ו כד ו	כד ז כד ב	כד ח כד ד	כד ט כד ש בחוקותי מכהי"ח	כד יא כד ה	כד יב כד א	כד יג כד ג	כד יד כד ד	כד יה כד ו	כד יז כד ו
כה ג כה ג	כה ה כה ה	כה ו כה ו	כה ז כה א חנוכה	כה ח כה ג	כה ט כה ה	כה יא כה ב ארזי מות מכהי"ח	כה יב כה א	כה יג כה ב	כה יד כה ג	כה יה כה ה	כה יז כה ה	כה יח כה ש נצבים - וילך
כו ד כו ד	כו ו כו ו	כו ז כו א חנוכה	כו ח כו ש חנוכה	כו ט כו ב	כו יא כו ד	כו יב כו ג	כו יג כו ב	כו יד כו ג	כו יה כו ה	כו יז כו ו	כו יח כו א	כו יט אש. סילוחות
כז ה כז ה	כז ו כז ו	כז ז כז א חנוכה	כז ח כז ש חנוכה	כז ט כז ה	כז יא כז א	כז יב כז ג	כז יג כז א	כז יד כז ב	כז יה כז ד	כז יז כז ו	כז יח כז ש ראה מכהי"ח	כז יט כז ב
כח ו כח ו	כח א כח א	כח ב כח ב	כח ג כח ג חנוכה	כח ד כח ו	כח ה כח א	כח ו כח ב	כח ז כח ג	כח ח כח ה	כח ט כח ד	כח יא כח א	כח יב כח א	כח יג כח ג
כט ש בראשית מכהי"ח וע"ה	כט ב כט ב	כט ג כט ג חנוכה	כט ד ח"י שרה מכהי"ח	כט ה כט א	כט ו כט ב	כט ז כט ג	כט ח כט ד	כט ט כט ו	כט יא כט א	כט יב כט ב	כט יג כט א	כט יד ערב ריח
ל א אי' דרי"ח	ל ג אי' דרי"ח	ל ד ל	ל ה ל	ל ו אי' דרי"ח	ל ז ל	ל ח ל	ל ט ל	ל יא ל	ל יב ל	ל יג ל	ל יד ל	ל טו ערב ריח
113	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	3	6

הסכמות מרנן ורבנן גדולי התורה שליט"א

ברכת מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל

בכנסנו אל בית מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל ואחר שראה את הלוח ועיין בהסכמות אמר שאין מנהגו לתת הסכמות, ואמר שלא בדק את הזמנים אבל אכל הלוח מועתק מזמני הרב מנת שליט"א הוא בסדר גמור. וכיך שיהיה במצולחה רבה. ובשנת תשס"ד אחר שעוררו על זמני הרב מנת אמר בזה"ל: כיון שהתברר שאין הוראה של התו"א בזה, מתשיך לעשות כמו שעשיהם עד היום וכמו שעשו בירושלים עד היום, כשיטתם. עכ"ל.

הסכמת הגאון הגדול ר' ניסים קרליץ זצ"ל

בס"ד יום י"ב אלול תשנ"ו
הנני בזה דברתי שכח על מעשהו של הרב דוד סופר שליט"א שמוציא לאור לוח שבו שעות מדויקות של הזמנים בכל יום הנוגעים לקיום המצוות בכל יום. וזה זיכוי הרבים.

ניסים קרליץ

בהוראת הגאון זצ"ל ההסכמה אינה תקפה ללוח לאופק ירושלים, אלא לשאר הערים בלבד, [כיון שלדעתו יש להכניס גם את זמן השקיעה להגרימ"ט בירושלים].

הסכמת הגאון רבי יחיאל אברהם זילבר זצ"ל מחבר ספרי "בניור הלכה" ועוד

בס"ד. בני ברק מצט"ק קדושים אור לדי' אייר התשנ"ו
באתי בזה בדברי הסכמה של "לוח עתים לכינה" של שנה הלאופק ירושלים שחיברו הרה"צ רבי דוד אהרן סופר שליט"א בן הגאון רבי יעקב חיים סופר שליט"א נין בעל כף החיים זי"ע - וחננו של ידידי הגאון רבי עמנואל טולידנו שליט"א.
לפני נמצא לוח לשנת תשנ"ו, וכן היו לפני דפים מהלוח לשנת תשנ"ה הבעל"ט, וכן שוחחתי עם מחבר הלוח, א"ל ע"ס שיחות מעמיקות, ואומר אני שמחבר הלוח שליט"א אין לו עסק עם "מלאכה", אלא עם "חכמה" - חכמת הלוח הזמנים, וחכמתו עמדה לו ביסודות ההלכה, וגם בתוצאותיהם - זמנים מדויקים להפליא.
ואסיים בכרכת יפוצו מעינותיכם חוצה, ותוכו ללבן שאר מקצועות התורה ביסודות נכונים ופריטי הלכה מדויקים.

ברגשי כבוד והוקרה והערצה כפולה ומכופלת

יחיאל אברהם זילבר

הסכמת הגאון רבי ידידיה מנת שליט"א מחבר ספרי "זמני ההלכה למעשה"

בס"ד ג' באלול תשנ"ו, ואולול תשנ"ו
באתי בהוראה - כיחודה ועוד לקרא - ובהודעה - בשער בת רבים, אודות הלוח המורחב והנפלא של האבן כמדושרו הרה"צ הרב דוד סופר שליט"א, בנם של גדולים, אשר באמת אינו צריך לירדי ולכתוה.
נה, כל הוראה מבחין כי לוח זה נעשה בעמל רב, בחכמה ובהשקיעה רבה, בדיעת התורה וההלכה - ובהבנה מה לומר ומה שלא לומר. יש כאן והירות נפלאה במנהגים של קהילות ישראל בכל מקום שלא יוצאים קולא או ממשול ח"י מהם.
הרב העורך שליט"א הניסיון זמנים שנדיר למצוא אותם בצורה מדויקת, כסר"ז ק"ש למג"א בחשבון מדויקת לה"ש של 72 דקות, וגם של 90 דקות ע"פ הסטריכ"ן של בהוראת המפטר, וזמני קודש לבנה למנהגי האשכנזים, דקדוק בהבאת הזמנים שיאתמו למנהגיהם של בני תורה האשכנזים, והספרים דאולי בתר המהבר.

גם נלכדו מאד מה שעשה הרב שליט"א להביא בפעם הזאת בראשונה בלוחותיו את השיבוש הגן הנראה בירושלים שנעך ע"י מדרש "כביור יוסף" (בדן ע"פ ידיעת האופק של הרי נבואה בקדוק רב - והוא מאוחר להגן שלוח הר' ספירא מעט, והוכח בקריאות וניסיונות רבים שהוא הנכון, ובוה מוכח את הציבור שבדוראי צריכים להתפלל על פי זה בתפילות ותוקן, וכיך נשבג"ו באומה צ"ב ע"א) הורו ב"ד ששקעה חמה - ועדיין לא שקעה, אין זו הוראה אלא ענות וכו'.

אשרי מי שבה לכאן וזמניו ועתותיו בידו, ויבורך הרב העורך שליט"א שעשה עבודה מושלמת כזו, ויכה גם כל בית ישראל לכתפיב וחתימה טובה.

ידידיה מנת

מילי דברכה מאאמור"ר שליט"א

בס"ד ג' אלול תשנ"ו
אחר שלימדנו הגאון האדר"ת זצ"ל שלא להדפיס "לוח שנה" בלא אישור והסכמה מתכמי ישראל הי"ו, [א"ה. דנפס קובזין נגידול תורה, ומצאתי שגם המ"ב כתב כן (ס) תכ"ח בעהרה]: ומה טוב היה אם היה התנהגה בישראל שלא ליקח לוח כי אם כשיש עליו הסכמה מאחד מהגדולים שגדפס כד"ן, והל"ת כבר רבנן שליט"א עלו בהסכמה ללוח דנן, באתי גם אני בשורות אלו לברך למעלת בני יקירי חו"ב הרב דוד אהרן הי"ו, אשר ראש לבו דבר טוב לזכות את הרבים ולשטר "לוח שנה מדויק", לפי מנהג בני ספרד ושכננו, והכולל גם אלוהות לימוד רבים לתועלת הילומרים.

לוח זה כולל זמנים רבים ונחוצים, 17 במספר, אשר אינם מצויים (בד"כ) בשאר הלוחות. הזמנים בלוח זה מדויקים עד למאד, וכמו כן השתללו בדיוק הזמנים (כגון זריחה ושקיעה בדיוק של דקה). הזמנים הם על פי הספר היק"ו הלכה להלכה למעשה", מידידי הרה"צ ידידיה מנת שליט"א אשר איתמתי גברא ואיתמחא חיבורא, ואהור רבים ויאשרהו.

אתחום בכרכת נאמנה לבני היק"ו נ"ו, שבעות"י יוכה עוד להגדיל תורה ולהאדירה, ולזכות את הרבים, וכל מילי דמיטב לעבודת ית"ש אמן, ואם חס לבך בני ישמח לבי גם אני.

בבכ"ה"ת וכוז"ט וכוט"ס באה"ח, מנאי אביו המכרכר באהבה בכל לב

הציעו יעקב חיים סופר

הסכמת הגאון רבי נפתלי נוסכום שליט"א

בס"ד יום א' אור לי"א אלול לסדר "ולשמו"ר כל מצוותיו" תשנ"ו
גם אני עני מצטרף להסכמות הרבנים הגאונים שליט"א ובפרט לידידי הגאון המופלג בשג"מ כמורה"ר יעקב חיים סופר שליט"א והרתה היום בשבחו של בני הרב המופלג ה"ה ר' דוד סופר שליט"א אשר מכיריו אני מקרוב זמן רב. והוא תלמידי חכם מופלג שוקד על משנתו.

ועתה נדבר ורתו להוציא דבר טוב לזיכוי הרבים והוא לוח זמנים עם הרבה מעלות טובות כמפורט במבוא ובפי שיראו בלוח עצמו, ובדואר דבר גדול עד למאד עשה הרה"צ הגי"ל ובהו יוכלו בני"ו לדייק בקיום המצוות התלויות בזמנים, וכן בזמנים שגופי תורה תלוים בהם.

והנה לברך את הרב הגי"ל שליט"א שיזכה להגדיל תורה ולהאדירה ולזיכוי הרבים, וששכרם עולה עד למאד כמבואר באו"ל כ"ב"ג, וביכות ההירות בקיום המצוות נוכח לכל, ההבטחות שהוכטתו מחז"ל הק' וביבאת גוא"צ במהרה בימינו אמן.

מעתירת נפתלי נוסכום

הסכמת הגאון רבי משה מרדכי קארפ שליט"א

בס"ד אלול תשס"ב
הן כב' ידילי הרב הגאון ר' דוד סופר שליט"א בן כב' ידי"ד הגאון הגדול רבי יעקב חיים סופר שליט"א שמפחת סופרים, כבר יצא שמו תחילה בפרט בעיני זמני היום וסיבותיו וכל ההלכות המתפתחות בה, וטרה ירגע ודקדק בכל זמן מן 16-ה ימינו שסידר בלוח שיהא מכוון לזמנה עד כמה ששינוי נעמנה, ואחרי שכבר עליו את הארץ הגאון גדולי ידידיה מנת שליט"א מח"ס "זמני ההלכה למעשה" שנתקבל בתפוצות ישראל וסמכו גדולי ישראל שליט"א עליו, אמרתי אין בורדקן מן המובח ולמעט שראיתי נוכחתי לדעת כי הכל עשה יפה בעיתו, והוא מעשה אומן, ומלאכת שמים עשה, ולא באתי אלא לברכו שימשיך זכותו את הרבים להגדיל תורה ולהאדירה ולישב באהלה של תורה מוהך נחת והרחבו וכט"ס.

בכרכת התורה וכוז"ט

משה מרדכי קארפ

הסכמת הגאון רבי מאיר פוזן שליט"א מחבר ספרי "אור מאיר" על זמנים ומקוואות

בס"ד, יום ראשון פ' בדלים תשע"ט פה קרית ספר ת"ו.
ביקש ממני הרה"צ ר' דוד סופר שליט"א לרוא בהסכמה ללוח הזמנים שהוא מפין כאן בכל אה"ק ותוב"א. וראיתי ההסכמות שקבלם כבר במשך כמה שנים מרבותיו כאן, ואמיתי וכן אני שבאני מחמת הלוח זה כיחודה ועוד לקרא. ע"פ פטור בלא לום א' אפשר לכן באני גם כן בהסכמתי. אתמול טרדת הזמן רבתי ר' קמנט מהעברת דודלה שהשקיע בוה, לא רק מה שהדפיס הזמנים לקיום המצוות התלויות בארץ והדפיס כמה טבלאות לזה לפי דעתם של הפוסקים ד"ל שהוא עבודה גדולה מאוד, וגם הובא שם ענין ידיעת המולדות של הלכנה שמועדי ישראל תלוים בוה, אלא שגם הביא הרבה יצירות בענינים אחרים שכולם מחוקים אצלניו יזאת שמים וכבר התחמית.

ויש לדעת כי ענין של המצוות שהתלויות בזמן הם הוא עיקר בעבודת השי"ת להיות עבד של בורא גדולם ביה. ואבאי רק בקיצור מה שכבר כתב הפייטן (ליל א' דשבועות אחר ק"ש) שהקב"ה שכיר על הר טיני כמתן תורה "לימדי לעם קדושים סדר תקופות וחדשים וחשבון שעות"ו. וקשה הדלא אמר "אבני ד"א וגו מבית עבדים", וכבר אמרו חז"ל דפרעה ביציאת מצרים אמר לעם ישראל עד כאן הייתם עבדי פרעה, ועכשיו אתם עבדי ד'. והו באמת דיבר האישון שעכשיו אנו עבדים להקב"ה, ריך עבדים אנו פועלים. כל הפועל זמנו שלו (כדאיתי בריש פרק האומנים) אבל העבד זמנו הוא לאדון. וכן אמרנו עבדים לאדו' עולם והזמן לא שלנו. והיינו שצריכים לקום בבוקר מוקדם לקיים מצות ק"ש אפילו אם זה קשה, וכן בכל המצוות שתלויות בזמן ובה נעשים עבד של המלך אלא הוא עבד של הקב"ה. לכן אין להקל לטמון על זמן המאחר אלא צריך לזוז את עצמו לעשות את המצוה כבד היותר טוב כענין הזמן, כמו שמחמירין בכיות גדול של אכילת מצה או בכל החומרות של ארבע מינים.

ולכן מה שהביא כאן כל המצוות הוא דבר טוב, כי בוה יכולים לבחור את הדרך אשר ילכו כם לתחילה להיות עבדי ד'.

ודעו כי טוך ק"ש שכתחילה הוא עד הנתיח שהוא עיקר זמן קימה ואם איתר את עצמו יבואר שצריך למחר לקרות בחוקם אתר הנתיח"י הוא עוד סמוך לזמן קימה ולא להתחיל עד ג' שעות שהוא רק זמן של כבידעב (עני' איח"ח ריש סי' נ"ח), וא"כ אין לו להמתין לתחילתה עד שיטה השניה של ג' שעות שמיקל ביותר כי ב' קלות לא עבדנך כמו שהביא הגר"א ז"ל.

ועוד ראיתי שהביא שם השבן של ב' שקיעות ימי ערפיל על החר ורואה את המצוה בזמן ששבר שקעה במישור. וידוע שסימני חז"ל של פני מרחו מארמינו והספיק וכו' כל שמשנתה באי מבמישר וא"כ בהר הפיטנים נראים עם שוקד השקיעה. ושאלתי את פי מרן הגר"ש אלישיב זצ"ל בעת הבירת באר"ו כי תעשי"א עם שוקד השקיעה היא קיימת עד הטימנים הם העיקר (היינו לחז"ל שהיו בקיאות בהם) והשיב לי אז ברבים "שחור פספ". ולכן בראי של להחמיר כשיקעו המישור המוקדם.

לכן אני מברך אותו על העבודה הגדולה שהוא עושה בוה ועל השקעה הגדולה שהשקיע בוה, וירציל השם ב"ה את דרכו שיפוצו מעינותיו החצוה עד ביאת גואל צדק במהרה בימינו ונזכה לראות כנתמך ציון וירושלים.

מאיר פוזן

1) סוף זמן קריאת שמע מגיא' לפי דק 72 רמ"ב בבע"מ	2) סוף זמן תפילה מגיא' לפי דק 72 רמ"ב בבע"מ	3) פלג המנחה לפי רעת הובן איש חי	4) צאת הכוכבים א' 13:5 דק 72 בבע"מ אחרי השק' במישור	5) צאת הכוכבים ב' 18 דק 72 בבע"מ אחרי השק' במישור	6) צאת הכוכבים ג' 36 דק 72 בבע"מ אחרי השק' במישור	7) צאת הכוכבים ד' 72 דק 72 בבע"מ אחרי השק' (ר"ת)	8) שעה זמנית לשיטת הגרי"א
--	--	-------------------------------------	--	--	--	---	------------------------------

8	7	6	5	4	3	2	1	טבת	א
50	5:57	5:19	4:59	4:54	3:53	9:32	8:29	ראשון	א
50	5:58	5:19	4:59	4:54	3:53	9:33	8:30	שני	ב
50	5:58	5:20	5:00	4:55	3:54	9:33	8:30	שלישי	ג
50	5:59	5:21	5:00	4:55	3:54	9:34	8:31	רביעי	ד
50	5:59	5:21	5:01	4:56	3:55	9:34	8:31	חמישי	ה
50	6:00	5:22	5:02	4:57	3:56	9:35	8:32	ששי	ו
50	6:01	5:23	5:03	4:57	3:56	9:35	8:32	שבת	ז
50	6:01	5:23	5:03	4:58	3:57	9:36	8:32	ראשון	ח
50	6:02	5:24	5:04	4:59	3:58	9:36	8:33	שני	ט
50	6:03	5:25	5:05	5:00	3:58	9:36	8:33	שלישי	י
50	6:03	5:25	5:05	5:00	3:59	9:37	8:33	רביעי	יא
50	6:04	5:26	5:06	5:01	4:00	9:37	8:34	חמישי	יב
50	6:05	5:27	5:07	5:02	4:00	9:38	8:34	ששי	יג
51	6:06	5:28	5:08	5:03	4:01	9:38	8:34	שבת	יד
51	6:06	5:29	5:09	5:04	4:02	9:38	8:35	ראשון	טו
51	6:07	5:29	5:09	5:04	4:03	9:38	8:35	שני	טז
51	6:08	5:30	5:10	5:05	4:03	9:39	8:35	שלישי	יז
51	6:09	5:31	5:11	5:06	4:04	9:39	8:35	רביעי	יח
51	6:09	5:32	5:12	5:07	4:05	9:39	8:36	חמישי	יט
51	6:10	5:33	5:13	5:08	4:05	9:40	8:36	ששי	כ
51	6:11	5:33	5:14	5:09	4:06	9:40	8:36	שבת	כא
51	6:12	5:34	5:14	5:10	4:07	9:40	8:36	ראשון	כב
51	6:13	5:35	5:15	5:10	4:08	9:40	8:36	שני	כג
51	6:13	5:36	5:16	5:11	4:09	9:40	8:36	שלישי	כד
51	6:14	5:37	5:17	5:12	4:09	9:41	8:36	רביעי	כה
52	6:15	5:38	5:18	5:13	4:10	9:41	8:36	חמישי	כו
52	6:16	5:39	5:19	5:14	4:11	9:41	8:37	ששי	כז
52	6:17	5:39	5:20	5:15	4:12	9:41	8:37	שבת	כח
52	6:17	5:40	5:21	5:16	4:12	9:41	8:37	ראשון	כט

8	7	6	5	4	3	2	1	כסלו	א
51	5:50	5:13	4:53	4:48	3:45	9:17	8:13	ששי	א
51	5:50	5:12	4:53	4:48	3:45	9:18	8:14	שבת	ב
51	5:50	5:12	4:53	4:48	3:45	9:18	8:14	ראשון	ג
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:19	8:15	שני	ד
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:19	8:15	שלישי	ה
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:20	8:16	רביעי	ו
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:20	8:16	חמישי	ז
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:21	8:17	ששי	ח
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:21	8:18	שבת	ט
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:22	8:18	ראשון	י
51	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:22	8:19	שני	יא
50	5:50	5:12	4:52	4:47	3:45	9:23	8:19	שלישי	יב
50	5:50	5:12	4:52	4:47	3:46	9:23	8:20	רביעי	יג
50	5:50	5:12	4:52	4:47	3:46	9:24	8:20	חמישי	יד
50	5:51	5:13	4:52	4:47	3:46	9:24	8:21	ששי	טו
50	5:51	5:13	4:53	4:48	3:46	9:25	8:22	שבת	טז
50	5:51	5:13	4:53	4:48	3:47	9:25	8:22	ראשון	יז
50	5:51	5:13	4:53	4:48	3:47	9:26	8:23	שני	יח
50	5:52	5:14	4:53	4:48	3:47	9:26	8:23	שלישי	יט
50	5:52	5:14	4:54	4:49	3:47	9:27	8:24	רביעי	כ
50	5:52	5:14	4:54	4:49	3:48	9:27	8:24	חמישי	כא
50	5:53	5:15	4:54	4:49	3:48	9:28	8:25	ששי	כב
50	5:53	5:15	4:55	4:50	3:49	9:28	8:25	שבת	כג
50	5:53	5:15	4:55	4:50	3:49	9:29	8:26	ראשון	כד
50	5:54	5:16	4:56	4:51	3:50	9:29	8:26	שני	כה
50	5:54	5:16	4:56	4:51	3:50	9:30	8:27	שלישי	כו
50	5:55	5:17	4:57	4:51	3:50	9:31	8:27	רביעי	כז
50	5:55	5:17	4:57	4:52	3:51	9:31	8:28	חמישי	כח
50	5:56	5:18	4:58	4:52	3:51	9:32	8:28	ששי	כט
50	5:56	5:18	4:58	4:53	3:52	9:32	8:29	שבת	ל

8	7	6	5	4	3	2	1	חשוון	א
55	7:07	6:31	6:12	6:07	5:00	10:07	9:00	רביעי	א
55	7:06	6:30	6:11	6:06	4:59	10:08	9:00	חמישי	ב
55	7:05	6:29	6:10	6:06	4:58	10:08	9:01	ששי	ג
55	7:04	6:28	6:09	6:05	4:57	10:08	9:01	שבת	ד
55	6:03	5:27	5:08	5:04	3:57	9:08	8:01	ראשון	ה
54	6:03	5:26	5:07	5:03	3:56	9:08	8:02	שני	ו
54	6:02	5:26	5:07	5:02	3:55	9:09	8:02	שלישי	ז
54	6:01	5:25	5:06	5:01	3:55	9:09	8:02	רביעי	ח
54	6:00	5:24	5:05	5:00	3:54	9:09	8:03	חמישי	ט
54	6:00	5:23	5:04	4:59	3:53	9:09	8:03	ששי	י
54	5:59	5:22	5:03	4:59	3:53	9:10	8:04	שבת	יא
54	5:58	5:22	5:03	4:58	3:52	9:10	8:04	ראשון	יב
53	5:57	5:21	5:02	4:57	3:51	9:10	8:04	שני	יג
53	5:57	5:20	5:01	4:56	3:51	9:11	8:05	שלישי	יד
53	5:56	5:20	5:00	4:56	3:50	9:11	8:05	רביעי	טו
53	5:56	5:19	5:00	4:55	3:50	9:11	8:06	חמישי	טז
53	5:55	5:18	4:59	4:54	3:49	9:12	8:06	ששי	יז
53	5:55	5:18	4:58	4:54	3:49	9:12	8:07	שבת	יח
53	5:54	5:17	4:58	4:53	3:49	9:12	8:07	ראשון	יט
53	5:54	5:17	4:57	4:52	3:48	9:13	8:07	שני	כ
52	5:53	5:16	4:57	4:52	3:48	9:13	8:08	שלישי	כא
52	5:53	5:16	4:56	4:51	3:47	9:13	8:08	רביעי	כב
52	5:52	5:15	4:56	4:51	3:47	9:14	8:09	חמישי	כג
52	5:52	5:15	4:55	4:50	3:47	9:14	8:09	ששי	כד
52	5:52	5:14	4:55	4:50	3:46	9:15	8:10	שבת	כה
52	5:51	5:14	4:54	4:50	3:46	9:15	8:10	ראשון	כו
52	5:51	5:14	4:54	4:49	3:46	9:15	8:11	שני	כז
52	5:51	5:13	4:54	4:49	3:46	9:16	8:11	שלישי	כח
51	5:50	5:13	4:53	4:49	3:46	9:16	8:12	רביעי	כט
51	5:50	5:13	4:53	4:48	3:45	9:17	8:13	חמישי	ל

8	7	6	5	4	3	2	1	תשרי	א
60	7:43	7:07	6:48	6:44	5:30	10:05	8:53	שני	א
60	7:41	7:05	6:47	6:42	5:28	10:05	8:53	שלישי	ב
60	7:40	7:04	6:46	6:41	5:27	10:05	8:54	רביעי	ג
60	7:39	7:03	6:44	6:40	5:26	10:05	8:54	חמישי	ד
59	7:37	7:01	6:43	6:38	5:25	10:05	8:54	ששי	ה
59	7:36	7:00	6:42	6:37	5:24	10:05	8:54	שבת	ו
59	7:35	6:59	6:40	6:36	5:23	10:05	8:54	ראשון	ז
59	7:33	6:57	6:39	6:34	5:22	10:05	8:54	שני	ח
59	7:32	6:56	6:38	6:33	5:21	10:05	8:55	שלישי	ט
59	7:31	6:55	6:36	6:32	5:20	10:05	8:55	רביעי	י
58	7:29	6:54	6:35	6:31	5:19	10:06	8:55	חמישי	יא
58	7:28	6:52	6:34	6:29	5:18	10:06	8:55	ששי	יב
58	7:27	6:51	6:33	6:28	5:17	10:06	8:55	שבת	יג
58	7:26	6:50	6:31	6:27	5:15	10:06	8:56	ראשון	יד
58	7:24	6:49	6:30	6:25	5:14	10:06	8:56	שני	טו
58	7:23	6:47	6:29	6:24	5:13	10:06	8:56	שלישי	טז
57	7:22	6:46	6:28	6:23	5:12	10:06	8:56	רביעי	יז
57	7:21	6:45	6:26	6:22	5:11	10:06	8:57	חמישי	יח
57	7:20	6:44	6:25	6:21	5:10	10:06	8:57	ששי	יט
57	7:18	6:43	6:24	6:19	5:09	10:06	8:57	שבת	כ
57	7:17	6:42	6:23	6:18	5:08	10:06	8:57	ראשון	כא
57	7:16	6:40	6:22	6:17	5:08	10:06	8:57	שני	כב
56	7:15	6:39	6:21	6:16	5:07	10:06	8:58	שלישי	כג
56	7:14	6:38	6:20	6:15	5:06	10:06	8:58	רביעי	כד
56	7:13	6:37	6:18	6:14	5:05	10:07	8:58	חמישי	כה
56	7:12	6:36	6:17	6:13	5:04	10:07	8:59	ששי	כו
56	7:11	6:35	6:16	6:12	5:03	10:07	8:59	שבת	כז
56	7:10	6:34	6:15	6:11	5:02	10:07	8:59	ראשון	כח
55	7:09	6:33	6:14	6:10	5:01	10:07	8:59	שני	כט
55	7:08	6:32	6:13	6:08	5:01	10:07	9:00	שלישי	ל

8) שעה זמנית לשיטת הגריא	7) צאת הוֹכֵבִים ד' 72 דק במצב אחור השק (ר"ת)	6) צאת הוֹכֵבִים ג' 56 דק במצב אחור השק במיטור	5) צאת הוֹכֵבִים ב' 18 דק במצב אחור השק במיטור	4) צאת הוֹכֵבִים א' 13:5 דק במצב אחור השק במיטור	5) פלג המנחה לפי רעת רובן איש חי	2) סוף זמן תפילה מגיא לפי 72 דק. במצב	1) סוף זמן קריאת שמע מגיא לפי 72 דק. במצב
-----------------------------	--	---	---	---	-------------------------------------	--	--

8	7	6	5	4	3	2	1	אייר	א
66	8:31	7:52	7:32	7:27	6:06	10:00	8:41	שבת	א
66	8:32	7:53	7:33	7:28	6:06	9:59	8:40	ראשון	ב
66	8:33	7:53	7:34	7:29	6:07	9:59	8:39	שני	ג
66	8:34	7:54	7:34	7:30	6:08	9:58	8:39	שלישי	ד
67	8:35	7:55	7:35	7:30	6:08	9:58	8:38	רביעי	ה
67	8:36	7:56	7:36	7:31	6:09	9:57	8:37	חמישי	ו
67	8:37	7:57	7:37	7:32	6:09	9:57	8:37	ששי	ז
67	8:37	7:57	7:38	7:33	6:10	9:56	8:36	שבת	ח
67	8:38	7:58	7:38	7:33	6:10	9:56	8:35	ראשון	ט
67	8:39	7:59	7:39	7:34	6:11	9:55	8:34	שני	י
67	8:40	8:00	7:40	7:35	6:12	9:55	8:34	שלישי	יא
68	8:41	8:01	7:41	7:36	6:12	9:54	8:33	רביעי	יב
68	8:42	8:02	7:41	7:36	6:13	9:54	8:33	חמישי	יג
68	8:43	8:02	7:42	7:37	6:13	9:53	8:32	ששי	יד
68	8:44	8:03	7:43	7:38	6:14	9:53	8:31	שבת	טו
68	8:45	8:04	7:44	7:39	6:14	9:52	8:31	ראשון	טז
68	8:46	8:05	7:45	7:40	6:15	9:52	8:30	שני	יז
68	8:47	8:06	7:45	7:40	6:16	9:51	8:29	שלישי	יח
68	8:48	8:07	7:46	7:41	6:16	9:51	8:29	רביעי	יט
69	8:49	8:08	7:47	7:42	6:17	9:51	8:28	חמישי	כ
69	8:50	8:08	7:48	7:43	6:17	9:50	8:28	ששי	כא
69	8:51	8:09	7:48	7:43	6:18	9:50	8:27	שבת	כב
69	8:52	8:10	7:49	7:44	6:19	9:50	8:27	ראשון	כג
69	8:53	8:11	7:50	7:45	6:19	9:49	8:26	שני	כד
69	8:54	8:12	7:51	7:46	6:20	9:49	8:26	שלישי	כה
69	8:55	8:12	7:51	7:46	6:20	9:49	8:25	רביעי	כו
69	8:56	8:13	7:52	7:47	6:21	9:48	8:25	חמישי	כז
70	8:57	8:14	7:53	7:48	6:22	9:48	8:25	ששי	כח
70	8:58	8:15	7:54	7:49	6:22	9:48	8:24	שבת	כט

8	7	6	5	4	3	2	1	ניסן	א
61	7:05	6:29	6:10	6:05	4:50	9:19	8:06	חמישי	א
61	8:06	7:29	7:11	7:06	5:51	10:19	9:05	ששי	ב
61	8:06	7:30	7:11	7:07	5:51	10:18	9:04	שבת	ג
62	8:07	7:31	7:12	7:08	5:52	10:17	9:03	ראשון	ד
62	8:08	7:32	7:13	7:08	5:52	10:17	9:03	שני	ה
62	8:09	7:32	7:14	7:09	5:53	10:16	9:02	שלישי	ו
62	8:10	7:33	7:14	7:10	5:53	10:15	9:01	רביעי	ז
62	8:10	7:34	7:15	7:10	5:54	10:15	9:00	חמישי	ח
62	8:11	7:35	7:16	7:11	5:54	10:14	8:59	ששי	ט
63	8:12	7:35	7:16	7:12	5:55	10:13	8:58	שבת	י
63	8:13	7:36	7:17	7:13	5:55	10:13	8:57	ראשון	יא
63	8:14	7:37	7:18	7:13	5:56	10:12	8:57	שני	יב
63	8:15	7:38	7:19	7:14	5:56	10:11	8:56	יג	שלישי
63	8:15	7:38	7:19	7:15	5:57	10:11	8:55	יד	רביעי
63	8:16	7:39	7:20	7:15	5:57	10:10	8:54	טו	חמישי
64	8:17	7:40	7:21	7:16	5:58	10:09	8:53	טז	ששי
64	8:18	7:41	7:22	7:17	5:58	10:09	8:52	יז	שבת
64	8:19	7:41	7:22	7:18	5:59	10:08	8:52	יח	ראשון
64	8:20	7:42	7:23	7:18	5:59	10:07	8:51	יט	שני
64	8:21	7:43	7:24	7:19	6:00	10:07	8:50	כ	שלישי
64	8:22	7:44	7:25	7:20	6:00	10:06	8:49	כא	רביעי
65	8:22	7:44	7:25	7:21	6:01	10:05	8:48	כב	חמישי
65	8:23	7:45	7:26	7:21	6:01	10:05	8:47	כג	ששי
65	8:24	7:46	7:27	7:22	6:02	10:04	8:47	כד	שבת
65	8:25	7:47	7:28	7:23	6:03	10:03	8:46	כה	ראשון
65	8:26	7:48	7:28	7:24	6:03	10:03	8:45	כו	שני
65	8:27	7:48	7:29	7:24	6:04	10:02	8:44	כז	שלישי
65	8:28	7:49	7:30	7:25	6:04	10:02	8:43	כח	רביעי
66	8:29	7:50	7:31	7:26	6:05	10:01	8:43	כט	חמישי
66	8:30	7:51	7:31	7:27	6:05	10:00	8:42	ל	ששי

8	7	6	5	4	3	2	1	אדר	א
56	6:43	6:07	5:48	5:43	4:34	9:36	8:27	רביעי	א
56	6:43	6:07	5:49	5:44	4:35	9:35	8:27	חמישי	ב
57	6:44	6:08	5:50	5:45	4:36	9:35	8:26	ששי	ג
57	6:45	6:09	5:50	5:46	4:36	9:34	8:25	שבת	ד
57	6:46	6:10	5:51	5:47	4:37	9:34	8:25	ראשון	ה
57	6:46	6:11	5:52	5:47	4:37	9:33	8:24	שני	ו
57	6:47	6:11	5:53	5:48	4:38	9:33	8:24	שלישי	ז
57	6:48	6:12	5:54	5:49	4:38	9:32	8:23	רביעי	ח
58	6:49	6:13	5:54	5:50	4:39	9:32	8:22	חמישי	ט
58	6:49	6:14	5:55	5:51	4:40	9:31	8:22	ששי	י
58	6:50	6:14	5:56	5:51	4:40	9:31	8:21	שבת	יא
58	6:51	6:15	5:57	5:52	4:41	9:30	8:20	ראשון	יב
58	6:52	6:16	5:57	5:53	4:41	9:30	8:19	שני	יג
58	6:53	6:17	5:58	5:54	4:42	9:29	8:19	שלישי	יד
59	6:53	6:17	5:59	5:54	4:42	9:29	8:18	טו	רביעי
59	6:54	6:18	6:00	5:55	4:43	9:28	8:17	טז	חמישי
59	6:55	6:19	6:00	5:56	4:43	9:27	8:16	יז	ששי
59	6:56	6:20	6:01	5:57	4:44	9:27	8:16	יח	שבת
59	6:56	6:20	6:02	5:57	4:44	9:26	8:15	יט	ראשון
59	6:57	6:21	6:03	5:58	4:45	9:26	8:14	כ	שני
60	6:58	6:22	6:03	5:59	4:46	9:25	8:13	כא	שלישי
60	6:59	6:23	6:04	6:00	4:46	9:24	8:13	כב	רביעי
60	6:59	6:23	6:05	6:00	4:47	9:24	8:12	כג	חמישי
60	7:00	6:24	6:06	6:01	4:47	9:23	8:11	כד	ששי
60	7:01	6:25	6:06	6:02	4:48	9:22	8:10	כה	שבת
60	7:02	6:26	6:07	6:02	4:48	9:22	8:09	כו	ראשון
61	7:02	6:26	6:08	6:03	4:49	9:21	8:08	כז	שני
61	7:03	6:27	6:09	6:04	4:49	9:21	8:08	כח	שלישי
61	7:04	6:28	6:09	6:05	4:50	9:20	8:07	כט	רביעי

8	7	6	5	4	3	2	1	שבט	א
52	6:18	5:41	5:22	5:17	4:13	9:41	8:37	שני	א
52	6:19	5:42	5:23	5:18	4:14	9:41	8:37	שלישי	ב
52	6:20	5:43	5:23	5:19	4:15	9:41	8:36	רביעי	ג
52	6:21	5:44	5:24	5:20	4:15	9:41	8:36	חמישי	ד
52	6:22	5:45	5:25	5:20	4:16	9:41	8:36	ששי	ה
53	6:22	5:46	5:26	5:21	4:17	9:41	8:36	שבת	ו
53	6:23	5:46	5:27	5:22	4:18	9:41	8:36	ראשון	ז
53	6:24	5:47	5:28	5:23	4:19	9:41	8:36	שני	ח
53	6:25	5:48	5:29	5:24	4:19	9:41	8:36	שלישי	ט
53	6:26	5:49	5:30	5:25	4:20	9:41	8:36	רביעי	י
53	6:27	5:50	5:31	5:26	4:21	9:41	8:35	חמישי	יא
53	6:27	5:51	5:32	5:27	4:21	9:41	8:35	ששי	יב
53	6:28	5:52	5:33	5:28	4:22	9:41	8:35	שבת	יג
54	6:29	5:53	5:33	5:29	4:23	9:41	8:35	ראשון	יד
54	6:30	5:53	5:34	5:30	4:24	9:40	8:34	שני	טו
54	6:31	5:54	5:35	5:30	4:24	9:40	8:34	שלישי	טז
54	6:31	5:55	5:36	5:31	4:25	9:40	8:34	רביעי	יז
54	6:32	5:56	5:37	5:32	4:26	9:40	8:33	חמישי	יח
54	6:33	5:57	5:38	5:33	4:26	9:40	8:33	ששי	יט
55	6:34	5:58	5:39	5:34	4:27	9:39	8:33	שבת	כ
55	6:35	5:58	5:40	5:35	4:28	9:39	8:32	ראשון	כא
55	6:35	5:59	5:40	5:36	4:28	9:39	8:32	שני	כב
55	6:36	6:00	5:41	5:37	4:29	9:39	8:31	שלישי	כג
55	6:37	6:01	5:42	5:37	4:30	9:38	8:31	רביעי	כד
55	6:38	6:02	5:43	5:38	4:30	9:38	8:30	חמישי	כה
55	6:39	6:03	5:44	5:39	4:31	9:38	8:30	ששי	כו
56	6:39	6:03	5:45	5:40	4:32	9:37	8:29	שבת	כז
56	6:40	6:04	5:46	5:41	4:32	9:37	8:29	ראשון	כח
56	6:41	6:05	5:46	5:42	4:33	9:36	8:28	שני	כט
56	6:42	6:06	5:47	5:43	4:34	9:36	8:28	שלישי	ל

(1) סוף זמן קריאת שמע / מנ"א לפי דק 72 ר"ק בבני / מנ"א לפי דק 72 ר"ק בבני
 (2) סוף זמן תפילה / לפי דעת רבנן איש חי / לפי דעת רבנן איש חי
 (3) פלג המנחה / לפי דעת רבנן איש חי / לפי דעת רבנן איש חי
 (4) צאת הכוכבים א' / 13:5 דק בבני אחר השק במישר / 13:5 דק בבני אחר השק במישר
 (5) צאת הכוכבים ב' / 18 דק בבני אחר השק במישר / 18 דק בבני אחר השק במישר
 (6) צאת הכוכבים ג' / 36 דק בבני אחר השק במישר / 36 דק בבני אחר השק במישר
 (7) צאת הכוכבים ד' / 72 דק בבני אחר השק (רת) / 72 דק בבני אחר השק (רת)
 (8) שעה זמנית / לשיטת הגרי"א / לשיטת הגרי"א

אלול	1	2	3	4	5	6	7	8
א	ששי	8:44	10:03	6:13	7:35	7:40	7:59	8:39
ב	שבת	8:44	10:04	6:12	7:34	7:38	7:58	8:37
ג	ראשון	8:45	10:04	6:11	7:33	7:37	7:57	8:36
ד	שני	8:45	10:04	6:10	7:31	7:36	7:56	8:35
ה	שלישי	8:45	10:04	6:09	7:30	7:35	7:54	8:33
ו	רביעי	8:46	10:04	6:08	7:29	7:34	7:53	8:32
ז	חמישי	8:46	10:04	6:07	7:28	7:32	7:52	8:30
ח	ששי	8:46	10:04	6:06	7:26	7:31	7:51	8:29
ט	שבת	8:46	10:04	6:05	7:25	7:30	7:49	8:28
י	ראשון	8:47	10:04	6:04	7:24	7:29	7:48	8:26
יא	שני	8:47	10:05	6:03	7:23	7:27	7:47	8:25
יב	שלישי	8:47	10:05	6:02	7:21	7:26	7:45	8:23
יג	רביעי	8:48	10:05	6:00	7:20	7:25	7:44	8:22
יד	חמישי	8:48	10:05	5:59	7:19	7:24	7:43	8:20
טו	ששי	8:48	10:05	5:58	7:18	7:22	7:41	8:19
טז	שבת	8:48	10:05	5:57	7:16	7:21	7:40	8:18
יז	ראשון	8:49	10:05	5:56	7:15	7:20	7:39	8:16
יח	שני	8:49	10:05	5:55	7:14	7:18	7:37	8:15
יט	שלישי	8:49	10:05	5:54	7:12	7:17	7:36	8:13
כ	רביעי	8:49	10:05	5:53	7:11	7:16	7:35	8:12
כא	חמישי	8:49	10:05	5:52	7:10	7:14	7:33	8:10
כב	ששי	8:50	10:05	5:50	7:08	7:13	7:32	8:09
כג	שבת	8:50	10:05	5:49	7:07	7:12	7:30	8:07
כד	ראשון	8:50	10:05	5:48	7:06	7:10	7:29	8:06
כה	שני	8:50	10:05	5:47	7:04	7:09	7:28	8:04
כו	שלישי	8:51	10:05	5:46	7:03	7:08	7:26	8:03
כז	רביעי	8:51	10:05	5:45	7:02	7:06	7:25	8:01
כח	חמישי	8:51	10:05	5:44	7:00	7:05	7:23	8:00
כט	ששי	8:51	10:05	5:42	6:59	7:03	7:22	7:59

אב	1	2	3	4	5	6	7	8
א	רביעי	8:32	9:56	6:34	8:01	8:06	8:27	9:11
ב	חמישי	8:32	9:56	6:33	8:00	8:05	8:27	9:10
ג	ששי	8:32	9:57	6:33	8:00	8:05	8:26	9:09
ד	שבת	8:33	9:57	6:33	7:59	8:04	8:25	9:09
ה	ראשון	8:33	9:57	6:32	7:59	8:04	8:25	9:08
ו	שני	8:34	9:57	6:32	7:58	8:03	8:24	9:07
ז	שלישי	8:34	9:58	6:31	7:57	8:02	8:23	9:06
ח	רביעי	8:35	9:58	6:30	7:57	8:02	8:23	9:05
ט	חמישי	8:35	9:58	6:30	7:56	8:01	8:22	9:04
י	ששי	8:36	9:59	6:29	7:55	8:00	8:21	9:03
יא	שבת	8:36	9:59	6:29	7:54	7:59	8:20	9:02
יב	ראשון	8:36	9:59	6:28	7:54	7:59	8:19	9:01
יג	שני	8:37	10:00	6:27	7:53	7:58	8:18	9:00
יד	שלישי	8:37	10:00	6:27	7:52	7:57	8:18	8:59
טו	רביעי	8:38	10:00	6:26	7:51	7:56	8:17	8:58
טז	חמישי	8:38	10:00	6:25	7:50	7:55	8:16	8:57
יז	ששי	8:39	10:01	6:25	7:49	7:54	8:15	8:56
יח	שבת	8:39	10:01	6:24	7:48	7:53	8:14	8:55
יט	ראשון	8:39	10:01	6:23	7:47	7:52	8:13	8:54
כ	שני	8:40	10:01	6:22	7:46	7:51	8:12	8:53
כא	שלישי	8:40	10:02	6:22	7:45	7:50	8:11	8:51
כב	רביעי	8:41	10:02	6:21	7:45	7:49	8:10	8:50
כג	חמישי	8:41	10:02	6:20	7:43	7:48	8:09	8:49
כד	ששי	8:41	10:02	6:19	7:42	7:47	8:07	8:48
כה	שבת	8:42	10:02	6:18	7:41	7:46	8:06	8:46
כו	ראשון	8:42	10:03	6:17	7:40	7:45	8:05	8:45
כז	שני	8:43	10:03	6:16	7:39	7:44	8:04	8:44
כח	שלישי	8:43	10:03	6:15	7:38	7:43	8:03	8:43
כט	רביעי	8:43	10:03	6:15	7:37	7:42	8:02	8:41
ל	חמישי	8:44	10:03	6:14	7:36	7:41	8:01	8:40

תמוז	1	2	3	4	5	6	7	8
א	שלישי	8:21	9:47	6:36	8:05	8:10	8:32	9:18
ב	רביעי	8:21	9:48	6:36	8:05	8:10	8:33	9:18
ג	חמישי	8:22	9:48	6:36	8:05	8:11	8:33	9:19
ד	ששי	8:22	9:48	6:37	8:05	8:11	8:33	9:19
ה	שבת	8:22	9:48	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
ו	ראשון	8:22	9:49	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
ז	שני	8:23	9:49	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
ח	שלישי	8:23	9:49	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
ט	רביעי	8:23	9:49	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
י	חמישי	8:23	9:50	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
יא	ששי	8:24	9:50	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
יב	שבת	8:24	9:50	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
יג	ראשון	8:24	9:50	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
יד	שני	8:25	9:51	6:37	8:06	8:11	8:33	9:19
טו	שלישי	8:25	9:51	6:37	8:06	8:11	8:33	9:18
טז	רביעי	8:26	9:51	6:37	8:06	8:11	8:33	9:18
יז	חמישי	8:26	9:52	6:37	8:05	8:11	8:33	9:18
יח	ששי	8:26	9:52	6:37	8:05	8:11	8:32	9:17
יט	שבת	8:27	9:52	6:37	8:05	8:10	8:32	9:17
כ	ראשון	8:27	9:53	6:37	8:05	8:10	8:32	9:17
כא	שני	8:28	9:53	6:37	8:05	8:10	8:32	9:16
כב	שלישי	8:28	9:53	6:36	8:04	8:09	8:31	9:16
כג	רביעי	8:28	9:54	6:36	8:04	8:09	8:31	9:15
כד	חמישי	8:29	9:54	6:36	8:04	8:09	8:30	9:15
כה	ששי	8:29	9:54	6:36	8:03	8:08	8:30	9:14
כו	שבת	8:30	9:55	6:35	8:03	8:08	8:29	9:14
כז	ראשון	8:30	9:55	6:35	8:02	8:07	8:29	9:13
כח	שני	8:31	9:55	6:35	8:02	8:07	8:28	9:12
כט	שלישי	8:31	9:56	6:34	8:01	8:07	8:28	9:12

סיון	1	2	3	4	5	6	7	8
א	ראשון	8:24	9:48	6:23	7:49	7:54	8:16	8:59
ב	שני	8:23	9:47	6:23	7:50	7:55	8:16	8:59
ג	שלישי	8:23	9:47	6:24	7:51	7:56	8:17	8:59
ד	רביעי	8:23	9:47	6:24	7:51	7:57	8:18	8:59
ה	חמישי	8:22	9:47	6:25	7:52	7:57	8:19	8:58
ו	ששי	8:22	9:47	6:26	7:53	7:58	8:19	8:58
ז	שבת	8:22	9:47	6:26	7:53	7:59	8:20	8:58
ח	ראשון	8:22	9:46	6:27	7:54	7:59	8:21	8:58
ט	שני	8:21	9:46	6:27	7:55	8:00	8:22	8:57
י	שלישי	8:21	9:46	6:28	7:55	8:01	8:22	8:57
יא	רביעי	8:21	9:46	6:28	7:56	8:01	8:23	8:57
יב	חמישי	8:21	9:46	6:29	7:57	8:02	8:24	8:58
יג	ששי	8:21	9:46	6:29	7:57	8:02	8:24	8:59
יד	שבת	8:21	9:46	6:30	7:58	8:03	8:25	8:59
טו	ראשון	8:20	9:46	6:30	7:58	8:04	8:25	8:59
טז	שני	8:20	9:46	6:31	7:59	8:04	8:26	8:59
יז	שלישי	8:20	9:46	6:31	7:59	8:05	8:27	8:59
יח	רביעי	8:20	9:46	6:32	8:00	8:05	8:27	8:59
יט	חמישי	8:20	9:46	6:32	8:00	8:06	8:28	8:59
כ	ששי	8:20	9:46	6:32	8:01	8:06	8:28	8:59
כא	שבת	8:20	9:46	6:33	8:01	8:07	8:29	8:59
כב	ראשון	8:20	9:46	6:33	8:02	8:07	8:29	8:59
כג	שני	8:20	9:46	6:34	8:02	8:08	8:30	8:59
כד	שלישי	8:20	9:46	6:34	8:03	8:08	8:30	8:59
כה	רביעי	8:20	9:47	6:34	8:03	8:08	8:30	8:59
כו	חמישי	8:20	9:47	6:35	8:03	8:09	8:31	8:59
כז	ששי	8:21	9:47	6:35	8:04	8:09	8:31	8:59
כח	שבת	8:21	9:47	6:35	8:04	8:09	8:32	8:59
כט	ראשון	8:21	9:47	6:36	8:04	8:10	8:32	8:59
ל	שני	8:21	9:47	6:36	8:05	8:10	8:32	8:59

קונטרס ביאורים לזמני הלוח

פרק א' מחלוקת הפוסקים בזמני הלוח
סבוגיא דפסחים (צ"ד ע"ג) מבאר ארבע רבי יהודה האדם מהלך ביום בינוני (שהיום והלילה שווים ויש בו י"ב שעות שהם 720 דקות, והיינו כיום קונפוט פניו וביום תקופת השחר) 40 מיל, (מיל א"ל פ"ג אמה, בערך קילומטר). כיום סוכר רבי יהודה שמעלות השחר להנך חמה שי כדי הלוח ד' מיל וכן מהשקיעה עד צאה"כ שי כדי הלוח ד' מיל, וכן נפסק הלכה (ש"ע א"ח רס"א ב').

ונה ביאר שנסקנת הסוגיא הג"ל דהלך אדם "ביום בינוני" 40 מיל, וכן שתי דעות: או ההרבה הלוחך אדם מעלות השחר עד צאת הכוכבים, או מהנך חמה לשקיעתה. ובה תלוי אורך שיעור המיל ביושק, ויש כזה ג' שיטות: שיטה א' שיעור הלוח המיל 18 דק', שיטה ב' שיעורו 22.5 דק', ושיטה ג' שיעורו 24 דק'. ונפסק:

הדעות ששיעור הלוח מיל 18 דקות

א. דעת ר"ת (בסידור עמ' כ"ט) והאיסור והיתור הארוך (כלל א'). וכן "ומהרי" וי"ל (בש"ת סימן קצ"ג) והתרומת הרשן (כ"ס ק"כ"א ובס"י קס"ו), וכן פסקו מרן בשו"ע (א"ח ג"ט ב') ויר"ד. ורמ"א (א"ח ר"ט א'), ועוד, ושיעור הלוח מיל 18 דק'. סבוגיא דהג"ל לשיטה המיל 18 דק' נאמר ב' דרכים: דרך א'. ביאור התרומת הרשן. דמה שאמר בגמ' הילוך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, וסבירא ליה דמעה"ש לצאה"כ יש 720 דקות, וא"כ 720 דקות לחלק ל-40 מיל הם 18 דק' (18=720/40). לפי"ע עדי"ש קודם לחלק ב-72 דק' שהם ד' מיל, וכן צאה"כ אחר השקיעה 72 דק'.

אמנם הגר"א (א"ח ר"ט א') והולבט (ש"י ר"ל"ג) קשה ע"ז, דלמה שמה"ש לצאה"כ ביום חמי ויתר הי"ג דקות שהן סותר למציאות, שרואים אנו בחוש (באופק ארץ ישראל ובלב) שיש מהנך שקיעה י"ב שעות של 720 דק', אבל מעה"ש לצאה"כ יש הרבה יותר (לביום הבינוני כ"ד שעות המהצח כ-750 דקות), ואפילו ביום הקצר ביותר שהם (21/720 דקות).

דרך ב'. ביאור הגר"א: מכה הקושיה הג"ל פירש הגר"א (בקונתו, בכ"ס) שהם שני המיקור משנות אליהו ריש ברכות, וחזו"ת ינקט בש"ע דוכתי דזה הקושיה קריעת הגר"א. דמה שאמר בגמ' הלך אדם ביום בינוני 40 מיל למסקנת הסוגיא היינו מהנך לשקיעה, ולא מעה"ש לצאה"כ כדרך א', דק' 720-720 לחלק ל-40 מיל הוא 18 דק' (18=720/40), וזה הלוח מיל. וזה תואם למציאות של ימינו ויתר, והרי מיל שמה"ש להנך כן הרי"ש שמהשקיעה עד צאה"כ היינו מלבד 40-40 מיל מהנך לשקיעה, ומעה"ש לצאה"כ עולה 48 מיל.

יצא שפ"י ב' דרכים או שיעור המיל 18 דק', ור' מיל 22.5 דק'.
הדעות ששיעור הלוח מיל 22.5 דקות
ב. דעת ר"ת ורש"י (פסחים צ"ד א'), דשיעור הלוח מיל 22.5 דק', וכן עולה מדברי הרמב"ן (בבב"א בורות אדם ענין אבילות ישנה) הרשב"א (בבב"א ב' ב'), (ברכות ב' ב'), (הרשב"א א"ח רט"ב א') (שם ג' א' ו"כ א'), והראב"ה (רי"ש ברכות) נראה לקמן פרק ה' ביור שבתם.

ביאור הסוגיא הג"ל לשיטה שהמיל 22.5 דק', הוא, דמה שאמר והנה הלוחך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, ומתוכם מעה"ש עד הנך הלוחך 4 מיל. מהשקיעה עד צאה"כ 4 מיל, נמצא ומהנך עד השקיעה היו 32 מיל.

32 מיל, וא"כ שיעור הלוח מיל אחד הוא 22.5 דק' (720:32=22.5).

הדעות ששיעור הלוח מיל 24 דקות

דעת הרמב"ם בפסחים (פסחים פ"ג מ"ב) והרשב"א (שם), דשיעור הלוח מיל 24 דקות, וכן עולה מדברי הרמב"ם (שם פ"ט מ"ב ובה"ל ק"פ פ"ה ה"ט), ותוס' (פסחים י"ב א') וסנהדרין מ"א ב' (ד"ה אחד), ותוס' הראשון (סנהדרין שם), ותוס' הרמב"ם משאנ"ץ (פסחים שם).

ביאור הסוגיא הג"ל לשיטה שהמיל 24 דק' הוא, דמה שאמר בגמ' דהלוחך אדם ביום בינוני 40 מיל היינו מעה"ש לצאה"כ, אלא שהם פוסקים כדעת עולא' סבוגיא דמעה"ש עד הנך מהלך 5 מיל, וכן מהשקיעה עד צאה"כ 5 מיל, וממלא מהנך עד השקיעה מהלך 30 מיל בלבד.

ונה מהנך עד השקיעה יש ביום הבינוני 720 דקות, ובהם מהלך 30 מיל, וא"כ שיעור הלוח מיל אחד הוא 24 דק' (24=720/30). ואולם כדעת הרמב"ם א' אפשר לפרש כן, שהרי כתב בפסחים ב' ברכות (פ"א מ"א) דמעלות השחר עד הנך ש"ע וחמש"ש השעות השוות' דהיינו 72 דקות, (ואי אפשר לומר כ"ב דק' יש 5 מיל דא"כ שיעורו רק 14.4 דק' והרי הרמב"ם כתב להדיא דשיעור מיל 24 דק'), וכבר הקשו מהמ"א (ס"י פ"ט) והגר"א (ס"י תני"ט) ועוד רבים שדברי הרמב"ם סתרי אהודי. ובספר כנפי יונה (ירוש' ס"ט) וכן הר"מ (פ"ט) שולחני (במאמרו שפרנס א"ש אמר) ביאור, להרמב"ם שי דרך חמשה במהלך הסוגיא, וכבר לפיה עולה הלכה דמעה"ש עד הנך מהמחש' יש מהלך ג' מיל של 24 דק' שהם 72 דק', וכן מהשקיעה עד צאה"כ, ומנהנך עד השקיעה מהלך 30 מיל, (וא"כ מהלך אדם ביום 36 מיל).

וא"כ גם לדעתם ששיעור הלוח מיל אחד הוא 24 דק', כי מהנך עד השקיעה יש ביום הבינוני 720 דקות, ובהם מהלך 30 מיל, (24=720/30).

פרק ב. מחלוקת הגאונים ור"ת בזמן צאת הכוכבים
נה סבוגיא דפסחים (צ"ד א'), דעת רבי יהודה בכרייתא שישקיעת חמה ועד צאת הכוכבים אדם הלוחך [ביום הבינוני בארץ ישראל] ארבע מיל, ואילו סבוגיא דשבת (ל"ד ע"ב) מבאר שיעור י"ב שעות שלוש שעות רבעי מיל אחרי השקיעה היו צאת הכוכבים, והקשו תוס' (שבת ל"ה א' ד"ה תרי, ועוד) סתירה מרבי יהודה לרבי יהודה.

הנה נחלקו הגאונים והאחרונים האם חשבון השעות הזמניות והג"ל הוא מהנך חמה עד השקיעה חמה, או מעלות השחר עד צאת הכוכבים. שיטת הגאונים, רב ניסים גאון (בש"ת מהר"ם אלאשקר סי' צ"ו), רב עטיה גאון (בסידור עמ' כ"ז) רב האי גאון (במרדכי ברכות פ"ד אות ז'), רבינו הנגאל (ברכות פ"ה) וכן הרמב"ם (בתשובה בפאר רובו סימן מ"ה ופס"ה ר"ה וברכות, ובפ"ג מהל' פילה"ה ה"ד ה"ט), ורבינו יונה (ברכות רפ"ד), וכן נקטו הלבוש (ר"ל"א ס"י רס"ז ס"ב), והגר"א (בבב"א רפ"ד) ונ"ט ס"ב ובשנ"א ריש ברכות), שחשבון השעות הזמניות הוא מהנך חמה עד שקיעתה.

ולשיטה זו כל "שעה" זמנית שנוכח בהם איש הוא מ"ב מהזמן שהמנך הגמלה לשקיעתה. וכונה הבינוני בארץ ישראל שו"ר היום, ובשאר ימות השנה יש לחשב את אורך השעה הזמנית על ידי חלוקת הזמן שהמנך חמה לשקיעתה באותו יום ל"ב חלקים.

לעומת זאת, שיטת התוספות (פסחים י"א ב') וסנהדרין מ"א ב' ד"ה אחד, ותוס' הראשון (סנהדרין שם), ותוס' הרשב"א משאנ"ץ (פסחים שם). ועוד. הרמב"ן (בבב"א בורות אדם ענין אבילות ישנה)

שיצאו כל הכוכבים והיינו בזמן החושך המוחלט, והזמן נד' מיל אינו נפקא מינה כלל לדינא אלא רק הילוך האדם, שאדם יכול להלך גם באור ומעט כזה וכךשם שמהלך מאור עמוד השחר.

ונה רוב האשונים נקטו כ"ח, וכן נקטו השו"ע והרמ"א (סימן רס"א ס"ב), אולם הגר"א (שם, ויר"ד רס"ב) והגרש"י (שם, ובסוף הלכות ציצית, וחור בו ממשיך בשו"ע הרב א"ח רס"א כשיטת ר"ת) והחיד"א (ברכ"י י"א א') ובמחזיק ברכה שם אתו ז' ובק"א (שם) פסקו כשיטת הגאונים.

פרק ג. מחלוקת הפוסקים באופן חישוב י"ב השעות הזמניות
מחלוקת רבים הייתה לענין זמני מצוות היום ולענין עריות, במהלך היום כדברי חז"ל שעות השעות באורכן זו לזו. כגון: סוף שעה שלישית - סוף זמן ק"ש של שחרית (ברכות ט' ב'). סוף שעה רביעית - סוף זמן הקרבת תמיד של שחר ותפילת שחרית לרבי יהודה (ברכות כ"ו ב'), וכן סוף אבילות חמץ כערב פסח מדרבנן (פסחים י"א ב'). סוף שעה חמישית - סוף זמן היתר הגאה ממזן כערב פסח מדרבנן (פסחים שם).

סוף שעה ששית - חצות היום, הרגע בו השמש נמצאת באמצע הקושיה ממש בראש גובה קשת המלכה היומי ממזרח למערב (יומא כ"ח ב') פסחים י"א ב' ונ"ח א' סנהדרין מ"א), הוא סוף זמן הקרבת תמיד של שחר ותפילת שחרית לחמשים (ברכות כ"ז ב'). וכן לכו"ש הוא תחילת זמן איסור חמץ מדאורייתא כערב פסח (פסחים ד'). והנה גם תחילת הזמן של "ספור למנחה גדולה". שש שעות המצוה - תחילת זמן מנחה גדולה (ברכות כ"ז ב'). סוף שעה שביעית - סוף זמן הקרבת קרבן מוסף ותפילת מוסף לרבי יהודה (ברכות שם).

תחילת שעה עשירית - לענין איסור אבילות פת (מצה עשירה) כערב פסח (פסחים צ"ט ב'), ומנחה להמנוע מקביעת סעודה כערב שבת (שבת ט' ב'). חמש שעות המוצא - תחילת זמן מנחה קטנה (ברכות כ"ז ב'). שעה אחת עשרה פחות רבע - פלג המנחה, סוף זמן הקרבת תמיד של בין הערביים וסוף זמן תפילת מנחה לרבי יהודה (ברכות כ"ו). סוף שעה תשית עשרה - סוף זמן הקרבת תמיד של בין הערביים וסוף זמן תפילת מנחה לחמשים, (כן מוכח בברכות כ"ז ב' כ"ז א', כמבאר בשמ"ע ב' ר"ל"א ס"ק ד' ושם בשעה"א ע"א').

ונה נחלקו הגאונים והאחרונים האם חשבון השעות הזמניות והג"ל הוא מהנך חמה עד השקיעה חמה, או מעלות השחר עד צאת הכוכבים.

שיטת הגאונים, רב ניסים גאון (בש"ת מהר"ם אלאשקר סי' צ"ו), רב עטיה גאון (בסידור עמ' כ"ז) רב האי גאון (במרדכי ברכות פ"ד אות ז'), רבינו הנגאל (ברכות פ"ה) וכן הרמב"ם (בתשובה בפאר רובו סימן מ"ה ופס"ה ר"ה וברכות, ובפ"ג מהל' פילה"ה ה"ד ה"ט), ורבינו יונה (ברכות רפ"ד), וכן נקטו הלבוש (ר"ל"א ס"י רס"ז ס"ב), והגר"א (בבב"א רפ"ד) ונ"ט ס"ב ובשנ"א ריש ברכות), שחשבון השעות הזמניות הוא מהנך חמה עד שקיעתה.

ולשיטה זו כל "שעה" זמנית שנוכח בהם איש הוא מ"ב מהזמן שהמנך הגמלה לשקיעתה. וכונה הבינוני בארץ ישראל שו"ר היום, ובשאר ימות השנה יש לחשב את אורך השעה הזמנית על ידי חלוקת הזמן שהמנך חמה לשקיעתה באותו יום ל"ב חלקים.

לעומת זאת, שיטת התוספות (פסחים י"א ב') וסנהדרין מ"א ב' ד"ה אחד, ותוס' הראשון (סנהדרין שם), ותוס' הרשב"א משאנ"ץ (פסחים שם). ועוד. הרמב"ן (בבב"א בורות אדם ענין אבילות ישנה)

והרשב"א (בברכות ב' א'), והרשב"א (שם ג' א' וכו"א א'), והרא"ה (ברכות כ"ז) והתרומת הרשן (בש"ת סימן א' ובלק"א ישיב עמ' 79), וכן נקטו רבי"א (ול"א סוסק"א) והג"א (ברכתא רק לענין סוף זמן ק"ש, סי' נ"ח א'), והאי"ט (סי' רס"ו), והפרי חושב (בסוף קטוסר"ב שמיש), שחשבון השעות הזמניות הוא מעלות השחר עד צאת הכוכבים דרבינו חם.

ולשיטה זו כל "שעה" זמנית שנוכח בהם איש הוא מ"ב מהזמן שהמנך הגמלה לשקיעתה. וכונה הבינוני בארץ ישראל מהנך לשקיעה יש לצאת הכוכבים מעלות השחר ל"ב חלקים. והנה כאמור, לפי שיטה זו שמחשבים מעלות השחר לצאת הכוכבים, היינו מעלות השחר ד' מיל לפני הנך חמה עד צאת הכוכבים ד' מיל לאחר שקיעת החמה.

ואמנם עשה הוא שיטה נוספת, שמחשבים את אורך היום מעלות השחר עד צאת הכוכבים דהגאונים (רבעי מיל אחרי השקיעה), והיא שיטה ד' נתן אילך (הובא בספר דברי יוסף ד"ק נ"ט ב' ובלקוטי ששכות ח"ס' לונדון תשנ"ח), המאמר מרדכי (ר"ל"א ב'), הגה"ת ורד"ם (בש"ת א"ח סימן מ"א), והבן איש חי (ש"א י"ח) וקול"ה ד' ח'), וכן חישוב את הזמנים בספר הברשת, ובלוח ארץ ישראל (להר"מ טוקצינינסקי) עד שנת תרפ"ה, ובלוח עולמי שיראל מעשה ניסים ל"ה ניסים כצ"ור.

וכתבם, דמאחר שאורך היום המלכותי לשיטת הגאונים הוא מעלות השחר עד ז' רבעי מיל אחרי השקיעה, גם את חשבון י"ב שעות היום הזמניות יש לחשב לפי זה.

ואם ששית זו קשה מאד להולמה, כי לשיטה זו יוצא זמן חצות שהוא כיום שעה ששית אינו באמצע היום בשעה שהחמה בראש לך, אדם, אבל מקודם כחצי שעה מהחצות האמיתי, וזה תימה גדול, שחרי מבאר בבב"א (יומא כ"ח ב') שזמן חצות שהוא כיום שעה ששית הוא כשהחמה בדיוק באמצע קשת הילוכה היומי, וא"כ חייבים לו לומר ששעורן 12 מסתיימת בצאת הכוכבים שהוא מקביל שושה השקיעה, ולא יותר משך זמן, שמוחזק עליו השחר מהלך החמה, והוא את הכוכבים דר"ת. ולדעת ש"ת מקביל לענין חצות מניין את היום מהנך לשקיעה, ואז זמן חצות יוצא בחצות שלנו, אי אפשר לומר כן, שלא שייך לומר שישנן שתי מטרות של שעות כל אחד לשעור מסוימה, שזמן ש"ת מחילת בעה"ש ומפסחים צבא"כ (ג' רבעי מיל, והשני חמשה לשקיעה, נבחנו ע"ש) ולישית (ס"ו ק"ש) או שעה תשיעית ומנחה (קטנה) וכו' נחשבם לפי ששן א', וסוף שעה ז' (חצות) לפי שעון ב'.

ובדיחיה שיטה זו האריכו בספר דברי יוסף (שווארץ, שם), ובספר ורות המפול (דפים י"ח ט'), ובבין מש"ש (ע"ג), והג"מ (שיעורו שלחננו יצא), והגר"א הוא כספרו שיעור ציון (ל"ח), ובמכתב יעקב (ש"ת ח"ד סי' א'), ובמכתב רבי אהרן (ח"א סי' ב'), ובחוב"ב (שבת ז' ט"ו), והגר"ש אריערכ' (בבב"א עשירי ציון אילת תשנ"ח), ובספר זמני הילולת למעשה (עמ' 14) ובבב"א הלכת המפול אור"ה ענין ר"ח) וכן כל מש"ש חזו"ת א'. ועוד. לסיכום, ראוי גם הפריקם לדעיל לשיטת ג' דניגוס שעה כעניני הכוכבים, וידון א"ו, שיעור אורך המיל, הוא 22.5 דק', ושיטה א' שיעור הלוח המיל 18 דק', שיטה ב' שיעורו 22.5 דק', ושיטה ג' שיעורו 24 דק'. וידון ב' מחלוקת הגאונים ור"ת בזמן צאת הכוכבים, שלהלואנים זמן צאת הכוכבים בארץ ישראל חשבון השקיעה, ולר"ת זמן צאת הכוכבים הוא ד' מיל אחרי השקיעה. וידון ג' מחלוקת האחרונים האם חשבון השעות

הזמנית הוא מהגן עד שקיעת החמה, או מעלות השחר עד זאת הכוכבים. ויש להבהיר שאין שום קשר בין ג' הנושאים לדלעיל, דאפשר למצוא בראשונים ובאחרונים שיטות שסוברות בנידון אחד כדעה מסוימת, ובכי הדינונים האחרים סוברות ככל אחת מהדעות. וא"כ יש תשע אפשרויות לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת הגאונים, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ב) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת התרומה, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ג) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ד) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ה) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ו) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ז) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ח) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ט) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

י) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יא) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יב) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יג) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יד) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

טו) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

טז) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 18 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

עד צאה"כ, חייבים לסבור דאורך מיל 18 דק'. כי הניחו כדברי התרומת השולחן דמעה"ש עד צאה"כ יש ביום הבינוני 720 דק', ומאחר שהשולחן אדם ביום בינוני 40 מיל, נמצא מיל אחד 18 דק' (= 180:40).

אולם כבר כתבו הפ"ח (בקונטרסו דבי שמשא) ועוד רבים, דגם הסוברים ש"ב שעות היום מחושבות מעה"ש לצאה"כ מודים למציאות שהגן לשקיעה יש 720 דק', וא"כ אורך המיל יכול להיות או 24 דק' וצאה"כ כשיטת ר"ת, וכבר הבאנו ראשונים רבים העומדים בשיטות אלו.

ז) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ח) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

ט) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

י) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יא) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יב) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יג) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יד) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

טו) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

טז) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יז) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יח) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

יט) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

כ) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

כא) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס. - כן שיטת הגאונים לצרף שיטות בזה, ונפרט: א) אורך המיל 24 דק', וצאה"כ כשיטת ר"ת, וי"ב שעות היום מהגן לשקיעה. - כן שיטת החזו"א וכן ביאר השנ"א ברכות בקונטרס.

הבינוני בארץ ישראל ישן 720 דק', ובין עה"ש להגן ובין שקיעה לצאה"כ 72 דק', נמצא שבין הגן לשקיעה יש ביום הבינוני בארץ ישראל 576 דק', ולדעת הו"מ שמעה"ש יש בין הגן לעשירית היום מעה"ש לצאה"כ, וסח"ק"ש ביום הבינוני היא 180 דק' אחר עה"ש (= 180 = 60 * 3 = 12 = 720 : 72 + 576).

והנה כבר הבאנו את תמיתת הגר"א והלבוש, דרו שגגה גדולה, שהיא המציאות היא שבין הגן החמה לשקיעה ביום הבינוני בארץ ישראל הוא 720 דק', ואילו בין עה"ש להגן הרבה יותר. ומאחר שכבר הבאנו שדעת המשנה ברורה היא ששיטת השו"ע כהתרומת הדרשן, וסח"ק"ש אחרונים יזכירו לנו שאורך היום שבין הגן החמה לשקיעה ביום הבינוני בארץ ישראל הוא 720 דק' ולא מעה"ש לצאה"כ.

שדעת רוב האחרונים וכן כפי נוסף זמני ההלכה למעשה מהגר"ר ירדיה מנת בלוחותיו, וכן דעת הגר"מ ז"ל בכמה דוכתי' היא, שיש להתייחס אל השהיה של התרומה הדרשן עליו שלטו, וכיון שאמר החת"ח הרה"ח שד' מיל הם 72 דק' ביום הבינוני, והדעתיו השו"ע הלכה, גם ביום הבינוני הידוע כיום עה"ש הוא 72 דק' קודם הגן.

והגם דבקה מאד קושית הגר"א על התרה"ד, עכ"פ יש להוציא מדבריו ושיעור ניסן פעליהם דירבה משה"ש עה"ש הוא 72 דק' לפני הגה"ח, וא"כ כיום שהוכרז שזה במציאות עשירית הו"מ שמהגן לשקיעה, יש לנקוט שדעת התרה"ד והשו"ע שיש לחשב בימי ניסן עשירית הו"מ שמהגן לשקיעה, וז"ל לנו להתייחס אל נוסחת התרומה הדרשן עשירית הו"מ שמעה"ש לצאה"כ שזה שיטת החזו"א לשקיעה, כי בודאי שהתרה"ד דיבר על ימי ניסן שעליהם י"א הסוגיא. וגם אם לא נוכל להרץ את קושית הגר"א, וי"ב שיעור דעת התרה"ד הוא שביומי ניסן עה"ש הוא 72 דק' לפני הגה"ח והרי זה השערת הו"מ שמהגן לשקיעה, וכן יש לנשוא כלל ימי השנה.

והנה ע"פ פירושי הגר"א כשנ"א ברכות בקונטרסו, הכל א"ש גם בסוגיא, אבל לא בדברי התרה"ד שסבר שאורך היום מעה"ש לנ"ך הוא 720 דק' והוא 40 מיל.

והנפ"מ העיקרית מזה היא, שיש שמחשבים את עה"ש וצאה"כ בשעות זמניות לפי אורך היום, אי"כ לקבוע את עה"ש בכל ימות השנה ולשקיעת הו"מ שבין הגן לשקיעה.

וא"ה, שיטה זו אינה מתאימה למציאות, ובלוח דילן קבענו את זמנ עה"ש כל השנה לפי שיטת המעלות, ואה לקמ"ן.

אולם דעת הגר"י אליהו טופיץ שליט"א בספרו קול אליהו (תשובות בא"ג) לתרץ קושית הגר"א על התרה"ד כהפרי"ח בקונטרסו דבי שמשא, שתהיה"ד דיבר על ימים קטרים, אלא שתירץ זה אינו נכון לכאורה, שהרי הסוגיא מדברת על ימי ניסן יחידים, וגם לדבריו הרי היום הקצר ביותר שכונסו כביא החזו"א הוא 800- דקות ולאו היום 720 דקות, וז"ל הרב הגי"ל מקבל הירוח.

ועל פי זה נוקט דברי התרה"ד כפשוטו, עה"ש הוא עשירית מאורך היום שמעה"ש עד צאה"כ (72 = 10 : 720 = 576 + 72), וכדי לדעת את אורכו יש לחשב שמינית הוא 240 דקות (72 = 8 : 576), וזו הנוסחה בכל ימי השנה.

ולפ"י יוצא, שהגם שדעת מן השו"ע שאורך המיל הוא 180 דק' ולכאורה ד' מיל הם 72 דק', עם כל זה במציאות שלנו בימי ניסן הו"מ שמהגן לשקיעה הוא 90 דק' כי שמינית מאורך היום שבין הגן לשקיעה בתקופה זו יוצא 90 דק' (= 90 : 8 = 720). וכאם דוה המקור ללוח הגרמי"מ והגר"מ כצויר שחשבו עה"ש בימי ניסן 90 דק' קודם הגן.

ולפ"י ששיעור ד' מיל הנוכרים בשו"ע (א"ח רס"א) לענין חופת פטיו ששערו"ם 90 דקות, לפ"י שיעור מיל הנוכר בשו"ע ולפי חימוץ (א"ח ת"ט) ולענין מליחה (ז"ר ס"ט) דראה שליש שעה פחות אחר משלושים מהשעה, משעה זמנית שאורכה 75 דק', והם 22.5 דק'. ולא נהוג עלמא כן בדעת מרן, אלא 18 דק'. וראה לקמ"ן (פרק ר"ו) מה שהבאנו מהחזו"א דחיה חרופה לשיטה זו ודוהה הנכרית בשו"ע בחימוץ מליחה אינה של 60 דק'.

ואמרת דהנה דבריה, שא"כ לקבל מהלך זה בשם פני, כי א"כ אפשר להעמיד דברי התה"ד בימות החורף כן בסוגיא, ואפילו בימות החורף אין יום כזה של 720 דק', אלא הדרן הייתה ה"ה וז"ל לקבל דברי התה"ד שביום ניסן עה"ש הוא 4 מיל שעה 72 דקות קודם הגן, ולהשאיר דבריו בקושא. או לומר מהלך חדש כסוגיא כהגר"א בשו"ע, ובפרט שמהלך זה נחקר ומוכרז הוא בדעת הגאונים הגרמי"מ (בסדרור ע"י כ"ט) והאיסור והיתר הארוך (כלל א' דין ט' וכו') והתרה"י וי"ל להעמיד את שו"ע בסוגיא שחילק דין 18 דק' (פרק ר"ו) מה שהבאנו מהחזו"א דחיה חרופה לשיטה זו דק', ויחייבים לפרש הסוגיא כשיטת החזו"א וקונטרסו ונ"ל אף שזה לא יסמך עד רבי התה"ד, רק עם הצהרת ששתן.

והנה אמנם דעת ע"כ בצאה"כ כדעת הגאונים, ושחשבים את ימי השעות מהגן לשקיעה, והגם שמהלך 40 מיל ביום הוא מעה"ש לצאה"כ, אבל דעת האיסור והיתר הארוך הגרמי"מ וי"ל שצאה"כ בדעת ר"ת, ושחשבים את ימי השעות מעה"ש לצאה"כ, ואפ"כ הם סוברים שמהלך זה הוא 18 דק'. והדרן החיה"ה והתה"א המציאות הידועה (שבין הגן לשקיעה ביום הבינוני יש כ"א 720 דק') היא רק אם נפשו הסוגיא כשיטת החזו"א בקונטרסו.

ובאמת שכבר החזו"א (א"ח ס' ז"א סק"ב) ביאר כן את דעת התה"י וי"ל ולחזו"מ קושית רצה לומר כן אפילו בתה"ח ה"מ, אבל לפי פירושי הגר"א דברי התה"י מוכנים (מיל וזא"ה), ובס' ח"כ עקבם הוא שכן כתב מהר"י וי"ל, ואחרי שתה"ח דרכו לקבוע בראשית ימי השנה עה"ש וז"ל ודאי קבלה כיון שיעור מיל ע"פ הראשונים וז"ל שפירשו הסוגיא כפירוש הגר"א, עכ"ל.

פרק ה. חישוב זמן פלג המנחה לדעת המג"א

והנה יש בזה נפקא מינה גדולה בין דעת תה"י לבין ביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך, מזה הוא זמן פלג המנחה בין הבינוני (אחר שלפי דעתם מחשבים השעות מעה"ש לצאה"כ).

לדעת התה"ד יוצא פלג המנחה 3 דקות, קודם השקיעה, כי לדעתו זמנ זמנית היא 60 דקות (= 720 : 12 = 60), וצאה"כ הוא 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 75 דק' (= 1.25 * 60 = 75) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 3 דק' לפני צאה"כ (= 75 : 1.25 = 60).

ואילו לביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך יוצא פלג המנחה 18 דקות קודם השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 90 דקות (= 1.25 * 72 = 90) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 18 דקות לפני השקיעה, כי 90 דק' לפני צאה"כ (= 90 : 1.25 = 72).

והנה יש בזה נפקא מינה גדולה בין דעת תה"י לבין ביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך, מזה הוא זמן פלג המנחה בין הבינוני (אחר שלפי דעתם מחשבים השעות מעה"ש לצאה"כ).

לדעת התה"ד יוצא פלג המנחה 3 דקות, קודם השקיעה, כי לדעתו זמנ זמנית היא 60 דקות (= 720 : 12 = 60), וצאה"כ הוא 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 75 דק' (= 1.25 * 60 = 75) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 3 דק' לפני צאה"כ (= 75 : 1.25 = 60).

ואילו לביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך יוצא פלג המנחה 18 דקות קודם השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 90 דקות (= 1.25 * 72 = 90) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 18 דקות לפני השקיעה, כי 90 דק' לפני צאה"כ (= 90 : 1.25 = 72).

והנה יש בזה נפקא מינה גדולה בין דעת תה"י לבין ביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך, מזה הוא זמן פלג המנחה בין הבינוני (אחר שלפי דעתם מחשבים השעות מעה"ש לצאה"כ).

לדעת התה"ד יוצא פלג המנחה 3 דקות, קודם השקיעה, כי לדעתו זמנ זמנית היא 60 דקות (= 720 : 12 = 60), וצאה"כ הוא 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 75 דק' (= 1.25 * 60 = 75) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 3 דק' לפני צאה"כ (= 75 : 1.25 = 60).

ואילו לביאור החזו"א בדעת מהר"י וי"ל והאיסור והיתר הארוך יוצא פלג המנחה 18 דקות קודם השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 72 דק' אחר השקיעה, ופלג המנחה הוא שעה ורביע שיה 90 דקות (= 1.25 * 72 = 90) דקות קודם צאה"כ, וא"כ פלג המנחה הוא 18 דקות לפני השקיעה, כי 90 דק' לפני צאה"כ (= 90 : 1.25 = 72).

הוא רק שישית המיל לפני שקיעת החמה, ושי"ב שעות היום מחושבת מעת"ש עד צצה"כ, א"כ מוכרזים לנו לומר דארוך היום לרדתו הוא 22.5 דק' ולא 18 דק'.

שהרי א"א לומר דסבור כחה"ד שהוא נגד המציאות, וא"א לומר דסבור כמהר"י וייל שהרי לשיטתו פלה"ג קודם לשקיעת ב-18 דק' ולא בשישית המיל, וא"כ על כרחי"ש ספסרו דארוך המיל הוא 22.5 דק' וצצה"כ שהוא ד' מיל על 90 דק' אחר השקיעה, ושעה ומחצית אחת היא 75 (12 = 900 = 90 + 720 + 90), ופלג המנחה הוא שעה ורביע לפני צצה"כ היינו 93 דק' ושולשת רבעי הדיקה לפני צצה"כ ששע"ש המיל, 1.25 * 75 = 93.75, הם 3 דק' ושולשת רבעי הדיקה לפני השקיעה, והוא אכן שישית המיל של 22.5 דק' (3.75 = 6 : 22.5).

פרק ו. בענין שעות גדולות

הנה שעות היממה הן כ"ד שעות, שמתוכן י"ב שעות יום ו"ב שעות לילה, ושלמלא הסדורים מניונים את י"ב השעות המיונות מתוך עד השקיעה שפיר ביום הבינוני וצצת שעה מניית אחת 60 דק' (12 = 720).

אולם הסדורים שגומים את י"ב השעות הזמניות מנחת"ש עד צצה"כ, לעולם אורך 12 שעות היום גדול מ-12 שעות הלילה ביום הבינוני, ומצא דארוך שעה אחת של היום ביום הבינוני היא של למעלה מ-70 דק'.

[להשיטות שמיל 18 דק', השעה המיונת היא 72 דק' (72 = 864 = 72 + 720),

ולהשיטות שמיל 22.5 דק', השעה המיונת היא 75 דק' (75 = 900 = 120 + 90 + 90),

ולהשיטות שמיל 24 דק', השעה המיונת היא 78 דק' (78 = 936 = 120 + 120 + 120),

וכבר העיר הגה"א (תנ"ט סק"ה) שסחם שעה היא א' מ"כ מהיממה היינו 60 דק', ואילו לשיטות שמונים את י"ב השעות מעת"ש עד צצה"כ שעה אחת ביום הבינוני היא למעלה מ-70 דק' והנה החו"א (בק"א ח"א א' גק"ח) כתב לדחות בתורף את דברי מי שרצה לפרש שמש"כ לענין חזיון (אורח תנ"ט) ולענין מליחה (ט"ז ש"ש) שהוא שולש שעות פחות אורח משולשים מהשעה, הכונה משעה זמנית שאורכה 75 דק', דהם 22.5 דק', "משום שכל מקום שגורר שעה כגמ' ובפוסקים ואין להכליל בדיבוריהם קשר עם היום, כל שעה היא אחת מ"כ", כמו שעת השיעור והוצאת הנפש מנטבע, ושיעור שעה מליחה, י"ב שעות לחידוש הלגנה, והי"ב שיעור חזיון מליחה, שגורר בתורתו הרשן ובשרי"ע".

והנה אין ענין דברי החו"א הללו לענינו, והוא קאי על השעת אורחן קשורות עם היום, כגון שיעור חזיון ושיעור מליחה, אבל אנו מוכיחים על שעות שקשורות עם היום, הן הלקוחות ל"ב שעות, וכזה אכן שעה ביום הבינוני יכולה להיות שפיר יותר מ-60 דק'. אבל כד רדיה חזקה יודעה הרב קול אליהו רדעלי, שלפני שעה אחת המיל לרדת מן היום 22.5 דק'. ומש"כ מרן שישלש שעה פחות אחת משע"ש המנחה", הכונה משעה זמנית שאורכה 75 דק'. דהם 22.5 דק', והגם שמדבר שם על שעה שאין בה קשר ליום.

פרק ז. השעה המיונת במעלות - הסבר שיטת החישוב

הנה בימי ניסן וחשיר שהיום והלילה שרים קבעה הגמ' ששיעור הנשפים וזמן הדמומים, היינו זמן שבו עת"ש הלחץ המיל השקיעה לצצה"כ, הוא ד' מיל שם 12 דק' ו90 דק' הנה כדאית ליה ולמר כדאית ליה, אמנם בימי החורף הקצרים שהיום (מהנין לשקיעה) כעשר שעות בקירוב, או בימי הקיץ הארוכים

שהיום כארבע עשרה שעות, אין אורך הנשפים שעה לשיעורם בימי ניסן וחשיר, וכתבו הפוסקים ב' רד"כ אין לחשב השעות.

א. כשם ש-72 דק' בימי ניסן וחשיר הם עשירית היום (10 = 720:72), גם כן בכל ימות השנה בין אם היום ארוך ובין אם הוא קצר - הזמן שעה"ש קודם להנץ וכן צצה"כ אחרי השקיעה שעה לשעירית ממנו. וכגון בימי הקיץ שזוהו 81 שעות היינו 840 דק' - שעירית ממנו היו 84 דק' והם זמן שעות וצצה"כ, ובחורף שהיום 10 שעות היינו 600 דק' - שעירית ממנו היו 60 דק' והם זמן עת"ש וצצה"כ.

וכן בלשיטה המיונת הנשף הוא 90 דק', הרי הוא שמינית היום בימי ניסן וחשיר, (90=720:8) וה"ה לכל השנה ובחורף שהיום 600 דק' יהיה עת"ש וצצה"כ לשיטה זו 75 דק' (75=600:8), ובק"ן יהיו עת"ש וצצה"כ 105 דק' (105=840:8). ומכ"ז נפ"מ גם לחישוב סוף ג' שעות לזמן פתילה ולשאר זמני היום.

והנה כשיטה זו כתב בנתיב מהאחרונים ביניהם הפ"ח א"א"ח וכן ודברי בכריסק, ועוד רבים, וגם יוסף לוח "אור החיים" ערוך את זמניו לפי שיטת המיונות.

והביאור בשיטה זו הוא, אצל חז"ן דבימי ניסן וחשיר שהיום הנשף בין עת"ש להנץ וכן השקיעה לצצה"כ שמינית או שערית היום, א"כ בימי הקיץ הארוכים שהיום ארוך גם השמינית או השעירית ממנו מתארוך זמן הדמומים ארוך, וכ' להינץ בחורף כדשם שהיום קצר כן יעטפו קצרו חז"ן ידמומינו מתקצר.

אלא שדיעה זו קשה מן המציאות שהיא אין אורך היום משפיע בהחלטיות על אורך הנשפים, ולהיפך רואים אנן שבימי החורף - הנשפים ארוכים יותר מהמציאות בימי ניסן וחשיר, וא"כ שיהיה קצרים יותר, וההסבר המצויני"ט הוא הספיר אור שמימי ובס' המונים בהלכה (פ"ה מ"ה).

ואמנם דעת ר' יוסף שלמה מקד"ה (המכונה שי"ח) בספר גבורת ה', וכן דעת הגרי"א (תנ"ט ב' ורס"א ב') לחשב זמנים אלו (עת"ש, צצה"כ, שאה"כ, ומשירי) כשיטה הימעות"ה, וכן פרשו אחרוני זמננו את דברי הרמב"ם (בפ"ה דברכות ט"א מ"א), ונבחר"ל ר"ס י"א ד"ה שהוא כתב "שעירי" להנץ תלתי"א את הזמן ולא לקובעו כפי ניסן וחשיר", ועיין בלשונו שגר"ש שהניח להאריך את ביה"ש ולא צ"ח כלל שבחורף הזמן קצר יותר, וכן ערוך ה"מ"ש"ט את שעה א"ה, ועל פי דבריהם זכרנו את כל הולחות.

והנה בימי הביניים חז"ן שזמן הילוך ד' מיל 72 דק' קודם שתתלה החמה מעל קו אופק הריאה, היינו עד לפאתי החורף שמשמש עת"ש ונתיב נראית לעינינו, והי"ש"ש ובאנתי שעה השמש נמצאת בוית של 16.1 מעלות מתחת לאופק והיא נותנת רמה מסוימת על אור. על כן אנו מקיפים שכל ימי השנה ששעות האור בבימות האור רמה אחת עלות השחר, ואין בכל יום כשתהיה השמש אחת ויהי של 16.1 מעלות מתחת לאופק. קשה"ש, והלכת ע"פ המציאות ודאות רמה אור הקובעת את ימי השנה בכל השנה, והם מתאים למציאות שבחורף מתאריך הנשף יותר משעירית או שמינית היום, וכן לצצה"כ ומשירי.

וראי לצ"ח שקשורות הקודמים בשלאל היו ערוץ לוחות לכן כשלא היו העשונים מצויים, והנה רוב העולם הלכות עת"ש ושאר זמני היום על פי ראות החז"ן, והם תואם ללוח על של מעלות ולא ע"פ חשבון אורך היום, הם מסתאים הם קבעו רמת אור מסוימת כע"פ במשך כל השנה ללא התחשבות בזמן שהיא קודמת להנץ.

והנני צלשט מ"ה"מ (מאבני המקום" הלה"ג יצחק ישראלי שליט"א ענמ' ל"ח) מ"ש"כ בזה בטו"ט רדעת: ראשית עלינו לבאר

את מהות עלות השחר. ועיקרי הדברים מבוארים בפירושו המיונות לרמב"ח ריש ברכות מ"ב נמתח כהן (המאמר השני פרק שלישי) על נורית הדיברים, הנה בתורף השמש מתחת לקו האופק עוד טרם נראתה על פני כדור הארץ קרני האור שלה פוגעים באדים המקיפים את כדור הארץ (בלשון היוונים אטמוספירה) אשר מחזירים אלינו את קרני האור, כשהשמש רחוקה מתחת לאופק אין קרניה אל האטמוספירה ולכן אין אורה נראה כלל.

והנה בתורף השמש כשמנה עשרה מעלות מתחת לאופק המזרחי בקו המשוה, יפגעו קרני האור הראשונים בקו האטמוספירה שמעלינו, אור ראשית האור יגיע אלינו, ולזה עת"ש "עלות השחר" העצם שאור השמש מגיע אלינו לפני שכדור השמש נראה מעל האופק הוא, כי האור אינו חוזר אלא בפוגעו בצעם מסויים, ומכיון שלאטמוספירה יש "עובי" מסוים שהיא עשירה משכבות של גז ומקילה לזיקי דקיקים של גזים וחמץ וזולקיקי מים דקיקים ביותר, לכן קרני האור הפוגעים הם ממשפטים בכל "עובי" האטמוספירה וחרזים אלינו. ולאלה הנסועים בחלל מחוץ לאטמוספירה אין אור השמש מאיר אלא היא נראית להם כנעלחת בתורף בחלל החשוך. מהלך דומה מתרחש בשקיעת החמה, לאחר ששעות החמה מתחת לאופק עת"ש קרניה פוגעות באטמוספירה ואורך חזר אלינו. כל המרחק השמש מתחת לאופק המערבי כן מרחקיהם קרניה מהאטמוספירה המקיפה אותנו, ובכיות השמש כשמנה עשרה מעלות מתחת לאופק בקו המשוה, ישקעו קרני ישראל אורה לרוחצין לא יגיעו אל חלל האטמוספירה.

והנה אין ישראל נטה צפונה מקו המשוה כשעירית ותשע מעלות עד ששלשית וישאל אחר רוחם צפון, ורוחצילי נטה מקו המשוה לי"ב מעלות כמבואר ברמב"ם (פ"א מהל' קרוש החורש הי"ח) כן מבואר בארבע"ע (פרשת של' לך ממדבר י"ז י"ז) שירושלמי נטה צפונה ל"ב מעלות, ומצרים משולשים מעלות, וכן הפכרות ורפח (פ"ו במעלות המעלה), אשר על פי בחיות השמש של עשרה מעלות ועשירית המעלות מתחת לאופק המזרחי של ארץ ישראל הוא זמן עלות השחר, שזה מקביל לשמנה עשרה מעלות בקו המשוה, וידוע שהמהלך השמש הוא ארבע דקות למעלה, והיא משמנה עשרה מעלות היא מלכת בשכעיים ושתיים דקות. וכתבו הפוסקים שהיא מתמלה להם מאבאר ד' מלין מעלות השחר לזן החמה שיעורן הוא זמן היום והשמש כמבאר שן דעת רוב הפוסקים, שלעות השחר יהיו שעה וחזמש קודם הנץ החמה.

ועיקרי הדברים כן הם, גם השמש החזר הגירוי השכה אסטרונומית, והיא בחיות השמש שעה עשרה מעלות מתחת לאופק בקו המיונות, ששז ש"ב חשכה לגמרי והוא גם זמן החתלה האור ברקב קרני השמש אור שעה עשרה מעלות מתחת לאופק המזרחי, ובכבוד השמש את רוחם רצועת הדמומים אין חתיה חשכה מגורה בערב, או תני החמה בחיות הברקב, רצועת הדמומים היא למעשה רצועה המיונת שרוחבה אפלים ושולש פחות, ואין חשכה בשקיעה של כ-5 דק' מאשר את הדעת במשור, וביום הגיל השקיעה תהיה שעה 6.05, ומלמד דעת הגה"א מ"צ, לחשב שקיעה המשוורת, דעת כולם שהשקיעה היא כפי אשר היא נראית בה, ונאריך לך למקן.

אמנם לענין חישוב שעות היום, בזה אין החישוב כזה הנראה עד השקיעה הרדית, או מהנין המגובה עד השקיעה בנובה, אלא מהנין המשוור הרדית, והיא גזן החמה כפי שהיה נראה לילא גובה הלחץ במזרח וגובהה של היער, עד השקיעה לולא גובה ההרים במערבה וגובהה של היער, וכן את חישובי שעות היום כסוקשי"ש ותפילה גזן החמה וכו' כקבעו בלוח מהנין המשוור לשקיעה המשוורת, והוא משום שקר כן יאמין החשבון לענין חזות שבה השמש בראש כל אדם והוא אמצע היום, וכן גם שאר זמני היום

מעלות ועשירית המעלה מתחת לאופק כבר חשכה כדי שיעור השעה וחזמש, כפי שהיא שונה מעלה בשעה וחזמש של המשוה, ולא על פי שאן בזה האור שזה, כלל מקום אין גרנות החשכה האסטרונומית כמותה לזלחה הוא קיומא נן רצאת המכונים הוא חזק שיש ערוך אור מסוים אפילו לשיטת רבינו הם, כמבואר בספר המיקום לקמן פרק ז' את כ"ג, וכן י"ז יומל לענין עלות השחר וכמות זמן האור הקרימה בשיעור שעה וחזמש, ולא מי בהתחלה האור לפי ימות השנה, והנה מעלות ושישית המעלות מתחת לאופק המזרחי כולל בכל ימות השנה, וכן כמה יארוך מהלך השמש בתוך רצועת הדמומים על פי מדידות ותחשיבים של מיקום השמש ומהלכה. מצא שבכמות החורף לא רק שאין זמן הדמומים מתקצר אלא אף מאריך כשן מהלך השמש בתוך רצועת הדמומים בימות החורף הוא באלכסון ולא קרן שיש כאשר הוא בימים השוים.

וההסבר הוא שבימים השוים מהלך השמש הוא כנגד קו המשוה והיא ורוחת המזרח ושקיעת במערב קו כמעט ישר, מה שאין כן בימות הקיץ אין השמש ורוחת כמערב ושולש וחצי מעלות צפונה מקו מזרחית צפונה והולכת כסובלת אל דרום ושקיעה שוב כן במזרח וזיחהה בעצמות כשערים מעלות צפונה, ולכן כמות הקיץ הימים ארוכים גם זמן הדמומים מתארך עקב המסלול האלכסוני הגיון גם בתוך רצועת הדמומים. לעומת זאת בימות החורף קיץ ישראל אור ששערים ושולש וחצי מעלות דרומה קו המשוה קרוב לקו דרומית מזרחית, והולכת אל דרום ומצי ושקיעה שוב במערב כנגד מקום זיחהה כשערים ושולש וחצי מעלות דרומה קרוב לקו דרומית מערבית, לכן היום הוא קצר אולם כן שאינה ורוחת כפי שיש ר"ב גם באלכסון כל שעות החמה בתוך רצועת הדמומים המתארכת, אמנם לא כמו בימות הלילה הארוכים אך ערוץ יורן מהימים השוים, והי"ש טוענים שהשמש מראה שבחורף אור מקדים שיעור עשירית היום זמן הנשפים הקצר ביותר הוא באביב ובסתיו, לפי דבריהם השיעור שנתנו לנו הכמיה מיום השנה הוא השיעור הקטן ביותר שן בחורף זמן הדמומים מתאריך ובק"ן יהיו אף ארוך יותר. עכ"ד.

פרק ח. חשבון שעות היום מהנין לשקיעה המשווריים

הנה זמן הנץ החמה קו השקיעה, לענין פתילה רדתי היום אנם כלל מקום לפי הזמן המשוור (פירושו כאילו כל כדור הארץ בנובה אחת ואז קונו ביום השוה ב-6 והשקיעה ב-6, כדור הארץ גובה פני עיה אז גובה 0, אבל אילו זרזק פני עיה אלא העיקר גובה אחת דרום א"ה אבידול א"ה העיר ואופק 1000 מטר מעל פני עיה אז בנובה פני עיה, כל הנפ"מ הוא רק כשדעתי בנובה אחת האופק בגובה שונה), וכדשהיה גבוהה כקו ירושלים שבנובה 800 מטר מעל פני עיה (מפל המצות) ואופק המערבי פחות, ואין חשכה בשקיעה של כ-5 דק' מאשר את הדעת במשור, וביום הגיל השקיעה תהיה שעה 6.05, ומלמד דעת הגה"א מ"צ, לחשב שקיעה המשוורת, דעת כולם שהשקיעה היא כפי אשר היא נראית בה, ונאריך לך למקן.

אמנם לענין חישוב שעות היום, בזה אין החישוב כזה הנראה עד השקיעה הרדית, או מהנין המגובה עד השקיעה בנובה, אלא מהנין המשוור הרדית, והיא גזן החמה כפי שהיה נראה לילא גובה הלחץ במזרח וגובהה של היער, עד השקיעה לולא גובה ההרים במערבה וגובהה של היער, וכן את חישובי שעות היום כסוקשי"ש ותפילה גזן החמה וכו' כקבעו בלוח מהנין המשוור לשקיעה המשוורת, והוא משום שקר כן יאמין החשבון לענין חזות שבה השמש בראש כל אדם והוא אמצע היום, וכן גם שאר זמני היום

התלויים בשעות זמניות וחשוב כן, שומן צחות אינו תלוי בשום אופק או גובה הר אלץ אמצע משקש. אבל אם נקבע את צחות למשל באופק לפי זרינה הריגה ויש מושקע על צחות שלל באמצע גובה ה-6, המרויך, הדגן הנראה הוא כמעט מדויק כמישורי הדייני 6-, והשקיעה במלך גובה הבהיר 6:05-6, וא"כ צחות זרינה 12:02:5-, ואינו אמצע ברויך. וההבדל בין שאין השפעת עיכוב זרינה הגין השקיעה על ידי ההרבה קטורים כלל לזמן סוק"ש שהוא שמשמש בשלש השעות, ואין שום נפיל ללשלי השקיעה בזמן שהיו זה היה הסתרים בהגן ובשקיעה, וחזלי נתנו סימנים לשער את מיקום השמש כשימוי שאין שום נפיל אליהם משהיו.

ובזיושיות דנים אנו את היותם לכל השעות. בהגן המישורי לשקיעה המישורית, הדייני זמון מן הלא גובה י-ם וכן ללא הסתר ההרים שבאופק המזרחי וכאלו לכל מישור, (ובאמת האופק המתהר הגין הנראה הוא בהגן המישורי כי גובה ירושלים האופק שווים וכאמור לעיל התוצאה היא זמן המישור, בחלק מהשנה השקיעה לעיל התחבטות בגובה י-ם (שהוא ממוקדת 5-5 דקות קודם השקיעה האסטרונומית שבגוף הירח). ולכות לעיל קודם ספר הישר הגדאי"י יולבר ז"ל (במבוא ללוח תשנ"ו) לא נאט כן אלא חישב שעות היום לכל מיקום ולענין זמן מנחה את הדייני מאוב של למעלה 1000- מטר), לשקיעה המישורית, הדייני לשקיעה ללוח התחבטות בגובה י-ם (שהוא ממוקדת 5-5 דקות קודם השקיעה האסטרונומית שבגוף הירח). ולכות לעיל קודם ספר הישר הגדאי"י יולבר ז"ל (במבוא ללוח תשנ"ו) לא נאט כן אלא חישב שעות היום לכל מיקום ולענין זמן מנחה את הדייני מאוב כיון שהוא לחורא, ולמשל שלש השעות בין מיקום 5-5 דקות 5:55- לל השקיעה המתחרת בגובה 6:05, וגישה כן כדי לשי ידועה צחות שלא אמצע היום, אבל סוק"ש לפי"י מיקום כ-3 דקות קודם היום מחליל את מיקום 5-5 דקות, וכן שמעתי שנוטק הדייני שנהוו היום מחליל בלוחותיו שנתפסים כספר לוח דבר בעתו, ולפי"י כ-ים כי להחמיר להקרים סוק"ש הגדאי"י כבשכל דק' וכן לאחור את מנחה קטנה ופלג המנחה בשעריה זה, והרעה לעמוד על סיכת הדבר ופרטי העדות והסתרה כותה, יעין כספר זמני הלכה למעשה עמ' כ"א.

פרק ט. ביאור היסודות והשיטות לכל זמני הלוח

עלות השחר או, הישורא

הנה הרי"מ קוצני'נסקי סדר לוחותיו כמי"ש לעיל בשמו אות ב', זמן עזרי' ששלו הוא 90 דקות קודם לפי בעמלות, (וכן ערך הר) וכן נסיים כעזרי' לוחותיו ויש עזרי' ערכם לפי שעות זמניות), וכן נערכו הלוחות בירושלים מחתלתל היוסדים, וכן דברי יוסף שווארץ, לוח הבהרשה, לוח הר"ש שפירא, וכן הביא המנהג בהר"ש לעזרי' לוחותיו בירושלים מחתלתל היוסדים, וכן דברי יוסף והדייני קודם ששהמש 19:75 מע' תחת לאופק, שהוא בימי ניטן ולשער 90- דק' קד' אמנם עיין לעיל שהאנו שרוב הפוסקים נעשו תשי"ב כרעה היא' דדי מיל 72 דק', ולכן נפקא מינה להשמש בעור' לוח לחוראנו כגון למחר לקרוא קריאת שבע ולהתפלל ערבית (אם לא אמרו קודם לכן) עד לזמן זה, ולשפור ספרות העומר במבנה רק עד זמן זה, או להתחיל הצמות המתחילים ביום מנחה.

עלות השחר ב', הישורא

היא דעת השו"ע והרמ"א וכ"ז הווא"א, והוא 72 דק' קודם הגין, [ובעמלות הוא כשהשמש 16.1 מעלות תחת האופק], ונפ"מ לא לקיים את מצוות היום קודם לזמן זה, שהוא לילה, ואם עשה כן לא יצא ידיו וחובתו.

השילכות לעיל השחר הלכה: לסיפור בהגן והתנוגות בלילה, כקריאת שמש על ערובית בירושלם (במקום קרוב י"ב חמשים, לדלחחילה עד צחות, עי' או"ח ל"ה ג"ה) תפילת ערבית (מ"ב שם ס"ק ל"ד), ספירת העומר בברכה, מצוות סיפור יציאת מצרים,

קריאת המגילה בלילה, תחילת שעות היום לדעת הרבה מהראשונים, ותחילת זמן של הצעות התנוגות ביום ברביעי, כגון לוח, מגילה, שופר, הלל וכדו' (מגילה כ.), וכן תפילת שחרית בשעת הרוק, איסור לימוד והתעסקות בצרכיו ואכלה לפי התפילה (רא"ש פי"א א'-ה'), וכן תחילת צמות המתחילים מהיום ועוד.

זמן ציצית ותפילין

בשו"ע או"ח (סי' י"ח סי' ס"ג ו' סי' ס"א וסי' ג"ח ס"א) נוסק שזמון שיכול לאר את לראות את חבירו (הרגיל מעל קצת) בחיוב ארבע אמות ירושני, או שיכול להבחין בין תכלת לבין ברוח בתחת תפילין, עשיתפ לילית בברכה, ובקריאת שמע של שחרית. אין לו מקור למידות זמן זה בקריאת לא בשעות, כן שקביעתו המדויקת תלוייה בסנין ובדיקות הנראית לעינינו בלבד, או בהנאיהם הקבועים.

והנה בספר דין החיים למו"ה הגאון ז"ל (סי' י"ח אות י"ח) וכן והנה בספר דין החיים למו"ה הגאון ז"ל (סי' י"ח אות י"ח) וכן בספר א"י להר"מ"ט כתבו שמהנה אשה ירושלמית לשער זמן זה בכעשה קודם שהן במשך כל ימות השנה, ובלוח שפלגינו קרוב הזמן למנחה זה והוא נע בין 50-60 דק' (עפי' קביעת ארבע שבו מנצאת הממה 11.5 מעלות מתחת לאופק). זמן זה הואם לניטוינו ולמציאות שבו אחרת להכיר את חבירו וכמו כן להבחין בין תכלת לבין, (והר"מ"ט תמללם בזה ממהנו ירושלמי, ומקדים זמן זה יותר, וכן בזמן פלח"מ, ועמ"ש שם), הגדאי"י יולבר בלוח שבי"ת דק' נאמן' כותב בזה זמן לשעת הרוק האופק 6-8 דקות קודם 7-8 מהזמן שבלוח הזה, וזמן נוסף לתחילתה שהוא מאחרת כ-8 דק' מהלוח הזה.

אמנם יש פוסקים החוששים ותחמירים לאחור הזמן עוד מעט, אבל להקל ביהור מהו אין שום מקור, ונתיין בה"ל ג"ח א"י דמה שיעור, שכתב שלא כפי"א בשערי 6 דקות ארבע ער"ש (ובק"ש הוא מקדם מהזמן שאצלנו ברבע שעה בערך), ועוד הרבה אחרונים סוברים שלא כהפ"מ, ואפי' הפ"מ עצמו כתב שש"ע ברבריים.

בלוחות לערים מודיעין עליות חוכרו יעקב קבענו זמן זה לפי 10.5 מעלות מתחת לאופק, והיו מאחרת בכחמש דק' זמן שסכספר הדי"ל. זמן זה נקבע ע"פ בקשת הרבנים בערים אלה, שסוברים שנברך ונמצא שרק זמן זה ניתן להבחין בין תכלת לבין א' להכיר חבירו.

זמני הגין החמה המישורי, והנראה
הנה זמן הגין החמה מיוסד בעיקרו על ראיית הקודה הראשונה על ההמה העולה באופק (ביאור הלכה סי' ג"ח ד"ה כ"ח ששורו, וכ"ז הבנא"ח ש"י פ' וארא, וכ"ז הכה"ח סי' ג"ח י'), מלבד שנקומים שלא ניתן להתפלל לפי זמן זה אול"תמליכה.

יש נהגים כספר הרב חזק"א (בברכי"א) ש"א ש"א (ס"ז) וכ"ז האשל אברהם (שטאטשא, תיג"ט סי' פ"ט) שסבור שבחנה ע"י חשלקת נמוך וחלקת גבול אלינין אתר המיקום הקבועים שבתוכה שמהם רואים את הגין כראשונה, דומיא דכל עמא דבירושלים שהתפללו עם ראיית סימני הגין כנברשת שהיתה תלויה מעל ההיכל בהר הבית (וינאם לו:), והדברי יוסף (שוורץ) והרג"ל מנת ועוד סוברים שאין מקום אתר קובץ בליל העיר, ולא כל מקודת ירוקדה יש לעשות לוח, אלא שבכר"י אין נפ"מ משמעותית בעיר אחת בין גבהיה השונים, מאחר שמנכים את כל ההרים שבאופק, וירושלמי הגני"מ אין מיקום גבוה למיקום נמוך בשקיעה הוא לא יותר מ-20 דקות, אמנם לענין שיש בחבל של דק' וכן חיפה ואלע"ה בהם ההבדלים שמתחילים יותר, ראה משי"כ בזה בשמו בלוחות השקיעה.

והגני לצרף כאן מאמר שהדפסתי לראשונה בלוח תשפ"ב בזה:

בענין קביעת הגין הנראה לעיר ירושלים, וסדר עשיית לוח שנה לעיר גדולה

הנה התחבטו המכונים בידו האחרון, איך קובעים לוח לעיר גדולה, איך קובעים לקודה אחת בעיר והיא גוררת כל העיר אחריה, ומהי גבולות העיר לפי"ו. ואם כן האם הולכים אחר מקום גבוה שבעיר, והוא הקובע לכל העיר, או דילמא לכל קודה וקודה בעיר יש לעשות לוח עצמי ואולי תכלת קבוע זמן אחר לכל העיר.

והנה שפיע הדבר מסבא שאין מושג כזה לוח לעיר, דכל נקודה ונקודה יש לה זריחה משלה ושקיעה משלה, ואם תאמר א"כ למה שכותבו ולכל שכונה נקודה יש לקבוע לוח עצמי. התשובה לזה שכדי שיהיה הבדל בין ב' קצוות עיר של דקה אחת צריך להיות מרחק משהו למעבר של 24 ק"מ, וירושלמי מקצה לקצה היא 7 ק"מ, הדייני שיעור של 20 שניות בלבד, ואם נבחר קודה מרכזית ועל מיל נעשה את הלוח או בקצוות היא שיעור של 10 שניות בלבד, כי עירם אחרות שהמרחקים בהם לא ישפיעו על הלוח כל שניות ברודות, ולכן אין סיבה לעשות לוחות שכותבינו, וקבענו הלוח לפי מרכז העיר בערך (וכ"ז בספר בגובה 800 מטר מעל פני הים).

מן כן מאד משפיע גורם שניו בתוך עיר? הגבהים שבה. ניקח לדוגמא את מלכא שיעור עיר עם אופק פתוח למערב לים, כל קוטרה הוא 1 ק"מ, אגבנה סמוכה שמהנה, בכניסה לעיר 800 מטר מעל פני הים ובמסופה לעיר מרחק 160 מטר מעל פני הים, הנה ההפרש בין השקיעה בגובה 80 לגובה 160 הוא כמעט דקה, וא"כ איך קבעו את שקיעת העיר?

ברוב נכבים את סוברים שיש זה כתב הרב חזק"א (בברכי"א א"ח שלי"א קמ"ו) בשם תשובת בית דין ש"י ק"ו, והובאו דבריהם בכף החיים בנמה דוכתי: "ידבר שנראה שש אפילו משהו אפילו בראש הדבר הגבוה שיש בעיר מונים מאותו יום, וכשאין נראה כלל בשום דבר מונים להבא", וכתב החידו"א "ידן נתפסו המנהג בעיר קדישניו ירושלי" ויער עליו חן חבירו ת"ו מוזן גאונני הדורות שלפני ירושלי" וכן"ו אין וכן באין ש"י (ש"א פ"ו ויקהל טו) כתב שיעקב העמדה היעני מוקדם הגובה שבעיר.

והנה דבריהם כפשטם, היינו שהולכים אחר המיקום הגבוה בעיר והוא הקובע את זמן השקיעה לכל העיר, וכן דקדוק מלשון הרב חזק"א הל"ה, שכתב שבבגדא"ו ראו "השקיעה גבוה שבעיר" נראית וכ", אלא יש לדחות שכותבו למקום גבוה לאפוקי מקום מוסחר.

אמנם כבר עמד על זה האחרונים, דאין כוונת הבית דוד שכל עוד שניתן לראות את השקיעה במקום הגבוה עדיין הוא יום לכל העיר, אלא מרוב באדם ששומד המיקום שמשמש נסתות אצלו אבל עדיין נראית על השקיעה גבוהה על העצים וההרים, זה עדיין נקרא יום, והינין אזור קטן שבהרים הקרובים אליו שאצלם עדיין נראית החמה או אורה, מגלים שיעדיין לא שקעה חמה, ואינו ענין לכל לשקיעה, לקבוע כפולה הולכת אתר ראש אפשר לראות בה את השקיעה, לקבוע כפולה הולכת אתר ראש המקום הגבוה היעני שהשקיעה של 160-ם נקבע גם ל-80 מטר ותאחר בדיקה, דמה יעיר לומר למקום שכבר שקעה בו חמה שכיין שבמקום בעיר עוד לא שקעה גם אזור זה גירר אחריו, והדבר פשוט דכל מיקום מוקדם קובע לעצמו. ולכן באלע"ה בכניסה לעיר השקיעה מקומות קרובי מראש העיר, ובכרובות האמצעיים היא בין השקיעה בתחתית לשקיעה בראש העיר, וכן קבענו בלוחות כס"ד. וכ"כ בספר דברי יוסף

שאין להגביה מקום לפי המקום שלידו הגבוה ממנו דא"כ אין לומר סוף וגיבוי עד העננים.

הערה: אם היה ניתן לראות בתחתית אלעד את החמה המכה על ההר במרומות הרים, שאין מושג אם תחתית העיר עדיין לא שכיפה שקיעה, ובאופן כזה יפשוט את דברי הבית דוד, וכ"כ בספר נברשת שכן היו בודקים את השקיעה בירושלים העתיקה, ומסתכלים על בתי הר הרימים המזרחי וכשהשמש מופסקת לתחת במרומות או הר השקיעה, ע"ש שבעיר ד' קודת קודת השקיעה כבר מופסקת הממה תן כוחה לעיר, על הר המזרח, ולכן באלע"ה מחמתת העיר לא יראו את החמה בגובה העיר על הר המזרח, אלא שתעמוד במרומות היא יראה את הגלגל עצמו בתוך הים, ולכן צוללו רוח אצלו היו עדיין יום. אמנם הרב מה שלי"א כתב כל אצלו: "מלבד אולי הדבר שכיח במאמץ כי באמור אין רואים את החמה לכך כמה דק' קודם, גם רחוק מההלכה ש"י"י שיהיה מקום גבוה ליד ביתו, תהיה שקיעתה מאוחרת, ולא נוקטים כן בכל הערים שירגלי ההרים, רק שבמקום שלולי ההסתר היה בו בעצמו אור רק אז היו עדיין יום דמנכים ההסתר באופק ונעודת הנברשת שיש ליישב בין שגם ירושלים גבוהה או שקיעה גבוהה או הרימים גמלה לה שיעדיין לא שקיעה המה, אלא הם גבוהה שותו). ותאכרתי זה כי במאמר פירוש שד"ח המזרחי המעיד שלא שקעה חמה, והדג המעביר הפעיד שכבר זרחה המזרחי שיהיה להם מיקום רק כאשר זמנים אלו את אחר הזמן המישורי.

נשוב לירושלמי, ולאכראה גם אין ננקוט שכל מקום בעיר הוא עם לוח עצמו, ומטעמי נוחות נקבע את הלוח לפי מקום מרכזי בעיר כרמלי, עדיין יש קרדון השפעתו שיש לגבוהים השונים בעיר. כי ירושלים היא הקודש הגבוהים שיש לגבוהים שבהם 700 מטר סמוכה הנבחר (כגון שכונת פתח התחית הר גן) 830-ל במקום הגבוה ביותר (וגן ותר שמואל), בנבניהו הלא השפעת השנינו בין הגבהים שוב אינה עוברת את 20 שניות, (דכלל שהגובה נמוך השנינו בין הגבהים משמעותי מאד, וברובאים של 700-800 מטר ההבדל בין שניות ארבעה ו"ה לעין ד"ה אלא שלהאמור), וכמות קבענו את הגובה ל-800 מטר, ולזמן השקיעה, ואם כן המקומות המנוכסים יצטרכו להחמיר ולהקדים בשקיעה עד 20 שניות מהזמן החשוב בלוח, ועדיין אין זה מצדיק עשיית לוח עצמי לכל שכונה ושכונה, מה גם של זמני היום נקבעים לפי הגין השקיעה המישורית וכן זמני ער"ש וצאה"כ וקבעים לפי בעמלות, ושם על משפיעי כלל גובה העיר, ולכן הלוח אחר הלא לכל העיר.

הערה: היעירי הגני"מ מנת שלי"א: עפי"א מדוע בעמלות השחר לא היה מוקדם על ההר המישורי? דאפילו אם מחשבים ע"פ בעמלות המישור, הרי מכל מקום לעל אתר וצריעת אור באופק מרחק הנמוך בניגוד ששא"כ בנצאה"כ שמשפח המכונים העלינין הוא שוה בהר כבמלחה, ויש לפסוק הערה זו בלוח, ויש ממה נפ"מ למצות התנוגות בלילות, ויש לעשותם לענין הלוח, וגם ניסתה הצום מנה"ש יש להחמיר לפי"י כמה רעמים כהר, כיון שמחמת הגובה נעמק האופק המצוא יותר מוקדם.

אם שבשונה מאלע"ה שבה האופק המעובר פתוח, והזינון בגבהים בהר הוא, וירושלמי את הרים גבוהים וכל שכונה מסתירה בלוחות את האופקים הן את המזרחי לענין הגין הנראה והן את המערבי לענין השקיעה. והנה לענין השקיעה (ובכן לענין המהלכי"ד) יש ידו כרדולי הפוסקים וגדולי ירושלים (ובכן הורה המהלכי"ד לר"מ שפירא) לכות את ההרים שבין ירושלים לים, הדייני הרי קהטל המסתמרים את השקיעה במה דק' ולהחשיבים כמי שאינם, אלא אותם מנכים, כל שכן את ההרים המעברים נקודה המסתמרים אחר הליבור בתוך העיר. ושבו א"כ יינון שקבענו קודה ממה נעשה הלוח בגובה 800 מטר, נחשיב לענין השקיעה את ההרים המסתמרים פני שאינם, ונקבל שקיעה מאוחרת מנוכה הר גבוהי עד המיקום, והגובה שבו 800 מעל ישפיע לאחור את השקיעה

כך דק', הדייני שאם הכל היה בגובה אחר העיר ואופק, הייתה השקיעה מוקדמת 5 דק', (ולא שכונת פתח התחית לא נקודה קרובה לכל העיר, דאמור, כל בקודת נקודה יש לקבוע לוח לעיר עצמה, רק שאין נפ"מ בזה בכל ולכן אנו קובעים על פי נקודה אחת לכל ירושלים), ואמנם ישנם כמה וכמה מחברים מחכמי

הזמן שסמנים לערער על זה ולהחמיר ולעשות שקיעה בשכונות כל אחד על גובהו, אבל ההרים בקבעו נכון בקרוב ל-100 שנים על ידי רוב הפוסקים וכו' למתהווה"ו וכן מתברר ממנאי' שניתם קיי"ח ב' הראשונים, (וראה מכתב ספר זמני ההלכה למעשה שהביא תלמי הגר"ח והגר"ו שמתנגד היה פשוט) שלא להתחשב בהסתרת הרים כלל, וממילא די שקיעה אחת לכל העיר (מלבד הפרשי הגובה של 20 שניות, שבין כך וזה הכלל כד מר"ק כלל כך לעומד עליו בעצמו) מסיבות שונות כידוע ואמ"ל.) אמנם לענין הנזק ההמה "הנראה" ברור הוא בירושלים להתפלל על פיו, כיון שגובה ירושלים גורם שהמה מוקדם ברוב השנה מהנזק המשהה, עד שבו הרוב דורר כן דרך "צ"ל יבולד"ח" הרב חיים קלר שליט"א ודוקדוקו וירייען את הנזק הנראה, והמה אנו נונינים שנים רבות, וישר כחם.

אלא שהם קבעו ליסוד את שיתם שאינם מנכים את כל ההרים לענין הנזק החמה הנראה, ויקבלו שלא לנכות הרים המרוחקים מהעיר ותייר מאלפים אנה (ק"מ אחד), וכיון שכך נאלצו לסבור גדולי השו"ע אחת היא לענין מלפים, ומנסע על אלהים מאחורי לשונם, ולוקמים קודרת אחת בעיר, הגבוהה ביותר שאינה מוסתרת, והיא קובעת את הנזק לכל העיר, וכד הנראה שכתבנו למפרש עליו ברעת היר"א, והגדילו לעשות, שכלל יום ויום מחשפיים הכלל בגדי העיר את הקודרת הארשנה שאינה נזקת לראות את הנזק באיזה מקום (ולא יוכל להשתנות מילום ליום ליום) וקבעו יציאת המהה בין ב' הרים באופק הרי מואב שמול העיר), וקבעו את הנזק הנראה לכל העיר.

ונה הסמכת כמעט כל הפוסקים (הרמב"ם בהרחבה בספר זמני ההלכה למעשה), שנטעם שיתם שקיעה מנכים את ההסתרים, הוא הדין לענין זמן הנזק החמה גם מנכים את ההסתרים (חז"ן שמהו מואב ע"פ הרב"ע המהולל"י לפתילת הנזק בלבד), דמה שנתנה אורח מסתירה להשנתה שלידה לראות את קודרת עליית הגלגל אינו פנוע לכל במושב של הנזק הנראה, דאטו מי ששומד בין ב' הרים יתאחר שולו כשעה וכד', וכל שכן הוא מהשקיעת דיש כן בנ"מ דלאורייתא והורו הפוסקים להקל ולנכות הרים, של שכן לענין הנזק.

אלא שהלחמיר, ירושלים לענין הנזק החמה בהארץ הנזק הוא אחר קודרת את כל העיר, וירושלים לענין גובהה ירושלים גובהה הרי מואב דומים, הם ידוע להיות אופק הנזק דומה לתלמי המישורי, והפרש של 100 מטר בגובה העיר משיעף יתור, (שקו בגובה מואב של 800 מטר ההפרשים הם שנות בדרוד), ואי' שכונות נמוכות מירושלים את המה הנראה שלהם הרי מואב מהאחר מהנין של גובה 800 מטר, ולמשל קצה שכונות נה יעקב ופסנת זאב שתיים גובה 650 מטר, והנה הנראה בהם מאחורי גובה יתור את המה שבלות, (אמנם השפעת הירקיעה בגובה זה מועטה מהשפעתה בגובה של 100 מטר מעל פני הים, אך ער"ש של השביל של העיר בין 700 - 800 מטר מעל גובהה), כפי שאמחר שרוב העיר והאזור החדיד הוא סביב גובה 800 מטר קבעו את הנזק לפי גובה זה, ושכונות נמוכות יש להם לתלום בתנן לפי גובהה שלהם.

ונה שיש יזכר יזכר יזכר חובנה חרשה היודעת לנכות כל ההרים חז"ן מהרי מואב ולחשב את זמני הנזק הנראה מעל ההרים באופק הרי מואב, וכאשר בירושלים קבענו את הנזק הנראה מקודרת אחת כל השנה נכמי הירושלמיים שוכנו מוסכים עד הרי זיתים ועד ככלל, דמשם האופק פתוח עשרות ק"מ עד הרי מואב שמעבר לירדן. והנפ"מ היא שבי"לוחות ח"י" מנסע על ההרים ומחפש על

הגבעות כל יום למצוא את הנראה המוקדם ביותר האפשרי, ולדעתו כיון שנתון הנראה במושב אורח קבעו הרי הנראה לאורשנה את גלגל המהה שוב ותייר הנזק לכל העיר, גם לשכונות נוה יעקב הגבוהה, וגודל ירושלים גם גורם שתראה המהה מוקדם יותר כך קצרות הרי מואב, וכל יום לוקח מפניה אחרת בעיר, אבל כאמור ההלכה למעשה אינה כן, שאם אומנם במושב אורה יראו את הגלגל אצל הנצה הם המהה, אבל לפנות גאולה למשך שני שלה יוכל להיות מאוחר ביותר ודק שנתות מהזמן שקבעו לוחות ח"י, כיון שאינה גבוהה כל כך היא אינה נגד הפריצה שבין ב' הרי מואב, ואין קודרת אחת קובעת להחליטה מידי, ואין לקחת הקודרת הגבוהה ביותר והפתוחה ביותר לכל העיר, הריה אל מקום יש לו לעשות לוח לעצמו בלבד.

ואם בירושלים עצמה השנינו בין לוחות ח"י ללוח עתים לכינה הוא מועט (בגבול הדקה), במקומות אחרים גורם הרוב לבלבול גדול, ויש בזה חילוק גדול מאד, כגון בעיר עוטף ירושלים, כתיב שמש מודיעין עליית ביתר גבעת זאב ועוד, כפי במקומות אלה ברוחם מסתירים להם מאד את האופק המהודי ולעיתים מאוחר בהם הנזק הנראה עד 20 דק', והם מסכרו שלא מנכים את ההרים שביניהם להרי מואב או הנזק בכיור לנכות היה מאוחר בירושלים בקרוב ל-20 דק', הרי שכן כדפי משונה הנה? שר"י בתייר הם אם נעלה לראש הרוב הגבוה שבין ב' ההרים (ביתר ח"י) העיר מוסתרת על ידי שיש אלוך שכותב שבמורה, ואין לנכות לדעתם יותר מ-2000 אמה מגבולות העיר, ויציא את הנראה מאחורי ביתר. ואמנם הלכה כמתהור"ל, כיון שאלוך שכותב נחשבת כחומה בעלמא שמסתירה לביתר, של שלקה ולקובעת את הנראה מנוכה ביתר עד הרי מואב, וגם אם לא נראה הגלגל בעיניים ממש בעיני בעיר דרם בגלל הרי אלוך שכותב ההסתרים, נראה גם נראה הגלגל בעיני ההלכה האומרת לנכות הרים גם בראורייתא וכל שכן לענין הנזק הנראה שהוא ר"מ לדרבנן כהחלילה.

סוף דבר, היצמדות "לוחות ח"י" לשיטה שאין לנכות הרים שמסתרים לענין הנזק הנראה, הכרחיה אותם לנקוט שיש מושג של עיר לענין לוח, וקודרת גבוהה שבעיר קובעת לכל העיר, ולפרש כך את דברי החדי"א, (ולפי יסוד דעתם באלעזר, וגם המקום הנמוך ככניסה לעיר יגרו את כל המקום הגבוה ביותר העיר ויכול להקל בו דק בראורייתא, וז"ל להקל בך.) ולפי כמותם שהוקדמה הגבוהה קובעת לכל העיר, הלכו על ידי הטכנולוגיה ללקט בכל עיר את ארואה הארשונה שניתן לראות בה את הנזק, בירושלים הגדולה שהורים רבים בה, עלתה להם יפה והצליחו להקדים את עיר עד עד דק מלפנינו, ולקבוע אותו לכל חלקי העיר, ובהמים, ונמכים, אבל ביתר ושאר הערים הגיל' אחרותו כמאד מאד לעפעמים עד קרוב ל-20 דק', כאשר המהה האורה את כל השמים כצארי היום, ולדעתם עדיין אל הוי הנזק, כיון שלא ארואה הגלגל בפועל. וכעיר נעתיק כמו ניו יורק לדעתם קודרת אחת קבעו לכל העיר כל בהם מגדירים "כיערי אחת", ושקיעת עתה המהודי תתאחר בכמה דק' בגלל בעקצה המערבי עדיין לא שקעת העיר (גם אין גובה אלא הכל מישורי), כיון שיש מושג של העיר נשרת את השקיעה המאוחרת, וגם אלעד תחתית העיר תיגדור אחר ראש העיר כאמור.

אמנם כאמור ההלכה כגדולה הפוסקים לנכות הרים מסתירים, וגם כל מושג כזה הלכה את כל המקום הגבוה שבעיר לכל העיר, וכלל אין מושג של מקום אחד בעיר שגורר את כל העיר אחריו, אלא לכל קודרת יש לעשות לוח, כך שבעיני קטנות אין צורך בהן כי כל היה הכולל בין לוחות השכונות קנין שנתו ברודות הוי חסר טעם. וכעיר השעויה בירורו כאלעזר, לכל אזור יש לקבוע זמן שקיעה נפרד. וכן כתב הגר"מ"ש בלוחותיו חיפה ששונה בה

דין הכניסה לעיר מדין השכונות שעל הכרמל. והנזן בירושלים נקבע על מקום לפי גובהו בניכוי כל ההרים המסתרים את האופק עד הרי מואב (דתינו הרי העיר עצמם עד הר הזיתים, דמשם האופק פתוח עד הרי מואב), וכיון שאין נפ"מ בין רוב השכונות החדידות שביניהם בין 780 מטר ל-820 מטר, ושביינים אלו אינם יותר מ-20 שניות קבענו לפי מרכז העיר בגובה 800 מטר (ההרמ"ק יקדימו השקיעה ב-20 שניות ואת הנזן יקבעו לפי לוח המקומם), ואין לקבוע הנזן בשכונות גאולה לפי המושב אורה הגם שהם עשויים באופן שנקרא עיר אחת. וביתר ועוד המוסמכות יש להם לנכות הרים המסתרים, וממילא את הנראה בהם הרי חרוב מאד ללוח המישורי. וכיון שיש יורק לכל קודרת יש לעשות לוח לעצמו ולכן המורה לא יגרו את המעבר ברוב שקיעה.

והיעירי הרי"ר חיים קלר שליט"א, שמלבד הפרשי הגובה שבתוך ירושלים והגורמים לאיחור בין במקומות הנמוכים עד דקה, ישנם גם שניונים הננוכפים מוקדם מוקדם לבין הרי מואב, כי במקום למקום משתנים יות' יציאת המהה בין ההרים, וגם אם בקצה אחד יש הגרי ניתן לראותה מוקדם בקצה השני תתאחר ראייתה, עכ"ד. ונהגו גם זה סיבה טובה לבקש שכל בית הכנסת לעצמו את זמן הנזק החמה שלו, וללכת על זה, ולאחריו, והנה הרוב מצוי כיום שנבא בתי הכנסת משיינים מ"לוחות ח"י" לוח הנזק החמה הביתר לכל לשכונה או למקום בין הכנסת בירושל"י. ונהגו אם נעשה הרוב מגובה בית הכנסת בניכוי כל ההרים המסתירים כולל הר הזיתים, יפה הרוב ובכתיב יאחורו הכי בשתוקנו שכל קודרת וקודרת יש לעשות לה לוח לעצמה, ובתי הכנסת שבכאן יש לעשות לו לוח לעצמו, וללוחות ח"י עצמם נעתיק שירות בהם (הגם שזה בעצם האלו שכל סוכרים כמותם, שר"ה הם כמוריס יש לחפש את הנזק המקדם שכל חלק העיר לכל יום ויום את הנראה לכל העיר), וישיר חילם לאורייתא (אשר כלל סמוכביליא את הניכוי עד 1 ק"מ ובמקרים רבים אין זה עומיל). גם אנו ניתן שירות זה בס"ד לכל פונה על ידי הנתונה שבדינו, בניכוי כל ההסתרים הקרובים כולל הר הזיתים, ולא ק"ו בירושלים אלא לכל קודרת וקודרת שבתוכן לפי ענינה ש"ס"ד, וקובעת למייל שליפתים "לבינה" * * *

יש לעיין הלוחות להנזן בערך בדיקו על רבעי וחצאי דקות, ובמינים שלא כתוב בהם חלקי דקות יש לדעת שכתוננה לתחילת הדקה (ולא כתוב כמותם של בהם רבעים וחצאים בהרבה לוחות, שאם כתוב להם רבעים ושלשה דקות 4:58 הכוננה עד סוף הדקה 58, שכאן בלוח ויפיע כה"פ 4:58 ושלושת רבעי).

השכונות העיר המישורי הלהלך (שבמקום מהנזן הנראה), הם לכל הדינים שזמנם הם דראוי לבחחלה של לעשותם קודרת הנזן (מגילה ב', הלל, לולב, שופר, מגילה וכדו'). לזמן ק"ש, לתחילת חשבון שנתו זמנות לדעת הגר"א, ולכתיבו זמן ע"ש, למפרע, ולסוף זמן ק"ש של לילה לאנסו (אחר ר"ה ד'). אמנם לענין תפילת שחרית כותיקין, אולינן אתה הנראה (בעיר כמו בירושלים לכו"ט), או מעל החר (בערים כמו בית שמש ומודיעין עילית, ובעיר כמיישורי השומרת באופק המהודי י"א מתחלל הבנן המישורי י"א בהנראה), וככתבו רבים מהאחרונים ומתפלל מיד כשרואה את תחילת גלגל המהה עולה באופק.

סוף זמן ק"ש מג"א 90

התחלה היא, שיהיה זמן ק"ש הוי סיום ג' שעות זמניות מחלילת היום (ש"ע א"י) ח"י ג"ח א"י. ונהגו לדעת חלק מהראשונים יש למנות שעות אילי מעה"ש עד צאת הכוכבים, וכתב המג"א (ני"ח א"י) "ג"ל הדכא לכריע מניין מעה"ש"

ע"י"ש, וחלק עליו הגר"א (נתי"ס קס"ה), ולישיתו מונים השעות מלוח הובא בס"ד זמן אחד ברעת הגר"א, וכמה זמנים ברעת המג"א, כאשר יפורט.

ה' זה הנמצא בגוף הלוח, (ברוב הערים, ויש כמה ערים שבהם נרפס לפי 72 בפנים, ויש לארבע כמבוא הפרטי ללוח), והוא כותבתי הימני"ט בלוח א"י (וכתב שמסמנו על ידו זמני ירושלים כה"ש שלטו ויר"ח וענפלו ועוד) דסוף ה"ה שעות אחר המעשים המוקדם להן 90 דק' כמעלות (מפוע"ע בלוח כעה"ש א'), והיינו הדיום המוקדם 90 דק' קדם (90 המסמנים 90 דק' אחרי השקיעה לצורך חשיבו השעות ודאילו לענין צא"ה"ח או נהוגים אנו כהאגונים, ושם עשרות החוכבים היו לילה גמור, וכתב ע"ש הירמ"ש שאין זו צא"ג, וכוכבים חתשלת לנו לערב ליון לילה, אלא צא"ג צא"ג לנו כהוכבים, זמן שכלה עמוד אחרון של האור ועצא כל כוכבי לילה, כל עובי הקרקע אחת היא בעברית כמו שחשית, וכשעורו שיש מעלות השחר עד הנזן כך בחשקיה עד כלות העמוד האחרונים, ויש להעיר שכבר כתבנו לעיל בסיוף פרק ג' שהובה מהאחרונים, היחינו מסוגיא וברכות (כ"ז ע"ב) והנהוגים צא"ה"כ כהאגונים, שיש שעות היום לדעתם הוא מהנזן עד השקיעה, וע"כ סוף זמן ק"ש שיהיה כהנרי"א.

סוף זמן ק"ש מג"א 72, והוא העיקר ברעת מג"א לוינא

זמן זה הנפס בשכונות בלבד - כלוח התחתון מצד ימין, ושומולת לנו ימי השמ"ס שבכלה בלוח תלוח, (באמורו לעיל יש ערים שהחלו פתחו בה) הנה גבר כתבנו דנהוג לחשב עד"ש קודם הנזן 90 דק' וממילא סוקיש ג"כ לפ"ד, והזמן הזה הוא המופיע בהרבה מהלוחות הנפנים כסוף זמן ק"ש של המג"א, כגון בלוח א"י הירמ"ש כלל בלוחות הגדולים (של הרב לוק) בבתי הכנסת ועוד, ומסיבה זו אנו באמורנו כך בגוף הלוח, ששכבמו לעמוד השחר הארבע שעות הרבה פוסקים י"ח העו"ש ירו"א, שעלות השחר הוא 72 דקות קודרת הנזן, ומכתיב"ה שעות 72 דק' אחרי השקיעה (חז"ן ר"ח כמעלות), וכיון שהיום מתחיל יותר מאוחר הגי שעות הם יותר מאחרים, והם בערך אחר כעשר דקות מסוף זמן ק"ש של 90 דק'. ומאחר הדקיקר לארבע ברעה דעה"ש 72 דק' קודרת הנזן, ראו ששעות שהנזק מסוף א"י אחרון המה מלוחות, צריך לקרוא מוד, להספיק הזמן שע"פ דעה זו שעות"ש 72 דק' קודרת הנזן, וכן, אם קם משינתו בדיעבד האחרונים וחושב שהפסיק הזמן וממילא חושב לתחילתו עד סוף ק"ש להגר"א, לא ימניח אלא יקרא מוד כי שעותיו לא נבעו זמן ק"ש של המג"א העיקר. וכדי לדעת בדיקו סוף הזמן לדעה זו, ונרכזו לוח סוף ק"ש לפי 72 דקות, כמעלות שעות קודרת חרין, והרפסנותו בכלה שסוף הלוח, וזהו שחור תלוחות בזמני שבו קודש שלבד, אולם אין ראוי להתאחר בהן לבחחלה שכבר דיכא המשינ"כ (סמן"ן ג"ח א"י) ששעות אליהו הם הירושלמיים לבחחלה אסור להתאחר עד סוף הזמן.

סוף זמן ק"ש מג"א לחורמא (הנרפס בלוח אלוין)

לוח מנעשה נמיס"א של הרב נסימ"א כעצור יצ"ל ע"ד את סוקיש מג"א כשעות הבן איש חי (ש"ר פ"ר וקהל ס"ח), לחשב את היום מעלות השחר של 90 דקות קודרת הנזן עד צאת הכוכבים של 25 דקות אחר השקיעה, ולחלקם ל-12 שעות, ומשעות האלו למנות 3 שעות ובסופם סוף סוף ק"ש, וכמורנו שא"י לחשב עד 90 דק' אחרי השקיעה, שחרו נוהגים ופוסקים כהאגונים שהוה אחרון גמור לכל ריני התורה מצאת הכוכבים ידיו, והזמן הוא מנהג הרבה מלבד ספרד, וכע"כ ע"ד הירמ"ש לחותיו עד שנת תרפ"ה, וכן הובא מנכ"ס - מה שהמשיכו לנהוג כן. ונהגו לדעת חלק מהראשונים יש למנות שעות אילי מעה"ש עד צאת הכוכבים, וכתב המג"א (ני"ח א"י) "ג"ל הדכא לכריע מניין מעה"ש"

שעה מהחצות האמיתית, וזה תימה גדולה, כפי שתמהנו באורך לעיל בפרק ג' מדי"ה ואמנם שהיום הסימן בדיונו מלמדת שזמן חצות הוא כהפך בראש כל אדם. ולומר מלמדת חצות הזמן את היום מהנן לשקיעה ומחלקים אותו לחצי, א"ה לומר כן, שלא שייך לעומר שיטת שתי מערכות של שניונים כל אחד לשעות מסוימות, לומר ששני מחצית בערב ומסתחים בצא"ח 25, והשני מהנן שעות קטנה ושעה רביעית (סוף תפילה) וכן שעות השניית המחצה (מנחה קטנה) וכי חושבו לפי שעה א', וזמן שעה י' (חצות) לפי שעות כ', ותמהו מאוד לומר כן. והארכנו בזה לעיל בפרק ג' בעייתו, וכן שי' להצד השחשבו מע"ש כובנית לצא"ח מע"ש המנותן, וצ"ע.

ונהגה אל הכרובי בהרי"א מקורה הרבה שהיום מתחיל לוקטבו זו מע"ש 90-דק', ארדבהו הכרובי היום מוקם להקל ולקטבו לפי ע"ש 72-דק' שהוא העיקר לדינא מדעת השו"ע, דאו סוק"ש מתאחר שעותיו, וכן הכרובי בהרי"א הגאון ר' בן ציון אבא שאול זצ"ל בספרו (ח"ב פרק ו' ח"א דר') לחשב סוף זמן כ"ש מע"ש של 72 דק' ומניית דעת צא"ח של 25 דק' או 13.5 עיי"ש), מליק ששל על כל פנים קבענו תפילה בלוח המנחה מע"ש 90-דק' מכיון שכברא כן ערכו הרה"ג יצחק מכאמל ז"ל (שהיה סמוך לזמן הבן איש חי) בלוחות שהוציא לבדרא (כמבואר בסוף המנינים בהלכה) וכן ערכו הרי"א יסיס כצ"ח ז"ל (היה חסידו שבספרו "משע"ס"ם) וגם הוא דרוקו התנהגו על זה הוא איש חי. וכדוע גם הברי"ט ונהגו כשישנה זו בלוחות השקדים שנת תרפ"ה, והנהגים לחוש לשיטה זו הם הנהגים ע"פ הבן איש חי.

ומאחר שזמן זה אינו התקנה מספר מעשה ניסים, כי באופן כללי הניו צריכים לדייק את זמן קצת זמן מע"ש וצא"ח, ובאזור שזמן זה בעיקרו נעדר למחמירי ולמדומיקים, שמענו לעצת הרובים וזמן זה מע"ש 90-דק' במעלות (וכן את פלג המנחה לשיטה זו, המופיע בטבלה שבסוף הלוח) וזמן זה קודם בדיקוק על פי תוכנית "חזון שמים", כפי כמעלות (90-דק') שנתה חזון המנחה במישור עד צא"ח 25-דק' במעלות (6.45) שנתה חזון השקיעה.

ולכולו דיינים ומנהגים אהבת שמים חשובו לנכון לקבוע את סוק"ש לתומרא לפי זמן ע"ש 72-דק' פסך דרוק מרבי שרי"ת רב פעלים שמשמע סוכר שעה"ש 72 דק' לפני הניג, אבל איך לדחות להבינו מכת ידו, ובפטר שכדברינו נהגו גדולי חכמי עמנו, בעל פה שזמן זה מרבי אבא שאול זצ"ל בספרו אור ליעון (ח"ב) לחשב סוף זמן ק"ש מע"ש של 72 דק' ומניית דעת צא"ח של 13.5 דק' ומניית א"ש השקיעה עיי"ש.

סוף זמן ק"ש לגרי"א והגרי"ז

כדעת הגרי"א והגרי"ז לחשב היום מהנן עד השקיעה, ולחלקו ליי"ב שעות ומניית וסוכף ג' שעות היינו סוף ק"ש. כמאר לעיל בפרק ח' חשבון השעות הינו מהנן המישורי עד השקיעה המישורית. עיי"ש.

סוף זמן תפילה למג"א 90 (דפוס בלוח העליון)

מבואר בשו"ע (א"ח פ"א א' סוף זמן תפילה שחזר את חובו ארבע שעות מהיום, וגם זמן זה להמג"א היינו סוף ד' שעות מע"ש של 90 דק' (ע"ש א' שבלוח) לצא"ח 90-דק'. וגם בזה הבאנו בטבלה שבסוף הלוח את סוף זמן תפילה מעיקר הדין,

שהוא שליש היום מע"ש 72-דק' (ע"ש ב') לצא"ח דר"ת ובלעיל, ודאר לעיל שבלוח המלוחות קבענו אותו בפנים לעיקר. והנה ודאי שצריך לסיים את תפילת העמידה קודם סוף הזמן למג"א לנוהגים כהמג"א, אבל מי שלא הצמיד וכן בגבואה לדעיל), ודאי שיכול להתפלל ולקרוא ק"ש בכרובית עד סוף זמן תפילה להגרי"א, כמבואר בספר מנחת כהן מאמר ר"ב סוף פ"ט דלענין דברי סופרים אוליין אחר סבת הלבוש, וכן עיי"ן בספר דאר ליעון (ח"ב פ"ה) כהרע"ב כן.

סוף זמן תפילה להגרי"א והגרי"ז (דפוס בגוף הלוח)

כדעת הגרי"א והגרי"ז לחשב היום מהנן עד השקיעה, ולחלקו ליי"ב שעות ומניית וסוכף ג' שעות היינו סוף זמן תפילה. ומשעה תמישית ואילך עיינון במת"ו הכרובית כמ"ב (שם סק"י), ומסקנתו שם שאם איחה את הזמן של ד' שעות כמודי תפילת דעת הצות בתנאי של נרבה, עיי"ש.

זמן חמץ

סוף זמן אכילת חמץ הוא בסוף שעה רביעית של היום (ואע"פ שהמדיניות אתן איסורו חמץ, אסורו חז"ל כבר שעה ושמונים יום המעונן דאדם טועה עד שתי שעות), ומתחלת מה שישית (שעה קודמת צוות) אסורו גם בהנהגה גוריה אור שעה שביעית דאסור (משי"ת) וזהו סוף זמן חמץ, וזו שעה זוה"ע שלא ישרא ברשותו אחר חצות, דכל רגע ורגע עובר על מ"הו דהתשבו"ו (ש"ע מע"ש ס"א י"ב ע"ס).

והבאנו בזה ג' דעות בלוח. א. מג"א 90-90, מלבד בכמה ערים 72-72, ב. הגרי"א, ג. הגרי"א לתומרא (25-90), וכתב המ"ב שם סוס"ק"ה דלכתחילה טוב להחמיר כמג"א, וכן נהוג ועלמא.

חצות יום וילה

הגדרת חצות היום היא בשעה שהחמה בראש כל אדם, וזמן זה באמצע הזמן שבין חצות החמה (המישורי), כמו שיבארנו בסוף ק"ש לגרי"א (שקיעתה כמישור כב"ל) ושתיים עשרה שעות שוות אח"כ הוא חצות לילה (לרוב הפוסקים). והשלושית חלכה: חצות יום, דברים האסורים קודם המנחה (א"ח ר"ב ס"ב), אתן שחירת בדיעבד (ע"י הפרטים ס"ב פ"ט ס"א), איסור עשיית מלאכה ברב פסח (ס"ב ע"ש) חצות הלילה, לסוף ק"ש של ערביית לכתחילה, ליום זמן חצות אפיקומן (שו"ע א"ח ס"ב ע"ש), תחילת זמן אמירת תיקון חצות, וי"ג מידות פלג הלילה.

זמן מנחה גדולה

מבואר בשו"ע א"ח ר"ג ס"א שאדם מתפלל מנחה מעת ששברו ביום שש שעות ומנחה, כלומר חצי שעה אחר חצות. וע"פ בשעה"צ (ס"ב ר"ג סק"ח), ועיין תימתי לשון מרן (שם) שיש חזון אבא שאול שעה שעה של 30 דקות אחר חצות היום, ובתן כ"ל מ"ת השנה, ואחר חצי שעה ומניית המשתנית במשך ימות השנה. ומבואר מנהג אחר שקילות ירושלים, ומקומות אחרים, להחמיר בספק קביעתו של זמן זה, ולהנהוג לאחר את תחילת זמן המנחה כפי הזמן המאוחר כששני חשבונות אלו, חלילה בחורף חצי שעה שעה ובקיץ חצי שעה ומניית, וכן שעינו.

סוף זמן מוסף לכתחילה (חובאב בשבתות וימים)

זמן תפילת מוסף לכתחילה הוא עד סוף השעה השביעית (היום מהנן) כמבואר בשו"ע א"ח ס"ב רפ"ו, וחובב בהוספת שעה ומניית (לדעת הגרי"א עיי"ן לקמן בזה יומה חזון) חצות היום, (ולדעת המג"א אחר מאוחר קצת יותר מזה), וכדיכבד מתפלל מוסף עד סוף היום. וכדיכבד המתאחר בתפילת מוסף עד זמן תפילת המנחה אם מקדים אותו למנחה, עיי"ן בשו"ע שם.

זמן שעה עשירית (דפוס בלוח העליון)

והוא זמן סמוך למנחה קטנה, וסוף סעודה כפת בערב שבת בתחילת השעה עשירית מהנן לשקיעה, לענין מש"כ השו"ע (א"ח פ"א ס"ב ע"ש ב'): מצוה להמנע מלקבוע סעודה שנהוג בה בחול מןסוף חשע שעות ולמעה. וכתב המ"ב (שם ס"ק י"ז): ומכל מקום נראה דבימות החורף בזמן שיומיים קצרים מאד, מצוה להמנע מלקבוע סעודה הרגילה אפילו קודם ט' שעות, כל שהוא משער בפנשו שעל ידי זה לא יחה תאכל לאכול בלילה. (ובלוח העליון בפרשת וישאל ויחברנו בזה).

בלוח קבענו את הזמן של שעה תשיעית ע"פ הגרי"א מהנן לשקיעה, וכאשר הבאנו להלן בייזמן מנחה קטנה"ה מהאחרונים ובכזה"כ שם אות י"ח כתב הרמזים השעות מע"ש עד צא"ח, וצ"ב מ"ג מנחה קטנה ופלה"ה שהבאנו לעיל משמו דאדול למעשה מהנן לשקיעה, ואולי משום שכאן הוא רק מצוה להמנע נקט לקולא לאחר הזמן, וצ"ע.

ונהגה ערכנו את הזמן שמשמנו שי' להמנע מאכילת פת בערב שבת, וכן בערבי חגים, אמנם גם בימות החול אסור לאכול בזמן זה למי שזל את הפלג מנחה, מ"ש הפרטים ברמ"א פ"ב ר"ב ס"ב ובמ"ב שם. ונהגה זה אצל נ"צ ב"ל יום אכילת סעודה, תספורת, מרחץ, ע"י שר"ע ורמ"א פ"ב ר"ב, ולדעת השו"ע הוא סמוך למנחה גדולה בעינינו, וכערב שבת מצוה להמנע מאכילת פת משעה זו כמבואר בשו"ע פ"ב רמ"ט ס"ב. ובזה נקבע לפי יום שישני שבשבת בלבר, ועל פי נתיקן לשער את הזמן כשאר ימות השבוע.

זמן מנחה קטנה

זמן מנחה קטנה הוא בסוף שעות ומנחה ומניית מהנן, ותחילת היום לגבי זמן זה (וכן זמן מנחה גדולה, ס"ז מוסף, ופלה המנחה) הוא אהנן החמה וסופר שקיעתה כדעת הגרי"א, כמבואר בספר "כ"ף המשתות" להרי"מ טוקזינסקי (בפרק י"א) "ויבנוע לזמן מנחה קטנה ופלה המנחה מעט הכל חושבין שיראל מהנן החמה עד השקיעה". וכן הביא מו"ז בכך החיים (סוף ר"ג אות ו') "דהנהגו לענין תפילה (היינו מנחה קטנה ופלה המנחה) להקל ולחשוב שעות אלו ככרבי הלבוש מוריתת המשגל עד שבין השמש נראית על הארץ". גם המ"ב (ר"ג שעה י"ד) כתב, דלרד"ך דחושבים לדעת הגרי"א פלג המנחה הוא שעה ורבע קודם השקיעה. (וזה ללא כשיטת הבנא"ח לקמיה, ומזכר מזה גם שאין המנחה התיקן ב"ם בדיונו ולוחותו ור"ב, ויש לו לזה הוכחות נוספות ואבמ"ל).

והשלושית חלכה: זמן תפילת מוסף לכתחילה (שו"ע א"ח ר"ג ס"א), לאיסור עשיית מלאכה בע"ש מן המנחה ולמעלה (לשיטת אחת בשו"ע א"ח ר"א ס"א), לקביעת סעודת גדולות וקטנות לדעת השנות (ר"ב ס"ב).

פלג המנחה

זמן פלג המנחה הוא שעה ורבע ומניית קודם השקיעה, וסודר כפי דעת הגרי"א ובנ"ל. ונהגה מנהג הרבה מהספרדים המתפללים ערביית מפלג המנחה, לחשב מן פלג המנחה אחר זמן זה כגבול שעה, שמום שכן דעת הבן איש חי (ש"ת פ"ק ריקול), וזה בחכמה ששעות הינו לדעת זו הם מע"ש 90-דק' עד צא"ח בניינים, והוספתו לרמזים ר"ג וזה לזמן פלג המנחה בטבלה שבסוף הלוח, והיונו ע"פ שישט ר"ג כצ"ור, מע"ש ד-90 דק' קודם הניג במישור עד צא"ח כ-25 דק' אחר השקיעה במישור (6.45) מעלות) יום לעיל ביבאר לסוף ק"ש מג"א לתומרא. ואמנם בני הבאנו לעיל ביבאר לזמן מנחה קטנה מהרי"ט ומנה"ח, והנהגה בין אצל בני אשכנז ובין אצל בני ספרד לחשב פלג המנחה כהגרי"א.

והנה רוח היום להגיד לספרדים שזמן פלג המנחה הוא כלשון במבואר בשו"ע פ"י ר"ג שעה ורבעי קודם הלילה, וא"כ לבוארה לאחרונה: פלג המנחה כדעת הבן איש חי והנהגה לכתוב כאן מאשר כתבתי לאחרונה:

הנה שי' לברר את זמן פלג המנחה, האם הוא שעה ורבעי קודם השקיעה או שעה ורבעי קודם הלילה, כלשון מרן בשו"ע (פ"י ר"ג), אלא נאמר קודם הלילה האם הוא קודם מ"ת ר"ת דק' אחר השקיעה או שעה ורבעי קודם צא"ח. והגאונים. ונדון בארובה באחרונים ראה בה"ל רס"א ב' ד"ה להקדים.

ויכולו ערכנו את זמן פלג המנחה הנמצא בגוף הלוח לפי חישוב השעות עד שעת רביעי ומניית קודם השקיעה, וחסבון י"ב שעות מהנן החמה לשקיעתה כשיטת הלבוש והגרי"א, ולא כפשוטו דעת מרן שפלג המנחה הוא שעה ורבעי קודם הלילה, וחסבון השעות הוא מעלות השחר עד צא"ח.

ושתי סיבות בדבר: א' מאחר שאין היה המנהג בירושלים ע"הק, כמבואר בספר "כ"ף המשתות" להרי"מ טוקזינסקי (פרק י"א) וז"ל: "ויבנוע לזמן מנחה קטנה ופלה המנחה מעט הכל חושבין שיראל מהנן החמה עד השקיעה". ובמון כן כתב מו"ז הגאון בעל "כ"ף המנחה" (בא"ח פ"ב ר"ג אות ו') "דהנהגו לענין תפילה (היינו מנחה קטנה ופלה המנחה בעינינו) להקל ולחשוב שעות אלו ככרבי הלבוש מוריתת השמש עד שאין השמש נראית על הארץ".

ב' מאחר שחשבון שעות היום לדעת מרן בשו"ע ע"פ התרומת הדין שר"ה, שבימי נסין וישוריים ישנה מעלות השחר (72 דק' קודם הניג) עד צאת הכוכבים (72 דק' המנחה שעה ורבעי ומניית דהיינו ומניית 60 דק' פלג המנחה שעה ורבעי ומניית דהיינו 75 דק' לפני צא"ח יתה 3 דק' קודם השקיעה של הגאונים שהנהגה בניינו. ולא תנינו למעשה את זמן פלג המנחה כ"ז סוף המנחה (לרד"ך חשבונו מנחה קטנה ומניית קודם השקיעה) ובעודו לצאת מזה משכילות המורים כגון בהדלת נרות שבת וכו'. (ומסתמא זה הטעם של הסיכה הארשונה בהל"ל).

אמנם דעת רבינו הבן איש חי (ש"ר פרשת ויקהל) שחשבון שעות היום ש מעלות השחר עד צאת הכוכבים של 25 דק' אחר השקיעה. ע"פ. ואמנם אל ברור שם לאוהו שיטה של עלות השחר כוונתו, עכ"פ צ"ע כצ"ור ערך לפי 90 דק' ומניית, ובלוח דינים ומנהגים שיר"ל בשנת תשע"ו (ע"י מן אהבת שלום) הוכיחו שדעת הובחי צדק והבא"ח ברב פעלים לחשב את ע"ש 72 דק' קודם הניג, וכן ערכו שם את לוחותיהם. עכ"פ על פי שיטה 90-דק' ערך ר' נסים ב"ר ציו"ל ז"ל לוחותיו הנדפסים בספרו "משע"ס"ם". ויש לעיין שכרוב שעה הנשנה מקדים מן פלג המנחה לשיטת הגרי"א, מומן פלג המנחה לשיטת הבן איש חי וכרע שעה. כפי שהוכרנו המנהג בירושלים לענין פלג המנחה כהלבוש, ולכן קבענו השיטה הזאת לעיקר, אלא שמאחר שיש נהגים כשיטת הבן איש חי, וכן קבענו בטבלה בסוף הלוח את פלג המנחה לפי שיטת והנהגת הגאונים ודכבי"ל להו דומן צאת הכוכבים וכן כשיעור מהלך שלשת רבעי המיל אחר שקיעת החמה, לא יתכן להוה לפי חשבון השעות מעלות השחר ועד צאת הכוכבים, ששעות היום מנחה גדולה היו חצי שעה אחר חצות היום, וגם חושב השעות מעלות השחר ודק' 90 דק' לפני הניג החמה עד צאת הכוכבים והגאונים ידעו את חצות היום ומן רב לפי שהשמש פסחה לראש כל אדם, חייב שהיה במציאת דרכה ובמראה סמימיה (ני"ח ע"א) אסור להינין על כפי הערבים מעותנו שעות צלילי ערב דהיינו משעה שהחמה מתחילה לנשות לצד מרוב, ובשלמא אחרונים רבינו ח"ת רסכ"ר ילי דומן צאת הכוכבים ודק' 72

או 90 דק' אחר שקיעת החמה שפיר יהיה חשבון חצות היום בשעה הששטש מזיגה לראש כל אדם במשך המהלך, כן אם נתבשר המצות מהגן לשקיעה או מעשה באצ"ח, אבל לשיטת האוגנים אי אפשר לחשב השעות לענין חצות היום אלא רק מהגן לשקיעה, ולאחר חצי שעה מן חצות היום שכבר מתחיל להיות היער שהחמה נוטה לעד מערב הוא זמן מנחה גדולה, לפי זה אף לענין זמן מנחה קטנה שמורה שזמנה הוא ממשעות ומחצה יש לנו לחשב שמועות מנחת השעות ועד שקיעתה, (שאר ברובא לא יתכן לומר שמה שאמרו זומן מנחה גדולה הוא ממש שעות ומחצה היינו לפי חישוב השעות מהדורות לשקיעה ומה שאמרו זומן מנחה קטנה הוא ממש שעות ומחצה היינו לפי השעות המדויקות השחר עד צאת הכוכבים).

בלוח בלוח היוצא לאור על ידי ישיבת "אור חיים" זמן פלג המנחה נערך באופן שונה מהליל. לפעמים ישנם שניונים משמעותיים בינו לבין שעות הלילה והבן אי"ח, ובכשפניתי לריב עורך הלוח הגיל' ושאלתי לסיבת השינוי, השיבני שישנון ערכת זמן פלג המנחה ב"לוח אור החיים" כך היא: (א) חישוב אורך היום המדויק עד שקיעה. (ב) חילוק התוצאה בגיל 24- ומציאת השעה המינית. (ג) הפחתה שעה ורבע ומניית היום הכוכבים. ע"כ.

וביארו הכרם בדמעה שדעת מרן השקיעה לחשב שעות היום עד צא"ח, ומהאר"י ורבע קודם צא"ח ד"ה הוא ג' דק' קודם שקיעתה של האוגנים, וראשון להגות כן את זמן פלג"מ ובגון הדלקת נרות שבת וכדו' כמ"ש לעיל, על כן מחשבים את היום מהגן לשקיעה (בכר"ה), והגון ששולח לשעה ורבע קודם שקיעתה של 6:00- והשקיעה ב-6:00- שפלא המנחה להגרי"א ב-4:45, לדעה זו אל פלג"מ ב-4:58, הדשעה ורבע אלא מטילים אותם על צא"ח' והאוגנים שהוא ב-6:13- ביום השנה.

יש לתמוה מאד דלמה נהגו להטיהו זו שום מקור, ולעלה להם בגלל שרצו למנוח חצות המצות היום עם עברי היום, וע"ה שפלה"מ שעה ורבע קודם הלילה, ואמנם ובלבד לא עשו כדעת מרן, שעל רובת פלג"מ הוא כמה דק' במשך קודם שקיעתו, ולדבריהם הוא מוקדם יותר משעה לפי השקיעה. וכן כדעת מהר"א איש חי אינו, ולדעתו מחשבים כל שעות היום מע"ה ש-90- לצא"ח ב-25- ויצא פלג"מ שעה ורבע הריב קודם הלילה, אמנם אם לא עשו כן, אלא השנה ורבע, לפי חישוב מהגן לשקיעה השלוחות קודם צא"ח, והם ולא נכחו. והם על זה, יתקן, לקחת שעה ורבע לפי שעת מסיים להשתמש בו לפי שעת אחר שלבדו אין זה כלל שיעור המנחה ורבע, כי אם מוחלט בדיעתו שיקבע חז"ל לשעות היום הם שעה לשקיעה, לא יתן לקחת שעה חסרם כזה ולהשתמש בו לפי שעה שרונים מלכות השחר לצא"ח, כי כל שעה לחוקק על חבתה, והריב פלג"מ.

ואין לומר דמאחר דלפי חישוב זה תמיד מתאחר זמן פלג המנחה הזה ליה חמיקה, ומאי אכפת לן בה. חז"ה ד"חומרא"א לירוש' שהיה להוסיף על העירק, שעת היום כשיש המצות, אבל לא להוסיף שעה זמן, ולאחר את פלג המנחה כשום שיטה, ועוד דומן לפי המנחה לא ש"יין בו חומרא, והנה רעב כרתי יהודה זומן ערבת מפלג"מ, עבר, ובלבד שלא יגיה בחרב יודיה (בתכחלה) ההפגלם עם מנחה עם ערבת אחר פלג"מ, והעושה כזמן שכלוח הגיל', וכגון דוגמא לענין המשתכל מנחה עד 12- ואח"כ שעות ערבית, ערבת, עשה חרות שחיה, שהאמש שהפגלם עם מנחה וגם ערבת אחר פלג"מ הנכון שזמנה ב-4:45- וכנ"ל.

סוף דבר: מן הדין לומר ולקבוע זה זמן פלג המנחה כמו שכתבו הנה החיים והימים, שהמנחה לחשב את השעות המדויקות מהגן לשקיעה לגבי כל מנחה ששעה ורבע קודם שקיעה. וכן במבוא בספר

הליכות עולם להגרי"א ח"א פ"ר ויקהל את ב' (עמ' רמ"ט), ע"כ, וכ"ה המ"ד לירדן (במשך שבת מנחה קטנה). השלוחות והלכה: זמן קודם שבת (ומ"א) ש"ע א"ח ר"ס"א ס"ב, זמן קודם וערבת בע"ש (ר"ס"ו ס"ב), זמן הדבלה במוצאי שבת לאונס (ר"ע ס"א), והפיקט נד חנוכה בדיעבד (תרע"ב ס"א), ספירת העומר בדיעבד (פ"ט סעי' ב-ג וע"ש בשעה"צ סק"ז ובח"ל ד"ה מבערה), מניית אסתר בדיעבד (עיין בפרטי השיטות הרצ"ב ס"ד), ועוד.

הדלקת נרות שבת וירוש'

כתב המ"ב (ר"ס"א סק"ה): ומי שמחמיר על עצמו ופורש עצמו ממלאכה חצי שעה או על כל פנים שליש שעות לשקיעה אש"ר, לו, הדוא ויצא בוה ידי כשהם כל הראשונים. וכשע"ה ש"ע"ה א"י: היינו אפילו לשיטת ר"א מיי"ן (ב' היראים), ואפילו אם נסבדו דמיל הוא כ"י מינוט, ויצא בוה מדינה גם התוספת שבת להרבה אחרונים.

בלוח של ירושלים זמן זה 40 דקות קודם השקיעה כמנהג ירושלים, כאשר כתב הר"מ טוקצ'וויטסקי בספרו בין המשמות (פ"ב) 40-10, דקות אלו חושבו לשקיעה הנרפסת בגוף הלוח שהיא הנראית לעומד בחר' (עי' לקמן בביאור לזמן שקיעה"ה). גם נבית שמש זמן זה הוא 40 דקות קודם השקיעה מההר, וכפי ששמעתי מהגאון ר"ע קודם שקיעה ש"ט"א שכן המנהג פשוט. וגם בביתו נהגו זמן זה הוא 40 דקות קודם שקיעה מההר, וכפי ששמעתי מהגאון ר"ח טופ"ס שלי"ט"א שביטול העיר קיבלו על עצמם את זמן הדלקת נרות 40 דק' קודם השקיעה מההר בירושלים. ובהרבה ערים כגון אלעד, מודיעין עילית, זכרון יעקב, רכסים, כרימאל וביית שאן, נהגו זה הוא 30 דקות קודם השקיעה מההר, כהוראת רבני העיר בכתובת ביה"ב, בבית ברק, באשדוד, ובועד מקומות, זמן זה הוא 22 דק' קודם השקיעה.

בירושלים, זמן זה הוא 20 דקות קודם השקיעה לפי המתמרים המופיעה בלוח התחתון. וגם בירומה היא 20 דק' קודם השקיעה. ובחז"ל הוא כמחוקקם של, כד"ר"כ 18 דק' לפי השקיעה. בקונטרס "מנחת שלום" ח"כ בסופו הנראה בבירור ומקור המנהג של זמן הדלקת.

זמני שקיעת החמה, המישרור וההרבה ומעל ההר

נפתח בשקיעה לאופק ירושלים, שבה דיבור הרבה הפוסקים והחכמים, והנה השקיעה הלכה ולמעשה היא עם סיום ירידת הלגלג החמה באופק, והרבה אלו חתונת השקיעה כפי שהיא נראית לעומד בירושלים. בירושלים (בנובה 800) ממש דקות ארוכות לפי השקיעה. אך הכרעת הפוסקים שבמניין את החרים הגבוהים הקרובים לעיר, א"כ כ"ש החרים שבמנין את העומה, ואין להתחשב בחסות שבמנחת החרים הקרובים, וזמן השקיעה הוא כמפיע בלוח. אבל את הפוסק שקיעה שנבע מהפסיק הגובה ולא בגלל הסחרה, אכן יש לו נפ"מ ובפס"ד באדייריאה, כלומר שיתכן שבמצוה"א תהא השקיעה 20- שניות קודם לירושלים, ובכ"ה"גו"ת וז"ל השקיעה 10- שניות אחר "גאולה", אבל מאחר שכן י"ב וכן כן לא סמכינו על דיוקים כאלה כידוע, לכן לא מביאים נפ"מ א"ל בלוחות. (וראה הקדמת הגר"י מרצ"ב זצ"ל לספ"י "זמני הלילה למעשה"). ע"ד כאן.

השקיעה במישרור שעת העלין קודם השקיעה בתיחיתות אל ירושלים כאלו לא היה בהר (בנובה 800) ממש מעל פני הים, אלא כאלו היא במישרור (בנובה 0) הוא גובה פני הים, והיינו שמכניס את גובה המיקום אותה גובה האופק וכאילו כל כדור הארץ שטוח ונוכח פני הים.

השקיעה במישרור שעת העלין קודם השקיעה בתיחיתות אל ירושלים כאלו לא היה בהר (בנובה 800) ממש מעל פני הים, והיינו שמכניס את גובה המיקום אותה גובה האופק וכאילו כל כדור הארץ שטוח ונוכח פני הים. והוא זמן זה, כי הגאון ראי"ז מלצר זצ"ל חשש שמה השקיעה המישרורית (המחושבת ללא גובה ההר ולפי ירושלים גם בגובה

מספר הימים שיש בשנה הלועזית), ומלבד זה, ידוע שהלות העיקרית לשיטתו נהגו לפי השקיעה הערבי שהיה נהוג בזמנו, ובטעות לפי שיבוש גדול בהעתקה והמרתו לשעון האירופאי, ולוחותיו מקדימים בכל זמניהם בכשתי דקות, ולכן אין השקיעה שבו תואמת לזמן השקיעה אמיתית, ובחורף מקדימה השקיעה עד 4- דק' (ובכמוצ"ב 3 דק') ובקיץ עד כשני דקות (בכמוצ"ב ארבע דקות), ויש לדעת שהלוחות קרובים לדיוק אך ורק לפי השקיעה הערבי, ולכן נהגו כדור הקרובים לירושלים כמותו, (ושמעינו שמורה נאמנה שכשהעיר להגרי"ט עצמו על טעות זו אמר, שמאחר שכולם משתמשים בשקיעה הערבי אין נפ"מ בכל זה, ועל ככלל משתמש בשקיעה האירופאי. ויש להוסיף שהוא עצמו לא פרסם בלוחותיו את השקיעה לפי השקיעה האירופאי, ורק משנת תשי"מ הוסיפה בנו ר"י ניסן זצ"ל מתוך הספ"י "בין המשמות"), אמנם כיום משתמשים אנו בשקיעה האירופאי, והבהרה טעונה כ"ל, אינו כוונתו שיחש לחוש על זה, אלא היא טעות, והעיקר הלכה ולמעשה לומר שהשקיעה המופיעה בגוף הלוח שלפנינו הינו להתייחס בקצרה לשאלה אשר הומננה אלינו פעמים רבות בשנים האחרונות, ומהאחד לפני שתתקבלה על ידי ה"ה יודיה שנת שלש"א: [מזיה א"ה השאלה: שנתה נמוכה כגון סנטריה המורחבת או נוה יעקב, השמש משתקלת מוקדם מאד, האם יתכן שהשקיעה במקומות ב-10 דק' קודם הכתוב בלוח. להבנת השוכהו שי לכאן:

מה שנהגו שהשקיעה יקבעת לפי המיקום הגובה בעיר, כמ"ש החר"ה"א בכר"ה"ב בס"ם הבית דוד, וכן נהגו כל עורכי הלוחות החר"ה"מ טוקצ'וויטסקי הר"מ שפירא ועד, ונכ"ה"א אמר לו (ד"א"ס) מן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, אלא שהודיעו שלא המיקום הכי גבוה א"ל ע"פ המקומות הגבוהים שבעירן, מנהג זה יסודו בכך שיש מקומות נמוכים כל עיר שמותרים על ידי גבעות או חומות ובנינים ועצים קרובים, ועם כל זה בורר שהלכו תמיד אחרי המיקום הגבוה שאינו מוסתר, והוא החומה, או המגדל, או הבתים, או העצים שבבעיר, וכל זה יש השמש לא נטרחה מהמקומות הגבוהים - עדיין לא נחשב כשקיעה, אף שבפועל בכל בתי העיר (המוסחרים) כבר היה שקיעה מלאכותית.

והנה, והפסיק בין השכונות הגבוהות שבירושלים למקומות הנמוכים ביותר הוא פחות מחצי דקה (ק"ה גובה 650- 800 מטר מעל פני הים הפופס כ"ה"א שניות 25-30), ומה שנתה שבשכונות הנמוכות השקיעה מוקדמת הרבה, אינו בגלל נמוכותם אלא בגלל שבסמיכות אליהם ישנם חרים, שאינם שהם גבוהים מהם רק במעט, מפני שמכונות הסמיכות את השמש דקות ארוכות לפני השקיעה. אך הכרעת הפוסקים שבמניין את החרים הגבוהים הקרובים לעיר, א"כ כ"ש החרים שבמנין את העומה, ואין להתחשב בחסות שבמנחת החרים הקרובים, וזמן השקיעה הוא כמפיע בלוח. אבל את הפוסק שקיעה שנבע מהפסיק הגובה ולא בגלל הסחרה, אכן יש לו נפ"מ ובפס"ד באדייריאה, כלומר שיתכן שבמצוה"א תהא השקיעה 20- שניות קודם לירושלים, ובכ"ה"גו"ת וז"ל השקיעה 10- שניות אחר "גאולה", אבל מאחר שכן י"ב וכן כן לא סמכינו על דיוקים כאלה כידוע, לכן לא מביאים נפ"מ א"ל בלוחות. (וראה הקדמת הגר"י מרצ"ב זצ"ל לספ"י "זמני הלילה למעשה"). ע"ד כאן.

השקיעה במישרור שעת העלין קודם השקיעה בתיחיתות אל ירושלים כאלו לא היה בהר (בנובה 800) ממש מעל פני הים, אלא כאלו היא במישרור (בנובה 0) הוא גובה פני הים, והיינו שמכניס את גובה המיקום אותה גובה האופק וכאילו כל כדור הארץ שטוח ונוכח פני הים. והוא זמן זה, כי הגאון ראי"ז מלצר זצ"ל חשש שמה השקיעה המישרורית (המחושבת ללא גובה ההר ולפי ירושלים גם בגובה

מספר הימים שיש בשנה הלועזית), ומלבד זה, ידוע שהלות העיקרית לשיטתו נהגו לפי השקיעה הערבי שהיה נהוג בזמנו, ובטעות לפי שיבוש גדול בהעתקה והמרתו לשעון האירופאי, ולוחותיו מקדימים בכל זמניהם בכשתי דקות, ולכן אין השקיעה שבו תואמת לזמן השקיעה אמיתית, ובחורף מקדימה השקיעה עד 4- דק' (ובכמוצ"ב 3 דק') ובקיץ עד כשני דקות (בכמוצ"ב ארבע דקות), ויש לדעת שהלוחות קרובים לדיוק אך ורק לפי השקיעה הערבי, ולכן נהגו כדור הקרובים לירושלים כמותו, (ושמעינו שמורה נאמנה שכשהעיר להגרי"ט עצמו על טעות זו אמר, שמאחר שכולם משתמשים בשקיעה הערבי אין נפ"מ בכל זה, ועל ככלל משתמש בשקיעה האירופאי. ויש להוסיף שהוא עצמו לא פרסם בלוחותיו את השקיעה לפי השקיעה האירופאי, ורק משנת תשי"מ הוסיפה בנו ר"י ניסן זצ"ל מתוך הספ"י "בין המשמות"), אמנם כיום משתמשים אנו בשקיעה האירופאי, והבהרה טעונה כ"ל, אינו כוונתו שיחש לחוש על זה, אלא היא טעות, והעיקר הלכה ולמעשה לומר שהשקיעה המופיעה בגוף הלוח שלפנינו הינו להתייחס בקצרה לשאלה אשר הומננה אלינו פעמים רבות בשנים האחרונות, ומהאחד לפני שתתקבלה על ידי ה"ה יודיה שנת שלש"א: [מזיה א"ה השאלה: שנתה נמוכה כגון סנטריה המורחבת או נוה יעקב, השמש משתקלת מוקדם מאד, האם יתכן שהשקיעה במקומות ב-10 דק' קודם הכתוב בלוח. להבנת השוכהו שי לכאן:

מה שנהגו שהשקיעה יקבעת לפי המיקום הגובה בעיר, כמ"ש החר"ה"א בכר"ה"ב בס"ם הבית דוד, וכן נהגו כל עורכי הלוחות החר"ה"מ טוקצ'וויטסקי הר"מ שפירא ועד, ונכ"ה"א אמר לו (ד"א"ס) מן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, אלא שהודיעו שלא המיקום הכי גבוה א"ל ע"פ המקומות הגבוהים שבעירן, מנהג זה יסודו בכך שיש מקומות נמוכים כל עיר שמותרים על ידי גבעות או חומות ובנינים ועצים קרובים, ועם כל זה בורר שהלכו תמיד אחרי המיקום הגבוה שאינו מוסתר, והוא החומה, או המגדל, או הבתים, או העצים שבבעיר, וכל זה יש השמש לא נטרחה מהמקומות הגבוהים - עדיין לא נחשב כשקיעה, אף שבפועל בכל בתי העיר (המוסחרים) כבר היה שקיעה מלאכותית.

פני הים) היא העיקר לדינא, והיא מוקדמת בכ-5 דקות קודם השקיעה הנראית לעומד בחר' בירושלים, ראה בהרחבה במכתבו השני בספר "בין המשמות" ונרשם גם בספר בא"ה.

והשימוש בזמן זה הוא כדי לדיע זמן זה לחוששים לו ובפס"ד באדייריאה, וכן למנין שעות היום, כמ"ש בפר"ח ז"ל שאת שעות היום מונים מהגן למישרור לשקיעה במישרור, וכן לגבי זמן צאת הכוכבים במעלות שנתנה זמון זה כמ"ש לקמן.

והנין להתייחס אל לדוגמא כמה ערים נוספות על פי מה נקבע בהם זמן שקיעת המהם. הנהגה ברומה לירושלים, בעיר ביתר עילית, זמן שקיעת החמה בלוח התחתון הוא זמן השקיעה כפי שנראה לעומד דרך הגובה הממוצע של ביתר (660 מטר מעל פני הים). זמן זה הוא גם שקיעת החמה הנראית והוא דומה לשקיעה מההר, כי האופק המערבי פתוח כפי ימות השנה, וניתן לראות השקיעה לים (מלבד חודש סוף הקיץ שהנראית מוקדמת בגובה גלגלים מרחיז בורר הדסה הקרובים בתוך פחות מ-5 ק"מ, כמ"ש, כממה נקודתו בנבעה ב"ל כמעט כל השנה הוא שוה לאסטרונומי).

בלוח העליון הבאנו את זמן השקיעה המישרורית, שהיא בניכוי גובה העיר, ובתיחיתות אל ביתר כאלו לא היה בהר (בנובה 800) מטר מעל פני הים, אלא כאלו היא במישרור (בנובה 0) הוא גובה פני הים, והיינו שמכניס את גובה המיקום אותה גובה האופק וכאילו כל כדור הארץ שטוח ונוכח פני הים. וכשמיט הנראית. והוראת רב"ה העיר בלוח השקיעה לפי המיקום הגובה בעיר (היינו זמן שקיעתה המישרורית בלוח העליון).

והנה בעיר בני ברק קבענו את זמן שקיעת החמה - לשקיעה המישרורית, והגם שיש בהם סמיים המאחר את השקיעה כמעט יותר מרקה, נקטנו למעשה כנהוג בבני ברק והבאנו זמן שקיעה אחר בלוח הוא זמן השקיעה המישרורית. שכן נהגו בעיר בני ברק בותיה מוקדמת דגא. אמנם יש לדעת זאת, במקום ספק כן ב"ה כפי"ט או כתינוק הגדול כמעייני הישנה בדקה של השקיעה לא להחשיב כשייך ליום הבא, ולעשות שאלת חכם.

ולדומה לזה בערים נתניה וחדרה, קבענו את זמן שקיעת החמה - לשקיעה המישרורית, והגם שיש גובה סמיים המאחר את השקיעה כמעט, נקטנו למעשה כנהוג בבני ברק והבאנו זמן שקיעה אחר בלוח הוא זמן השקיעה המישרורית.

ובעיר אשדוד הוסיפה באופק לבני ברק ק"ה ששונות על הים ממש ואופק המערבי פתוח, קבענו בלוח התחתון את זמן השקיעה כפי שנראה לעומד בעיר. זמן זה הוא גם שקיעת החמה הנראית, כי האופק המערבי פתוח, וניתן לראות השקיעה לים. והוא מאחר בכדיקה מהשקיעה המישרורית. שכן נהגו בעיר בני ברק.

ואמנם בעיר אלעד שהיא מתחילה בנובה 80 מטר מעל פני הים וממשיכה עד 160- מטר מעל פני הים, שקיעתה בלוח התחתון המאחרת ביותר, ליה כל מיקום ומקום שיש לו את השקיעה ש"יין לא כאמור לעיל.

וכן למשל בעיר כרימאל קבענו בלוח התחתון את השקיעה לאסטרונומית כפי שהראית נראית לעומד בגובה העיר (כ-250 מטר) האופק המערבי בניכוי החרים שבמנין פני הים, והו ע"פ הכרעת הגר"י מלצר זצ"ל ששעות היום קרובים, ובפס"ד בכרימאל נראית את השקיעה הנראית בעין שהיא כזמן השקיעה האסטרונומית בחודשי השוויון.

***

יש לדעת הדלות לשקיעה בעיר בירוק של רבעי וחצאי דקות, וכימים שלא כתוב בהם חלקי הדקה יש לדעת שהחוקה תלחית הדקה (ולא כנהוג בזמנים שאין בהם רבעים וחצאים בהרבה

לוחות שאם כתוב למשל 4:58 הכוונה עד סוף הדקה ה-58, שכאן כולו יופיע כ"ה 4:58 ושלושת רבעי.

ובכל צורך לדעת תארוכות כזה עד הרגע האחרון (דברים) שהאירוע היה קרה (אלא), ובפרט שהשקעה לראות ענייני משנתה מעט י"ז מגז אויר, ומוטב תמיד להקדים, וכדורו. השלכות השקעה לכתוב: סוף זמן אמירת תחנון לכתחילה, לקביעת יום הלידה ובפרט מילה, להפסק טהרה, כניסת ענינת תשעה באב, חישוב תוכנית שבת ויום וי"ט, סוף זמן הנחת תפילין (פי' ל"ט י"ד-ו), ועוד. והשקעה המימורית קובעת זמן צאה"כ הממושך ע"פ השקעה וחתולה זמן בין המשמעות לגר"א, ולסוף השעות המצויות לגר"א.

זמני צאת הכוכבים, וצאת השבת

א. 13.5 דק', ב. 18 דק', ג. 25 דק', ד. 36 דק', ה. 40 דק', ו. 72 דק'

אם היה השמטה הוא המהלך שלושת רבעי מיל אחר השקיעה (שבת ל"ד); ועם סימונה הוא זמן צאת הכוכבים לדעת הגאונים שהגנו כמותם.

ונהגו ע"פ המבואר בחתי' המבואר ישנם ג' שיטות בראשונים בשיעור זמן הילוך המיל. ולשיטה שהילוך המיל 18 דק' הילוך ג' של הוא 13.5 דק' אחר השקיעה ולא באמצע ה' ושיטה שהילוך המיל 22.5 דק' הילוך ג' רבעי ע"פ המיל 17 דק'. ולשיטה שהילוך המיל 24 דק' הילוך ג' רבעי מיל הוא 18 דק'. ונפרט את זמני צאה"כ: א. זמן צאה"כ לשיטה שהילוך מיל 18 דק'; ב. והוא: 13.5 דק' במעלות אחר השקיעה בערך 10 דק' ונכונה בסוף הלוח.

הבנה דעת הא"ב (בסי' ר"ג) ס"ק י"ד ושעה"כ ס"ק כ"א לגבי מנהגו, וכן הא"ב ר"ב לציין את אשר כתבו הר"מ (שלישית) להחיות בדיעבד להפחית מנהג (בשנת הדקק יריבדבן) עד 13.5 דק' אחר השקיעה וכן להתחיל סעודה בלישית שבת עד זמן זה, שהיא צאה"כ מעיקר"ד לגאונים (וכ"כ הבג"א"ח כפ"י ויקהל ועוד).

לענין ירושלים ומקומות שהשקיעה מהרה מאוחרת מהשקיעה המימורית, ראו לציין את אשר כתבו הר"מ ס"ק ב' בספרו (עמ' ט"ו), אם כי את לחוחותיו ע"פ מהשקיעה שבה, וצה"כ 8.5 מעלות הוא ע"פ המימור (הר"מ שולחנ'ת) בקובץ אוה"ש שהשקיעה עמ' י"ב), ובספר זמני ההלכה למעשה (בהקדמת ח"א ועוד), וכ"כ הגרא"י יזכר, ובידורו צאה"כ הוא אחר ג' רבעי מיל מהשקיעה המימורית, והדגשט שיעדינו אנו רואים אחר השקיעה המימורית באופן המרבה את מוספה אור לכיפת השמש שמעלנו בעצם, אלא שיעדינו יש אור כל עוד שלא שקעה השמש בפועל, אמנם כרגע שמסתלקת תקעה מיד מחשך, [ומשוחה למעשה החושך כאילו באמה שקעה החמה בזמן השקיעה בציבור, והוא הרבה גם במציאות], וא"כ סוף צאה"כ מוקדם כ"כ 5-7 דקות, משימור, נ"ה 13.5 דק' אינם אלא 8.5 נסיים כצדור (כלות משמעות ימים) וכן ג' רבעי מיל הוא אחר ג' רבעי מיל אחר השקיעה, וכן צאה"כ לחומרה אינו 36 דק' אלא 31 דק' אחר השקיעה מהרה, וכן צאה"כ דר"ת אינו 72 דק' אלא 67 דק' אחר השקיעה מהרה.

וע"פ י"ז יוצא שהממתינים לערבית 20 דק' אחר השקיעה כנראה מקומות ב"ם, והמחללים למעשה 25 דק' אחר השקיעה (המימורית) והוא הפחית דעות ככך צאת הכוכבים גמור ודקלמון.

ויש לציין, שהגם שנקודת ר"פ פשוטה להמחריב שהתעסקו בכיבוי עניני המונים, יש מקום להיעיר בזה המשמטל על הפוסקים שלא פרטו זאת, ואדרבה פשוט לשונם משמע שאינם סבורים

כך, וצ"ע למעשה ואכמ"ל. ועיין בדברי רב נסים גאון (שבת קיח): מפורש שגם "הסכסוף" הוא מאוחר יותר על הדר, וצ"ע. ועכ"פ שגם זמני ערבית צאה"כ ע"פ שיטת אלו מהשקיעה המימורית, ולכן הוספו בסוף הלוח זמן זה של 13.5 דק' אחר השקיעה, שהוא חשב למעשה וכ"ל, וקשה לחשוב עניני מהשקיעה במימור, ובפרט שאינם י"א דק' שנות אלא זמניות, וערכונם ע"פ מעלות כשעצם השמטה 3.65 מעלות מחמת לאופק, שזה עולה ל-13.5 דק' אחר השקיעה במימור כינו יסין ותשרי.

ב. זמן צאה"כ 18 דק' אחר השקיעה, והיינו כשהשמש 4.61 מעלות מחמת לאופק, ונרפס בטבלה בסמוך הלוח), וא"ף שולדגא י"א לו חוששים לדעת שהמיל 24 דק' מכל מקום לא עולה זמניות, דקה כערך (המימורית של 22.5) נהגו העולם להמחיר עד דעה זו ולשער זמן צאה"כ בשיעור 18 דק' אחר השקיעה. ועיין בראש"ש (שבת פ"ב אות כ"א) שכתב להוסיף עוד כחילוק 50 מיל ההיינו כחצי דקה (הביאם בסוף ה"ל עמ' 22), ועינין הסיבה לארזן מן צאה"כ היא משום שאין הכוכבים נראים לעינינו עד 13.5 דק' אחר השקיעה.

צאת הכוכבים לחומרה לק"ש של ערבית להתחלה ולמוציא שבת ג' ד'. והנה חמתם שאיננו רואים את הכוכבים בזמן שקבעה הגמ', והיינו כעבור זמן מהלך ג' רבעי מיל מהשקיעה, וזו חלק מהפוסקים מה קובעת ההלכה ככ"ה, ומצאנו חתומים והמנינו לראיית הכוכבים למעשה. הנה מו"ז בק"ב חיים (פי' וס"א ס"ק א') כתב, לכל דבר שערך לילה ודאי, אין חושבין אותו ללילה אלא עד אחר צאת ג' כוכבים בינונים, ובמקומות אלה כמו ארץ ישראל וטוריה וארץ שבעה, זמנו הוא כמו שני שליש שעה (40 דקות) אחר אשר השמש נראית עוד על הארץ כע"ז, [ולמש"כ בסוף קונטרס מנחת שלום ח"ד בענין הגמ"ב, היינו 35 דקות אחר השקיעה המימורית, וכע"ז כתב הבג"א"ח בשם אב"י (ירש פ"ו היצא) 37-דק' אחר השקיעה מתפללים ערבית במבוי להתחיל].

וברוב"ש ע"פ ר"ל"ה ס"א כתב דמק"ש של ערבית הוא משעת יציאת שלשה כוכבים קטנים. ומבואר בבית יוסף שם זמן הדין שג' כוכבים קטנים, וגם בה"ל שבת פ"ו רצ"ג ס"ב במבואר לארצות מלאכה כבמציא שבת עד שיראו ג' כוכבים קטנים, וכתב שם הברכ"י במנהג ל"ש ישראל שמתנינים אחר שקיעה"ח כדי הילוך ג' וג' מיל ועושין מלאכה, ומשמע ממש"כ ב' מיל - שכעבור 36 דקות שהוא שיעור ב' מיל (2*18) נראים כוכבים קטנים, וכן סידור הר"מ טוקצ'ינסקי בלוחות א"ת צאת השבת, והוא כפי שיעורו 36-דק' אחר השקיעה (ובק"ב מגיע עד 43 דק' אחר השקיעה) וערך ע"פ מעלות, כשהשמש 8.5 מעלות מחמת לאופק. והוא בלוח זמן צאת השבת ע"פ שיהו זו.

סוף זמני הצמזמות

ונהגו לילה גמור היו ככר בזמן צאת הכוכבים הבינונים, והזמן הזה הוא לדעת הר"מ"ם (בקבוצו) ולדעת הבג"א"ח (27 דק' ר"ו נסיים כצדור (כלות משמעות ימים) וכן ג' רבעי מיל הוא אחר ג' רבעי מיל אחר השקיעה, וכן הגרש"ז איינריך (בשמינת שבת כהלכתה ח"ב פמ"ז אחר מ"ה) 25-30 דק' אחר השקיעה. ולענין סוף זמני הצמזמות שהם מרובים שיעורו זמן צאת הכוכבים ע"פ דעות אלו והיינו בזמן 6.45 מעלות מחמת לאופק, (בהתארת הגרא"י יזכר וצ"ל), אמנם יש שמחייין לחכות ל"א כוכבים קטנים, לפי שצאה"כ ג' כוכבים בינונים אינו מבואר בתלמוד ולא בראשונים ושמא הוא שייך ליציאת ג' כוכבים קטנים (ור"א), ועכ"פ צאת צום הוי"כ כמו ב"ג דין תוספת, זמני צאת השבת ככוכבים קטנים.

צאת הכוכבים להחז"א

ה. דעת החו"א והכה"ח ועוד, לארזן גם זמן זה, ועל פי בדריחה

הוספו בס"ד בחלק מהערים בלוח העליון (ובחלק גם בלוח התחתון בזמן צאת השבת) זמן צאה"כ של 40-כ עד קרוב ל-50 דק' אחר השקיעה, 9.28 מעלות. מספר זמני ההלכה למעשה.

צאת הכוכבים לרבינו ם

ו'. צאת השבת (ימים טובים וצמזמות) לר"ת חושב ע"פ הדעה שגמל 18 דק' וזמן צאת הכוכבים לר"ת שהוא ד' מיל הם 72 דק', וחושב במעלות כמו שנקטנו בזמן ע"ש, ובכל חישובי הלוח. ואמנם מנהג ישראל לומר ח"ח בדקות זמן תמידיו הוא 72 דק' אחר השקיעה וכן כתב חז"ם במכתב (נדפס בכיורו הלכה אחר תנינא עמ' צ"ח) שכן מנהג ישראל, אך מכל מקום אנו הבאנו הזמן דק' 72-דק' במע' אחר התיצות עם ח"ח, והאת משום שמאחר שגמ"ש זמן צאה"כ ד-דק' מהשקיעה הוא כמשך הזמן מעשה ד-דק' להנ"ך, לא יתכן הפרש ביניהם, וכן משום שכבר כתבנו לעיל שהעיקר כשיטת המעלות, וכן נצרכו הגרא"י וזכ"ר בלוח שנה לעיר "קריית ספר", והגרש"ז בליצקי בסידורו "מנחת ירושלים", הזמן הזה ע"פ 72 דק' במעלות, והוספט מעליו (ובכ"ח עילית ועוד בכל השנה בלוח העליון) גם את זמן צאת השבת לר"ת לפי 72 דק' שעות, כמנהג הפוסק. ובטבלה בסמוך הלוח קבענו את זמן ר"ת לכל ימות השנה. זמן ר"ת הוא צאה"כ וברמז"ש ע"פ להוסיף עליו דק' הילוך ג' אמה (כחצי דקה) לדעת אר"ם, ועוד משנה לרוחפת סבת. בירושלים רבב"כ והנהגו בטבלה בסמוך הלוח צאה"כ לפי 90 דק' זמניות שם קרייבסק, (ועיין במכתב ח"ח ה"ל), וגם זה מועתק מן זמני ההלכה למעשה.

זמן סעודה רביעית לכתחילה

זמן סעודה רביעית לכתחילה כ"ד שתייה מסוכה לביצאת השבת, ואם אינו תאב עדיין לאכול מהתכונ עכ"פ שלא יעסוק במלאכה קבוע עד שיקיים סעודה זו, ועיין כשערי תשובה במבואר דאנו כראי בכל גוונא לאחריה יותר מתחנה"א עכ"ל. ובכ"א (שנה שניה פ' יצא אות כ"ח) כ"ה: והנהגה עד אחר י"ד שעות, וכ"כ היסוד ושרוש העבודה ועוד. ועיין כ"ז בהרחבה בכיורו הלכה (ביצאעא ע"פ ש'). זמן זה נקבע ע"פ החישוב של ד' שעות זמניות מהשקיעה עד זמני המימוריים.

פרק י' זמן ברכת הלבנה

הזמן עורך כמנהג הלוחות, וכולל את "זמן מולד הלבנה", "תחילת זמן ברכת הלבנה לבני אשכנז" שהוא ג' ימים מעת לעת לאחר תחילת, "תחילת זמן ברכת הלבנה לבני ספרד" שהוא ד' ימים מעת לעת לאחר תחילת, "סוף זמן ברכת הלבנה" שהוא כ' כרעת הרפ"א, לאחר שכן כ"ה תשצ"ג המהמולד, העולה ליי"ד יום י"ח שעות 22-דק'. וכן הואב סוף הזמן לדעת הבי"ש שפסק (ש"ע"ז תכ"ז ס"ג) שמברכין ברכת הלבנה עד ט"ז יום המהמולד (ולא ט"ו לחדש), והיינו עוד 5 שעות 38-דק' אחר הזמן הרמ"א. ובכ"ל שם כתב דאפשר שיש לסמוך על המר"ק ומהר"א אורשטיין שכתבו בלך עד ל"ה מהמולד. אמנם הב"ח" פוסק דאמרין ספק ברכות להק"ד ולא יברך אחר חצי כ"ט י"ב תשצ"ג, ובנוכר כב"ט מהמולד כתבו האחרונים דירבך בלא שם ומזלות.

הוספנו גם את זמן שבו שוקע הירח בתחילת החדש, שאז שוקע הירח מוקדם בערב, ונפ"מ למעונינים לקדש הלבנה בתחילת הזמן, כל ע"פ תוכנ"כ "להחזיק" ו"חזון שמים". והוספו בס"ד את תרגום שעות חז"ל לשעוננו לענין המולדות, והני"מ למעשה היו לענין סוף זמן ברכת הלבנה, וכתבנו בכל שעות השעות מתייחס בו בתחילתו לא באמצע הלילה את תרגום שעות חז"ל לשעוננו. ונהגו לצ"ח כאן באמר הסבר הנערך על ידי מאשר שמעתי וכתב לי הגאון הגדול ר' דוד שמידל

שליט"א, והדברים היו לנגד עיניו, (עד את ו' הוספנו משנת תשע"ח). ודחת הרבה והרבתו נתונים להגר"ז שליט"א.

תרגום שעות המולדות לשעון שבידנינו

א. זמן המולד בשלכותו שלחכות קידוש לבנה קבועת על פיו, אינו "המולד האמיתי" שבו השמש הורח נפגשים בחודש זה, אלא חשבונו [משוער] במקורו ב"ה כה]. המחשב הוספת של כ"ט יום י"ב שעות ותשצ"ג חלקים ממולד למולד, "המולד האשון לחשבו", מולד תשרי, שנת א' למנינו (המנהג המולד תורה), ששימונו זהו חודש, כלומר אור ליום ב' ה' שעות ויר"ד חלקי. לרומא: מולד שעות תשצ"ג, מימנו: ה' ה' חלקי, היינו אור ליום ב' ה' שעות תשצ"ג חלקים. ופירושו: א"כ מסופך כי יום י"ב שעות ותשצ"ג חלקים לכל חודש מהחדשים שעברו מאז מולד כהר"ד בשנת בריאת עולם ועד עתה תגיע למולד זה.

מולד זה נוגיהם להכריזו בבתי הכנסת בברכת החודש, אלא שהתקבל להכריזו במספרים באותיות, ולאחר את החלקים לדקות, ולכן השעות נבמסופם 6, שכן בלשוננו הרגולני כ"ך למשל, החצות הקרוב בגמרא ג', שעות קרוב כפינו שעה 12, ותחילת הערב כחמילה ב-6, ולכן א"ל היינו מכריזים את מולד כהר"ד, היינו מכריזים: ליל ב', שעה 11 (כ"ז) שעות אחר תחילת הלילה זו ושעה ג' 11, 6-11 חלקים (שכן י"ד חלקים מהיום 11) שלישות שעה קצ"ח חלקים 6 שעות של 6 חלקים, שכל 18 חלקים הם דקה בלשוננו).

אמנם אין זה שעה 11 ו-11 דקות בשיעור שלנו, אלא רק תרגום כספן א"ב, שהיו אין אור יודעים מאימתי מתחיל הלילה לענין המולד, לפי א"ו חלוקה נמנע שעות אלו. ורק כמבדוד לפי איה מהלך שעות באמר סימן זה עד מתי הוא המולד האמצעי לפי השעונים שלנו, ונדע את סוף תוק קידוש לבנה החלו בו.

ונהגו א"ב לפתח בגדולים, וכבר הספקנו בזה תוס' בעירובין (ב"א ד"ה א"י) לענין שעות החקופה (וי"ח) לענין שעות המולדות], דאחר שחינו השעונות נמנים מתחילת הלילה דנו באופן חישוב השעות, האם חלקים הלילה ליי"ב שעות הייום איב לעולם יש ביום ג"כ שעות וכן בלילה, והיינו שעות זמניות, או שמה לעולם שעה א"ב שעות דק' וחישוב השעות הוא בשעות שעות מתחילת הלילה, ויכול להיות בלילה ארבע י"ח שעות ויביום 3 קצו י' שעות וכן חלקי, ולא הכריעו שם בענין. והרש"ש שם העיר ע"ד תוס', וכן שיטת הלבוש (סו"ס תכ"ח), מאחר ששעות תחילת הלילה משנתה הורח כמק"ל חלוקה בכלל המהלך המתמ, רש"ש שעות יהיוה לוח מן הלילה" או "לילה" לוח מן היום", כבר שיעור המולדות לא יהיה תלוי בשמינים הרגוליים של ק"ח חוה"ר - (פי' יהיה הורח החצות חודש לתחילת חודש שאחריו קרוב ל-40 דק') קבעו ע"פ חכמת התכונה את תחילת היום לחצות המולדות 6 שעות שעות אחר הצות אינו אמיר, לא רק בימים שרש"א אלא גם בק"ך ובחוקר (שהצותה אינו משנתה המולדת חודש באופן משמעותי).

וכן הדברים יודעים, ובכל זאת א"כ בדרונו רכות מתי למעשה הוא זמנו של המולד כשתרגם אותו לשעון שבידנינו.

שמנודדו מתחזק יום ידנינו כשהמנהג באמצע החקיען לחצות חמורה, והפרש לא רחוק בדיוק 24 שעות, אלא לפעמים מאחר קצעה ופעמים מתקצר. כעבר הלא רחוק היוותו את השעונים יום יום בצדדים לפעולת השעון 12:00 ובכך זמנו על דיוקן של השעון על פי השמש, כל עיר וכל כפר החזיקו בשעון מקומי כזה.

כל ירשומי השעות בספרים דאו כולל לוחות הזמן והשקיעה כתובים לפי שעתו זו.

לפי למעלה ממאה שנה קבעו להם האומות שעות שמהלכו קבוע 24 שעות שעות ליממה, כשהמוצא לשעון הקבוע, הוא החצות של

היום הממוצע, וממנו הולך השעון במהלך אחיד של שעות שוות. מפתח: ישנם 12 שעות באינה שעת הצהרית האמיתית, מלבד ימים ספורים בשנה, והבדל הצהרית האמיתית וההלכת אינו מזיד בשעה 12, לפעמים מקדים ולפעמים מאחר, (וההגדרה נעדרת כ-31 דק').

השעון היחיד במהלך השעון, שינוי נוסף שנעשה הוא השעון העולמי האחד. בכדי שהחריש השעות ממקום למקום יהיו אחידים בשעות של ימיתות לחישוב, עשו חכמי אומות (בשנת התר"ד) שינוי נוסף ביכולת את השעון המקומי, וקבעו 24 מקומות לשעון ורקחים זו מזה 15 מעלות אורך (0, 15, 30, 45, 60, וכ"ו) שהם ברוך מאלף שעת אחת של השמש - (שישנו 15 מעלות אורך כפי 30 שעות שוות 360 מעלות שיש סיבוב שלם של כדור השעון), לכל מקום ישנם שמונצא סביב מקומם אלו מאתם את השעות, ואין להם, כאשר המדענים למקוד מדויים את שעות קדימה, והמודרניים למקוד מדיים את שעותם לאחור. אהנו באי"י בהיותנו מודרניים כחמש שעות יותר למקוד האזורי שליך קהיר (קן אורך 30) הונו שעותנו אחרת בכ-21 דקות, זאת אומרת שכאשר השעון שלנו מראה את השעה 8:00, הרי של השעון המקומי השעה נכ"ב 8:21 (בערך).

ג) השעון הווה, אבל את המולדות ממריים בנוסח הישן. אי"כ, מתי אפרו הוא יום המולד לפי השעונים שבידינו? הנה זה נוגע עלה למעשה, כי לדעת את סוף זמן ברכת הלכנה שהוא חצוי החודש לפי השעון המולד, והוא הלוי בדיעת שעת 'המולד האמצי' לפי שעותנו.

נחשבו אינה מצאתיה, והנה הגיע הירח בפועל לשיא גדול - (שעה דבר שידוע בברכה), אלא שאהל הלכותי, מתי נשבע אמצע של החודש (דהיינו השעון המקומי של מולד הלוי) בחשבון הממוצע, והוא השעון היחיד שהלכת - כ"ט י"ב כ"ט שנוער ק לשמור את השעון מצטברים).

נחלקו חכמי דורנו בדבר: הגר"מ טוקפוינסקי בלוחותיו (כשכתב את המולד לפי שעות ארץ ישראל) חשב ומניח אלו של השעון המקומי היום, והוא יציב שרש תמיד ש להשם את הצות היום הקודם ליום מולד זה, הן בימים השיום והן בקיץ ובחורף, ועל שעות אחר הצות יום זה הוא החלית היום לחשב המולדות. ועל זה הוסיף את השעות והחלקים שסבימן המולד הנמשך מהר"ד ועד עתה, ושעה זו קבע בלוחותיו כינוי המולד לשעון היום. ישראל.

אמנם בשיטה זו קביעת המולד מושפעת מהקדמא או אחרון זמן הצות, ומולד למולד אולי אינו בדיק קייב י"ב תשצ"ג אלא פחות או יותר ליל גזרת שעת צות מחדש לחודש מספר חודשים עד 10-15 דקות), אבל אין הוא ר"ל חושש לשינוי קטן זה, ואינו מפריע לדעתו לדקוק של המולד, כי בלא הכי יר"ל השעון אינו אלא חשבון ממוצע, וחשבון זה שנועד רק לשמור מטעיות מצטברות, משיג מטרתו. ז

כפי הנראה כך הבינו את שעות המולד בזמן שהשעון המצוי הלך אף הוא יום, וכ"הגורמים" כך היה נהוג בתפוצת ישראל בעבר (בזמן שהיה נהוג להשתמש בשעון הממוצע), כי בהרות הלכת, שנהגו מאז להכריז, הנה מודייקת לפי חשבון בהר"ד, והיא מאתימה רוב ימי השעון שהם כאמור עד לפני מאה שנה, כשחבוצות חסות, יום יום, הנהגה השעון על 12:00.

ז) דוגמאות לדבר: שעות סמלי תשס"א. סימוני: א י"ד ת"ח, הדיפת היום האומרים יום יום חלקים, [נפרשונו כניל, י"א תש"ח חסות כ"ט י"ב שעות ותשצ"ג חלקים לכל חודש מהחודשים שעברו מאז מולד היום, כמביא את השעה ועד חצי הגיע המולד הן].

בלוחות הנפוצים המביא כוחם לפי חשבון זה, שחברו בהר"ח, אלא שהאותיות הוחלפו בספרים, וכן ממריים בכל בלי הכנסת, כגון: יום י' בבוקר בשעה 8:00 (שעות אחר הצות היום דאמולד

ועוד 14 שעות), 22 דק' ו-12 חלקים, (כי ת"ח - 408 חלקים, לחלק 18-1 חלקים ביום, שווה 22 עם שאלת 12), אבל כאמור אין זמן זה מתייחס לשעונים שונים, ולהגרימ"ט שעת המוצא היא הצות שקודם יום המולד, שבמקרה זה הוא ב-11:22:11 ועליו מוסיפים 6 שעות, ועוד 14 שעות 22-1 דק', ואי"כ תרגום מן המולד הכתוב בלוחות לשעוננו הוא יום י"ב בשעה 7:44 (ולא ב-8:22:2).

נפקא מינה למעשה, והוא החלית וסוף זמן ברכת הלכנה. ונרון כעת בסוף הזמן, בשלוחות הגרילים נכתב בחודש זה בדיק חצי מכת"ט י"ב תשצ"ג (שהוא חודש של לבנה) והיינו י"ב א"ח י"ח שעות ו-7 שצ"ו חלקים ו-22 (שהם 22 דק'). והוא יולד רביעי בשעה 2:44, ולהגרימ"ט דרך החישוב היא: הן הסופת היא י"ח י"ח שעות ו-7 שצ"ו חלקים ו-22 על זמן המולד, ונגיע ליום ד' י"ח שעות ותת"ד חלקים שעה 8 דק', ו-7 שצ"ו חלקים ו-22 על צות יום ג' שעה ב-11:24:11 (בתוספת 6 שעות) ו-2:08:12, זאת אומרת שהזמן הכתוב בלוחות 2:08:12 תרגומנו לגרימ"ט הוא 2:08:12 קן בשעון המצוי.

ה) הגאון ר"י מרצבך (הגרימ"ט) זצ"ל, בספרו עלה יונה (עמ' ל"ו), משיג על חשבון זה. לדעתו חייב להשמר הזמן של כ"ט י"ב תשצ"ג בדיק קן מולד למולד, (שהי האזור הממוצע של חודש הלכנה אינו קשור בשנייני זמן הצות ההלכיים במהלך השעון). לדעתו, חלית הזמן הוא המיד 6 שעות אחת הצות היום ביום התקופה. הגאון הגיל לא לימדו על איוז תקופה לבנות, וכח בסתם הצות של תקופת ניסן ותשרי, אבל יש חילוק ביניהם, שהחצות של תקופת ניסן לשמאל בירושלים הוא כ"ט 11:41:11, ואילו בחקופת תשרי הוא 11:27:11.

והנה הגאון רבי זלמן קורן שליט"א כתב לנו את המכתב הרצוי: א. הלבוש באר"כ סבוף סבוף חמ"ח כתב שעת המולדות והתקופות אינן נמנות כלל יום ויום החלית הלילה באשר הוא (בין בקיץ ובין בחורף), אבל החלית היום לעינינו זה הוא לעולם של שעות [שעות] אחר הצות היום. ובזמן כי קביעתו מבוסס על ההנחה שמספר הימים והשעות והחלקים שכלל חודש (וכי"ב) בחשבון כל תקופה), והוא מודייקת לכל חודש אחר, ודבר זה מתייב בחשבון הבנוי על יממות שוות וחוברו, שאינן משנות בהתאם לשינויים העונתיים הגדולים בשל שעות השקיעה, אלא כינומית הממוצעות. ובכאמ דבר זה מתייב גם על ההתחשב בכונן הצות היום, המקדים והמאחר במעט, בתאריכים שונים בשנה (אצי"פ שהלבוש עצמו לא הזכיר דבר זה), ומסתבר אם כן, שחשבון זה של מולד ממוצע, בניו על יממות המחושבות של הצות ממוצע, אף כי הוא זה הכרח גמור, וכו"הלהן. (פגורת הממוצע בעיקרה, א"א בשעה 11:39:11 ואצי"פ שבוחדש אחר הצות הוא בשעה 11:54:15 כלומר 15 דקות אחרי הממוצע, בעוד אשר בנובמבר כל חודש 17 דקות לפי הממוצע, אין מספר הימים המקדים והה למספר המאחר, וחוברו, כולם, ולחוקקם בנייני ימות ההמה, הוא הקובע את הממוצע כאמור ב-11:39:11).

ב. הגרימ"ט בלוחותיו הלך אחר פשטות לשון הלבוש, והיטה את השעון לפי הצות המיוחד של יום המולד, בכל חודש וחודש. (הדבר מוכח ממוני המולד הכתובים של שעות א"י בע"פ הגאון רבי יונה מרצבך זצ"ל. התנגד לרביים, וכתב על כך ב"שעון מולד הדבר בספרו עלה יונה עמ' לא ואילן), אלא שהוא עצמו כתב (הרבי האומרים דרשני, כי בתב לכתב הוא חצוי הצות סתום תקופת ניסן ותקופת תשרי, והדברים סותרים זה את זה, (בימינו יש הפרש של 17 דקות בין הצות של תקופת תשרי, לחצות של תקופת ניסן), וגם עצם הדבר נראה לאכזרית תמה, כי של הגיל זה לבחור ביום התקופה כבסיס לחשבון השעון של הלוח, ואם ביקש ללכת אחרי הזמן שכברית אומרים, היה מקום לומר שיש

להחלית את החשבון על פי הצות של יום המולד הראשון, ולא ימית התקופה. אבל כפי שנועד לי מפיו (וכוללה), בשעה שכתב את המאמר דימה שנועד לי וחסרו (שהם הימים השונים) מתאים הצות האמיתית לחצות הממוצע, אך כשראה שאינו כן, חזר בו.

ביריד הוזה עובדא. בשנת תשל"ט, עברתי באנציקלופדיה הלוחות והשתפתי במכתבי הערך "צוה"ל לצורת הכהרות והתהוות של הצות, שרטיטו טרונט המראה את התהוותן באופן חזוני (נרפס שם, כךך טו נע"מ תקד-ק). באותה עת היה הרב מרצבך זצ"ל עורך אנציקלופדיה, והצמיח בפני את הערך, והוא שרטיט, והוא עצמו כתב כדי להבנותו בשרטיט, אמר, שהוא רואה שהוא טעה, כי סבב בשעות שצות הממוצע הוא הצות בימי תקופת תשרי ותקופת ניסן, ונהה, תוך כדי התבוננות בשרטיט הוא נוכח לדעת שאינו כן.

ד. כאמור, סברתו הפשוטה של הגאון רבי יונה מרצבך הייתה ללכת אחר הצות הממוצע. אך באמת בשעה שנתבונן בשרטיט שלי, אמר שעתה נוכח לדעת שאין הדבר כדור, כי ייתכן להניח שחשבון המולדות הוא לימית שאשר ראשית חשבונן הוא ששעות אחר הצות היום, ביום המולד הראשון. ומשום כך, שניית את הנוסח שבחכמי חלית הצות, ועל דעתו כתבתי באופן סתמי: "בשבתות תקופות מולדות אין מתחשבים בשנייני הזמן של הצות, "אלא רואים אותו כאילו הוא בשעה קבועה".

ה. למעשה (משקילים אסטרונומיים שאין להם הסמרת לפורטם), לא ניתן לקבוע מתי ליל הצות ביום המולד הראשון, ואין זה מסתבר שהגרימ"ט (רא"ח כת"כ ס"ט) שספק ע"פ המהר"ל, שסוף זמן קידוש לבנה הוא חצי ב"ב תשצ"ג. כיוון לדבר שאין יכולת לקיימו. ומכאן שהאפשרות היחידה לקיים הלכה זו, הוא להניח שחירוב על הצות הממוצע, (שהוא בשעה 12:00 וכאן בא"כ בשעה 11:39) וכפי הסברא הפשוטה. זאת חצי לרבות של הרבא"ש ויקרא כ"ג (בכור עיקר חשבון הלוח שבידינו), ואלו נכלל לשעות דבר אחר טוב ממנו". בכרכת התורה. זלמן מנחם קורן (ע"כ).

לסוכים אי"כ ברעת הלבוש הסובר שחשבון השעות המולדות מתחיל של שעות שוות אחר הצות י"ב לנו ב' שיטות, דעת הגרימ"ט שחלית החשבון מחצות היום האמיתית של כל חודש וחודש, ודעת הגרימ"ט שחלית החשבון מחצות הממוצע והחשבון עוקב במהירות העולם ועד נהה.

ו) והנה משנת תשע"ח בס"ד שכללנו את הלוח, והבאנו ב' שיטות נוספות ושורכבות בענין ימות המולדות. דעה ראשונה היא של תוס' הרא"ש (כתב בני' ב' ד"ה כ"ה) כסבורה את ספק תוס' בעירובין (שהובא בפתיחת הברכים), וסובר שחלית היממה לפני המולד הוא חלית הלילה המשקיעה ואילן, וחשבון השעות יהיו לפי שעות זמניות המחשבות י"ב שעות ביום י"ב שעות בלילה (וכתב שם "מכאן ששעות שלוש י"ב שעות ביום י"ב שעות בלילה", היינו זמניות), ואי"כ בקיץ למשל שעות המולד כתב הלוח היום הראשון הם שעות קצרות כמות 50 דק' כי הלילה קצר, ולאחר הן שעה הנה בת 20 דק' מאחר שהיום ארוך, ואם שעת המולד לשם משל היא בשעה י"ד, סופרים אנו את כל הלילה לי"ב שעות, ועוד כי שעות מריום שעות אלו של היום זמניות וארבות הם בקיץ וקצרות בחורף, וכל זמני הירח מושפעים לפי יום החלית היום, השחבון מתחיל משקיעת ההמה (המשיקונית) והשעות זמניות סתום.

וכשיטה זאת נקט גם בתוס' ר"י שירלאון ברכות שם, והובאה בשיטת השחבון (חיא"ט כי צ"ט א"ט). וכן נקט בפסיקות הערוך השולחן הברית ח"ט ס"ז א"ט.

דעה שנית, היא הצד השני בתוס' עירובין הג"ל, וכן בשיטת התשב"ץ הגיל (האופן הראשון), וכן הובאה במצות השקל (ס"ו

כ"ח"), וכן דעת האליה וזוטא (ס"י תכ"ח אות ג') בשם הצמח צדק הקדמון "לחשוב השעות שוות, ומתחילים למנות מחלית הלילה וכל י"ב שעות מקרי לילה אף בתמוה, וכן בטבת אחרי י"ב שעות בלילה מתחיל היום", והיינו ששלוש י"ב שעות שוות אחרי השקיעה מתחילים שעות היום, בין אם הם בעיצומם של הלילה בכלילות טבת הארזים, ובין אם הם בעיצומם של היום בכלילות הקיץ הקצרים (וכפי שיטה השנייה ציון ששש שעות שוות אחר השקיעה י"ב שעות הלילה), והגרי"ט מנת שליט"א מחזיק בה ומאריך לבארה בספרו זמני ההלכה למעשה (פ"ט ס"ג), וטוען שם שהשעות היםביים בהלכות קידוש החודש עייש, ושגם הלבוש כתב שכן נהוג אצל העולם בחקופה לספור שעות מחלית הלילה.

לסוכים אי"כ, שי שיטות לחישוב שעות המולדות מחלית היום, א. שיטת הגרימ"ט, שחלית היום לעיני המולד הוא ששעות אחר הצות היום המודייקת של כל יום ויום. ב. שיטת הגרימ"ט, שחלית היום שעות אחר הצות היום הממוצע שהוא שעות בא"י 11:39:11, ב. שיטת השחב"ץ (באופן הראשון), שחשבת מחליתות חלית הלילה וחלוקת היממה היא בשעות שוות, ובסיום י"ב שעות שוות מחלית הלילה מתחילים שעות היום בין אם הם בעיצומם של הלילה כבליילת טבת, ובין אם הם בעיצומם של היום כבתמוה. ד. שנת חו"ט הרא"ש, שהשעות מחליתות מחלית הלילה וחלוקת היממה היא שעות זמניות, י"ב שעות משקיעת לוחיה י"ב מרחיחה לשקיעה בכל שעות השנה. נ"פ"מ מכל זה, בעיקר לעיני סוף זמן ברכת הלכנה, שלפעמים שוכחים ונוכחים ברצע אחרון, ובזמן הלוח הכנסנו את השיטה הקדימה לחומרא (עם הפניה לעיקר בטבלה בסוף הלוח), ובסוף הלוח הבאנו בטבלה את ה' שיטות, ובדעיבא את ההנכס בסוף חצי ב"ב י"ב תשצ"ג, אפשר שיש לסמוך להקל עד השעה הקליה בצירוף א"ה לרוב"י ניתן לבקר עד ט"ו שלמים מהמולד. ולענין חלית הזמן ב' ו' קבענו את הזמן המאחר, שהוא החומרא, והצדעה לסמוך על אהת השיטות להקל יעין בטבלה בסוף הלוח.

ז) שעות המולדות זמנית חלית וסוף ברכת הלכנה לפי השעון שבידינו, נכתבו בדקות שלישות בלי לפרט את חלקיהם כהוגה, ובזמן שמונהג עיקר קיץ הוספנו שעה לזמני חלית וסוף ברכת הלכנה, ובזמן שנהגו שעה להספיק שעה בהכרות המולד, הוא משום שכאמור לעיל אין זמן המולד שנהוג להכריז הוא שעותנו, ואין מקום לערוך שעות שאינן מכוון לשעותנו, אבל את שטרנמנו את שעות המולדות לעיני חלית וסוף זמן ברכת הלכנה, שוב נכון לעדננו ולהתאימו בדיק לשעון הנהוג).

דף היומי בבלי וירושלמי

הדף הבבלי יוסד ע"י הפא"ר ר' מאיר שפירא מלובלין זצ"ל ראש ישיבת חכמי לובלין. והירושלמי כפי שנתקן ע"י האדמו"ר מגור זצ"ל.

משנה והלכה יומית, ומ"ג עמוד היומי והדף היומי
יוסד ע"י הר"ג יונה שטנצל זצ"ל בעיירו מודן החו"א זצ"ל, וכולל לימוד של משניות ליום, וז' עיפים משי"ע אר"ח ליום (אחריו מקצורו ש"ז).

הוספנו בס"ד גם משנת כהורה עמוד יומי, ומשני"ל לומדים במסלול של י"דש"ר לבקשת רביס, ומקומו בלוח העליון.

ארכיב פטירת גדולי ישראל, דה"י, מאה כרכות
היא"צ מלוקטסם בעיקר מלוח "דבר עתו"ל לר"מ גונט שליט"א וז"ל מספר הלילא דצדיקאי וצ"ל מרגולית זצ"ל, והרבה מהן חדישים, מתקנים ומדויקים ע"פ חונתם מפעל הביבליוגרפיה, אוצר החכמה, ויקיפדיה, מכתבים למערכת, ועוד מקורות שונים.

חודש	סימן המולד	המולד המוכרז	המולד מתורגם לשיעונו	ג' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ג' מהמולד	ז' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ז' מהמולד	חצי חודש מהמולד (רמ"א)	ט"ו ימים מהמולד (ב"י)
תשרי	א' תשרי ליל שני, בשעה 9, 0 דקות ו-6 חלקים המולד האמיתי: ליל שני בשעה 24:56	ב' ג' ו'	טוקצ' - ליל שני בשעה 21:31:06 מרצבך - ליל שני בשעה 21:39:20 תשב"ץ - ליל שני בשעה 21:32:05 רא"ש - ליל שני בשעה 21:31:37	ליל שישי ה' תשרי	20:37	ליל שני ה' תשרי טוקצ' - 21:29 מרצבך - 21:39 תשב"ץ - 21:23 רא"ש - 21:26	23:07	לכתחילה ליל ראשון י"ד תשרי כל הלילה, ובדיעבד ליל שני ט"ו תשרי כל הלילה	ליל שלישי ט"ז תשרי עד - טוקצ' - 21:26 מרצבך - 21:39 תשב"ץ - 21:13 רא"ש - 21:20
חשוון	ל' תשרי יום שלישי, בשעה 9, 9 44 דקות ו-7 חלקים המולד האמיתי: יום שלישי בשעה 13:50	ג' ט"ו תשצ"ט	טוקצ' - יום שלישי בשעה 10:07:38 מרצבך - יום שלישי בשעה 10:23:23 תשב"ץ - יום שלישי בשעה 9:41:23 רא"ש - יום שלישי בשעה 10:17:28	(ליל שבת ד' חשוון) ליל ראשון ה' חשוון	21:00	ליל רביעי ח' חשוון	23:24	ליל רביעי ט"ו חשוון עד - טוקצ' - 3:29 מרצבך - 3:45 תשב"ץ - 2:50 רא"ש - 3:56	ליל רביעי ט"ו חשוון כל הלילה
כסליו	ל' חשוון ליל חמישי, בשעה 10, 10 28 דקות ו-8 חלקים המולד האמיתי: ליל חמישי בשעה 24:58	ח' ד' תקי"ב	טוקצ' - ליל חמישי בשעה 21:53:50 מרצבך - ליל חמישי בשעה 22:07:27 תשב"ץ - ליל חמישי בשעה 21:04:37 רא"ש - ליל חמישי בשעה 21:41:33	ליל שני ד' כסליו	20:02	ליל חמישי ז' כסליו טוקצ' - 21:56 מרצבך - 22:07 תשב"ץ - 21:03 רא"ש - 21:43	23:32	ליל חמישי י"ד כסליו כל הלילה	ליל שישי ט"ו כסליו עד - טוקצ' - 21:59 מרצבך - 22:07 תשב"ץ - 21:03 רא"ש - 21:45
טבת	כ"ט כסליו יום שישי, בשעה 11, 11 12 דקות ו-9 חלקים המולד האמיתי: יום שישי בשעה 12:18	ו' י"ז רכ"ה	טוקצ' - יום שישי בשעה 10:50:02 מרצבך - יום שישי בשעה 10:51:30 תשב"ץ - יום שישי בשעה 9:52:02 רא"ש - יום שישי בשעה 10:58:11	ליל שלישי ג' טבת	20:09	(ליל שבת ז' טבת) ליל ראשון ח' טבת	1:34	לכתחילה ליל שישי י"ג טבת כל הלילה, ובדיעבד - טוקצ' - ליל שבת י"ד טבת 5:19 מרצבך - ליל שבת י"ד טבת 5:14 תשב"ץ - ליל שבת י"ד טבת 4:24 רא"ש - ליל שבת י"ד טבת כל הלילה	בדיעבד ליל שבת י"ד טבת כל הלילה
שבט	כ"ט טבת ליל ראשון, בשעה 11, 11 56 דקות ו-10 חלקים המולד האמיתי: ליל ראשון בשעה 22:55	א' ה' תתרי"ח	טוקצ' - ליל ראשון בשעה 23:46:46 מרצבך - ליל ראשון בשעה 23:35:33 תשב"ץ - ליל ראשון בשעה 22:59:16 רא"ש - ליל ראשון בשעה 23:46:17	ליל חמישי ד' שבט	21:18	ליל ראשון ז' שבט טוקצ' - 23:48 מרצבך - 23:36 תשב"ץ - 23:06 רא"ש - 23:48	24:27	ליל שני ט"ו שבט עד - טוקצ' - 18:12 מרצבך - 17:58 תשב"ץ - 17:35 רא"ש - 17:37	ליל שני ט"ו שבט עד - טוקצ' - 23:50 מרצבך - 23:36 תשב"ץ - 23:13 רא"ש - 23:49
אדר	כ"ט שבט יום שני, בשעה 12, 40 דקות ו-11 חלקים המולד האמיתי: יום שני בשעה 9:07	ב' י"ח תשל"א	טוקצ' - יום שני בשעה 12:33:28 מרצבך - יום שני בשעה 12:19:37 תשב"ץ - יום שני בשעה 12:09:02 רא"ש - יום שני בשעה 12:30:54	ליל שישי ג' אדר	21:09	ליל שלישי ז' אדר	1:20	ליל שלישי י"ד אדר כל הלילה	ליל שלישי י"ד אדר כל הלילה

חודש	תקופת שמואל	תרגום תקופת שמואל	תקופת שמואל	חודש	תקופת רב אדא	תרגום תקופת רב אדא	תקופת רב אדא	תרגום תקופת רב אדא
תשרי	יום ששי י"ב תשרי בשעה 15 וסימנו: ו' כ"א (אפס)	טוקצ': 15:27:13 מרצב': 15:39:00 תשב"ץ: 15:17:41 רא"ש: 15:21:34	יום שני א' תשרי בשעה 3, 6 דקות, 12 חלקים ו-74 רגעים וסימנו: ב' י"ב ס"ו ע"ד	טוקצ': 06:34:26 מרצב': 06:42:40 תשב"ץ: 06:35:28 רא"ש: 06:33:33	טבת	יום שני ב' טבת בשעה 13, 32 דקות, 10 חלקים ו-29 רגעים וסימנו: ב' י"ט תקפ"ו כ"ט	ליל שבת י"ד טבת בשעה 22, 30 דקות וסימנו: ז' ד' תקמ"מ	טוקצ': 22:14:43 מרצב': 22:09:00 תשב"ץ: 21:19:45 רא"ש: 22:01:04

חודש	סימן המולד	המולד המוכרז	המולד מתורגם לשיעונו	ג' ימים מהמולד	שקיעת לבנה מהמולד	ז' ימים מהמולד	שקיעת לבנה ז' מהמולד	חצי חודש מהמולד (רמ"א)	ט"ו ימים מהמולד (ב"י)
ניסן	ד' ז' תמ"ד	כ"ט אדר ליל רביעי, בשעה 1, 24 דקות ו-12 חלקים המולד האמיתי: ליל רביעי בשעה 19:25	טוקצ' - ליל רביעי בשעה 1:10:58 מרצבך - ליל רביעי בשעה 1:03:40 תשב"ץ - ליל רביעי בשעה 1:15:20 רא"ש - ליל רביעי בשעה 1:09:28	ליל ראשון ד' ניסן	23:04	ליל המשי ח' ניסן	2:51	לכתחילה ליל רביעי י"ד ניסן כל הלילה, ובדיעבד ליל המשי ט"ו ניסן עד - טוקצ' - 20:29 מרצבך - 20:26 תשב"ץ - 20:47 רא"ש - 20:42	בדיעבד ליל המשי ט"ו ניסן טוקצ' - 2:07 מרצבך - 2:04 תשב"ץ - 2:25 רא"ש - 2:02
אייר	ה' כ' קנ"ז	כ"ט ניסן יום המשי, בשעה 2, 8 דקות ו-13 חלקים המולד האמיתי: יום חמישי בשעה 7:14	טוקצ' - יום המשי בשעה 14:46:58 מרצבך - יום המשי בשעה 14:47:43 תשב"ץ - יום המשי בשעה 15:18:56 רא"ש - יום המשי בשעה 14:58:40	ליל שני ג' אייר	22:53	ליל שישו ז' אייר	2:08	ליל שישו י"ד אייר כל הלילה	ליל שישו י"ד אייר כל הלילה
סיון	ז' ח' תתק"ג	כ"ט אייר ליל שבת, בשעה 2, 52 דקות ו-14 חלקים המולד האמיתי: יום שישי בשעה 18:55	טוקצ' - ליל שבת בשעה 3:28:18 מרצבך - ליל שבת בשעה 3:31:47 תשב"ץ - יום שבת בשעה 4:23:51 רא"ש - ליל שבת בשעה 3:01:29	ליל רביעי ד' סיון	23:23	ליל ראשון ח' סיון	1:40	ליל ראשון ט"ו סיון עד - טוקצ' - 21:52 מרצבך - 21:54 תשב"ץ - 22:55 רא"ש - 22:21	טוקצ' - ליל ראשון ט"ו סיון עד - 3:30 מרצבך - ליל ראשון ט"ו סיון עד - 3:32 תשב"ץ - ליל ראשון ט"ו סיון כל הלילה רא"ש - ליל ראשון ט"ו סיון עד - 3:00
תמוז	א' כ"א תרט"ג	כ"ט סיון יום ראשון, בשעה 3, 36 דקות ו-15 חלקים המולד האמיתי: יום ראשון בשעה 7:38	טוקצ' - יום ראשון בשעה 16:16:45 מרצבך - יום ראשון בשעה 16:15:50 תשב"ץ - יום ראשון בשעה 17:23:02 רא"ש - יום ראשון בשעה 16:56:57	ליל המשי ג' תמוז	22:39	ליל שני ז' תמוז	24:32	ליל שני י"ד תמוז כל הלילה	ליל שני י"ד תמוז כל הלילה
אב	ג' י' שע"ו	כ"ט תמוז ליל שלישי, בשעה 4, 20 דקות ו-16 חלקים המולד האמיתי: ליל שלישי בשעה 21:33	טוקצ' - יום שלישי בשעה 5:06:06 מרצבך - יום שלישי בשעה 4:59:53 תשב"ץ - יום שלישי בשעה 6:05:33 רא"ש - יום שלישי בשעה 4:23:17	ליל רביעי ח' אב (ליל שבת ד' אב) ליל ראשון ה' אב	22:34	ליל רביעי ט"ו אב עד - טוקצ' - 23:28 מרצבך - 23:22 תשב"ץ - 24:18 רא"ש - 23:39	23:51	טוקצ' - ליל רביעי ט"ו אב כל הלילה מרצבך - ליל רביעי ט"ו אב כל הלילה תשב"ץ - ליל רביעי ט"ו אב כל הלילה רא"ש - ליל רביעי ט"ו אב עד - 4:30	
אלול	ד' כ"ג פ"ט	כ"ט אב יום רביעי, בשעה 5, 4 דקות ו-17 חלקים המולד האמיתי: יום רביעי בשעה 12:39	טוקצ' - יום רביעי בשעה 17:48:34 מרצבך - יום רביעי בשעה 17:43:57 תשב"ץ - יום רביעי בשעה 18:27:44 רא"ש - יום רביעי בשעה 18:20:47	ליל ראשון ג' אלול	21:03	ליל המשי ז' אלול	22:55	ליל המשי י"ד אלול כל הלילה	ליל המשי י"ד אלול כל הלילה

חודש	תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תקופת רב אדא	תקופת רב אדא	תקופת שמואל	תקופת שמואל	חודש	תקופת שמואל	תקופת רב אדא	תקופת רב אדא	תקופת רב אדא
ניסן	יום שבת י"ז ניסן בשעה 6	טוקצ': 06:41:17 מרצב': 06:39:00 תשב"ץ: 07:02:06 רא"ש: 06:19:43	טוקצ': 06:41:17 מרצב': 06:39:00 תשב"ץ: 07:02:06 רא"ש: 06:19:43	ליל שלישי ר' ניסן בשעה 1, 21 דקות, 7 חלקים ו-16 רגעים	טוקצ': 21:45:55 מרצב': 21:40:23 תשב"ץ: 21:56:17 רא"ש: 21:50:52	יום שבת י"ט תמוז בשעה 13, 30 דק'	תמוז	יום שבת י"ט תמוז בשעה 13, 30 דק'	טוקצ': 14:13:58 מרצב': 14:09:00 תשב"ץ: 15:17:41 רא"ש: 14:29:53	ליל שלישי ח' תמוז בשעה 4, 30 דקות, 5 חלקים ו-15 רגעים	טוקצ': 05:12:10 מרצב': 05:09:17 תשב"ץ: 06:18:22 רא"ש: 04:22:42